دلار ۴۴۳۴ تومان | یورو ۵۵۷۸ تومان | تمام‌سکه ۱۵۱۰۰۰۰ تومان | شاخص‌بورس ۹۸۹۲۳

شنبه ۳۰ دی ۱۳۹۶ | ۲ جمادی‌الاول ۱۴۳۹ | سال چهارم | شماره ۱۰۲۱ | ۱۶ صفحه | قیمت: ۱۰۰۰ تومان | Vol.4 | No.1021 | Sat. January 20. 2018

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

در نامه اسماعیل هنیه به رهبر معظم انقلاب مطرح شد

ملت فلسطین مواضع ثابت و ارزشمند ایران در مساله قدس را می‌ستاید

صفحه ۲

رییس ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) خبر داد

هزار مین مدرسه در دهمین سالگرد دستور رهبر معظم انقلاب

صفحه ۱۱

صندوق بین‌المللی پول به دولت‌های خاورمیانه پیشنهاد داد

راهکارهای مقابله با ناآرامی‌ها

همین صفحه

شکایت ۵ میلیارد دلاری ایران از دویچه بورس

صفحه ۴

سخن نخست

اشتغال صنایع بالادستی از واقعیت‌ها تا چشم‌اندازها

احسان سلطانی

صنایع بزرگ بالادستی با حدود ۱۵۰هزار نفر کارکن، کمتر از ۵درصد از کل اشتغال بخش صنعت- ساخت و ۰٫۰۷درصد از کل اشتغال کشور را بر عهده دارند. این صنایع در طبقه‌بندی‌های صنعتی در زمره بخش‌های با سرمایه‌بری بالا (Capital-Intensive) و غیرکاربر (غیراشتغال‌زا) محسوب می‌شوند. بعضی مدیران دولتی این صنایع برای توجیه فعالیت و دفاع از کژکارکردی‌ها و عملکردهای پراشتباه خود به ایجاد اشتغال چند صدهزار نفری در کشور مباهات می‌کنند، اما در مقابل صنایع پایین‌دستی همواره از گران‌فروشی و اجحاف‌ها و تضییق‌های متنوعی که در خصوص تامین مواد اولیه از سوی صنایع بالادستی اعمال می‌شود، شکایت و اعتراض دارند.

ادامه در همین صفحه

گزارش

تحلیل زلزله اطراف تهران

گروه راه و شهرسازی | زهره علامی |

وقوع زلزله ۲٫۴ریشتری در ساعت ۱۴:۳۰دقیقه روز پنجشنبه جوادآباد ورامین حاکی از فعالیت گسل‌های جنوب شهر تهران است. پس از زلزله ۵٫۲ ریشتری در منطقه غرب تهران (به تاریخ ۲۹ آذرماه) و تداوم ریزلرزه‌های این منطقه تا نیمه‌های دی‌ماه، دوشنبه هفته گذشته نیز منطقه فیروزکوه واقع در شمال شرق تهران نیز شاهد وقوع زمین لرزه‌یی با بزرگای ۴٫۳ریشتر بود. در چنین شرایطی به نظر می‌رسد، وقوع زمین لرزه بامداد پنجشنبه (۱٫۹ریشتر) و ظهر همان روز (۲٫۴ریشتر) در منطقه جنوبی تهران معنای تازه‌یی داشته باشد و بار دیگر این نگرانی را تشدید کرده است که آیا تهران آبستن زلزله‌یی بزرگ است و وقوع این لرزه‌های خرد از نزدیک شدن زمان وقوع زمین لرزه اصلی خبر می‌دهد...

صفحه ۱۳

انرژی

۲۰۱۸ سال آرامش پس از توفان برای نفت خام

در روزهایی که قیمت نفت در حال تقلا برای عبور از مرز ۷۰دلار است گزارش ماه ژانویه سازمان کشورهای صادرکننده نفت و همچنین آژانس بین‌المللی انرژی منتشر شد تا به بررسی وضعیت اعضای اوپک و تولید و تقاضای نفت خام در آخرین ماه سال گذشته میلادی و سال پیش‌رو پرداخته شود. مجموع داده‌های هر دو گزارش حاکی از این است که پس از چند سال تلاطم در بازار نفت خام، سال جاری با ثبات و تعادل برای طلای سیاه همراه خواهد بود. مشروح این گزارش را در ادامه می‌خوانید. براساس گزارش جدید اوپک که روز پنج‌شنبه منتشر شد، میانگین قیمت سبد مرجع اوپک در ماه دسامبر به ۶۲دلار و ۶سنت در هر بشکه رسید که بالاترین سطح از ماه ژوئن ۲۰۱۵ به حساب می‌آید. به‌طور کلی میانگین قیمت سبد مرجع اوپک در کل سال ۲۰۱۷ نیز معادل ۵۲دلار و ۴۳سنت در هر بشکه بود که حاکی از رشد ۲۹درصدی یا ۱۱دلار و ۶۷سنتی نسبت به میانگین قیمت ۴۰دلار و ۷۶سنتی در سال ۲۰۱۶ است ...

۱

جهان

دیکتاتوری که می‌خواهد دموکراسی بیاورد

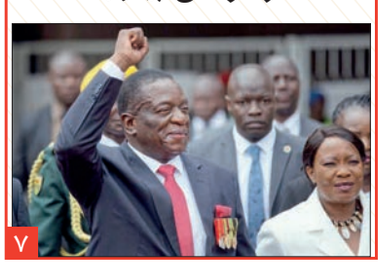

۷

سخن نخست

اشتغال صنایع بالادستی از واقعیت‌ها تا چشم‌اندازها

احسان سلطانی | تحلیلگر اقتصادی

به‌طور کلی ایجاد اشتغال در صنایع پایین‌دستی ارتباط مستقیمی به وجود صنایع بالادستی ندارد، مگر اینکه از نظر قیمت، کیفیت و شرایط تامین و همچنین وجود مشارکت و همکاری در طول زنجیره‌های ارزش صنعتی (Supply Chain Partnership)، شرایط ترجیحی و مزیت‌های رقابتی مشهود و نامشهود به سود صنایع پایین‌دستی و مصرف‌کنندگان وجود داشته باشد. پشتیبانی همه‌جانبه دولت‌ها با دستکاری فضای فعالیت و رقابت در سه دهه اخیر ضمن آنکه موجب شده صنایع بزرگ بالادستی از رشد سریعی برخوردار شوند، از سوی دیگر فعالیت صنایع پایین‌دستی اشتغال‌زا (Labour-Intensive) را تضعیف و تحدید کرده است.

سازوکار رانتی صنایع بالادستی و عملکرد غلط و پراشتباه مدیران انتصابی موجب شده که این صنایع به جای نعمت به نقمت برای صنایع پایین‌دستی مبدل شوند. بنگاه‌های صنایع بالادستی که تحت عنوان بخش خصوصی اما به کام ذی‌نفعان در دولت‌ها اداره می‌شوند، اصولا در جهت اهداف و منافع خاص خود، گروه‌ها و لابی‌های پشتیبان حرکت می‌کنند و توجه چندانی به مشارکت و حمایت از صنایع پایین‌دستی ندارند. هنگامی ایجاد صنایع مادر بالادستی منجر به حمایت از صنایع داخلی و رشد آنها می‌شود که عملکرد این صنایع موجب شود، مواد اولیه مورد نیاز صنایع داخلی به قیمت و شرایط بهتر از رقبای خارجی تامین شود. سوال این است که طی نزدیک به سه دهه فعالیت بنگاه‌های بزرگ بالادستی، با وجود تامین مواد اولیه و انرژی بسیار ارزان و حمایت‌های متنوع دولتی، چرا تاکنون این موضوع محقق نشده است؟ به‌طور کلی این بنگاه‌ها با فروش داخلی به بهای گران و از سوی دیگر صادرات با بهای ارزان به جای اینکه نقش صنایع مادر بنگاه‌های تولیدی پایین‌دستی داخلی را ایفا کنند، به صنایع مادر بنگاه‌های تولیدی خارجی مبدل شده‌اند. بسیاری از این بنگاه‌ها با فروش داخلی به بهای گران، در واقع از صنایع پایین‌دستی داخلی مالیات گرفته و از سوی دیگر با ارزان‌فروشی صادراتی از محل درآمد گران‌فروشی داخلی به صنایع خارجی یارانه می‌دهند.

هم‌اکنون بر اساس آمارهای رسمی، صنایع بزرگ بالادستی نه تنها کاملا از رکود خارج شده که حتی وارد فاز رونق نیز شده‌اند، اما با وجود این، صنایع پایین‌دستی کماکان در رکود به سر می‌برند. تراز مصرف فولاد و محصولات پتروشیمی کشور نشان می‌دهد که با کاهش شدید مصرف داخلی و از سوی دیگر افزایش صادرات، شرایط رکودی در صنایع پایین‌دستی و بخش‌های مصرفی به‌شدت تشدید شده است. در سال‌های اخیر تامین مواد اولیه با بهای ۱۵ تا ۴۰درصد بالاتر از بهای جهانی (یا صادراتی) موجب شده که نه تنها تولیدکنندگان صنایع پایین‌دستی نتوانند از رکود خارج شوند که بخش مهمی از اشتغال آنها نیز ریزش کند. در این شرایط با توجه به تاثیر مستقیم بهای مواد اولیه عرضه شده توسط صنایع بالادستی روی قیمت فروش و به تبع آن تنزل قدرت رقابتی و حجم فروش و در نهایت کاهش فعالیت واحدهای صنعتی پایین‌دستی، نظر به تامین مواد اولیه گران و غیررقابتی ده‌ها هزار شغل در صنایع پایین‌دستی از دست رفته است. در مجموع حمایت غیررقابتی و رانتی دولت از صنایع بزرگ بالادستی موجب شده که کم و بیش در حدود اشتغال ایجاد شده در آنها، اشتغال در صنایع پایین‌دستی از بین برود.

در شرایطی که فلسفه وجودی توسعه صنایع بزرگ بالادستی که اصولا منابع‌بر (Resource-Based) و سرمایه‌بر بوده و با ایجاد ارزش افزوده پایین (در مقایسه با صنایع پایین‌دستی) و آلایندگی محیط زیست بالا، در اصل حمایت از توسعه صنایع پایین‌دستی اشتغال‌زا و با ارزش افزوده بالا محسوب می‌شود، مشخص نیست که چرا با وجود عدم تکمیل حلقه‌های صنایع پایین‌دستی، همچنان محور توسعه صنعتی کشور صنایع بالادستی است. موضوع کلیدی این است که با وجود نبود توزیع عادلانه رانت منابع و انرژی در صنایع پایین‌دستی، با وضع عوارض و مالیات‌های بالا و نامتعارف از واردات مواد اولیه و در نتیجه امکان گران‌فروشی داخلی توسط صنایع بزرگ، در اصل از صنایع پایین‌دستی مالیات گرفته شده و به صنایع بالادستی رانت داده می‌شود. بنابراین در مجموع می‌توان ادعا کرد، عملکرد کنونی صنایع بالادستی برای صنایع پایین‌دستی، بیش از آنکه نعمت باشد، نقمت است.

گزارش بررسی ماهیانه نفت خام اوپک و IEA از واپسین ماه میلادی ۲۰۱۷ منتشر شد

۲۰۱۸ سال آرامش پس از توفان برای نفت خام

گروه انرژی |

در روزهایی که قیمت نفت در حال تقلا برای عبور از مرز ۷۰دلار است گزارش ماه ژانویه سازمان کشورهای صادرکننده نفت و همچنین آژانس بین‌المللی انرژی منتشر شد تا به بررسی وضعیت اعضای اوپک و تولید و تقاضای نفت خام در آخرین ماه سال گذشته میلادی و سال پیش‌رو پرداخته شود. مجموع داده‌های هر دو گزارش حاکی از این است که پس از چند سال تلاطم در بازار نفت خام، سال جاری با ثبات و تعادل برای طلای سیاه همراه خواهد بود. مشروح این گزارش را در ادامه می‌خوانید.

براساس گزارش جدید اوپک که روز پنج‌شنبه منتشر شد، میانگین قیمت سبد مرجع اوپک در ماه دسامبر به ۶۲دلار و ۶سنت در هر بشکه رسید که بالاترین سطح از ماه ژوئن ۲۰۱۵ به حساب می‌آید. به‌طور کلی میانگین قیمت سبد مرجع اوپک در کل سال ۲۰۱۷ نیز معادل ۵۲دلار و ۴۳سنت در هر بشکه بود که حاکی از رشد ۲۹درصدی یا ۱۱دلار و ۶۷سنتی نسبت به میانگین قیمت ۴۰دلار و ۷۶سنتی در سال ۲۰۱۶ است. در سال ۲۰۱۷ قیمت نفت حمایت وسیعی از جانب اصلاح تولید منتج از بیانیه همکاری (اوپک و غیراوپک) و نیز بهبود وضعیت اقتصادی و رشد تقاضا دریافت کرد. همچنین بهبود وضعیت بازارهای مالی نیز به این مساله کمک کرد. در ماه دسامبر سال گذشته، قیمت نفت برنت دریای شمال با رشد ۱دلار و ۲۳سنتی به ۶۴دلار و ۹سنت در هر بشکه رسید. نفت خام امریکا نیز با رشدی تقریبا مشابه، بشکه‌یی ۵۷دلار و ۹۵سنت معامله شد.

طبق گزارش دبیرخانه اوپک فاصله بین قیمت این دو بنچمارک نفتی در آخرین ماه ۲۰۱۷ کاهش پیدا کرد و به ۶دلار و ۱۵سنت در هر بشکه رسید. در هر سه بازار لندن، نیویورک و دوبی در ماه دسامبر وضعیت بک‌واردیشن حاکم بود. در این ماه فاصله بین قیمت نفت شیرین و ترش در بازارهای آسیا و اروپا افزایش یافت اما در سواحل خلیج امریکا برعکس بود.

براساس گزارش جدید اوپک، ذخایر نفت کشورهای OECD در ماه نوامبر سال ۲۰۱۷ به سطح ۲میلیارد و ۹۳۳میلیون بشکه رسید. در این سطح، ذخایر تجاری OECD حدود ۱۳۳میلیون بشکه بالاتر از میانگین پنج‌ساله خود قرار دارد. (برخلاف امریکا که وضعیت ذخایر خود را به صورت هفتگی گزارش می‌دهد، آمار ذخایر کشورهای OECD با وقفه دو ماهه منتشر می‌شود).

رشد ۲٫۷درصدی قیمت نفت ایران

براساس گزارش ماه ژانویه اوپک، قیمت نفت خام سنگین ایران در ماه دسامبر از مرز ۶۰دلار در هر بشکه گذشت. هر بشکه از این نفت با افزایش یک‌دلار و ۶۰سنتی نسبت به ماه نوامبر به ارزش ۶۰دلار و ۸۷سنت دست پیدا کرد. در این میان بالاترین قیمت در بین اعضای اوپک به نفت آنگولا اختصاص پیدا کرد. هر بشکه نفت گیراسول تقریبا به مرز ۶۵دلار رسید. پایین‌ترین قیمت نیز مطابق معمول به نفت ونزوئلا با رکورد ۵۶دلار و ۴سنت اختصاص پیدا کرد. نفت سبک عربستان سعودی و عراق نیز به ترتیب ۶۲دلار و ۵۰ سنت و ۶۱دلار و ۴۴سنت معامله شد.

تولید اوپک کماکان زیر سهمیه

هرچند در ماه دسامبر مجموع تولید اعضای اوپک بیش از ۴۰هزار بشکه در روز افزایش داشته است اما کماکان این کارتل زیر سهمیه ۳۲میلیون و ۵۰۰هزار بشکه در روز تعیین شده در توافق کاهش تولید قرار دارد. سه کشور نیجریه با ۷۵هزار بشکه، آنگولا با ۴۵هزار بشکه و الجزایر با ۳۰هزار بشکه، بیشترین افزایش تولید روزانه را در این ماه به ثبت رساندند. تولید ایران نیز در ماه دسامبر طبق آمار منابع ثانویه رشدی معادل ۱۳هزار و ۲۰۰ بشکه در روز داشت و به سطح ۳میلیون و ۸۲۹هزار بشکه رسید. عراق نیز ماه گذشته حدود ۸هزار بشکه به تولید خود افزوده است. اما بیشترین کاهش تولید را ونزوئلا داشته است. این کشور با ثبت افت ۸۲هزار و ۲۰۰بشکه‌یی در تولید ماه دسامبر خود جبران افزایش تولید چند کشور دیگر عضو کارتل را متقبل شد.

به‌طور کلی عربستان سعودی با وجود ثبت کاهش ۱۱هزار بشکه‌یی تولید روزانه خود، رتبه نخست در میان اعضای اوپک را به خود اختصاص داد. ریاض در ماه دسامبر ۹میلیون و ۹۱۸هزار بشکه در روز تولید کرد. هرچند تولید این کشور برای دومین ماه متوالی در کانال ۹میلیونی باقی مانده است. در رتبه دوم عراق با ۴میلیون و ۴۰۵هزار بشکه در روز قرار دارد و پس از آن ایران در رتبه سوم است.

همچنین آژانس بین‌المللی انرژی نیز نفت خام بوده‌اند. در سال ۱۹۹۹ به دنبال چنین تغییری بهای نفت خام ۲ برابر شد، در سال ۲۰۰۹ قیمت‌ها تا نزدیک ۲۰ دلار در هر بشکه رشد را تجربه کردند و در سال ۲۰۱۳ نیز چنین تغییری قیمت‌ها را تا ۶ دلار در هر بشکه افزایش داد.

IEA در ادامه نوشته است که رشد تولید کوتاه‌مدت نفت شیل در امریکا متاثر از افزایش بهای نفت خام سرعت بیشتری گرفته است و به همین دلیل آژانس پیش‌بینی خود از این رشد تولید در سال ۲۰۱۸ را از ۸۷۰ هزار بشکه در روز در گزارش قبلی به روزانه یک‌میلیون و ۱۰۰ هزار بشکه افزایش داده است.

آژانس بین‌المللی انرژی رشد تقاضا برای سال جدید میلادی را نیز روزانه یک‌میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه در نظر گرفته و می‌نویسد که اگر اوپک و همراهانش در این سال نیز به تعهد خود پایبند بمانند سال ۲۰۱۸ به‌طور کلی برای نفت متعادل خواهد بود، نیمه نخست امسال از دیدگاه IEA با اندکی مازاد عرضه و نیمه دوم سال با اندکی کمبود عرضه مواجه خواهد بود.

گزارش

صندوق بین‌المللی پول به دولت‌های خاورمیانه پیشنهاد داد

راهکارهای مقابله با ناآرامی‌ها

جهان | طلا تسلیمی |

صندوق بین‌المللی پول در تازه‌ترین گزارش خود نسبت به ناآرامی‌هایی که در منطقه «منا» روی می‌دهد، راهکارهایی را پیشنهاد داده است. مهم‌ترین این راهکارها که در چهار اولویت جمع‌بندی شده، کاهش فساد است. در گزارش صندوق بین‌المللی پول آمده است که افزایش تنش‌های اجتماعی در چندین کشور در خاورمیانه و شمال آفریقا نشانه‌یی واضح از این مساله است که آرزوی مردمان این منطقه برای دستیابی به فرصت، شکوفایی و تساوی هنوز تحقق نیافته است. ترس و نگرانی مردم منطقه کاملا قابل درک است و دقیقا به همین دلیل، روند اصلاحات اقتصادی در منطقه نباید متوقف شود. در حقیقت، اصلاحات کلید رسیدگی به مشکلات اساسی گریبان‌گیر بسیاری از کشورهای منطقه همچون رشد پایین، نرخ بالای بیکاری و فساد محسوب می‌شوند. دولت‌های منطقه همزمان با اجرای اصلاحات باید از توازن اجتماعی اطمینان حاصل و وعده زندگی بهتر برای همگان و به‌ویژه فقرا و اقشار آسیب‌پذیر را مطرح کنند. این چالشی است که کشورهای منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا امروزه با آن مواجه هستند و صندوق بین‌المللی پول سعی دارد در مواجهه با آن به کشورهای عضو کمک کند. در ادامه این گزارش با اشاره به این نکته که برای سال‌های متوالی کشورهای منطقه از الگویی استفاده می‌کردند که در آن بخش عمومی مسوول یک‌پنجم فرصت‌های شغلی است، آمده است: اما این الگو در ارتقای سطح خدمات عمومی همچون درمان و آموزش شکست خورده و در نتیجه آن تامین بودجه برنامه‌های اجتماعی که با هدف کمک به اقشار آسیب‌پذیر جامعه صورت می‌گیرند، به‌شدت کاهش یافته است. در حالی که در اقتصاد پویای جهانی بخش خصوصی در رشد و اشتغال‌زایی نقشی فزاینده ایفا می‌کند، چنین نظامی بیشتر و بیشتر قابلیت‌های خود را در رسیدگی به نیازهای مردم ازدست می‌دهد.

ادامه در صفحه ۷

خبرکوتاه

رییس‌جمهوری درگذشت مادر شهیدان زینلی را تسلیت گفت؛ پاد| رییس‌جمهوری روز پنج‌شنبه در پیامی درگذشت اسوه صبر و ایثار مرحومه حاجیه خانم صغری مبارک‌آبادی والده بزرگوار شهیدان گرانقدر شعبانعلی، اکبر و اصغر زینلی از دلاوران دوران دفاع مقدس را تسلیت گفت. متن پیام روحانی به این شرح است: «درگذشت اسوه صبر و ایثار مرحومه حاجیه خانم صغری مبارک‌آبادی والده بزرگوار شهیدان شعبانعلی، اکبر و اصغر زینلی از دلاوران دوران دفاع مقدس موجب تالم خاطر شد. این مادر مومنه در سایه ارادت خالصانه به خاندان عصمت و طهارت (ع)، فرزندان شجاع و انقلابی تربیت و در دفاع از ارزش‌ها تقدیم ایران اسلامی کرد. اینجانب مصیبت وارده را به خانواده محترم آن مرحومه تسلیت می‌گویم و از درگاه ایزد منان برای ایشان رحمت واسعه و همجواری با فرزندان شهیدش و برای عموم بازماندگان صبر و اجر مسالت دارم.»

نظر مطهری درباره پیام‌رسان‌های داخلی؛ خانه‌ملت| علی مطهری با اشاره به نامه ۱۷۰نماینده مجلس به روسای قوا مبنی بر جایگزینی پیام‌رسان‌های داخلی به جای پیام‌رسان‌های خارجی گفت: هنوز تا جایگزین کردن شبکه‌های اجتماعی داخلی کار بسیاری داریم و بسیار مانده که بتوان پیام‌رسان‌های داخلی را جایگزین پیام‌رسان‌های خارجی کنیم. مطهری ادامه داد: معتقدم باید تلاش کرد، پیام‌رسان‌های داخلی کامل شوند تا مردم از آنها استفاده بیشتری کنند اما بهتر است پیام‌رسان‌های داخلی در کنار معادل خارجی فعالیت کنند تا مردم هم حق انتخاب داشته باشند. او افزود: اگر شبکه‌های اجتماعی داخلی قدرت بیشتری پیدا کرده و جذابیت آنها بالا رود، مردم خود به خود به سمت آنها تمایل پیدا می‌کنند.

لزوم ورود مراجع نظارتی به تخلفات شهرداری؛ ایسنا| یک عضو مجمع نمایندگان استان تهران ورود مراجع نظارتی به تخلفات دوره گذشته شهرداری تهران را موجب جلب اعتماد عمومی عنوان کرد. علیرضا رحیمی با اشاره به گزارش اخیر محمدعلی نجفی شهردار تهران درباره تخلفات دوره گذشته شهرداری تهران گفت: ورود مراجع نظارتی مثل مجلس، سازمان حسابرسی و سازمان بازرسی پس از شهرداری و شورای شهر به این تخلفات موجب جلب اعتماد عمومی می‌شود. او افزود: اگر جدیتی در شورای شهر تهران وجود داشته باشد که نسبت به گزارش اخیر شهردار ورود کنند، نگاه مجلس، موازی‌کاری نیست اما اگر جدیتی در تصمیم شورای شهر یا واکنش آنها نسبت به گزارش شهردار نبینیم قاعدتا نمایندگان تهران احساس وظیفه می‌کنند که نسبت به عملکرد دهه گذشته شهرداری ورود کنند.

تعلیق روابط کشورهای اسلامی با اسراییل؛ ایرنا| در بیانیه سیزدهمین کنفرانس بین‌المجالس کشورهای اسلامی در تهران اعلام شد: تا زمانی که امریکا از تصمیم اشتباه خود مبنی بر انتقال سفارت امریکا به قدس عقب‌نشینی نکند، اعضایی از سازمان همکاری اسلامی که با رژیم‌صهیونیستی ارتباط سیاسی و اقتصادی دارند این روابط را تعلیق کنند.

پاسخ دستیار ویژه لاریجانی به تهدیدات ترامپ؛ مهر| دستیار ویژه رییس مجلس در امور بین‌الملل نوشت: آقای ترامپ! هرگز اجازه نمی‌دهیم با تهدید لغو، اصلاح یا پاره کردن برجام؛ امنیت ملی، قدرت دفاعی و نفوذ سازنده منطقه‌یی ما را هدف قرار دهید. حسین امیر عبداللهیان دستیار ویژه رییس مجلس در امور بین‌الملل در پیام توییتری نوشت: آقای ترامپ! هرگز اجازه نمی‌دهیم با تهدید لغو، اصلاح یا پاره کردن برجام؛ امنیت ملی، قدرت دفاعی و نفوذ سازنده منطقه‌یی ما را هدف قرار دهید. با ابتکار و تلاش، ایران اسلامی را در عرصه توسعه اقتصادی نیز به اوج می‌رسانیم.

شرط فراکسیون امید برای وزرا؛ ایلنا| رییس فراکسیون امید گفت: ما با وزرا در دوره اخیر شرط کرده‌ایم حداقل یک معاون و مدیر ارشد آنها از خانم‌ها باشد که این موضوع جزو مطالبه اصلی ماست و ما تاکید داریم که حقوق زنان باید به‌طور جدی پیگیری شود. محمدرضا عارف در مورد حمایت فراکسیون امید از مشارکت زنان در عرصه‌های اقتصادی و سیاسی اظهار کرد: حقوق زنان راهبرد جریان اصلاحات است و حتی در این زمینه هزینه نیز داده‌ایم و راهبرد ما از سال ۹۲ در انتخابات سهم حداقل ۳۰درصدی برای خانم‌ها و جوانان بود و مهم‌ترین مساله‌مان نیز افزایش نرخ مشارکت خانم‌هاست. عارف افزود: یکی از راهکارهای افزایش نرخ مشارکت زنان در پست‌های مدیریتی در جامعه استفاده از زنان در پست‌های مدیریتی است.

اظهارات مداخله‌جویانه نیکی هیلی درباره ایران؛ ایلنا| سفیر امریکا در سازمان ملل متحد گفت که این کشور به دنبال برگزاری نشست فوق‌العاده شورای امنیت در نیویورک و شورای حقوق‌بشر این سازمان در ژنو در خصوص ایران است. نیکی هیلی در نشست این سازمان همچنین با بیان اینکه کشورش همچنان به توافق هسته‌یی ایران پایبند است، ادعا کرد: «ایران مسوول بی‌ثباتی در مناطق زیادی در جهان است و باید به اقدام‌های این کشور پاسخ داد.»

مراقب باشیم دشمنان روی موج بیکاران و محتاجان سوار نشوند؛ فارس| خطیب نماز جمعه تهران گفت: هدف ما باید حل مشکلات مردم باشد و بدانیم اگر به مشکلات محتاجان نرسیم، ممکن است دشمنان برای رسیدن به اهداف خود بر دوش گرفتاران سوار شوند. آیت‌الله محمد امامی‌کاشانی اظهار داشت: هدف همه دشمنان این است که اسلام از بین برود لذا باید شجاعت، قدرت، وحدت کلمه و دلسوزی در جهان اسلام باشد. اکنون ایران و اسلام در دنیا غریبند و از یک طرف صهیونیست‌ها می‌خواهند ریشه آن را بکنند از طرف دیگر امریکا از آنها حمایت می‌کند و از سوی دیگر آل‌سعود خبیث هزینه آن را پرداخت می‌کند. امام جمعه موقت تهران در پایان گفت: باید هدف‌مان رفع مشکلات مردم باشد تا کارخانه‌ها تعطیل و افراد بیکار نشوند.

هم‌اکنون هماهنگی و وحدت خوبی بین سپاه و ارتش برقرار است؛ مهر| دستیار و مشاور عالی فرماندهی معظم کل قوا تاکید کرد: هم‌اکنون هماهنگی و وحدت خوبی بین سپاه و ارتش برقرار است و وحدت و هماهنگی بین سپاه و ارتش باعث هم‌افزایی قوا می‌شود. سردار سرلشکر سیدیحیی صفوی دستیار و مشاور عالی فرماندهی معظم کل قوا در جمع دانشجویان دانشکده افسری امام علی (ع) ارتش در تحلیل کلان دفاع مقدس با تاکید بر عملیات کربلای ۵ سخنرانی کرد و با اشاره به هزینه‌ها و خسارات جنگ برای کشورهای عراق و ایران افزود: در حوزه هزینه‌ها و خسارات جنگ دوطرف درگیر حدود ۲هزار میلیارد دلار هزینه و خسارت متحمل شدند.

در نامه رییس دفتر سیاسی جنبش مقاومت اسلامی فلسطین به رهبر معظم انقلاب مطرح شد

ملت فلسطین مواضع ثابت و ارزشمند ایران در مساله قدس را می‌ستاید

اسماعیل هنیه رییس دفتر سیاسی جنبش مقاومت اسلامی فلسطین (حماس) در نامه‌یی به حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی با اشاره به ابعاد توطئه بزرگ استکبار علیه قدس و ملت فلسطین با هدف سرنگون‌کردن غزه به عنوان قلعه مقاومت و پایان دادن به مبارزه علیه رژیم اشغالگر و عادی‌سازی روابط حکام وابسته منطقه با آن، از حمایت‌های ملت ایران و هدایت‌های رهبر معظم انقلاب اسلامی از جنبش مقاومت قدردانی و تاکید کرد: ما با شروع انتفاضه خروشان مردمی در داخل کرانه باختری و قدس، به اذن خداوند توطئه طاغوت عصر (ترامپ) و حاکمان نفاق در پایتخت‌های دور و نزدیک را در پایان دادن به مساله فلسطین خنثی خواهیم کرد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، هنیه در این نامه با اهدای سلام فرماندهان و مجاهدان جنبش حماس و همه مردم فلسطین به رهبر معظم انقلاب اسلامی و ملت ایران از ایرانیان به عنوان مردمی اصیل که در کشوری با ثبات، مقاوم و استکبارستیز زندگی می‌کنند، یاد کرده و افزوده است: تمام مردم پایدار فلسطین مواضع ثابت و ارزشمند جمهوری اسلامی در مساله فلسطین و قدس و حمایت از مقاومت مردمی فلسطین با انواع کمک‌ها را می‌ستایند. در این نامه به دسیسه‌های بزرگ و خطرناکی که علیه امت اسلامی و به ویژه قدس شریف در جهت نابود کردن پایه‌های مقاومت در جریان است، اشاره و افزوده شده است: اگرچه این توطئه‌ها از گذشته برای ما واضح بود اما در ماه‌ها و روزهای اخیر با کنفرانس ریاض و سخنان ترامپ که ایران، حزب‌الله و حماس را دشمنان صف‌کشیده خود خواند و بر نگرش صهیونیستی‌اش در مساله قدس به عنوان پایتخت یهود تاکید کرد، این حقیقت آشکارتر از قبل شده است. هنیه در ادامه با برشمردن بخشی از آلام مردم فلسطین و محاصره و تحریم همه‌جانبه دارویی، پزشکی و اقتصادی علیه ساکنان غزه با هدف ایجاد بحران انسانی و تضعیف مهم‌ترین قلعه مقاومت گفته است: امریکا و برخی حاکمان شکست‌خورده درصددند به مساله فلسطین و مقاومت در مقابل رژیم اشغالگر پایان دهند تا رهبرانی که برای رضایت امریکا و اسراییل له‌له می‌زنند، بتوانند روابط خود را با رژیم صهیونیستی عادی و برملا کنند و در مقابل با جهت‌دادن دشمنی‌ها به سمت ایران و تحریک تعصبات شیعه و سنی، قطب‌نمای امت اسلامی را منحرف کنند. رییس دفتر سیاسی حماس در این نامه اعلام پایتختی قدس برای رژیم‌صهیونیستی از جانب امریکا را گامی در جهت برداشتن موانع از راه حکام منطقه برای هم‌پیمانی عربی- اسراییلی و خلع سلاح مقاومت دانسته و خطاب به رهبر معظم انقلاب اسلامی افزوده است: بنده به نقش بزرگ حضرتعالی در هدایت جمهوری اسلامی و فرماندهان مومن آن برای رویارویی با پروژه تمام‌کردن مساله فلسطین و همچنین به بیانات‌تان برای خیزش امت و پرهیز از پرتگاهی که حاکمان نفاق و توطئه به آن‌سو سوق می‌دهند، ایمان عمیق دارم. در ادامه نامه از حضور ایران در کنار فلسطین در مراحل دشوار و عمل به وظیفه اسلامی حمایت از مقاومت، قدردانی و گفته شده است: بی‌شک ایران با هدایت‌های بزرگوارانه رهبر معظم انقلاب اسلامی، برتری بزرگی در تقویت مجاهدین و ریشه‌دار کردن گزینه مقاومت و مبارزه در فلسطین داشته و خواهد داشت. هنیه راه خنثی‌کردن توطئه جاری علیه فلسطین و مساله قدس را انتفاضه خروشان مردمی در داخل کرانه باختری و قدس خوانده و افزوده است: ما این تصمیم را با حضور مردم خود در داخل و خارج حمایت خواهیم کرد تا تصمیم طاغوت عصر یعنی ترامپ در توطئه بزرگی که در پایتخت‌های دور و نزدیک برای پایان دادن به مساله فلسطین به ویژه نماد دینی آن یعنی قدس ایجاد کرده است، خنثی شود و به اذن خداوند هرگز اجازه نخواهیم داد این توطئه تحقق یابد.

گزارش وزارت امور خارجه به مجلس درباره روند اجرای برجام منتشر شد

دستاوردهای پاییزه توافق هسته‌ای

تعادل| «اگرچه امریکای ترامپ تلاش کرد، ایران سودی از توافق هسته‌یی نبرد اما گشایش‌های اقتصادی برجام همچون گذشته به اقتصاد ایران کمک کرده است»؛ گزارش وزارت امور خارجه به کمیسیون امنیت ملی مجلس درباره برجام را می‌توان در این چند جمله خلاصه کرد، گزارشی که باید هر ۳ماه به مجلس ارائه شود. در بخشی از این گزارش روایتی کمتر شنیده شده از جلسات کمیسیون مشترک برجام منتشر شده، آنجا که آمده است بر خلاف اظهارات ترامپ، نمایندگان امریکا در این جلسه به شکلی صریح بر پایبندی دولت این کشور به برجام تاکید کرده و گفته‌اند که دولت امریکا قصدی برای عدم اجرای تعهدات خود ندارد. آن طور که در این گزارش آمده، اروپایی‌ها هم امریکا را بابت عدم اجرای بندهایی از برجام، عدم همکاری و پاسخگویی اوفک و سیاست‌های مبهم رییس‌جمهور آن کشور مورد اعتراض قرار داده و خواهان اصلاح این سیاست‌ها شده‌اند. به نوشته وزارت امور خارجه در ۳ماه گذشته به موازات اقدامات غیرسازنده امریکا در اجرای تعهدات برجامی خود، حمایت بین‌المللی از برجام و اجرای موفقیت‌آمیز آن نیز شدت گرفته که دستاورد سیاست حکیمانه جمهوری اسلامی ایران، دیپلماسی فعال و هماهنگی نهادهای داخلی در اجرای دقیق و صادقانه برجام بوده است. حمایت دبیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از برجام و تاکید بر پایبندی ایران به تعهداتش مورد اشاره این گزارش قرار گرفته و از حمایت‌های جدی اتحادیه اروپا و کشورهای اروپایی از برجام سخن به میان آمده است.

آورده‌های اقتصادی برجام

اما غربی‌ها در رفع تحریم‌ها چقدر به تعهدات خود عمل کرده‌اند؟ دستگاه دیپلماسی کشور در ۴ سرفصل «حوزه نفت، گاز و پتروشیمی»، «حمل و نقل»، «بانکی و مالی» و «بیمه» به این پرسش پاسخ داده است. در این گزارش درباره آخرین وضعیت رفع تحریم‌های حوزه نفت، گاز و پتروشیمی به بازگشت تولید و فروش نفت ایران به دوران پیش از تحریم‌ها و ادامه این روند اشاره شده و آمده است:«روند تولید و صادرات نفت خام و میعانات گازی با آهنگی رو به رشد ادامه داشته است. درآمد کشور از محل صادرات نفت خام و میعانات گازی در ۳ماهه دوم سال ۱۳۹۶ بالغ بر ۳۴,۱۱میلیارد دلار بوده که نسبت به ۳ماهه اول سال جاری بیش از ۶۰۰ میلیون دلار بیشتر بوده است.» همچنین با تاکید بر ادامه همکاری ایران با سرمایه‌گذاران در حوزه انرژی به دستاوردهای توافق هسته‌یی در واردات کالا و تجهیزات مورد نیاز این صنعت اشاره شده است؛ جایی که به گفته مسوولان وزارت خارجه فقط در یک مورد «براساس گزارش دریافتی از مدیریت پشتیبانی ساخت و تامین کالای نفت، اعتبار اسنادی قرارداد ساخت و تامین کالا همراه با انتقال تکنولوژی و دانش فنی ساخت لوله‌های مغزی CRA به داخل کشور که در خرداد ۱۳۹۶ بین شرکت ملی نفت ایران و یک شرکت اروپایی منعقد شده بود در آذر ماه سال جاری با دریافت ضمانتنامه بانکی معتبر از اعضای کنسرسیوم عملیاتی شده است.»

اما توافق هسته‌یی بیش از پیش نتایج ملموسی برای صنعت حمل و نقل داشته است.«گشایش اعتبار اسنادی قرارداد برقی کردن خط آهن تهران- مشهد با چین به ارزش بیش از ۲/۵میلیارد دلار»، «امضای تفاهمنامه تامین مالی ساخت مشترک واگن و لکوموتیو با روسیه به ارزش ۳میلیارد یورو»، «ناوگان شرکت ملی نفتکش از پوشش کلوپ‌های IGA۴» و «ورود چندین فروند هواپیمای ATR و دیگر شرکت‌های مطرح هواپیماسازی به ایران» ازجمله مواردی بود که وزارت امور خارجه در سرفصل دستاوردهای ۳ماهه حمل و نقل کشور از برجام ذکر کرد. هر چند به اذعان نویسندگان این گزارش به دلیل تعلل امریکا در صدور به موقع برخی مجوزهای مورد نیاز برای فروش هواپیماهای مسافربری یا خدمات و قطعات مربوطه فرآیند عادی خرید هواپیما در مواردی با مشکلاتی مواجه شده که این موضوع به تفصیل در کمیسیون مشترک مطرح شده و همه طرف‌های برجام از امریکا خواستند تا به تعهداتش در این خصوص به سرعت عمل کند.

برای دو چالش اساسی اقتصاد ایران یعنی ارتباط بین‌المللی بیمه‌یی و بانکی هم گشایش‌هایی حاصل شده است هر چند به گفته دستگاه دیپلماسی کشورمان، حل مسائل بانکی نیازمند همکاری و هماهنگی بیشتری است؛ چراکه این حوزه دست‌اندازهای غیربرجامی هم دارد. با این حال در این گزارش از امضای موافقتنامه سرمایه‌گذاری به ارزش ۶ میلیارد دلار با ایتالیا به عنوان یکی از مهم‌ترین دستاوردهای برجام یاد شده که بزرگ‌ترین قرارداد خط اعتباری جمهوری اسلامی ایران با یک کشور اروپایی بوده است. خط اعتباری که توافقنامه آن توسط دو بانک ایرانی صنعت و معدن و خاورمیانه به عنوان بانک‌های عامل امضا شده و قرار است که بانک‌های دیگر ایرانی نیز به این توافق بپیوندند. همچنین در ۹ماهه امسال ۸۱۳ رابطه کارگزاری با ۲۸۴بانک خارجی برقرار و سامانه شتاب ایران به صورت آزمایشی به سوییچ کارت روسیه متصل شد و مذاکره با سایر کشورها ادامه دارد تا شاید در آینده‌یی نه چندان دور کارت بانک‌های ایرانی در دیگر کشورها هم اعتبار داشته باشد.

در حوزه بیمه نیز تعداد ۵۱ فروند از ۷۳فروند شناورهای ناوگان شرکت ملی نفتکش ایران و تعداد ۶۴ فروند از ۱۳۷فروند شناورهای ناوگان کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران و شرکت‌های تابعه موفق به دریافت پوشش بیمه‌یی از کلوپ‌های بین‌المللی IG شدند. همچنین پوشش P&I کشتی سانچی متعلق به شرکت ملی نفتکش ایران که اخیرا در برخورد با کشتی چینی دچار حادثه شده است توسط کلوپ بین‌المللی Steamship از اعضای کلوپ IG صادر شده که در نتیجه مسوولیت پرداخت خسارت تحت پوشش P&I کلوپ‌های بین‌المللی(با مشخص شدن مقصر حادثه) خواهد بود. وزارت امور خارجه در این گزارش به پرسش‌ها درباره فعالیت‌های هسته‌یی هم پاسخ داده است. براساس این گزارش، مذاکرات کارشناسی و تبادل اسناد در پروژه مدرن‌سازی راکتور تحقیقاتی آب سنگین اراک بین جمهوری اسلامی ایران و چین در جریان است. همچنین اقلام و تجهیزات قرارداد مربوط به پروژه ایزوتوپ پایدار، منتقل و تحویل شرکت ایرانی شده است و درحال حاضر این اقلام در سایت فردو برای شروع، نصب و راه‌اندازی نگهداری می‌شوند. از سوی دیگر پروژه همکاری با اتحادیه اروپا برای انجام پروژه‌های مربوط به استرس تست نیروگاه بوشهر نیز ادامه یافته و بازدیدهایی برای پیشبرد این پروژه صورت گرفته است. این گزارش که به تفضیل وضعیت اجرای تعهدات غربی‌ها در جریان توافق هسته‌یی را بررسی کرده است، تحویل اعضای کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شده تا آنان را از وضعیت فعلی اجرای برجام روشن کند.

وزارت کشور در پی اجرایی کردن اصلاحیه قانون فعالیت احزاب

زیست احزاب خانوادگی پایان می‌یابد؟

تعادل| از اصلاحیه قانون احزاب این‌طور بر می‌آید که احزاب چند ده نفره و خانوادگی تعطیل می‌شوند؛ اگر کمیسیون ماده ۱۰ احزاب قانون را به درستی اجرا کند، آنجا که در ماده ۶ این قانون آمده است احزاب ملی برای فعالیت باید در حداقل یک‌سوم از مراکز استان‌های کشور دفاتر رسمی تاسیس کنند و همچنین مجمع عمومی موسس باید با حضور دست‌کم ۳۰۰نفر از اعضای رسمی در بیش از نیمی از استان‌های کشور برگزار شود.

اما چند درصد از احزاب سیاسی کشور یا گعده‌هایی که خواهان تاسیس حزب هستند، چنین توانی دارند؟ یکی از نمایندگان مجلس معتقد است؛ با اجرایی شدن اصلاحیه قانون احزاب، ۲۲۰حزب فعلی به ۱۰ تا ۱۵حزب قدرتمند و شناسنامه‌دار تقلیل پیدا خواهد کرد. هر چند این پیش‌بینی ابوالفضل ابوترابی عضو کمیسیون شوراها و امور داخلی مجلس است؛ اما خروجی احزاب نشان می‌دهد، پیش‌بینی ترابی خیلی هم اشتباه نیست. وزارت کشور تا نیمه آذر امسال به احزاب فرصت داده بود تا شرایط خود را با مصوبه مجلس تطبیق دهند. به گفته سرمست مدیرکل سیاسی وزارت کشور، براساس ماده ۲۲ قانون جدید فعالیت احزاب که مصوب سال ۹۵ است به احزاب به مدت یک‌سال مهلت داده شد تا خودشان را با این قانون تطبیق دهند. سرمست گفت که تعداد قابل توجهی از احزاب در مقطع مذکور اقدام کردند و تعدادی هم چون قانون این اجازه را داده که علاوه بر زمان یک‌سال تا ۶ ماه دیگر هم با موافقت کمیسیون ماده ۱۰ برای تطبیق درخواست استمهال ارائه کنند، اقدام کردند.

او درباره قانون جدید اظهار کرده است: در قانون جدید پیش‌بینی‌هایی صورت گرفته که ممکن است ایده‌آل‌های ما را برآورد نکند، این قانون به دنبال آن است که احزاب فعال از غیرفعال مشخص شود. اگر گفته شده که احزاب در یک‌سوم مراکز استان‌ها دفتر داشته باشند یا مجمع عمومی آنها با حضور حداقل ۳۰۰ نفر عضو برگزار شود، برای این است که احزاب تک نفره و غیرفعال تکلیفشان مشخص شود. به اعتقاد مدیرکل سیاسی وزارت کشور «قوانین برحسب نیازی که پیش می‌آید تثبیت می‌شوند، قانون احزاب در سال ۶۰ با توجه به اقتضائات آن روز ایران مصوب شده است؛ اما اکنون در دوره جدید قرار داریم و حدود ۲۴۷ حزب دارای پروانه فعالیت از کمیسیون ماده ۱۰ هستند، بنابراین باید احزاب با شرایط قانونی جدید تطبیق پیدا کنند.» شرایطی که برخی فعالان سیاسی اصلاح‌طلب معتقدند حتی با دوره‌یی که اصلاحیه قانون احزاب در مجلس مصوب شده، تفاوت کرده است.

اشاره آنان به اصلاح این قانون در مجلس نهم است، جایی که اکثریت مجلس در دست اصولگرایان قرار داشت و تندروها در آن دست بالا را داشتند، پس قانونی هم که اصلاح شده بیش از آنکه برطرف‌کننده نیازهای فعالیت حزبی باشد، تامین‌کننده اهداف گروه‌های تندرو بوده است. این را یک عضو شورای مرکزی حزب اسلامی کار تلویحا گفته و تاکید کرده که قانون احزاب قابلیت اصلاح در مجلس فعلی را دارد. مطالبه‌یی که از سوی برخی نمایندگان مجلس هم پیگیری می‌شود. مصطفی کواکبیان عضو اصلاح‌طلب مجلس از تلاش‌هایی در این راستا خبر داده و گفته در پی آن است که اصلاحیه قانون احزاب را در مجلس مطرح کند. هرچند کواکبیان برای این کار در بین نمایندگان اصلاح‌طلب هم همراه جدی ندارد، تا آنجا که پروانه مافی نماینده مجلس و عضو شورای مرکزی حزب کارگزاران سازندگی در نیاز به بازنگری قانون فعالیت احزاب در مجلس ابراز تردید کرده و گفته است: «این قانون اخیرا اصلاح، بازنگری و برای اجرا ابلاغ شده است، بنابراین اصلاح مجدد آن جای بحث دارد.» در این بین نمایندگان بازمانده از دوره نهم هم تمایلی به اصلاح قانون احزاب ندارند، همان‌طور که ابوالفضل ابوترابی عضو اصولگرای مجالس نهم و دهم معتقد است قانون احزاب نیاز به اصلاح ندارد، بلکه باید شرح وظایف احزاب تعریف شود. حال باید دید نمایندگان مجلس دهم تن به اصلاح دوباره قانون احزاب می‌دهند یا خیر. از سوی دیگر باید دید مصوبه مجلس نهمی‌ها برای افزایش سخت‌گیری بر فعالیت احزابی که گعده‌یی اداره می‌شوند به کجا ختم خواهد شد.

چهره‌ها

نقش مردم در مدیریت بحران آب بی‌بدیل است

وزیر کشور به نقش مردم در مدیریت بحران آب تاکید کرد و گفت: حقابه تالاب‌های کشور باید داده شود. به گزارش وزارت کشور، عبدالرضا رحمانی‌فضلی در جلسه بررسی وضعیت خشکسالی و منابع آب کشور و مقابله با بحران آب از آمادگی کامل استانداران و فرمانداران برای تشکیل ستاد بحران آب خبر داد تا با همکاری همه دستگاه‌های مرتبط و تمهیدات لازم بتوانند برنامه‌های پیش‌بینی شده در این زمینه را محقق کنند. وزیر کشور از تمام دستگاه‌هایی که طبق آن مصوبه موظف به انجام کارهای تعیین شده بودند، خواست تا گزارشی از اقداماتی که تاکنون انجام داده‌اند به ستاد مدیریت بحران ارائه دهند و رییس سازمان مدیریت بحران هم ظرف یک هفته آینده با برگزاری جلسه‌یی گزارش عملکرد این دستگاه‌ها را دریافت کند. رحمانی‌فضلی گفت: نقش مردم در مدیریت بحران آب بی‌بدیل است و دستگاه‌های مسوول باید از ظرفیت صداوسیما و فضای مجازی، ائمه جمعه و نظایر آن در تبیین شرایط و وضعیت منابع آب کشور و لزوم مدیریت در مصرف آن استفاده حداکثری داشته باشند. در این جلسه بر بررسی تمامی ابعاد عواقب کمبود آب در استان‌ها و انجام تدابیر و اقدامات لازم در جهت جلوگیری از وقوع آنها تاکید شد.

تاکید نمایندگان مجلس بر رسیدگی به وضعیت زنان بازداشتی

معاون پارلمانی رییس‌جمهور درباره پیگیری نمایندگان مجلس شورای اسلامی درخصوص وضعیت بازداشت‌شدگان حوادث اخیر گفت: ۴۳نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی خواستار رسیدگی به وضعیت زنان بازداشت شده، هستند.حسینعلی امیری در گفت‌وگو با ایلنا درباره شکایت خانواده‌های برخی بازداشت‌شدگان حوادث اخیر مبنی بر بدرفتاری با آنان و طرح این شکایات با نمایندگان مجلس گفت: آن چیزی که از طریق نمایندگان به دست من رسیده، این است که ۴۳نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی که از طیف‌های مختلف هم هستند، نامه‌یی خطاب به رییس‌جمهور نوشتند و به من دادند که تحویل داده شد. او گفت: نمایندگان خواستار رسیدگی به وضعیت بازداشتی‌ها مخصوصا خانم‌ها هستند تا هر چه زودتر تعیین تکلیف و آزاد شوند. درباره مطلبی که درخصوص بدرفتاری با بازداشتی‌ها گفته شده من در جریان نیستم و از آقای وزیر دادگستری بپرسید، ایشان به شما پاسخ می‌دهند. امیری گفت: آقای رییس‌جمهور بارها در جلسات دولت تاکید کردند بین کسانی که به قصد بی‌نظمی، تخریب، آتش زدن اموال عمومی و بیت‌المال و ایجاد مزاحمت برای شهروندان آمدند با آن کسانی که به دنبال این هستند که حرف‌هایشان شنیده شود باید تفکیک‌هایی قائل شویم و نباید همه را با یک نگاه ببینیم.

عضویت اقلیت‌ها در شوراهای شهر باید در لایحه جامع انتخابات گنجانده شود

عضو کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور مجلس بر لحاظ عضویت اقلیت‌های مذهبی در بخش شوراهای شهر لایحه جامع انتخابات از سوی دولت تاکید کرد. ابوالفضل ابوترابی که با خانه ملت گفت‌وگو کرده است درخصوص طرح اصلاح قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مبنی بر حضور اقلیت‌های مذهبی در شوراها گفت: با توجه به اصرار نمایندگان مجلس این طرح به مجمع تشخیص مصلحت نظام رفت تا تعیین تکلیف شود. ابوترابی با ابراز امیدواری از تصویب اصلاحات انجام گرفته در طرح مذکور تصریح کرد: روند رسیدگی طرح‌ها در مجمع تشخیص مصلحت نظام کمی طولانی است اما امیدواریم هر چه سریع‌تر تعیین تکلیف شود. او اضافه کرد: اقلیت‌های دینی باید در شوراهای اسلامی شهر حضور فعالی داشته باشند از این رو بهتر است اصلاحات قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مورد تایید قرار گیرد در این صورت سپنتا نیکنام نیز عضو شورای شهر یزد باقی خواهد ماند. اوگفت: باید در این لایحه که هنوز در دولت است در بخش مرتبط با انتخابات شوراها به حضور اقلیت‌ها توجه ویژه شود در صورتی که دولت به این موضوع نپردازد، نمایندگان طی پیشنهادهایی موضوع مذکور را به لایحه اضافه خواهند کرد.

نشانه‌ای از کوتاهی چین در امدادرسانی به سرنشینان سانچی وجود ندارد

یک عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی گفت که تاالان نشانه‌یی مبنی بر کوتاهی چین در امدادرسانی به سرنشینان نفتکش سانچی وجود ندارد. جلال میرزایی در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به طرح ابهاماتی درخصوص قصور احتمالی دولت چین در امدادرسانی به سرنشینان کشتی سانچی گفت: ما نباید درباره مسائلی که اطلاع دقیقی از آن نداریم، پیش داوری کنیم آن هم در مورد کشوری که روابط گسترده‌یی با آن داریم. او افزود: چه بسا جریانی به دنبال این است که این موضوع را بهانه‌یی کند تا باعث تیرگی روابط ما با چین شود. نماینده ایلام در مجلس خاطرنشان کرد: ما باید در قالب یک هیات کارشناسی و فنی این موضوع را بررسی کنیم که آیا کوتاهی از طرف دولت چین رخ داده یا خیر و نباید این موضوع را در سطح موضع‌گیری‌ها تقلیل دهیم. در واقع باید اجازه دهیم، تیم کارشناسی موضوع را بررسی و ابعاد قضیه را تحلیل کند تا ببینیم چه نتایجی به دست می‌آید. میرزایی گفت: آن موقع می‌توانیم با چینی‌ها در این باره صحبت کنیم. تا الان چیزی که نشان دهد چینی‌ها در این حادثه کوتاهی کرده‌اند، وجود ندارد. او گفت: چینی‌ها در چند مرحله برای خاموش کردن آتش تلاش کردند اما موفق به مهار آتش نشدند اما در هر صورت ما منتظر دریافت گزارش‌ها در این زمینه می‌مانیم.

بررسی عملکرد مالی دولت بر اساس آمارهای بانک مرکزی نشان می‌دهد

جبران کاهش درآمد عمومی با اوراق و نفت

گروه اقتصاد کلان

بودجه کل کشور به دلیل سهم بالای دولت در اقتصاد از مهم‌ترین اسناد مالی کشور و ازجمله اصلی‌ترین عوامل تاثیرگذار بر اقتصاد کشور قلمداد می‌شود. مطالعه و بررسی عملکرد بودجه و واکاوی تاثیر آن بر شاخص‌های اقتصاد کلان می‌تواند منجر به تصحیح سیاست‌ها و تغییر آن در راستای دستیابی به عملکرد بهتری در سال‌های آتی شود. این گزارش به بررسی عملکرد وضعیت بودجه عمومی دولت با آمار منتشر شده ماهانه بانک مرکزی می‌پردازد و عملکرد ۷ماهه را در اختیار خواننده می‌گذارد.

براساس این گزارش، بررسی آمارهای بانک مرکزی از آمارهای دخل و خرج دولت در سال جاری حاکی از آن است که عملکرد سهم درآمدهای عمومی دولت از کل منابع عمومی دولت در ۷ماهه نخست سال ۴۷درصد بوده است. در همین مدت سهم واگذاری دارایی‌های سرمایه‌یی و واگذاری دارایی‌های مالی از کل منابع عمومی دولت مصوب ۷ماهه سال به ترتیب ۳۴ و ۱۶درصد بوده؛ اما عملکرد این اجزا در ۷ماهه نخست سال به ترتیب به ۳۰و ۲۳درصد تغییر کرده است. این آمار نشانگر آن است که دولت کاهش درآمدهای عمومی را با انتشار اوراق مشارکت و فروش نفت جبران کرده است.

عملکرد بودجه در بخش منابع عمومی دولت

از منابع عمومی دولت در ۷ماهه نخست سال ۱۳۹۶ حدود ۱۵۵هزارمیلیارد تومان محقق شده که از رشد ۲۲,۴درصدی نسبت به عملکرد ۷ماهه نخست سال ۱۳۹۵ برخوردار است. در این مدت ۷۵,۸درصد از منابع پیش‌بینی شده در بودجه مصوب ۷ماهه ۱۳۹۶ محقق شده است.

واگذاری دارایی‌های سرمایه‌یی که بخش عمده آن مربوط به فروش نفت و فرآورده‌های نفتی است در ۷ماهه نخست سال ۱۳۹۶ حدود ۴۷,۱۹هزارمیلیارد تومان بوده است. این درحالی است که در ۷ماهه نخست سال ۱۳۹۵و ۱۳۹۴ به ترتیب ۳۰,۱۱ و هزار میلیارد تومان بود که افزایش آن در ۷ماهه نخست سال ۱۳۹۶ بیشتر ناشی از افزایش قیمت نفت بوده و حدود ۶۷ درصد آن محقق شده است.

در ۷ماهه نخست سال ۱۳۹۶ حدود ۱۱۰درصد از واگذاری دارایی‌های مالی، ۷۱درصد از درآمدها و ۶۷ درصد از واگذاری دارایی‌های سرمایه‌یی در بودجه مصوب ۷ماهه ۱۳۹۶ محقق شده است.

میزان تحقق بودجه مصوب ۷ ماهه سال ۱۳۹۶ در بخش منابع عمومی

عملکرد سهم درآمدهای عمومی دولت از کل منابع عمومی دولت در ۷ماهه نخست سال ۴۷درصد بوده است. این در حالی است که این سهم در بودجه مصوب ۷ماهه ۵۰درصد در نظر گرفته شده است. از طرف دیگر، سهم واگذاری دارایی‌های سرمایه‌یی و واگذاری دارایی‌های مالی از کل منابع عمومی دولت مصوب ۷ماهه سال به ترتیب ۳۴ و ۱۶ درصد بوده؛ اما عملکرد این اجزا در ۷ماهه نخست سال به ترتیب به ۳۰ و ۲۳ درصد تغییر کرده است. در واقع دولت کاهش درآمدهای عمومی را با انتشار اوراق مشارکت و فروش نفت جبران کرده است.

از سال ۱۳۹۲ تا سال ۱۳۹۴ سهم درآمدهای نفتی در بودجه مصوب دولت کاهش یافته است. همچنین دولت با افزایش سهم درآمدهای عمومی که بیشتر شامل درآمدهای مالیاتی است، کاهش درآمدهای نفتی را جبران کرده است. در گزارش عملکرد نیز همین روال اتفاق افتاده است. دلیل کاهش سهم درآمدهای نفتی کاهش قیمت نفت و رشد تحریم‌ها بوده است. همچنین سهم واگذاری‌های مالی نسبت به بودجه مصوب در ۷ماهه نخست سال ۱۳۹۵ و۱۳۹۶ بیشتر از بودجه مصوب بوده است.

عملکرد بودجه در بخش درآمدهای مالیاتی

سهم درآمدهای مالیاتی دولت در بودجه ۷ماهه مصوب سال ۱۳۹۶حدود ۶۷درصد و سایر درآمدها حدود ۳۳درصد بوده، اما در عملکرد ۷ماهه سهم درآمدهای مالیاتی به ۷۲ درصد و سایر درآمدها به ۲۸ درصد رسیده است. دولت در ۷ماهه نخست سال ۱۳۹۶ حدود ۵۲۶ هزار میلیارد ریال درآمد مالیاتی داشته که کاهش ۲/۷درصدی نسبت به ۷ماهه نخست سال ۱۳۹۵ داشته است. دولت طی این مدت توانسته است حدود ۷۶,۴درصد از درآمدهای مالیاتی پیش‌بینی شده در قانون مصوب ۷ماهه بودجه را محقق کند. با توجه به اینکه نرخ تورم در مهرماه سال جاری حدود ۹,۸درصد بوده، می‌توان بیان کرد رشد حقیقی درآمدهای مالیاتی منفی بوده است.

حدود ۴۹,۶درصد از درآمدهای مالیاتی از محل مالیات‌های مستقیم و حدود ۵۰,۴ درصد از محل مالیات‌های غیرمستقیم بوده است و ترکیب درآمدهای مالیاتی نسبت به قبل تغییر چندانی نداشته است. میزان تحقق درآمدهای مالیاتی از مالیات‌های مستقیم در ۷ماهه نخست سال ۱۳۹۶ حدود ۷۸ درصد نسبت به بودجه مصوب بوده و همچنین طی همین مدت حدود ۷۵ درصد از مالیات‌های غیرمستقیم محقق شده است.

عملکرد بودجه در بخش مصارف عمومی دولت

دولت در ۷ماهه نخست سال ۱۳۹۶ حدود ۱۵۵,۶هزار میلیارد تومان صرف هزینه‌های خود کرده که ۱۲۴,۴هزار میلیارد تومان صرف هزینه‌های جاری، ۱۴,۱هزار میلیارد تومان صرف پرداخت‌های عمرانی، ۱۲,۵هزار میلیارد تومان صرف تملک دارایی‌های مالی و در نهایت ۴,۶هزار میلیارد تومان متعلق به تنخواه‌گردان بوده است. رقم هزینه‌های جاری دولت نسبت به مهرماه سال قبل از رشد ۲۲,۴ درصدی برخوردار است. با توجه به نرخ تورم ۹,۸ درصدی ۷ماهه سال جاری می‌توان عنوان کرد که رشد حقیقی هزینه‌های جاری دولت در این مدت مثبت بوده است. در ۷ماهه نخست سال ۱۳۹۶ به ترتیب حدود ۹۸ و ۸۳ درصد از تملک دارایی‌های مالی و پرداخت‌های جاری پیش‌بینی شده در قانون مصوب ۷ماهه محقق شده است. این در حالی است که در بودجه مصوب تملک دارایی‌های سرمایه‌یی تنها حدود ۳۳ درصد محقق شده است.

عملکرد سهم پرداخت‌های جاری دولت از کل مصارف عمومی دولت در ۷ماهه نخست سال ۸۰ درصد بوده است. این در حالی است که این سهم در بودجه مصوب ۷ماهه ۷۳ درصد در نظر گرفته شده است. از طرف دیگر، سهم تملک دارایی‌های سرمایه‌یی از کل مصارف عمومی دولت مصوب ۷ماهه سال ۲۱ درصد بوده؛ اما عملکرد این جز در ۷ماهه نخست سال به ۹ درصد تغییر کرده است.

تراز عملیاتی

تراز عملیاتی تفاضل پرداخت‌های جاری دولت از درآمدهای عمومی دولت است که در عملکرد مهرماه سال جاری به ۵۵,۴- هزار میلیارد تومان رسیده است و حدود ۳۱ درصد نسبت به مهر سال قبل رشد داشته است. این در حالی است که در بودجه مصوب سال ۱۳۹۶ رشد تراز عملیاتی حدود ۴۱درصد در نظر گرفته شده است. در مقابل، در بودجه مصوب سال ۱۳۹۵ رشد تراز عملیاتی ۶۵ درصد بوده اما در عملکرد ۷ماهه سال ۱۳۹۵ تنها حدود ۱۷ درصد رشد داشته است.

تحلیل نسبت‌های مالی بودجه

نسبت تملک دارایی‌های سرمایه‌یی به فروش نفت خام در ۷ماهه نخست سال ۱۳۹۶ حدود ۴۰,۲ درصد بوده است. این نسبت در قانون بودجه ۷ماهه سال ۱۳۹۶ حدود ۷۱,۲ درصد در نظر گرفته شده است. عملکرد این بخش نشان می‌دهد در ۷ماهه نخست سال جاری دولت در پرداخت‌های عمرانی از محل درآمدهای نفتی موفق عمل نکرده است. کاهش نسبت مذکور نسبت به سال قبل ناشی از افزایش ۶۲,۶ درصدی منابع حاصل از ارزش نفت خام است. در ۷ماهه نخست سال جاری نسبت تملک دارایی‌های سرمایه‌یی به پرداخت‌های هزینه‌یی ۱۱,۴ درصد بوده که فاصله زیادی با نسبت ۲۸,۱ در قانون بودجه مصوب ۷ماهه سال ۱۳۹۶ دارد. پایین بودن این نسبت نشان‌دهنده تخصیص اولویت دولت به هزینه‌های جاری است. نسبت درآمدهای مالیاتی به هزینه‌های جاری دولت در ۷ماهه نخست سال ۱۳۹۶ حدود ۴۲,۳ درصد بوده که در مقایسه با سال قبل حدود ۴,۵ درصد کاهش یافته است؛ این کاهش همراه با افزایش هزینه‌های جاری است.

عملکرد منابع عمومی بودجه دولت- هزار میلیارد تومان

شرح	مصوب ۷ ماهه ۱۳۹۶	عملکرد بودجه ۷ ماهه ۱۳۹۶	میزان تحقق بودجه مصوب ۷ ماهه در بخش منابع عمومی
واگذاری دارایی‌های مالی	۳۱,۷۸	۳۴,۹۲	۱۰,۹۹
درآمدها	۱۰۳,۰۳	۷۳,۴۸	۷,۱۳
واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای	۷۰,۳۹	۴۷,۱۹	۶,۷
مجموع	۲۰۵,۲	۱۵۵,۶	۷,۵۸

عملکرد بودجه در بخش درآمدهای مالیاتی- هزار میلیارد تومان

شرح	مصوب ۷ ماهه ۱۳۹۶	عملکرد بودجه ۷ماهه ۱۳۹۶	میزان تحقق بودجه مصوب ۷ ماهه در بخش درآمد مالیاتی
مالیات بر درآمد	۱۰,۲	۹	۸۷,۹
مالیات بر ثروت	۱,۸	۱,۵	۸۶,۳
مالیات بر کالا و خدمات	۲۵	۲۱	۸۴,۲
مالیات اشخاص حقوقی	۲۱,۷	۱۵,۷	۷۲,۱
مالیات بر واردات	۱۰,۳	۵,۵	۵۳,۳
مجموع	۶۸,۹	۵۲,۶	۷۶,۴

عملکرد مصارف عمومی بودجه دولت- هزار میلیارد تومان

شرح	مصوب ۷ ماهه ۱۳۹۶	عملکرد بودجه ۷ماهه ۱۳۹۶	میزان تحقق بودجه مصوب ۷ ماهه در بخش مصارف عمومی
تملک دارایی‌های مالی	۱۲,۸	۱۲,۵	۹۸,۲
پرداخت‌های جاری	۱۵,۲	۱۲۴,۴	۸۲/۸
تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	۴۲,۲	۱۴,۱	۳۳/۴
تنخواه گردان	۰	۰,۴۶	-
مجموع	۲,۰۵۲۲۰۵,۲	۱۵۵,۶	۷۵/۸

یادداشت

افزایش قیمت بنزین و مخالفان آن

حامد قدوسی عضو دپارتمان اقتصاد دانشگاه (موسسه) تکنولوژی استیونس، نیویورک امریکا در کانال تلگرامی خود چنین نوشته است: قیمت‌گذاری بنزین در کشورها از آن گره‌هاست که اگر یک روزی با دست، باز می‌شد الان با دندان هم باز نمی‌شود. در اکثر کشورهای دنیا بنزین یکی از نخستین نامزدها برای اخذ «مالیات» بالاست (در کنار کالاهایی مثل سیگار و امثال آن)، در حالی که در کشور ما چند دهه است که یکی از بزرگ‌ترین بخش‌های دریافت‌کننده «یارانه» است! در واقعیت نه‌تنها یارانه پولی عظیمی به بنزین داده می‌شود بلکه این موضوع مقدار زیادی یارانه «ذهنی و فکری» هم دریافت می‌کند چون شهروندان و متخصصان به جای صرف وقت روی سایر مشکلات اساسی جامعه همه‌ساله باید وارد یک جدل ناروشمند و بی‌پایان شوند که نهایتا هم راه به جایی نبرده است.

۱- دردناک است که می‌بینیم که جامعه سال‌هاست به جای جنگیدن برای هدایت بودجه‌های نحیف دولت (که روز به روز هم نحیف‌تر می‌شود) به سمت یارانه شیر و نان و تغذیه مدارس مناطق محروم و بازنشستگی و بهداشت و مسکن طبقات کم‌درآمد و الخ، به انواع لطایف‌الحیل برای «حذف نشدن» یارانه بنزین تلاش می‌کند. این ماجرا نمونه‌یی از تعادل‌های سیاسی-اقتصادی موجود است که در آن طبقه متوسط و بالا (که مصرف‌کننده اصلی بنزین و دریافت‌کننده اصلی یارانه است) به نوعی توافق ضمنی با حاکمیت رسیده است و منفعت خود را هم ذیل استدلال‌های سست «مگر ما به قیمت جهانی حقوق می‌گیریم که بنزین را به قیمت جهانی بخریم*» پنهان می‌کند.

۲- یک صورت‌بندی دیگر که بحث واقعی‌سازی قیمت بنزین را به انحراف کشانده است استدلال «مصرف بنزین با افزایش قیمت آن تغییر نمی‌کند، پس اصلاح قیمت ضرورت ندارد» است. اینکه تقاضای بنزین کشش پایینی دارد و مصرف آن حساسیتی به قیمت ندارد، خاص جامعه ما نیست. صدها مطالعه در همه جای دنیا همین را نشان داده است. خود ما هم همین موضوع را برای ایران (خصوصا با استفاده از شوک‌های بعد از هدفمندسازی) تحلیل کرده و به همین نتیجه رسیدیم که مصرف پس از شوک قیمت تغییر نکرده است. کشش‌ناپذیری بنزین امری بدیهی است! جایی که بحث انحراف پیدا کرده چسباندن بحث مدیریت مصرف بنزین به قیمت آن است.

۳- برای خروج از تله مصرف و قیمت باید خیلی روشن و بدون خجالت بگوییم که «هدف از اصلاح قیمت بنزین اساسا کاهش مصرف آن نیست!» اگر کالایی یارانه دریافت نکند و قیمت آن واقعی باشد، میزان مصرف شهروندان به خودشان مربوط است و نباید موضوع سیاست‌گذاری حکومت باشد، مگر در موارد استثنایی که برخی برون‌دادهای منفی (اکسترنالیتی) در مصرف آن موجود باشد. درمورد بنزین کمی دقیق شویم؛ اگر بنزینی که مصرف می‌شود در فضای محدود و آلوده شهری نباشد اثرات محیط‌زیستی آن (غیر از بحث کربن) خیلی شدید نخواهد بود. بنابراین اگر قیمت واقعی شده باشد، میزان مصرف شهروندان به خودشان مربوط خواهد بود و نیازی به ورود به بحث حساسیت مصرف به قیمت نیست.

اخبار

برنامه جدید پرداخت و تراکنش بانکی با تلفن همراه

داوود محمدبیگی، مدیر اداره نظام‌های پرداخت بانک مرکزی با اشاره به انجام تراکنش با تلفن همراه گفت: این تراکنش‌ها برخط است و برای حفظ منافع و صیانت از اطلاعات مشتریان باید مدل‌های جدید پرداخت با تلفن همراه شکل بگیرد.

به گزارش ستاد خبری هفتمین همایش بانکداری الکترونیک و نظام‌های پرداخت، محمدبیگی یکی از مشکلات اصلی پرداخت کشور را انجام پرداخت‌های ریز دانست و عنوان کرد: با توجه به هزینه بالای تراکنش‌های برخط لازم است، اقداماتی برای خروج این تراکنش‌ها از حوزه برخط به برون‌خط انجام شود.

وی ادامه داد: درحال حاضر تراکنش از طریق تلفن همراه به راحتی میسر است اما کماکان تمام این تراکنش‌ها به صورت برخط صورت می‌گیرد لذا برای حفظ منافع مشتریان و صیانت از اطلاعات حساس ایشان باید مدل‌های جدید پرداخت از طریق بستر تلفن همراه شکل گیرد.

مدیر اداره نظام‌های پرداخت بانک مرکزی خاطرنشان کرد: با توجه به ضریب نفوذ بالای تلفن همراه به عنوان ابزار هوشمند و در دسترس مشتریان، برنامه‌ریزی لازم برای استفاده حداکثری از این زیرساخت با معرفی تراکنش‌های مبتنی بر نشان‌گذاری در سال جدید انجام شده اما برای گسترش و تعمیم این ابزار نیازمند ایجاد هماهنگی بین تمام ذی‌نفعان و تدوین استانداردها هستیم.

محمدبیگی با بیان اینکه موضوع مهاجرت به EMV و هوشمندسازی کارت‌های بانکی از دو جنبه حائز اهمیت است، خاطرنشان کرد: زیرساخت‌های شبکه بانکی کشور باید توان تولید و پردازش تراکنش‌های صادره از ابزار هوشمند را داشته باشد و دوم اینکه تعامل‌پذیری بین ذی‌نفعان برای پردازش تراکنش‌های یکدیگر نیازمند تدوین مشخصات استانداردهای واحدو یکسانی در شبکه پرداخت است.

صدور کارت هوشمند به‌جای کارت‌های بانکی در ۱۵ روز

رییس سازمان ثبت‌احوال کشور از صدور کارت هوشمند در مدت ۱۵ روز خبر داد.

به گزارش ایبنا، حمید درخشان‌نیا پیش بینی کرد تا پایان سال بخش عمده‌یی از واجدین شرایط کارت هوشمند ملی خود را دریافت کنند، افزود: امیدواریم با همکاری هموطنان صدور کارت‌های هوشمند با سرعت بیشتری انجام شود. وی با اشاره به قابلیت‌های در نظر گرفته شده در کارت‌های هوشمند افزود: مشخصات بیومتریک افراد شامل اثرانگشت، تصویر و امضای الکترونیکی در این کارت‌ها پیش‌بینی شده است و می‌تواند به جای کارت‌های بانکی مورد استفاده قرار بگیرد که یک بانک در هفته ثبت‌احوال در این زمینه تفاهمنامه‌یی امضا کرد و با دیگر بانک‌ها نیز از جمله بانک ملی و مسکن به زودی امضا خواهد شد. رییس سازمان ثبت‌احوال کشور ادامه داد: کارت‌های هوشمند به گونه‌یی طراحی شده است که دارندگان کارت می‌توانند از این کارت‌ها برای دریافت و پرداخت پول و همچنین برای افتتاح حساب از کارت‌های هوشمند استفاده کنند و کارت‌های ملی همانند کارت‌های بانکی در استفاده از عابربانک‌ها عمل خواهد کرد. درخشان‌نیا گفت: با هماهنگی بانک مرکزی به زودی اصلاحاتی درباره قوانین بانک‌ها انجام خواهد شد تا بهره‌برداری از کارت‌های هوشمند را در دیگر بانک‌ها گسترش دهیم.

برخورد پلیسی با بازار ارز و پلمب دفاتر واسطه صرافی‌ها

قیمت سکه در حالی روز پنج‌شنبه در بازار تهران افزایش یافت که نرخ دلار، یورو و پوند نیز با رشد همراه بود و دلار در ساعتی به بالای ۴هزار و ۵۰۰ تومان رسید. به گزارش «تعادل»، قیمت هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید روز پنج‌شنبه در بازار آزاد با ۲هزار و ۷۰۰تومان افزایش نسبت به روز چهارشنبه به یک‌میلیون و ۵۰۸هزار تومان رسید. همچنین هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم نیز کاهش ۹هزار تومانی را نسبت به روز چهارشنبه شاهد بود و یک‌میلیون و ۴۶۰هزار تومان دادوستد می‌شد.

در عین حال هر قطعه سکه نیم بهار آزادی نیز با ۲هزار و ۵۰۰تومان افزایش نسبت به روز چهارشنبه، ۷۳۰هزار تومان و هر قطعه ربع سکه بهار آزادی با ۲هزار و ۵۰۰تومان رشد ۴۲۶هزار تومان فروخته می‌شد همچنین هر قطعه سکه گرمی نیز با ۴هزار تومان کاهش قیمت نسبت به روز چهارشنبه ۲۸۰هزار تومان معامله می‌شد. هر گرم طلای ۱۸عیار نیز روز پنج‌شنبه با ۴۸۰تومان افزایش نسبت به روز چهارشنبه به ۱۴۰هزار و ۹۸۰تومان قیمت‌گذاری شده بود. صرافی‌های پایتخت نیز هر دلار امریکا را با ۴۰تومان رشد نسبت به روز چهارشنبه ۴هزار و ۴۸۷تومان داد و ستد کردند. هر یورو با ۷۸تومان رشد در مدت مشابه ۵هزار و ۵۹۳تومان و هر پوند با ۵۶تومان افزایش ۶هزار و ۱۵۴تومان به فروش می‌رسید. رفت و برگشت دلار به بالای ۴هزار و ۵۰۰تومان در شرایطی رخ داد که رییس کل بانک مرکزی نسبت به رفتار برخی‌ها نسبت به رشد مقطعی نرخ ارز در ایران انتقاد کرد. رییس کل بانک مرکزی در توییتر نوشت: با کمال تعجب بعضی افراد به محض مشاهده تغییرات در قیمت ارز شتاب‌زده‌تر از دلال‌ها و سوداگران نسبت به بزرگنمایی آن اقدام می‌کنند به‌طوری که این واکنش کمتر از خوشحالی ترامپ رییس‌جمهور امریکا نیست. در ادامه این توییت سیف ابراز اطمینان کرده است که این شادی‌ها طولانی نخواهد بود و براساس روند هر ساله نرخ ارز در ماه‌های بهمن و اسفند با کاهش قیمت مواجه خواهد شد. نیروی انتظامی با هماهنگی بانک مرکزی عملیات پلمب دفاتر واسطه صرافی‌ها را آغاز کرد.

بر همین اساس از ۲ روز پیش ۴ دفتر واسطه صرافی در بازار ارز توسط نیروی انتظامی پلمب شده است. گفته می‌شود، پلمب دفاتر واسطه صرافی‌ها در راستای جلوگیری از قیمت‌سازی این دفاتر برای بازار ارز و به‌خصوص دلار است.

فعالان بازار می‌گویند که بانک مرکزی در روزهای گذشته برنامه‌ریزی خود برای این بازار را تغییر داده و عملیات جدیدی را در این بازار آغاز کرده است. فعالان بازار همچنین می‌گویند نرخ پایه دلار که روزانه توسط بانک مرکزی ارائه می‌شد در ۲ روز گذشته ارائه نشده است. پیش‌بینی می‌شود بانک مرکزی برنامه‌ریزی خاصی را برای این بازار مدنظر قرار داده که آثار آن در هفته‌های آتی مشخص خواهد شد.

به‌دنبال بلوکه شدن ۴,۹میلیارد دلار پول ایران توسط دادگاه لوکزامبورگ صورت می‌گیرد

تلاش بانک مرکزی برای پس‌گرفتن پول‌های بلوکه شده

گروه بانک و بیمه|

بانک مرکزی ایران شکایتی را علیه موسسه مالی کلیراستریم به عنوان یکی از موسسات تابعه بورس آلمان برای پس گرفتن ۴,۹میلیارد دلار دارایی خود به همراه بهره آن تنظیم کرده که طبق اعلام خبرگزاری‌ها در محاکم حقوقی بین‌المللی در جریان است.

پیش از این نیز بانک مرکزی گفته بود که توقیف پول ایران با اصل «مصونیت حاکمیتی» تناقض دارد و حکم دادگاه امریکایی برای توقیف و ضبط اموال متعلق به یک دولت بیگانه غیرقانونی بوده است.

به گزارش «تعادل» این شکایت بانک مرکزی که به تازگی به جریان افتاده، به دنبال بلوکه شدن بخشی از دارایی‌های ایران از سال ۲۰۱۳ تاکنون صورت گرفته و آخرین مورد آن به میزان ۱,۶میلیارد دلار در اسفندماه سال ۹۵ اعلام شده بود. مجموع پول بلوکه شده که برخی منابع آن را حدود ۳,۹ و برخی ۴,۹ میلیارد دلار اعلام کرده‌اند، بابت طرح ادعای برخی وکلای خانواده‌های امریکایی است که یا اعضای خانواده آنها جزو تلفات ۱۱سپتامبر در امریکا هستند یا به خانواده‌های قربانیان انفجار مقر دریایی امریکا در لبنان که به کشته شدن ۲۱۴نظامی منجر شد، پرداخت شده است. در مجموع دادگاه‌هایی در امریکا با همکاری یک دادگاه لوکزامبورگ، این مبلغ ۳,۹ میلیارد دلاری را بلوکه کرده‌اند که طبق اعلام برخی منابع خبری، معادل ۱,۹میلیارد دلار آن به امریکا پرداخت شده و از دسترس لوکزامبورگ خارج شده و ۲میلیارد دلار مابقی نیز بلوکه شده و در دسترس لوکزامبورگ قرار دارد.

رویترز در این زمینه گزارش داده که این دارایی به ظن حمایت مالی از تروریسم و پرداخت خسارت به قربانیان تروریسم بلوکه شده بود و شامل ۱,۹ میلیارد دلاری است که طبق حکم یک دادگاه امریکایی در سال ۲۰۱۳ باید به شاکیان پرداخت شود و ۲میلیارد دلار دیگر در معرض دعوای حقوقی دیگر از سوی شاکیان امریکایی در امریکا و لوکزامبورگ است.

دویچه بورس در بیانیه‌یی اعلام کرد: کلیراستریم بر این باور است که شکایت مذکور یعنی شکایت بانک مرکزی ایران فاقد وجاهت است و همه اقدامات لازم و تدابیر ضروری را برای مقابله با این ادعا به کار خواهد گرفت.

ایران چند سال است که به دنبال پس گرفتن اموال خود است. دویچه بورس در سال ۲۰۱۶ اعلام کرد ایران در پرونده‌یی در امریکا خواستار استرداد دارایی خود از سوی کلیراستریم شده است.

بورس لوکزامبوگ تحت فشار امریکا

دلانو یکی از منابع خبری اروپایی نیز گزارش داده که بانک مرکزی ایران شکایتی را علیه موسسه کلیراستریم در بورس لوکزامبورگ طرح کرده است تا ۴,۹ میلیارد دلار دارایی خود را پس بگیرد.

موسسه کلیراستریم زیرمجموعه بورس لوکزامبورگ است و در حال حاضر ۴,۹میلیارد دلار از دارایی‌های ایران که بخشی از آنها در قالب اوراق قرضه دولتی است را بلوکه کرده است، البته ۱,۹میلیارد دلار از این دارایی پیش‌تر به حکم دادگاه امریکایی از ید این موسسه خارج شده و به خانواده قربانیان انفجار مقر دریایی امریکا در لبنان که به کشته شدن ۲۱۴ نظامی منجر شد پرداخت شده است، امریکا ایران را به عنوان مسوول این اقدام معرفی کرده است. پیش‌تر این موسسه از سوی امریکا به دلیل نقض تحریم‌های ایران ۱۵۲میلیون دلار جریمه شده بود، امریکا روند این شکایت و بلوکه بودن دارایی‌های ایران را به دقت دنبال کرده و بورس لوکزامبوگ به‌شدت در محدودیت به سر می‌برد. نیویورک‌تایمز در اسفند ۹۵ گزارش داده بود که دادگاهی در لوکزامبورگ ۱,۶میلیارد از دارایی‌های بانک مرکزی ایران را توقیف کرده و این حکم به دلیل پرداخت خسارت به بازماندگان قربانیان ترور ۱۱سپتامبر صادر شده است. در آن مقطع بانک مرکزی ایران به تصمیم دادگاه لوکزامبورگ اعتراض و اعلام کرد که این دادگاه نمی‌تواند دارایی‌های ایران را به این دلایل بلوکه کند.

اوراق خریداری شده در سال‌های ۸۶-۱۳۷۸

همچنین برخی ناظران سیاسی و اقتصادی از بانک مرکزی انتقاد کردند که چرا این دارایی‌ها در دسترس دادگاه‌هایی در اروپا و امریکا قرار دارد که می‌توانند به سادگی آن را بلوکه کنند. اما رییس بانک مرکزی درباره توقیف ۱,۶میلیارد دلار از دارایی‌های ایران در لوکزامبورگ گفته بود که اوراق موضوع این پرونده از سال‌ها قبل توسط بانک مرکزی خریداری شده‌اند و موضوع جدیدی نیست. این اوراق، بخشی از حدود ۳,۶میلیارد دلار دارایی هستند که توسط بانک مرکزی (عمدتا از سال ۱۳۷۸ تا سال ۱۳۸۶) خریداری شده بودند و در آن دوران به دلیل نبودن تحریم موسوم به U-Turn خرید آنها مشکلی نداشت.

وضع تحریم U-Turn علیه بانک‌های ایرانی که از سال ۲۰۰۶ آغاز و در سال ۲۰۰۸ شامل کلیه بانک‌های ایرانی شد، مانع نقل و انتقال این دارایی‌ها شد. به نظر می‌رسد در آن دوران پیش از آنکه دارایی‌های مزبور عملا مسدود شوند، امکان نقل و انتقال دارایی‌های فوق وجود داشته ولی به هر دلیلی از فرصت مذکور به نحو مطلوب استفاده نشده است.

در همان زمان، خواهان پرونده‌های به اصطلاح تروریستی در امریکا درصدد آن برآمدند که دارایی‌های مزبور را توقیف کنند تا آرای مزبور از محل آن دارایی‌ها اجرا شود. در این راستا دعوایی در دادگاهی در امریکا در رابطه با دارایی‌های مزبور مطرح شد. دادگاه بدوی در خصوص اوراقی که مبنای امریکایی داشت و شماره شناسایی آنها با پیشوند US شروع می‌شد، صلاحیت خود را احراز و حکم به توقیف دارایی‌ها صادر کرد و در خصوص اوراقی که مبنای اروپایی داشت و شماره شناسایی آنها با پیشوند XS شروع می‌شد با استناد به مدارک و مستندات گوناگون از جمله واقع نبودن دارایی‌ها در امریکا حکم به عدم صلاحیت صادر و خواسته خواهان‌ها را رد کرد.

معادل ۱,۶میلیارد دلار اوراق

ایران در اعتراض به عملکرد دولت امریکا اعتراض خود را در دیوان بین‌المللی دادگستری ثبت کرد و دادخواست ایران در دیوان یاد شده هم شامل مصادره حدود ۲میلیارد دلار دارایی‌های دارای پیشوند US و هم شامل سایر دارایی‌هایی می‌شود که به هر نحو از سوی دولت امریکا بر خلاف حقوق بین‌الملل در معرض تهدید قرار گرفته‌اند و در این رابطه از دیوان بین‌المللی دادگستری درخواست شده که اعلام کند اعمال دولت ایالات متحده امریکا در این خصوص بر خلاف حقوق بین‌الملل است و دولت مزبور مکلف به توقف این اعمال و جبران خسارت بابت اعمال غیرقانونی گذشته است.

سیف تاکید کرد: پس از ناکامی خواهان‌های امریکایی در دادگاه امریکایی برای مصادره ۱,۶میلیارد دلار با پیشوند XS، گروهی دیگر از خواهان پرونده‌های به اصطلاح تروریستی، دعوای دیگری را در خصوص این دارایی‌ها در دادگاهی در لوکزامبورگ مطرح کردند و خواستار شناسایی و اجرای رای دادگاه امریکایی در پرونده به اصطلاح تروریستی دیگری (موسوم به هاولیش) در دادگاه لوکزامبورگ شدند.

دادگاه لوکزامبورگ مراتب را به طرفین ابلاغ و بانک مرکزی با همکاری مرکز امور حقوقی بین‌المللی ریاست‌جمهوری استدلالات حقوقی خود را به دادگاه ارائه کرد و انتظار می‌رود با عنایت به غیرقانونی بودن رای هاولیش و سایر آرای دادگاه‌های امریکا در پرونده‌های به اصطلاح تروریستی، دادگاه لوکزامبورگ نیز دعوای مطرح شده توسط طرف امریکایی را رد کند.

امکان نقل و انتقال نبود

این روند، نشانگر هزینه‌ها و آثار سوء تحریم‌های بین‌المللی علیه کشورمان در گذشته است که به‌واسطه تحریم‌ها امکان نقل و انتقال دارایی‌های کشور فراهم نشد و همین امر زمینه‌ساز سوءاستفاده و توقیف دارایی‌های کشورمان شد. با وجود این، بانک مرکزی و دولت وظیفه خود می‌دانند که از کلیه امکانات حقوقی قانونی بین‌المللی برای صیانت از حقوق و دارایی‌های ملت ایران استفاده نمایند.

اعتراض فروردین ماه بانک مرکزی

در تارنمای بانک مرکزی به تاریخ ۶ فروردین ۹۶ آمده است: «تصمیم اخیر دادگاه لوکزامبورگ در توقیف دارایی‌های ایران، به معنای اجرای رای دادگاه امریکایی نیست و برای مقابله با آن، بانک مرکزی با همکاری مرکز امور حقوقی بین‌المللی ریاست‌جمهوری، از امکان اعتراض و استیناف‌خواهی، حداکثر استفاده را به عمل خواهد آورد.»

رد فرجام‌خواهی ایران

پس از صدور حکم قاضی دادگاه لوکزامبورگ، ایران به حکم این دادگاه رسما اعتراض کرد. اما دادگاه لوکزامبورگ تقاضای دولت ایران برای بازگرداندن دارایی‌های بلوکه شده این کشور را رد کرد.

سابقه شکایت از دولت ایران

شکایت قربانیان حملات تروریستی ۱۱ سپتامبر از دولت ایران به سال ۲۰۱۲ برمی‌گردد. در این سال دادگاهی در نیویورک دولت ایران را به پرداخت ۷میلیارد دلار غرامت به خانواده قربانیان حملات ۱۱سپتامبر در امریکا محکوم کرد.

دولت جمهوری اسلامی در این دادگاه متهم شده بود با اجازه دادن به عبور اعضای القاعده از خاک ایران، به تروریست‌ها در انجام اعمال جنایتکارانه‌شان کمک کرده است. پس از حمله امریکا به افغانستان (اکتبر ۲۰۰۱) بیشتر اعضای شبکه القاعده ناگزیر به فرار از این کشور شدند. بیشتر آنها از طریق مرزها و خاک ایران به دیگر نقاط جهان فرار کردند. بعدها رسانه‌های بین‌المللی از حضور و اقامت تعدادی از اعضای خانواده اسامه بن‌لادن، ازجمله دختر او، در ایران خبر دادند.

اقدامات کاملا محرمانه

به گزارش نیویورک تایمز، علت توجه اندک به آنچه در لوکزامبورگ رخ داده این است که این دعوی قضایی به صورت کاملا محرمانه انجام گرفته است. اما سندی که نیویورک تایمز با استناد به آن ماجرا را فاش کرده نامه‌یی است که در واشنگتن دست به دست می‌شود.

این نامه را وکلای خانواده‌های قربانیان ادعایی تروریسم برای نخست‌وزیر لوکزامبورگ ارسال کرده و از دولت وی خواسته‌اند با تلاش ایران برای رفع توقیف اموال خود مخالفت کند. رونوشتی از نامه برای مقام‌های کاخ سفید نیز ارسال شده است.

سال ۲۰۱۱، چند نفر از قربانیان حملات ۱۱ سپتامبر با بیان برخی شواهد ادعایی مبنی بر حمایت ایران از عاملان این حمله تروریستی از یک قاضی فدرال خواستند علیه ایران حکم بدهد. این قاضی فدرال سال ۲۰۱۲، ایران را به پرداخت ۲ میلیارد دلار غرامت به خانواده‌های قربانیان مذکور و ۵میلیون دلار به‌عنوان جریمه محکوم کرد. این پرونده به علت اینکه امکان دریافت پول امکان‌پذیر نبود برای چندین سال مسکوت ماند تا اینکه مشخص شد یک شرکت مبادلات مالی در لوکزامبورگ به‌نام کلیراستریم ۱,۶ میلیارد دلار از اموال بانک مرکزی ایران که به موجب تحریم‌ها مسدود شده بود را نگهداری می‌کند. سال گذشته وکلای خانواده‌های قربانیان ۱۱ سپتامبر همزمان با تنظیم شکایتنامه‌یی با موضوع امکان استفاده از این دارایی‌های مسدود شده، یک قاضی در لوکزامبورگ را متقاعد به صدور حکم توقیف جدید برای این اموال بانک مرکزی ایران کردند.

وکلای شاکیان با استناد به حکم دادگاهی در نیویورک که در سال ۲۰۱۲ رای داده بود که ایران باید مبلغ ۷ میلیارد دلار بابت غرامت به خانواده‌های قربانیان حملات انتحاری ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ در امریکا بپردازد، خواستار توقیف این مبلغ شده بودند. این دادگاه رای داده بود که که دولت جمهوری اسلامی با دادن اجازه عبور به اعضای القاعده از خاک این کشور، در انجام این حمله و خسارات ناشی از آن مسوولیت داشته است.

این مبلغ در زمان تحریم هسته‌یی علیه ارتباط بانکی جمهوری اسلامی در خارج در لوکزامبورگ مسدود شده بود و قاعدتا باید با دستیابی برجام در سال ۲۰۱۵ آزاد می‌شد که با حکم دادگاه همچنان مسدود است.

قبل از تشدید تحریم‌های بانکی ایالات‌متحده علیه ایران، انجام معاملات دلاری به روش U-Turn هنوز قبال اجرا بود به این معنا که با وجود تحریم‌های اقتصادی و مالی ایالات‌متحده علیه ایران، نقل و انتقال مالی بین شهروندان و موسسات امریکایی و ایرانی از طریق بانک‌های کشور ثالث -در اینجا لوکزامبورگ- امکان‌پذیر بود. به این ترتیب، ایران مبالغی را نزد موسسه تسویه کلیراستریم، مستقر در لوکزامبورگ سپرده بود تا از آن برای این منظور استفاده شود. با تحریم بانکی ایران، این مبلغ مسدود شد و پس از برجام نیز آزاد نشد.

«تعادل» الزامات تحول دیجیتالی در نظام بانکی و مالی را بررسی می‌کند

دوئل بانک‌ها و فین‌تک‌ها یا تعامل دیجیتالی و بانکی

گروه بانک و بیمه|احسان شمشیری|

پرسش اساسی برای مدیران و کارشناسان و فعالان بانکی این است که باید متناسب با تحولات فناوری، دیجیتالی شدن پرداخت‌های بانکی، انعطاف‌پذیر باشند و خود را با دنیای دیجیتال و اینترنت، شبکه‌های اجتماعی، نرم‌افزار تلفن‌های همراه و انواع کسب و کارهای جدید وفق دهند و حتی از آنها حمایت مالی کنند و نقدینگی و گردش پول و سود گردش مالی را با آنها شریک شوند و حتی به این کسب و کارها وام بدهند یا اینکه باید با فین‌تک‌ها و استارت‌آپ‌ها و انواع کسب و کارها و فناوری‌های جدید، رقابت سختی را پیگیری کرده و به دوئل با فین‌تک‌ها مشغول شوند؟ به گزارش «تعادل»، در شرایطی که انواع خرید و فروش و کسب و کارهای اینترنتی و دیجیتالی، تلفن‌های همراه را تبدیل به شعبه‌یی از بانک‌ها کرده و انواع نرم‌افزارها و خدمات و فعالیت‌ها را گسترش داده‌اند و هر ماه میلیاردها تراکنش خرد و متوسط و انتقال پول از طریق فرمان مشتریان با دکمه‌های تلفن‌های همراه انجام می‌شود، بانک‌ها چاره‌یی جز پذیرش این واقعیت بزرگ ندارند که تراکنش‌های بانکی، از کارتخوان‌های فروشگاهی و کسب و کارها گرفته تا تلفن‌های همراه دقیقا معادل مبادله پول با چک‌های بانکی و حواله‌ها پول جابه‌جا کنند و به رقیبی قدرتمند برای بانک‌ها در انتقال وجه تبدیل شوند.

در چنین شرایطی که انتقال وجه و گردش مالی فین‌تک‌ها و استارت‌آپ‌ها و کسب و کارهای بسیار، در کنار ایجاد میلیون‌ها شغل و کمک به رونق فعالیت‌های ریز و درشت مالی، توانسته به اندازه انتقال وجه میلیون‌ها چک عادی و رمزدار در اقتصاد حضور داشته باشد، بانک‌ها ضرورت انطباق و تعامل با فین‌تک‌ها و فعالیت‌های دیجیتالی و اینترنتی را احساس کرده‌اند و بسیاری از بانک‌ها به جای اینکه روبه‌رو و در رقابت با فین‌تک‌ها باشند خود را به شریک و حامی آنها تبدیل کرده‌اند تا از این طریق، هزاران میلیارد تومان گردش مالی این فعالیت‌ها را به حساب‌های بانکی منتقل نمایند و از سود آن هر دو صنعت بانکداری و فین‌تک بهره‌مند شوند. باتوجه به برگزاری هفتمین همایش سالانه بانکداری الکترونیک و نظام‌های پرداخت در دوم و سوم بهمن‌ماه در مرکز همایش‌های بین‌المللی برج میلاد تهران که به موضوعات بازیگران جدید و کارایی در کسب و کار مالی، خدمات پرداخت، نوآوری، فناوری نظارتی، امنیت و هوشمندی توجه دارد، لازم است که جدای از مسائل فنی و... مباحثی چون وضعیت نظام کارمزدها و فعالیت پی‌اس‌پی‌ها و شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات نیز بررسی شود. به گزارش «تعادل»، هر چند بخشنامه اخیر در موضوع ارکان و ضوابط اجرایی فعالیت پرداخت یاران و پذیرندگان پشتیبانی شده در نظام پرداخت کشور را می‌توان نقطه عطفی در کسب و کارهای نوآورانه مبتنی بر فناوری مالی یا فین‌تک تلقی کرد، اما ارزیابی جنبه‌های مختلف صنعت پرداخت و شبکه بانکی متناسب با تحولات جدید بانکداری بین‌المللی و استانداردسازی و تقویت نظارت‌ها باید با سرعت بیشتری در دستور کار باشد تا ایران از جنبه‌های مختلف نظام‌های بانکی و پرداخت الکترونیک از کشورهای جهان عقب نماند. در بسیاری از کشورها به دلیل خدمات و ظرفیت‌های متقابل بانک و فین‌تک، راهبردهایی نظیر مشارکت در پروژه‌ها، خرید سهام فین‌تک‌ها توسط بانک‌ها و تاسیس شرکت‌های مشترک پیگیری می‌شود و طی سال‌های گذشته، امواج بلند نوآوری‌های مالی به ایران رسیده و علاوه بر راه‌اندازی و فعالیت استارت‌آپ‌های مالی، رویدادهای متعددی نیز صورت گرفته است. سرعت تغییر و تحولات داخلی و فرامرزی آنچنان بوده که در برخی زمینه‌ها عقب افتاده و با چالش‌هایی مواجه هستیم. حال باتوجه به اهمیت قانونگذاری در این زمینه و نقش فین‌تک‌ها در روال جاری و آتی حاکم بر صنعت مالی، تامل و تحلیل گذشته و تنظیم نقشه راه آینده در این زمینه ضروری است، زیرا ظهور فین‌تک‌ها را بسیاری دوئل بانک و فین‌تک می‌دانند و تصویری از به محاق بردن بانک‌ها توسط فین‌تک‌ها ارائه کرده‌اند. اما فراتر از میزان درستی این تحلیل، آن چیزی که در عمل اتفاق افتاده انعطاف مناسب بانک‌ها درخصوص گذار از بانکداری الکترونیک به بانکداری دیجیتال و حتی پیشگامی در حمایت و هدایت نوآوران مالی بوده است. در ایران نیز بسیاری از بانک‌های مطرح، در نظر و عمل با پیگیری مفاهیمی مانند بانکداری باز، برگزاری رویدادهای تشویق نوآوری و راه‌اندازی شتاب‌دهنده‌ها، دسترسی و زیرساخت‌های متعددی را جهت تعامل با فین‌تک‌ها برقرار کرده‌اند که این امر نوعی بلندپروازی و جسارت برای بانک‌ها محسوب می‌شود. به عبارت دیگر، بانک‌ها به جای دوئل با فین‌تک‌ها بهتر است با انعطاف‌پذیری لازم، به ایجاد تعامل با فین‌تک‌ها بپردازند. در کشور ما در دو دهه گذشته نظام بانکی کشور در مقایسه با سایر بخش‌های اقتصادی، اجتماعی، تولیدی و خدماتی در بهره‌گیری از فناوری‌های نوین موفق‌تر عمل کرده است. مروری اجمالی بر عملکرد چند دهه گذشته نظام بانکی کشور حاکی از آن است که این بخش از فناوری تا حد بسیار مناسبی در جهت ارتقای عملکرد مدل‌های کسب و کار موجود به‌کار گرفته شده است. به‌طور نمونه بانک مرکزی در بهبود زیرساخت‌ها و توسعه سامانه‌های بانکی از قبیل پایا، شتاب، شاپرک، چکاوک، ساتنا و بسیاری از فناوری‌های دیگر توانسته منشا خدمات ارزنده به مصرف‌کنندگان جامعه و کسب و کارهای بانکی شود. همچنین در سال‌های اخیر فعالیت‌های ارزشمندی در جهت ایجاد کسب و کارهای جدید با اتکا به فناوری‌های دیجیتال از قبیل بانکداری همراه و اینترنتی، رایانش ابری، بانکداری باز و مجازی و پرداخت الکترونیک انجام شده است.

عدم درک گفتمان دیجیتالی و بانکداری

اهمیت گفتمان تحول دیجیتالی و ظرفیت‌های آن در سیستم بانکی کشور به خوبی درک نشده است. بی‌توجهی و همراستایی و توازن در مولفه‌های تحول دیجیتالی شامل تکنولوژی با مولفه‌های سازمانی مرتبط چون استراتژی، فرآیند، ساختار و فرهنگ سازمانی و تاکید بیش از حد به تکنولوژی و فرآیندهای عملیاتی و توجه کمتر به ابعاد سازمانی چون استراتژی‌های کسب و کار اصلاح ساختارها و توانمندسازی و ارتقای فرهنگ سازمانی و نیروی انسانی و پشتیبانی از تصمیمات هوشمند مدیران ارشد به‌طور مثال اکثر سامانه‌های فعال تراکنش‌محور هستند که با استفاده از تکنولوژی در خدمت فرآیندهای عملیاتی و نه سطوح راهبردی و پشتیبان تصمیم‌گیری هستند.

ازجمله مهم‌ترین ارکان و پدیده‌هایی که در سال‌های اخیر در نظام بانکداری جهانی به‌طور فزاینده‌یی در راس مباحث و گفتمان تحول دیجیتالی قرار گرفته است مقوله فین‌تک‌ها هستند. این شرکت‌ها که تکنولوژی و مدل‌های نوین کسب و کار را در خدمت بخش مالی قرار می‌دهند تحت تاثیر عواملی چون افزایش انتظارات مشتریان، کاهش موانع ورود، افزایش نوآوری‌های تکنولوژی و... از مصادیق اصلی عوامل برهم زننده در صنعت بانکی محسوب می‌شوند.

این شرکت‌ها با ورود به صحنه انتظارات مشتریان را بازتعریف می‌کنند. نظام سنتی را تهدید کرده، مرزهای صنعت موجود را برهم می‌زنند و منجر به حذف واسطه‌گری سنتی شده و یکپارچگی خدمات مالی را برهم می‌زنند. فین‌تک‌ها معمولا بخش‌هایی از بازار را هدف‌گذاری می‌کنند که موسسات مالی رسمی موجود کمتر بدان‌ها می‌پردازند. به‌طور مثال SMEها که نقش بسیار موثری در رشد و توسعه کشورها دارند معمولا به‌دلیل پیچیدگی‌ها و طبیعت نیازهای‌شان برای موسسات مالی و بانکی مشتریان مقرون به‌صرفه‌یی نیستند درنتیجه هدف اصلی فین‌تک‌ها محسوب شده و خدماتی چون وام‌دهی فرد به فرد، فاینانس سرمایه در گردش، فاینانس تجارت، فاینانس صورت‌حساب و تجارت و زنجیره تامین آنالین را اخذ می‌کنند. براساس یک مطالعه حدود ۵۰درصد مشتریان کشورها به‌طور متوسط حداقل از یک فین‌تک استفاده می‌کنند. در مورد کشورهایی مثل چین و هند این رقم معادل ۸۰درصد و برخی کشورهای اروپایی مثل هلند و بلژیک حداقل ۳۰درصد است. از نظر رفتار متقابل بین شرکت‌های کوچک و بزرگ متکی به فناوری‌های دیجیتال که به‌طور فزاینده به صنعت خدمات مالی وارد می‌شوند موسسات مالی و بانکی موجود رفتارهای مختلفی از نوع کم‌توجهی و تلاش در جهت حذف یکدیگر بروز می‌دهند.

به نظر می‌رسد راهبرد هوشمندانه موسسات مالی و بانکی پیشرفته برخوردی فعال با این پدیده بوده و تلاش می‌کنند که مواجهه با فین‌تک‌ها را در چارچوب استراتژی‌های تحول دیجیتالی خود مدیریت کنند و از طریق تعامل سازنده و همکاری به‌خصوص در تعامل با مشتریان موجبات تداوم سرویس‌ها و خدمات خود را فراهم می‌آورند. نظام بانکی کشور در سال‌های اخیر با مشکلات و چالش‌های عدیده‌یی چون دارایی‌های غیرمولد، کاهش سودآوری، مطالبات معوق، ریسک‌های عملیاتی و سیستمیک، نارضایتی مشتریان و برخی ذی‌نفعان، مدل‌های کسب و کار، ساختارها و فرآیندهای ناکارا مواجه شده است که برون‌رفت از آنها نیازمند اصلاحات ساختاری عمیق و گسترده است.

درعین حال به دلیل وابستگی بیش از حد اقتصاد و تولید کشور به منابع بانکی انتظار جامعه و سرمایه‌گذاران و کارآفرینان و بنگاه‌های اقتصادی برای تحقق رشد و شکوفایی اقتصاد کشور بیش از ظرفیت پاسخگویی نظام بانکی است. یک سوال مهم آن است که فناوری اطلاعات و ارتباطات و تکنولوژی‌های مرتبط با صنعت دیجیتال چه کمکی به اصلاح ساختار و ارتقای عملکرد نظام بانکی می‌تواند انجام دهد؟

رییس اداره نظارت بر انتشار و ثبت اوراق بهادار بدهی سازمان بورس مطرح کرد

اسناد خزانه اسلامی در دستور کار دولت و مجلس

مرور لایحه بودجه ۹۷ نشان می‌دهد در این لایحه نیز همچون قانون بودجه ۹۶ به‌منظور مدیریت تبعات احتمالی انتشار اوراق مالی اسلامی در بازارهای پول و سرمایه کشور، کمیته‌یی متشکل از رییس سازمان برنامه و بودجه، وزیر امور اقتصادی و دارایی و رییس کل بانک مرکزی بر نحوه انتشار اوراق موضوع این قانون نظارت خواهند کرد. رییس اداره نظارت بر انتشار و ثبت اوراق بهادار بدهی سازمان بورس و اوراق بهادار، با بیان این مطلب عنوان کرد: انتشار اوراق بهادار دولتی در قالب قوانین بودجه سالانه را می‌توان از ابعاد مختلفی مورد توجه قرار داد، اما آنچه مشخص و غیرقابل انکار است تاثیر نظام بودجه‌ریزی بر نظام تامین مالی است. به‌همین دلیل است که برای توسعه نظام تامین مالی باید تلاش برای همگرایی فرصت‌های نظام بودجه‌ریزی و اقدام برای واگرایی تهدیدات آن به‌طور ویژه‌یی موردتوجه قرار گیرد. مهسا رادفر با بیان اینکه در روزهای اخیر بررسی جوانب مختلف بازار بدهی و انتشار اوراق دولتی اهمیت بیشتری یافته، اظهار داشت: دلیل این مساله، مباحث مربوط به قانون بودجه سال ۱۳۹۷ و تصمیمات کمیسیون تلفیق بودجه درخصوص امکان انتشار اوراق بدهی دولت، شرکت‌های دولتی و شهرداری‌هاست. وی توضیح داد: بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ نشان می‌دهد در این لایحه برای دولت، شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها در مجموع ۷۳۵هزار میلیارد ریال انواع اوراق بهادار اسلامی و اسناد خزانه درنظر گرفته شده بود که باتوجه به مصوبات کمیسیون تلفیق در برخی ردیف‌های مربوط تغییراتی صورت گرفته است.

انتشار ۷۷۰ هزار میلیارد ریال انواع اوراق

رییس اداره نظارت بر انتشار و ثبت اوراق بهادار بدهی سازمان بورس و اوراق بهادار ادامه داد: بر این اساس و باتوجه به تصمیمات کمیسیون تلفیق، برای تامین مالی شرکت‌های دولتی و وابسته وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی، همچنین دانشگاه‌ها، موسسات آموزش عالی و موسسات پژوهشی و پارک‌های علم و فناوری تا سقف ۷۰ هزار میلیارد ریال اوراق مالی اسلامی درنظر گرفته شده است. به گزارش سنا، رادفر همچنین گفت: برای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌یی نیمه‌تمام و طرح‌های ساماندهی دانشگاه‌ها تا مبلغ ۲۶۰هزار میلیارد ریال اوراق مالی اسلامی، برای تامین مالی شهرداری‌ها و سازمان‌های وابسته تا سقف ۸۰ هزار میلیارد ریال اوراق مالی اسلامی، برای بازپرداخت اصل و سود اوراق سررسید شده مبلغ ۵۰هزار میلیارد ریال اوراق مالی اسلامی، برای شرکت‌های تابعه وزارت نفت و صنعت تا سقف ۵۰هزار میلیارد ریال اوراق مالی اسلامی و برای تکمیل فضاهای آموزشی وزارت آموزش و پرورش مبلغ ۱۰ هزار میلیارد ریال اوراق مالی اسلامی پیش‌بینی شده است.

وی با اشاره به اینکه در کنار این موارد دولت و مجلس انتشار اسناد خزانه اسلامی را نیز همچون سال‌های پیش در دستور کار قرار داده‌اند، تصریح کرد: براساس تصمیمات کمیسیون تلفیق بودجه مبلغ ۱۵۰هزار میلیارد ریال اسناد خزانه اسلامی با حفظ قدرت خرید و با سررسید یک تا سه سال و مبلغ ۱۰۰ هزار میلیارد ریال اسناد خزانه اسلامی برای استمرار جریان پرداخت‌های خزانه‌داری کل کشور با سررسید کمتر از یک سال مصوب شده است. رادفر افزود: به این ترتیب و با فرض انتشار همه اوراق مصوب شده در کمیسیون تلفیق بودجه، در سال آینده مبلغ ۷۷۰هزار میلیارد ریال انواع اوراق بهادار اسلامی ریالی و اسناد خزانه اسلامی برای تامین مالی دولت، شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها در بازار سرمایه منتشر خواهد شد.

به گفته این مقام مسوول، با درنظر گرفتن اینکه مبلغ ۱۶۱هزار میلیارد ریال اوراق بهادار دولت و شرکت‌های دولتی و مبلغ ۱۸,۵هزار میلیارد ریال اوراق شهرداری‌ها در سال ۱۳۹۷ سررسید می‌شود، می‌توان گفت به‌طور خالص بیش از ۵۹۰ هزار میلیارد ریال به ارزش اسمی بازار بدهی از محل اوراقی که در بودجه سال ۱۳۹۷ پیش‌بینی شده، اضافه می‌شود.

اقبال بازار بدهی

رییس اداره نظارت بر انتشار و ثبت اوراق بهادار بدهی سازمان بورس و اوراق بهادار اضافه کرد: مرور لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ نشان می‌دهد در این لایحه نیز همچون قانون بودجه سال ۱۳۹۶ به‌منظور مدیریت تبعات احتمالی انتشار اوراق مالی اسلامی در بازارهای پول و سرمایه کشور، کمیته‌یی متشکل از رییس سازمان برنامه و بودجه کشور، وزیر امور اقتصادی و دارایی و رییس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بر نحوه انتشار اوراق موضوع این قانون نظارت خواهند کرد. همچنین نرخ‌های سود اسمی اوراق منتشره توسط این کمیته تعیین می‌شود.

وی یادآور شد: براساس آنچه گفته شد در سال ۱۳۹۷، دولت، شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها، امکان انتشار مبلغ ۷۷۰ هزار میلیارد ریال انواع اوراق بهادار اسلامی را دارند، این حجم از انتشار اوراق نسبت به سال ۱۳۹۶ که امکان انتشار مبلغ ۶۴۵هزار میلیارد ریال اوراق مالی اسلامی برای آنها فراهم بوده بیش از ۱۹درصد رشد داشته و اقبال بودجه‌ریزان و سیاست‌گذاران به بازار بدهی را نشان می‌دهد.

برنامه‌ریزی کاهش نرخ سود

به اعتقاد این مقام مسوول، شاید بتوان از افزایش امکان تامین مالی دولت از محل انتشار اوراق در لایحه بودجه سالانه کل کشور یک نتیجه غیرمستقیم هم گرفت و آن برنامه‌ریزی برای کاهش نرخ سود باشد. رادفر اظهار داشت: همان‌گونه که مشخص است در صورتی که دولت با نرخ‌های فعلی قصد انتشار اوراق داشته باشد در یک بازه چند ساله میزان بدهی‌های دولتی افزایش چشمگیری پیدا می‌کند؛ از سوی دیگر اقدامات دولت نشان می‌دهد تلاش مدیران دولتی در راستای نظم بخشیدن به بدهی‌های دولتی و رفع چالش‌های مربوط به این بدهی‌هاست. رییس اداره نظارت بر انتشار و ثبت اوراق بهادار بدهی سازمان بورس و اوراق بهادار خاطرنشان کرد: انتشار اوراق از سوی دولت این پیام را به همراه دارد که نظم بخشی و شفاف‌سازی حساب‌های مالی دولت و افزایش درجه نقدشوندگی بدهی‌های دولتی در دستور کار دولت قرار گرفته است. رادفر ادامه داد: نتیجه این رویکرد تنظیم روابط فی‌مابین دارایی‌ها و بدهی‌های دولت است که ریسک عدم بازپرداخت اوراق منتشر شده از سوی دولت به دلیل کسری بودجه را کاهش می‌دهد.

سیاست‌های انبساطی پولی

وی افزود: بنابراین از بعد اقتصاد کلان باتوجه به ساماندهی منابع، مصارف و تعهدات دولت و پیش‌بینی منابع برای ایفای تعهدات ناشی از انتشار اوراق، احتمال استقراض از بانک مرکزی از سوی دولت، افزایش نقدینگی و تورم ناشی از این استقراض، احتمال به‌کارگیری سیاست‌های انبساطی پولی و به تبع همه آنها کاهش ارزش اوراق تقلیل می‌یابد.

این مقام مسوول اظهار داشت: در کنار این دیدگاه صاحب‌نظران برای انتشار اوراق دولتی جوانب دیگری را نیز درنظر می‌گیرند و معتقدند توسعه بازار بدهی با تکیه بر اوراق دولتی مزایای مختلفی به همراه دارد که کمک به کشف قیمت منابع به‌صورت غیردستوری براساس ریسک، بازده و سررسید اوراق، هدایت نقدینگی به مسیر صحیح و جلوگیری از رشد بازارهای ناسالم، افزایش نقدشوندگی در بازارهای پول و سرمایه، سهولت دسترسی به منابع مالی برای بخش‌های مختلف اقتصادی و اجرای سیاست‌های پولی و مالی از جمله این مزایاست.

پیش‌بینی نرخ تورم

وی افزود: درنهایت از نظر آنان، با گسترش بازار بدهی و نظم بخشی به آن، این امکان فراهم می‌شود که وجود انواع اوراق بدهی که از قابلیت نقدشوندگی بالایی برخوردارند و سررسیدهای متنوعی دارند زمینه لازم برای پیش‌بینی نرخ تورم و کشف نرخ تامین مالی را فراهم آورد.

رادفر تصریح کرد: در کشور ما نیز یکی از آثار بازار بدهی که از ابتدای توسعه آن مورد توجه قرار گرفت، امکان پیش‌بینی نرخ تامین مالی بود و گام‌های مختلفی نیز در این راستا برداشته شد. از این رو، در کنار توسعه و تنوع در ابزارها، در سال جاری با ابلاغ انجام معاملات ثانویه انواع اوراق بهادار اسلامی در بازارهای تحت نظارت سازمان بورس، نرخ تامین مالی کاهش چشمگیری داشت و امکان پیش‌بینی و اتخاذ تصمیم براساس روند بازار بدهی بیش از پیش فراهم شد. به گفته این مقام مسوول، در کنار کاهش کلی نرخ بازده در بازار اوراق تامین مالی ناشی از حذف بازارهای غیررسمی، یکی دیگر از مواردی که برای تعیین و پیش‌بینی‌پذیری نرخ تامین مالی اهمیت دارد ساختار این نرخ (Structure Term) است که در سال جاری دستخوش تغییر شد، به‌طوری که نرخ بازده اوراق کوتاه‌مدت دولت برای نخستین‌بار پایین‌تر از نرخ اوراق بلندمدت قرار گرفت و نشان می‌دهد این اوراق می‌توانند در ماه‌های آتی پیشران کاهش نرخ بازده باشند.

رادفر در پایان خاطرنشان کرد: همه این موارد منجر به این نتیجه‌گیری می‌شود که دولت می‌تواند با کاهش نرخ سود، در مسیر کاهش هزینه استقراض خود گام بردارد. این مهم نیازمند برنامه‌ریزی و مدیریت بهینه انتشار اوراق است تا سنگین شدن کفه عرضه اوراق نسبت به کفه تقاضا، سیاست کاهش نرخ سود را تحت تاثیر قرار ندهد.

خصوصی‌سازی

پرداخت سود سهام عدالت شاهکار دولت

نماینده اصلاح‌طلب مجلس دهم شورای اسلامی گفت: به جرات می‌توان گفت که دولت در پرداخت سود سهام عدالت شاهکار کرده است. به گزارش سازمان خصوصی‌سازی؛ معصومه آقاپورعلیشاهی گفت: کسانی که نسبت به سود سهام عدالت گله‌مند هستند باید این نکته را که سود پرداختی یک سود ترجیحی بوده است هم در نظر بگیرند، به‌عبارت دیگر ارائه این سود در راستای انتقال سهام شرکت‌های دولتی به افراد به منظور اجرای برنامه‌های خصوصی‌سازی است که با نرخ معینی سود به سرانجام رسید. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی افزود: با در نظرگیری اصل سهام در شرکتی که زیانده است به این نتیجه می‌رسیم که سوددهی آن با خوش‌بینانه‌ترین حالت باید به صفر می‌رسید؛ اما اکنون این سهام ارزش‌دار برشمرده می‌شود و دارای قیمت است. وی ادامه داد: شرایط رکود اقتصادی باعث شد تا بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط هم نتوانند کسب‌وکار سودمندی را از آن خود کنند؛ در نهایت نمی‌توان این سال‌ها را ملاک خوبی برای گذر زمان و میزان سود حاصله برای سهام عدالت در نظر گرفت. آقاپورعلیشاهی گفت: پولی که بابت سهام عدالت صرف شد از منبع سهام شرکت‌های سرمایه‌پذیر بوده و آن را نمی‌توان با پولی که فرد به اصطلاح به اختیار جیب خود دارد، مقایسه کرد. از آنجایی که مردم پولی بابت این سهام پرداخت نکرده بودند، باید مبلغ این سهام توسط خود شرکت‌ها جبران می‌شد. وی افزود: با توجه به اینکه دوسوم شرکت‌های سرمایه‌پذیر در سبد سهام‌ها زیانده بوده‌اند، پرداخت این میزان سود به مردم عملی خارق‌العاده است و به جرات می‌توان گفت که دولت در این اقدام شاهکار کرده است. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس اضافه کرد: دارندگان سهام عدالت آن را از بازار بورس و سرمایه تهیه نکرده‌اند، به‌عبارت دیگر مردم هیچ پولی به ازای داشتن این سهام پرداخت نکرده بودند، اما از سودی به نسبت مطلوب بهره‌مند شدند. همچنین هر فرد به اختیار خود می‌توانست سهم خود را تا سقف یک میلیون تومان افزایش دهد تا از سود بیشتری بهره‌مند شود. وی گفت: خرید و فروش یا معامله این سهام فاقد اعتبار است، اما سودجویانی از این بستر سوءاستفاده می‌کنند. مردم در آگاهی نسبت به آخرین تغییرات و اخبار سهام عدالت باید تنها به سایت رسمی تحت نظارت سازمان خصوصی‌سازی مراجعه کنند.

خبر

بازدهی ۳ماهه سوم صندوق‌های سرمایه‌گذاری

با توجه به پایان ۳ماهه سوم سال جاری، کانون نهادهای سرمایه‌گذاری ایران طبق آمار منتشر شده توسط مرکز پردازش اطلاعات مالی، گزارشی از خالص ارزش دارایی‌ها و NAV صندوق‌های سرمایه‌گذاری عضو خود منتشر کرد. به گزارش سنا، در بین ۱۴صندوق عضو نهاد، صندوق سرمایه‌گذاری مشترک رضوی با ۱۷,۴درصد بیشترین بازدهی و صندوق گنجینه آینده روشن با ۰,۵۷درصد کمترین بازدهی را در ۳ماهه سوم سال جاری داشته‌اند. بر این اساس آمارهای اعلام شده از سوی صندوق‌های عضو، بازدهی صندوق‌های عضو بین ۰,۵۷درصد تا ۱۷,۴ درصد برای ۳ماهه سوم سال جاری گزارش شده است.

بین‌الملل

روز خوب بورس‌های آسیایی

بورس‌های آسیایی به رهبری بورس هنگ‌کنگ از ابتدای امسال عملکرد درخشانی داشته‌اند. به گزارش بلومبرگ نمادهای چینی در بورس هنگ‌کنگ بر ارزش خود که از ابتدای سال ۲۰۱۸ رو به افزایش است، افزودند و شاخص «هانگ‌سنگ» که در بردارنده نمادهای شرکت‌های مستقر در سرزمین اصلی چین است، یک‌درصد افزایش یافت. در چین شاخص «شانگهای کامپوزیت» ۰,۳درصد بالا رفت و شاخص‌ها در سنگاپور و تایوان نیز افزایش یافتند. نماد شرکت‌های تکنولوژی، بیشترین افزایش قیمت را در شاخص «ام.اس.سی.آی» بورس‌های آسیایی داشتند. شاخص «اس.اند.پی/ای.اس.ایکس ۲۰۰» استرالیا ۰,۱درصد افزایش یافت، ولی شاخص «تاپیکس» ژاپن نسبتا بدون تغییر ماند. پس از آنکه مطابق انتظارها، بانک مرکزی کره‌جنوبی نرخ بهره را بدون تغییر باقی گذاشت، شاخص «کسپی» این کشور ۰,۴درصد افزایش یافت. در امریکا شاخص معاملات آتی «اس.اند.پی ۵۰۰» پس از آنکه شاخص اصلی ۰,۹درصد افزایش یافت، شاهد افزایش ۰,۱ درصدی بود. شاخص «ام.اس.سی.آی» بورس‌های جهان پس از آنکه با ۰,۵درصد افزایش به بالاترین سطح خود رسید با کاهش ۰,۵درصدی بسته شد. افزایش جهانی در بازدهی اوراق قرضه باعث رسیدن بازدهی اوراق قرضه ۱۰ساله دولتی ژاپن به بالاترین سطح خود از ماه جولای شد. پس از آنکه اخباری مبنی بر تاکید برخی اعضای بانک مرکزی ژاپن بر لزوم بحث روی عادی‌سازی نرخ‌ها منتشر شد، ارزش ین نسبتا بدون تغییر ماند. بازده اوراق خزانه ۱۰ساله امریکا با ۵واحد افزایش به ۲,۵۹درصد رسید. بازده اوراق ۱۰ساله استرالیا پس از انتشار آمار اشتغال این کشور، ۲واحد افزایش یافت و به ۲,۸۱درصد رسید و بازده اوراق ۱۰ساله ژاپن به ۰,۰۸۲درصد رسید. توجهات بازار اکنون به سمت انتشار آمارهای مربوط به چین شامل آمارهای تولید ناخالص داخلی، تولیدات صنعتی و خرده‌فروشی است که برای امروز برنامه‌ریزی شده است. آخرین نشانه از اطمینان نسبت به رشد جهانی هنگامی رخ داد که شرکت اپل اعلام کرد صدها میلیارد دلار از سرمایه خود را از کشورهای خارجی به امریکا خواهد آورد تا در بخش اشتغال و تسهیلات سرمایه‌گذاری کند. طبق نظرسنجی بانک مرکزی امریکا از مدیران صندوق‌ها، چشم‌انداز قوی رشد اقتصادی و خوش‌بینی نسبت به درآمدها باعث تداوم روند صعودی بازارها تا سال ۲۰۱۹ و حتی پس از آن خواهد شد. یواخیم فلس مدیر شرکت مدیریت سرمایه‌گذاری آسیا اقیانوسیه در خصوص جهش بازار می‌گوید: این واقعیت که ترس‌ها از بین رفته است، دلیل اصلی است که باید نگران باشیم. آن طور که منابع نزدیک به بانک مرکزی ژاپن اعلام کرده‌اند، تغییرات اندکی در این بانک اتفاق خواهد افتاد، چرا که تعداد کمی از سیاست‌گذاران معتقد به لزوم شروع بحث درباره سیاست عادی‌سازی هستند، هر چند که معتقدند سیاست‌های انبساطی کنونی باید برای مدتی بدون تغییر باقی بماند.

مروری بر آمار معاملات بازار سهام

خوش‌اقبالی بورس و فرابورس

گروه بورس|

شاخص بورس در هفته پایانی نخستین ماه زمستان امسال با ۲ هزار و ۷۳۸واحد افزایش معادل ۲,۸درصد رشد را به ثبت رساند. بر این اساس، در هفته پایانی نخستین ماه زمستان امسال تعداد ۵ هزار و ۱۳۸ میلیون انواع اوراق بهادار به ارزش ۱۲ هزار و ۶۲۴ میلیارد ریال در بیش از ۲۷۳هزار دفعه مورد معامله قرار گرفت که به ترتیب ۴ و یک درصد کاهش و ۲۴درصد افزایش را نسبت به هفته ماقبل خود تجربه کرد. این درحالی است که تعداد ۴۳میلیون واحد از صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله در بورس تهران به ارزش کل بیش از ۴۴۴ میلیارد ریال در هفته ماقبل مورد معامله قرار گرفت که به ترتیب با ۴۵ و ۴۴ درصد افزایش همراه شد. بر اساس این گزارش، شاخص کل بورس هم در هفته پایانی دی ماه امسال با ۲ هزار و ۷۳۸واحد افزایش معادل ۲,۸ درصد رشد را به ثبت رساند و به رقم ۹۸ هزارو ۹۲۳ واحد رسید. افزون بر این، شاخص بازار اول نیز در این مدت با ۲ هزار و ۲۴۸واحد افزایش به رقم ۷۰ هزارو ۷۱۰ واحد و شاخص بازار دوم با ۵ هزارو ۸۸۶ واحد افزایش به عدد ۲۱۴ هزارو ۹۱۹ واحدی رسیدند که به ترتیب با ۳,۶ و ۲,۸ درصد افزایش مواجه شدند.

براساس این گزارش، مشاهده می‌شود که شاخص کل بازار سرمایه در پایان آبان ماه به رقم ۸۸هزار و ۷۷۵واحد رسید و بنا بر آخرین اطلاعاتی که بانک مرکزی از وضعیت بورس منتشر کرده، با وجود این رشد، شاخص مالی در ۸ ماهه امسال ۱,۵درصد و نسبت به ۸ ماهه پارسال ۱۵,۲درصد کاهش یافته است. این آمار بیانگر آن است که شاخص صنعت با ثبت عدد ۷۷ هزار و ۷۲۴ واحدی در ۸ ماهه امسال ۱۷,۶ درصد و نسبت به مدت مشابه پارسال ۱۶,۹ درصد رشد یافته است؛ شاخص ۵۰ شرکت برتر بورسی نیز رشد ۱۹,۲ درصدی را در ۸ ماهه امسال نشان می‌دهد که در مقایسه با ۸ ماهه سال گذشته ۱۶,۴ درصد بهبود داشته است. به گزارش ایرنا، با این اوصاف ارزش معاملات سهام در ۸ ماهه امسال به رقم ۳۱۱هزار و ۲۲۸ میلیارد ریال و تعداد سهام معامله شده به ۱۳۶ میلیارد و ۳۴۹ میلیون سهم رسیده است که هر دو شاخص روند کاهشی نسبت به هشت ماهه پارسال داشته‌اند اما تعداد شرکت‌های درج شده در بورس با رشد ۰,۳ درصدی در ابتدای امسال به ۳۲۶ شرکت رسیده است. همچنین، آمارها نشان می‌دهد که وزارت امور اقتصادی و دارایی برای اجرای طرح‌های دولت از ابتدای امسال تا پایان آبان ماه در مجموع ۵۰ هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت منتشر کرده که از این میزان ۴۴ هزار و ۱۷۵ میلیارد ریال آن به فروش رفته است. این در حالی است که، شهرداری‌های شیراز و اصفهان نیز در مجموع در این مدت ۶۵۰۰ میلیارد ریال اوراق مشارکت برای اجرای طرح‌های قطار شهری منتشر کرده‌اند که ۶۴۵۸میلیارد ریال آن فروخته شده است.

آغاز و اتمام پذیره‌نویسی ۲ اوراق مشارکت

در سویی دیگر، فرابورس ایران در حالی معاملات آخرین هفته کاری دی ماه را پشت‌سر گذاشت که شاهد آغاز و اتمام پذیره‌نویسی دو اوراق مشارکت و عرضه اسناد خزانه اسلامی در نماد «اخزا۶۰۱»؛ هر سه در بازار ابزارهای نوین مالی و درنهایت عرضه اولیه ۲۰درصد از سهام شرکت شیر و گوشت زاگرس شهرکرد در بازار دوم بود. بر این اساس، در هفته منتهی به ۲۹ دی ماه معامله‌گران ۲ هزار و ۲۹میلیون ورقه به ارزش ۱۸ هزار و ۸۵۸میلیارد ریال را میان خود دست به دست کردند که این میزان دادوستد در ۳۰۵ هزار دفعه صورت گرفت. این ارقام در مقایسه با هفته پیشین به‌ترتیب از افت ۰,۲درصدی حجم در برابر رشد ۱۵۴ و ۵۹درصدی ارزش و تعداد دفعات معاملات حکایت داشت. در همین حال شاخص کل فرابورس نیز در طول هفته رشد ۱,۵درصدی را به ثبت رساند و در روز انتهایی هفته در ارتفاع ۱۰۹۳ واحدی ایستاد. به این ترتیب بازدهی آیفکس از ابتدای سال به حدود ۲۵درصد رسید. نگاهی به معاملات انجام شده در بازارهای فرابورس نیز نشان می‌دهد در حالی که تمام بازارها با افزایش ارزش معاملات روبه‌رو شده‌اند، حجم معاملات تنها در بازارهای اول و ابزارهای نوین مالی با رشد مواجه شده است. بر این اساس در بازار اول حجم و ارزش معاملات بیش از ۱۰۰درصد و در بازار ابزارهای نوین مالی حجم دادوستدها ۶۵درصد و ارزش آن ۲۲درصد رشد کردند. این در حالی است که در بازار دوم، SME و پایه به ترتیب شاهد رشد ۱۴، ۲ و ۱۹درصدی ارزش معاملات انجام شده بودیم، اما ارزش این نقل و انتقال‌ها نسبت به هفته پیشین یا کاهش یافت یا بدون تغییر باقی ماند.

این در حالی است که، در بازارهای ابزارهای نوین مالی که ۷۱ میلیون ورقه به ارزش ۱۵ هزار و ۳۵۴میلیارد ریال دست به دست شد، اوراق بدهی به تعداد ۱۵ میلیون ورقه به ارزش ۱۴ هزار و ۴۹۸میلیارد ریال، صندوق سرمایه‌گذاری قابل معامله به تعداد ۵۶ میلیون ورقه به ارزش ۵۹۸ میلیارد ریال و اوراق تسهیلات مسکن به تعداد ۳۵۰ هزار ورقه به ارزش ۲۵۸ میلیارد ریال معامله شدند. همچنین، اوراق بدهی افزایش بیش از ۲۶۰درصدی در حجم و ارزش معاملات را تجربه کرد. همچنین ETF ها نیز با رشد ۴۵درصدی حجم در برابر افت ۲درصدی ارزش معاملات روبه‌رو شدند. اوراق تسه نیز یک‌درصد کاهش حجم و ارزش دادوستد این اوراق را شاهد بود. علاوه بر این، ارزش معاملات خرد بازار سهام هفته قبل به رقم ۳ هزار و ۱۳ میلیارد ریال رسید و گروه محصولات شیمیایی با ۷۲۳ میلیارد ریال معامله در طول این هفته ۲۳ درصد از ارزش کل معاملات را به خود اختصاص داد و در میان صنایع فرابورسی در جایگاه نخست ایستاد. در دیگر رخدادهای فرابورسی شاهد آغاز و اتمام پذیره‌نویسی اوراق مشارکت لیزینگ ایران و شرق با نرخ سود ۱۹ درصد و اوراق مشارکت دولت با سود ۱۷ درصد در بازار ابزارهای نوین مالی بودیم.

در همین حال «اخزا۶۰۱» با تاریخ سررسید هشتم مردادماه ۹۷ در این بازار عرضه شد که هر ورقه از آن ۹۲۰ هزار ریال کشف قیمت شد. درنهایت روز چهارشنبه نیز ۲۰درصد از سهام شرکت شیر و گوشت زاگرس شهرکرد در بازار دوم فرابورس عرضه اولیه شد و هر سهم این شرکت در نماد «زشگزا» ۳۴۹۰ ریال قیمت خورد.

چهره

مدیرعامل بورس انرژی خبر داد

تامین مالی جدید در چهارمین بورس کشور

مدیرعامل بورس انرژی با اعلام اینکه حضور صندوق‌های پروژه در بورس انرژی نهادینه می‌شود از درخواست دو شرکت برای انتشار اوراق در این بورس خبر داد. سیدعلی حسینی، مدیرعامل بورس انرژی اظهار کرد: با توجه به اینکه در بورس انرژی برای محصول برق، ابزار سلف پیاده‌سازی شده است، شرکت‌هایی که در بخش خصوصی در صنعت برق درحال فعالیت هستند، متقاضی انتشار اوراق متنوع در بورس انرژی هستند. حسینی در ادامه گفت: علاوه بر مپنا درحال حاضر ۲شرکت دیگر نیز برای عرضه این اوراق در بورس انرژی ابراز تمایل کرده‌اند و متقاضی انتشار این ابزار معاملاتی هستند که فرآیند آن در مراحل ابتدایی قرار دارد. افزون بر این مدیرعامل بورس انرژی ادامه داد: براساس برنامه زمان‌بندی شده، درخواست‌های این شرکت‌ها برای انتشار اوراق در بورس انرژی در هیات پذیرش درحال بررسی است تا روند آن به صورت استاندارد ادامه پیدا کند.

روند پذیرش

حسینی در ادامه افزود: بر مبنای ساختار موجود عرضه اوراق در بورس انرژی از زمان درخواست شرکت‌ها، هیات پذیرش بورس انرژی ابتدا با تجزیه و تحلیل این درخواست‌ها نسبت به اجرایی شدن انتشار اوراق از سوی شرکت‌های متقاضی اقدام می‌کند و در گام دوم باید این درخواست‌ها به تصویب هیات پذیرش برسد و پس از آن در گام آخر انتشار اوراق آغاز خواهد شد. به گزارش ایبنا، مدیرعامل بورس انرژی درخصوص حجم اوراق و مبلغ کل تامین مالی این دو شرکت جدید اظهار کرد: درحال حاضر در این خصوص نمی‌توان عدد یا حجم خاصی را مطرح کرد و بعد از بررسی درخواست‌ها و تصویب در هیات پذیرش بورس انرژی به صورت دقیق حجم، میزان و ارزش اوراق برای هر دو شرکت مشخص و اعلام می‌شود.

صندوق‌های پروژه جدید

حسینی درباره این سوال که آیا تا پایان سال بورس انرژی ابزارهای معاملاتی دیگری را در جهت رونق‌بخشی بیشتر به معاملات این بورس عملیاتی خواهد کرد یا خیر، گفت: امیدواریم تا پایان سال چند مرحله دیگر از صندوق پروژه را اجرایی کنیم تا اساسا این صندوق در بورس انرژی به صورت نهادینه‌سازی شده و همیشگی در معاملات حضور داشته باشد.

مدیرعامل بورس انرژی با اشاره به اینکه تا پایان سال ۹۶ برنامه‌ریزی شده تا صندوق‌های جدید پروژه وارد این بورس شوند، افزود: در نظر داریم تا صندوق پروژه‌های تازه نیز در بورس انرژی پذیرش شوند و برای این هدف با تامین سرمایه‌ها درحال مذاکره هستیم تا با تحقق این برنامه، تحول تازه‌تری تا پایان سال در بورس انرژی شکل گیرد و عمق معاملات در این بورس بیشتر شود.

هدف‌گذاری ۱۰۰۰ میلیارد تومانی

این مقام رسمی درباره تامین مالی صورت گرفته در بورس انرژی از ابتدای سال تا به امروز و هدف‌گذاری آن تا پایان سال افزود: برای تامین مالی در سال ۹۶ به میزان ۱۰۰۰میلیارد تومان هدف‌گذاری ابتدایی صورت گرفته است. حسینی ادامه داد: یکی از این اهداف تامین مالی مربوط به شرکت ستاره خلیج فارس به مبلغ ۴۰۰میلیارد تومان است که به خاطر طولانی شدن هماهنگی ناشر و تامین سرمایه این هدف فعلا نهایی نشده و درحال پیگیری است تا با انتشار اوراق برای این شرکت، تامین مالی آن در بورس انرژی نهایی شود. وی افزود: با تحقق تامین مالی این شرکت و در کنار آن تامین مالی‌هایی که برای صندوق‌های پروژه در بورس انرژی صورت گرفته، هدف‌گذاری ۱۰۰۰میلیارد تومان برای سال ۹۶ محقق می‌شود.مدیرعامل بورس انرژی تصریح کرد: به جز موارد مطرح شده فوق چند تامین مالی دیگر نیز در دستورکار بورس انرژی قرار دارد که در صورت نهایی شدن اطلاع‌رسانی خواهد شد و با انجام شدن آن بورس انرژی حتی از هدف‌گذاری ۱۰۰۰میلیارد تومان در سال جاری نیز عبور خواهد کرد.

جوابیه

به دنبال انتشار گزارشی با عنوان «دایره مینا» انجمن واردکنندگان فرآورده‌های بهداشتی، آرایشی و عطریات ایران، پاسخی به شرح ذیل به روزنامه ارسال کرده است.
باسلام
احتراما، آن روزنامه در مطلبی تحت عنوان «دایره مینا» مورخ ۹۶/۱۰/۲۵ به نقل از اینجانب لغو جلسه دیدار با وزیر محترم بهداشت را از سوی اتاق بازرگانی تهران درج نموده است. در صورتیکه اینجانب در گفت‌وگوی انجام شده ضمن انتقاد، لغو جلسه دیدار با وزیر محترم بهداشت را از سوی فدراسیون اقتصاد سلامت ایران عنوان نموده‌ام. در نگاه اول به نظر ذکر نام اتاق بازرگانی تهران زاییده یک اشتباه نوشتاری است اما متاسفانه با مطالعه کل مطلب، مطالبی غیرمرتبط و نادرست و ناگفته از سوی اینجانب به شکل ضمنی مطرح گردیده است که نشان از شیطنت غیراخلاقی و غیرحرفه‌ای دارد. علی‌هذا اینجانب ضمن تکذیب نسبت داده شد، مستند بر قوانین مطبوعاتی خواهشمند است نسبت به اصلاح مطالب یاد شده اقدام مقتضی مبذول و بنده را در جریان قرار دهید.

با تجدید احترام
حمید مقیمی- نایب‌رییس اول هیات‌مدیره و دبیر انجمن واردکنندگان فرآورده‌های بهداشتی، آرایشی و عطریات ایران

پاسخ «تعادل»

۱- پاسخ داده شده به گزارش دایره مینا از سوی نایب‌رییس محترم انجمن واردکنندگان فرآورده‌های بهداشتی، آرایشی و عطریات ایران در حقیقت تاییدکننده اصل بحث مبنی بر دعوت و سپس لغو جلسه با وزیر بهداشت در شرایطی است که جلسه با حضاری محدودتر برگزار گشته است. تنها بحث این پاسخ در زمینه مرجع دعوت‌کننده‌است.

۲- طبیعتا مسوولیت نهایی هر جلسه‌یی با میزبان آن است و جلسه با وزیر بهداشت به میزبانی اتاق بازرگانی تهران برگزار شده است. فدراسیون اقتصاد سلامت نیز به عنوان یکی از تشکل‌های زیرمجموعه اتاق بازرگانی نمی‌توانسته است بدون هماهنگی با اتاق تهران که میزبان بوده است اقدام به دعوت یا انتشار خبر لغو جلسه نماید. طبیعتا اگر دعوت و پس گرفتن آن بدون هماهنگی با اتاق بازرگانی صورت گرفته است این فدراسیون باید پاسخگو باشد. برای اینکه شاهد تکذیب چنین موضوعی از سوی اتاق یا فدراسیون نباشیم متن نامه و اطلاع کنسل شدن جلسه در روزنامه موجود است. جا دارد اتاق بازرگانی به صراحت اعلام کند که خبر لغو جلسه از سوی آنها به فدراسیون اعلام شده است یا اینکه فدراسیون راسا یک خبر نادرست را به اعضای خود اعلام کرده است. هرچند این موضوع مسوولیت را از دوش میزبان جلسه بر نمی‌دارد.

۳- مساله اعتراض مصاحبه شونده به فدراسیون اقتصاد بهداشت نیز به صراحت در متن گزارش ذکر شده است. جالب آنکه آقای مقیمی که اعتراض را مربوط به فدراسیون اقتصاد بهداشت می‌دانند خود عضو هیات‌مدیره این فدراسیون هستند و اگر مساله تنها مربوط به عملکرد فدراسیون بود نیازی به مصاحبه و رسانه‌یی کردن این بحث نداشتند.

با وجود متهم شدن نویسنده گزارش به شیطنت غیرحرفه‌یی و غیراخلاقی و با وجود اینکه ضمیر عبارت برگزاری جلسات به صورت VIP در فایل مصاحبه مشخص است اما «تعادل» با درک نوع رابطه تشکل‌ها با اتاق‌ها و فشارهایی که ممکن است به تشکل‌ها وارد شود به ویژه با رونوشتی که در انتهای جواب به روزنامه تعادل ذکر شده است از انتشار فایل صوتی مصاحبه فعلا خودداری می‌کند.

خبر

دولت به فکر واحدهای مشکل‌دار باشد

عبدالحسین عباسی رییس اتحادیه درودگران و مبل‌سازان اظهار کرد: واردات صندلی و مبلمان اداری تا سال گذشته به میزان قابل توجهی صورت می‌گرفت. اما هم‌اکنون به علت افزایش تعرفه‌های گمرکی واردات نمونه‌های خارجی برای افراد مقرون به صرفه نیست.

این عضو اتاق اصناف با بیان اینکه بازار مبلمان کشور در وضعیت کسادی قرار دارد بیان کرد: اکنون بخش زیادی از تولیدکنندگان با مشکل کاهش نقدینگی روبرو هستند و گردش مالی افراد به کمترین میزان ممکن رسیده است. از طرف دیگر مبلمان هم از سبد خانوار حذف شده است و دیگر کالایی لوکس به شمار نمی‌رود.

وی ادامه داد: بخش اعظم چرخه تولید کشور از کار افتاده است. کاهش قدرت خرید مردم، افزایش هزینه‌های تولید نظیر مالیات و بیمه سبب شده تا ادامه تولید برای افراد صرفه اقتصادی نداشته باشد، به همین علت تولید واحدهای تولیدی باقی مانده در انبارها بدون خریدار خاک می‌خورد.

رییس اتحادیه درودگران و مبل‌سازان افزود: حدود ۹۰ درصد از واحدهای صنعتی و تولیدی در وضعیت نیمه تعطیل قرار دارند و ۱۰ درصد باقی مانده کارگاه‌های خود را فروخته و در بانک‌ها سرمایه‌گذاری کرده‌اند. هم‌اکنون برخی از تولیدکنندگان با کمتر از ۲۰ درصد توان به تولید می‌پردازند. تولیدات داخلی متاسفانه به علت مشکلات و شرایط موجود نه تنها صادرات نمی‌شوند بلکه در بازار داخلی هم به فروش نمی‌رسند. عباسی با اشاره به تاثیرگذاری بنگاه داری بانک‌ها بر چرخه تولید بیان کرد: وام‌هایی که بانک‌ها با سودهای سنگین به افراد اعطا می‌کنند اثر مثبتی بر روند فعالیت تولیدکننده‌ها نداشته است. چراکه معتقدم باید به افراد بعد از پرداخت وام، یک سال فرصت فعالیت داد سپس با سودهای اندک مطالبات وام را دریافت کرد. وی گفت: مسوولان و سازمان‌های ذی‌ربط تنها شعار حمایت از تولید داخلی و اقتصاد مقاومتی سر می‌دهند اما در عمل و اجرا اقدامی صورت نگرفته است. معافیت مالیاتی و تسهیلاتی از جانب دولت از اهم کمک‌هایی است که می‌تواند تاثیر مثبتی بر فعالیت افراد داشته باشد. عباسی با اشاره به قابل رقابت بودن برخی از تولیدات داخلی با نمونه خارجی و کیفیت چشمگیر آنها افزود: متاسفانه این محصولات از جانب تولیدکنندگان ایرانی به نام‌های معروف خارجی به فروش می‌رسند و اغلب مردم نیز از نام‌های خارجی برای خرید استقبال می‌کنند، در حالی که کیفیت تولیدات داخلی در برخی موارد از نمونه‌های خارجی بسیار بهتراست. البته بخش نامه‌یی از پلیس امنیت و اداره اماکن مبنی بر ممنوعیت استفاده از عنوان خارجی به تولیدکنندگان ابلاغ شده است.

تفکیک یا ادغام، مساله‌ای که مسکوت باقی ماند

ادغام واقعی؛ نیاز وزارت صنعت، معدن و تجارت

گروه تشکل‌ها | فراز جبلی |

پس از رای آوردن مجدد دولت تدبیر و امید بحث تفکیک وزارت صنعت و معدن از بازرگانی مطرح شد. در آن زمان گمانه زنی‌های زیادی در این خصوص صورت گرفت اما پس از انتقادات و بحث‌های زیادی که در خصوص تفکیک در وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت مطرح شد در نهایت این موضوع به آینده موکول شد و محمد شریعتمداری به عنوان وزیر صنعت، معدن و تجارت به مجلس معرفی شد و رای اعتماد خوبی دریافت کرد. با وجود این اکنون دوباره بحث‌هایی در زمینه احتمال تفکیک در این وزارتخانه به گوش می‌رسد و گفته می‌شود بخش‌هایی از دولت به دنبال احیای این طرح است. اما سوال این است که اصولا این طرح به سود بخش تولید و بازرگانی کشور است یا خیر؟

نگاهی به تاریخ

طرح ادغام دو وزارتخانه «صنایع و معادن» و «بازرگانی» از زمان تدوین برنامه سوم توسعه با هدف سیاست‌گذاری‌های کلان و یکپارچه در حوزه صنایع و معادن و بازرگانی کشور مطرح شد. این موضوع همچنین در برنامه پنجم توسعه نیز مورد تاکید قرار گرفت؛ بطوری‌که بر اساس ماده ۵۳ این قانون، دولت مکلف شد یک یا چند وزارتخانه را به‌نحوی در وزارتخانه‌های دیگر ادغام کند تا پایان سال دوم برنامه، تعداد وزارتخانه‌ها از ۲۱ به ۱۷ کاهش یابد. براساس این قانون، وظایف و اختیارات وزارتخانه‌های جدید با پیشنهاد دولت باید به تصویب مجلس می‌رسید.

در این راستا، هیات دولت ادغام دو وزارتخانه «صنایع و معادن» و «بازرگانی» را در اواخر فروردین سال ۹۰ تصویب کرد و تیر ماه همان سال نیز وزارتخانه جدید «صنعت، معدن و تجارت» شکل گرفت.

با این وجود این ادغام را می‌توان بدترین شکل ممکن برای ادغام وزارتخانه‌ها دانست. عملا تنها اتفاق حذف یک وزارت و نظارت وزیر بر دو وزارتخانه جداگانه بود. بخش صنعت به صورت مستقل عمل می‌کرد، معدن ساختار مستقل خود را داشت و بازرگانی در ساختمان‌هایی جداگانه کارهای سابق خود را دنبال می‌کرد. تنها وزیر و چند معاونت حلقه واسط این ۳ بخش مجزا بودند و عملا نمی‌توان نام ادغام به معنی واقعی آن را بر این اتفاق گذاشت. در نتیجه در دوره‌های بعد نیز به دلیل تغییر نکردن جدی چارت سازمانی عملا این وزارتخانه به همان شکل سابق به فعالیت پرداخت. منتقدان از عملکرد وزارتخانه بعد از ادغام انتقاد می‌کردند در حالی که در حقیقت ادغام تنها روی ورق رخ داده بود.

کوچک‌سازی و کاهش روند بوروکراسی را می‌توان از جمله اهداف پیش‌بینی شده برای ادغام این دو وزارتخانه دانست اهدافی که فعالان این بخش معتقدند چندان موفق نبوده به‌طوری که در راستای کوچک‌سازی تنها ادغام در نام این دو وزارتخانه صورت گرفته و هنوز گامی در راستای کوچک‌سازی این دو وزارتخانه برداشته نشده است. حذف فرآیندهای بی‌مورد، اصلاح ساختار و ایجاد پنجره واحد برای کاهش سرگردانی مراجعه‌کنندگان، از دیگر اقداماتی است که باید در دوران ادغام اجرایی می‌شد، اما شواهد امر بیانگر آن است که این کار به‌صورت ناقص صورت گرفته است.

در مقطع کنونی

تا پیش از تشکیل دولت دوازدهم شاید تفکیک این وزارتخانه دارای منطق بود اما در اکنون شرایط دچار تغییراتی جدی شده است. از تشکیل دولت چندین ماه می‌گذارد و در این مدت دولت به فعالیت پرداخته است. وزارت صنعت، معدن و تجارت چند ماه مهم را پشت سر گذاشته است. حال با وجود انتقادهایی که از نحوه ادغام و میراث آن وجود دارد این بحث مطرح می‌شود که آیا هزینه تفکیک قابل قبول است؟

طبیعتا پس از تفکیک باید حداقل یک سال منتظر بود تا سیستم بتواند به شکل کارا خود را پیدا کند و بخش زیادی از انرژی برای بازتعریف ساختار صرف خواهد شد. همچنین بعد از آن انتخابات مجلس را شاهد خواهیم بود.

نکته عجیب این است که طرح تفکیک زمانی مجددا مطرح شده است که لایحه بودجه ۹۷ به مجلس رفته و هیچ کس نمی‌پرسد در صورتی که پس از بودجه مجددا بحث تفکیک مطرح شود تکلیف بودجه این وزارتخانه‌ها چیست؟ طبیعتا بودجه نه فقط یک بحث مالی بلکه برنامه‌های وزارتخانه‌ها را روشن می‌کند و زمانی که برنامه بر اساس وزارت صنعت، معدن و تجارت نوشته شده است چطور می‌توان آن را به دو قسمت تقسیم کرد. از سوی دیگر ارائه متمم اولا باعث گرفتن وقت مجلس می‌شود و نشانه بی‌برنامگی دولت است و از سوی دیگر مشکلات جدی عدم هماهنگی متمم با سایر بخش‌ها را به همراه خواهد داشت. در حقیقت دولت می‌توانست قبل از تشکیل روی حرف خود بیاستد اما اکنون هزینه چنین کاری بسیار بالا رفته است.

راه‌حل سوم؟

ساختار کنونی وزارت صنعت، معدن و تجارت پاسخگوی مشکلات نیست. تفکیک وزارتخانه نیز در مقطع کنونی هزینه سنگینی برای اقتصاد کشور دارد. در چنین شرایطی راه‌حل سوم اصلاح ساختار وزارت صنعت، معدن و تجارت است. پس از ۶ سال نیاز به بازتعریف درونی این وزارتخانه کاملا احساس می‌شود.

هدف از ادغام وزارتخانه‌ها صرفا کوچک شدن دولت نبود بلکه قرار بود صنعت، معدن و تجارت در یک راستا حرکت کرده و باعث رشد اقتصادی کشور شوند. به نظر می‌رسد نیاز به ادغام کامل ارکان وزارتخانه و تهیه یک طرح کامل از وزارت صنعت، معدن و تجارتی جدید کاملا احساس می‌شود. در این طرح نباید ۳ ضلع این وزارتخانه را به شکل جداگانه دید بلکه باید همه بخش‌ها در یک راستا حرکت کرده و یک هدف کامل را پیگیری کنند.

این پیشنهاد قبلا از سوی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی نیز به صورت جدی مطرح شده بود. در مرداد ماه امسال مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی اعلام کرد به جای تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت، تبصره ۲ قانون تشکیل این وزارتخانه اصلاح گردد تا شرایط لازم برای تکمیل فرآیند ادغام در وزارت صنعت، معدن و تجارت فراهم گردد.

دلایل مرکز پژوهش‌ها چه بود

در آن دوره مرکز پژوهش‌های مجلس ۶ دلیل را برای اینکه به جای تفکیک باید زنجیره ادغام را تکمیل کرد مطرح داشت که این دلایل به شرح زیر بود:

- تجربه کشورهای موفق در رشد صنعتی و نگرش یکپارچه به صنعت و تجارت که جزو ارکان و الزامات نظام سیاست‌گذاری صنعتی محسوب می‌شود.

۲- عدم ادغام کامل وزارتخانه‌ها در سال ۱۳۹۰ و وجود حلقه‌های معیوب فرآیندی و کارکردی در این ساختار جدید و غفلت از شناخت جامع کارکردهای مورد انتظار از وزارتخانه جدید.

۳- اهداف توسعه‌یی کشور و الزامات قانونی موجود به خصوص سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و قانون برنامه ششم توسعه در راستای حمایت از نگرش یکپارچه به صنعت و تجارت یا کشاورزی و تجارت.

۴- اتفاق نظر موافقان و مخالفان تفکیک در عدم انجام ادغام و دستیابی به اهداف آن و وجود اشکالات کارکردی متعدد.

۵- آثار سوء لایحه بر بخش کشاورزی و امکان عقبگرد پیشرفت‌های سال‌های گذشته در این بخش در اثر تصویب آن.

۶- عدم تدوین وظایف و اختیارات وزارتخانه جدید از سال ۱۳۹۰ تاکنون و فقدان رویکرد جدید در ایجاد وزارت بازرگانی مستقل».

خطر نقض غرض

دلایل جدی از سوی موافقان تفکیک در زمان ابتدای دولت دوازدهم مطرح بود اما به نظر می‌رسد بخش مهمی از این اهداف تفکیک امروز ممکن است با تفکیک آسیب ببیند. خطر بزرگ شدن مجدد دولت با تعریف وزارتخانه‌ها کاملا احساس می‌شود.

هرچند بخش بازرگانی به گواهی آمار پس از سال ۹۰ تضعیف شده است اما دلیلی وجود ندارد که در مقطع کنونی با شکل‌گیری این وزارتخانه وضعیت بهبود پیدا کند. در حقیقت ایرادات موافقین تفکیک بیشتر به نحوه ادغام باز می‌گردد تا فلسفه ادغام.

از دیدگاه بخش خصوصی نیز مشکل جدی عدم امکان تفکیک بسیاری از بازرگانان مطرح از تولیدکنندگان مهم کشور است. نگاهی به لیست صادرکنندگان نمونه ادوار به خوبی نشان می‌دهد که بخش مهمی از آنها تولیدکننده هستند. حتی در بحث واردات نیز معمولا شرکت‌های مهم تولیدی خود موضوع واردات را پیگیری می‌کنند. در چنین شرایطی تفکیک وزارتخانه‌ها باعث می‌شود که بخش خصوصی نیز با چند متولی روبرو باشد و تکلیف نهادهایی مانند اتاق بازرگانی با پیچیدگی‌های خاصی روبرو می‌شود.

بحث‌های مطرح شده در سال بهار و ابتدای تابستان ۹۶ درباره تفکیک یا ادغام به خوبی می‌تواند به عنوان یک راهکار جامع برای تصمیم‌گیری دولت و مجلس به کار رود و کافیست این مباحث جمع‌آوری شود.

از مجموع استدلال‌های موجود، به نظر می‌توان چنین نتیجه گرفت که مسائلی از قبیل کوچک‌سازی و چابک‌سازی دولت و بطور خلاصه افزایش اثربخشی اقدامات دولت در حوزه صنعت و بازرگانی، صرفا وابسته به ادغام یا تفکیک وزارتخانه‌ها نیست و در درجه اول، دولت باید اقدامات زیربنایی دیگری برای این منظور در پیش گیرد که در این میان می‌توان به تقویت دولت الکترونیک، اصلاح بهینه قوانین و مقررات (و نه صرفا حذف آنها) و همچنین واگذاری هر چه بیشتر میدان اقتصاد به بخش خصوصی همراه با قاعده‌گذاری مناسب اشاره کرد.

همچنین با تاکید براین که ادغام وزارتخانه‌ها، زمینه بهتری را برای این رویکرد دولت فراهم خواهد ساخت، به نظر می‌رسد که نقاط ضعف موجود در حوزه ادغام وزارتخانه‌ها بیشتر به اجرای ناقص ادغام؛ و نه اشتباه ماهوی در این راستا ناظر بوده است.

رییس انجمن سنگ آهن ایران:

آزادسازی قیمت‌ها بدون توانمندسازی راهگشا نیست

مهرداد اکبریان رییس انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن و عضو اتاق بازرگانی ایران، در خصوص آزادسازی قیمت‌ها، فرصت‌ها و تهدیدها اظهارکرد: در طی چند دهه گذشته تصدی‌گری دولت بر ساختار اقتصاد ایران بسیار زیاد بوده و قدرت رقابت برای کارآفرین بخش خصوصی تقریبا مهیا نیست.

وی با بیان اینکه اقتصاد آزاد مقدمات ابتدایی برای ورود اقتصاد ایران به تجارت جهانی را فراهم می‌کند، افزود: باید ببینیم که آیا الزامات آزادسازی قیمت‌ها فراهم شده است یا خیر که در حال حاضر شاهد هستیم قدرت رقابت برای بخش خصوصی واقعی در هیچ امری وجود ندارد و از طرف دیگر در سال‌های گذشته سوبسیدهایی به بخش‌هایی از اقتصاد و صنعت تزریق شده که این صنایع عادت کرده‌اند با امتیازات ویژه محصولی را تولید می‌کنند که از نظر کیفی چندان مناسب نیستند و مشکل قیمت تمام شده دارند.

رییس هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن بیان کرد: در بحث زنجیره فولاد از نقطه اول یعنی معدن تا نقطه آخر که محصول نهایی مثل تیرآهن به جلو پیش می‌رویم کارها سخت‌تر و بغرنج‌تر می‌شود زیرا هرچه محصول بالاتر می‌رود میزان قیمت تمام شده نیز افزایش می‌یابد که شاهد هستیم اکثرا در زنجیره فولاد تولیدکنندگان از حاشیه سود پایین گلایه دارند.

اکبریان ادامه داد: برای اشتغالزایی در کشور نیازمند واحدهای تولیدی هستیم که در این راستا اگر آزادسازی قیمت‌ها به صورت مستقیم تاثیر در شرایط، کیفیت و میزان تولید در کشور داشته باشد مورد تایید همه کارشناسان است اما اگر این امر مانند مسکن به صورت مقطعی برای موضوع خاصی تعریف شود به جز ضرر مخصوصا برای مصرف‌کننده نهایی هیچ سودی نخواهد داشت.

عضو اتاق بازرگانی ایران تصریح کرد: در بحث زنجیره تولید فولاد معادن در جاهایی قرار دارند که جاده، آب، برق و زیرساخت وجود ندارد و ما درصدد احیای شرایط این معادن برمی‌آییم و در تولید نیز همیشه نگاه بخش خصوصی بر این بود که محصولی را تولید کند که قیمت تمام شده آن کاهش پیدا کند.

وی در ادامه گفت: زیرساخت‌ها در کشور ما بسیار اندک است و این امر نیازمند سرمایه‌گذاری‌های کلان است که در حال حاضر اقدامی در این راستا صورت نگرفته و اگر این زیرساخت‌ها موجود بود بخش خصوصی در جهت کاهش قیمت بنزین و گازوئیل پیش گام می‌شد.

اکبریان تاکید کرد: آزادسازی قیمت‌ها بدون توانمندسازی تولیدکننده و افزایش قدرت خرید مصرف‌کننده در شرایط فعلی راهگشا نیست و شاید فضای جامعه را نیز متشنج کند و همچنین با توجه به وضعیت واحدهای تولیدی که در رکود به سر می‌برند این امر نسخه خوبی نیست.

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران مطرح کرد

توان صادراتی فولاد کشور تا افق ۱۴۰۴ دوازده میلیون تن است

بهادر احرامیان، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران معتقد است هرچند در برهه کنونی افزایش صادرات فولاد، با توجه به رکود موجود در اقتصاد کشور یک مزیت به حساب می‌آید اما چنانچه در آینده نزدیک شاهد رونق اقتصادی باشیم ممکن است این روند معکوس شود.

وی اذعان داشت: تولیدکنندگان و صادرکنندگان فعلی فولاد توان پاسخگویی به تقاضای بازار داخلی را در شرایط رونق دارند. گمان می‌کنم این توان در تولیدکنندگان ما وجود داشته باشد. البته کشش بازار هم اهمیت دارد. ممکن است تفاوت قیمت فولاد در داخل کشور با قیمت‌های جهانی آن به گونه‌یی باشد که تمایل تولیدکنندگان به صادرات بیش از عرضه محصولاتشان در بازار داخلی باشد.

احرامیان در خصوص قیمت‌های فولاد صادراتی کشور گفت: فولاد ایران تقریبا با متوسط قیمت‌های جهانی صادر می‌شود.

وی در مورد اجبار برخی از تولیدکنندگان برای فروش محصولات خود به بهایی کمتر از قیمت جهانی اظهار داشت: نمی‌توانیم نام اجبار به این موضوع اطلاق کنیم؛ گاهی اوقات تولیدکنندگان برای ایجاد جذابیت برای محصولاتشان و جذب مشتری قیمت‌های خود را به‌طور محدود کاهش می‌دهند و این یک امر مرسوم در تمام بازارها است.

مدیرعامل فولاد یزد در ادامه عمده‌ترین بازارهای هدف فولاد ایران را بر رشمرد و گفت: کشورهای همسایه و منطقه خاور میانه و همچنین کشورهای آسیای شرقی از مشتریان عمده فولاد ایران هستند. وی عراق را به عنوان کشوری با ظرفیت بالا برای صادرات فولاد ایران دانست و افزود: ظرفیت خوبی برای فولاد ایران در بازار عراق وجود دارد. البته رقبای قدرتمندی نظیر ترکیه، اوکراین و روسیه هم در این بازار حضور دارند اما همچنان فولاد ایران خریداران خود را دارد.

احرامیان در خصوص بسترسازی برای رسیدن به هدفگذاری ۲۰ میلیون تن در سال برای صادرات فولاد گفت: ظرفیت تولید وجود دارد اما مساله مهم موضوع بازاریابی و یافتن بازارهای هدف جدید برای صادرات فولاد ایران است. با توجه به وضعیت کنونی گمان می‌کنم تا سال ۱۴۰۴ این هدف دور از دسترس باشد و نهایتا بتوانیم به رقمی در حدود ۱۰ الی ۱۲ میلیون تن صادرات دست پیدا کنیم.

گفتنی است بر پایه آمارهای منتشر شده، صدور زنجیره فولاد و محصولات فولادی در ۹ ماهه امسال به رقم ۶ میلیون و ۳۷۰ هزار تن رسید که نسبت به دوره مشابه در سال گذشته رشد ۲۳ درصدی را نشان می‌دهد. ارزش صادرات زنجیره فولاد و محصولات فولادی مرتبط نیز در دوره این گزارش بیش از ۲ میلیارد و ۳۴۲ میلیون دلار ثبت شد که در مقایسه با دوره مشابه پارسال افزایش سه درصدی را ثبت کرد.

رییس کمیسیون سرمایه‌گذاری اتاق ایران:

مهم‌ترین سد راه ما در برجام مسائل بانکی و مالی است

دو سال بعد از شروع اجرایی شدن توافق هسته‌یی ایران و ۵+۱ که به برجام مشهور شد، فریال مستوفی عضو هیات نمایندگان اتاق تهران می‌درباره دستاوردهای برجام می‌گوید: «اجرای برجام دستاوردهای مهمی برای کشور داشت که مهم‌ترین آن برداشته شدن تحریم‌های نفتی و گازی، بیمه‌یی، کشتی رانی و... بود. همچنین در این دوره مذاکرات گسترده‌یی بین بخش‌های دولتی و خصوصی ایران و کشورهای دیگر صورت گرفت و روابط مهمی ساخته شد و شکل گرفت که همه اینها از دستاوردهای برجام است، البته این نکته را هم باید گفت که در ابتدای توافق هسته‌یی تصورات بسیار زیادی از برجام و اثرات آن در جامعه ساخته شد که به آن میزان واقعا انتظارات تحقق پیدا نکرد و آنچنان که مردم تصور می‌کردند همه‌چیز گل و بلبل نشد و البته هم آن انتظارات چندان واقعی نبود و متاسفانه هم به آن چیزهایی که اعلام شد نتوانستیم دست پیدا کنیم.»

او در ادامه با بیان اینکه باوجود موافقیت‌های بسیار همچنان نتوانسته‌ایم از دستاوردهای برجام آن چنان که باید استفاده کنیم، می‌گوید: «مهم‌ترین سد راه ما در برجام مسائل بانکی و مالی بود که همچنان تا حدودی باقی است و همین موضوع باعث شده که نتوانیم بیشترین استفاده را از برجام داشته باشیم، نقل و انتقال‌های مالی و مسائل بانکی از اهمیت ویژه‌یی برخوردار است و ما باید سعی کنیم با گسترش روابط بانکی این چالش را از پیش روی سرمایه‌گذاران برداریم.»

مستوفی در ادامه به حضور دونالد ترامپ در کاخ سفید به عنوان رییس‌جمهور امریکا اشاره کرده و می‌گوید: «متاسفانه با ورود آقای ترامپ به کاخ سفید و اینکه آدم قابل پیش‌بینی نیست، موانع بزرگی پیش روی برجام به وجود آمد و امریکا به تعهداتش عمل نکرد. ما می‌بینیم که رفتار ترامپ برای همه دنیا عجیب است و هر روز شاهدیم که با یکی از کشورهای دنیا از آفریقا گرفته تا چین و... درگیر می‌شود.»

او با بیان اینکه ما و دنیا نمی‌دانیم که ترامپ در نهایت در برابر برجام چه تصمیمی را خواهد گرفت، گفت: «ترامپ در این شرایط به دنبال این است که اقدامی انجام دهد که کشورمان از برجام خارج شود تا به همه در دنیا بگوید ایران خودش از برجام خارج شده است، بنابراین در این شرایط ما باید سعی کنیم با در نظر گرفتن منافع ملی همچنان به تعهداتمان طبق توافق هسته‌یی عمل کنیم؛ همچنان که تاکنون به بهترین شکل این کار را انجام داده‌ایم و سازمان‌های بین‌المللی و اتحادیه اروپا هم بارها به این موضوع اشاره کرده اند؛ تا حمایت کشورهای اروپایی، چین و روسیه را داشته باشیم، اقدامی که تاکنون هم انجام داده‌ایم و در آن بسیار موفق بوده‌ایم.»

این عضو هیات نمایندگان اتاق تهران با بیان اینکه در مقابل شخصی مانند ترامپ باید بایستیم و از منافع کشور دفاع کنیم، گفت: «برای جذب سرمایه‌گذاری ما پیش از حضور یکساله ترامپ در کاخ سفید به سمت امنیت بهتر می‌رفتیم ولی با این وضعیتی که آقای ترامپ پیش آورده است و تهدیدهایی که انجام داده و اینکه اعلام کرده است احتمالا بعد از ۱۲۰ روز از توافق هسته‌یی خارج می‌شود باعث ایجاد ترس‌هایی شده است تا جایی که می‌بینیم که شرکت هواپیمایی ایرباس که برای فروش هواپیما به ایران پیش قدم شده بود و قرار دادی به امضا رسانده بود، اعلام می‌کند که فعلا دست نگه می‌دارد و واگذاری هواپیماها احتمالا با تاخیر مواجه می‌شود. ما نمی‌توانیم نفوذ اقتصادی و سیاسی که امریکا در دنیا دارد را نادیده بگیریم و در مقابل این باید خیلی با منطق پیش برویم باید فضای مثبت را به سمت خودمان بکشانیم مانند حالا چون آقای ترامپ دنبال بهانه است و ما نباید بهانه دستش بدهیم و باید کاری کنیم که دنیا از ما حمایت کند.»

رییس‌جمهوری جدید زیمبابوه به‌دنبال اصلاحات اقتصادی

دیکتاتوری که می‌خواهد دموکراسی بیاورد

گروه جهان |

امرسون منانگاگوا، رییس‌جمهوری جدید زیمبابوه در نظر دارد با اجرای اصلاحاتی همچون پرداخت غرامت به کشاورزان سفیدپوستی که زمین‌هایشان توقیف شده، فروش اوراق قرضه برای بازسازی زیرساخت‌ها و برگزاری انتخاباتی که از نظر بین‌المللی پذیرفته باشد، اقتصاد کشورش را احیا و این کشور آفریقایی را از انزوای بین‌المللی خارج کند. اما اجرای چنین اصلاحاتی توسط مردی که بیش از ۵۰ سال در دولت رابرت موگابه نقشی کلیدی ایفا کرده است، جای تعجب دارد؛ اقتصاد زیمبابوه از سال ۲۰۰۰ تاکنون بیش از نیمی از رونق خود را از دست داده و شاهد فروپاشی کامل صنعت کشاورزی بوده است. با این حال منانگاگوای ۷۵ساله و رییس پیشین سازمان جاسوسی خوش‌بین است که می‌تواند حمایت وام‌دهندگان را جلب کند و از بازارهای سرمایه بین‌المللی بهره ببرد.

به گزارش بلومبرگ، منانگاگوا پنج‌شنبه در مصاحبه‌یی در هراره درباره فروش احتمالی اوراق قرضه گفت:«نمی‌توانیم چنین کاری کنیم؟ به نظر من باید انجامش دهیم.» وی که در دوران جنگ آزادی از سوی اقلیت سفیدپوست رودسیا به کورکودیل مشهور شد در ادامه گفت:«ما حقیقتا به سرمایه‌گذاری اساسی در اقتصاد سودمند خود نیاز داریم.» اگرچه منانگاگوا در چند دهه گذشته جانشین مسلم موگابه انگاشته می‌شد اما به قدرت رسیدنش به دلیل اختلافات اخیر با همسر رییس‌جمهوری پیشین با مشکلاتی مواجه شد. گریس همسر رابرت موگابه، منانگاگوا را به برنامه‌ریزی برای کودتا متهم کرد؛ منانگاگوا از معاونت ریاست‌جمهوری اخراج شد و پس از اینکه جان خود را در خطر دید از زیمبابوه گریخت. اما در نهایت پس از حمایت‌های ارتش و پس از اینکه حزب حاکم جبهه میهن‌پرست اتحاد ملی آفریقایی موگابه را به کناره‌گیری وادار کرد، منانگاگوا بازگشت و ریاست‌جمهوری زیمبابوه را بر عهده گرفت.

اما منانگاگوا که در جنگ علیه سفیدپوستان رودسیا دست راست موگابه بود هیچ خشونتی علیه رییس‌جمهوری پیشین اعمال نکرد و هنوز هم او را «بت» خود می‌داند و امکان بازنشستگی او را در بهترین شرایط فراهم آورده است. رییس‌جمهوری جدید زیمبابوه در این باره گفت:«من ۵۴ سال همراه رییس‌جمهوری پیشین بودم. متاسف نیستم. لازم بود. اما درخواست‌های فزاینده‌یی برای تغییر وجود داشت. صدای مردم، آنچه که من صدای خدا می‌نامم.» وی در ادامه به اشتباهاتی همچون سرکوب مخالفان در دهه ۱۹۸۰ که به کشته شدن حدود ۲۰هزار غیرنظامی منجر شد، اعتراف کرد.

برنامه اصلاحات

جدا از مشکلات سیاسی و اجتماعی، منانگاگوا اکنون در زیمبابوه با شرایط وخیم اقتصادی مواجه است: نرخ بیکاری در این کشور آفریقایی ۹۰درصد است، کمبود نقدینگی شدیدا احساس می‌شود و برخی مردم هراره برای کسب اطمینان از اینکه می‌توانند محدودیت ۴۰دلار در هفته را از حساب بانکی خود برداشت کنند، شب‌ها در خیابان‌های نزدیک به بانک‌ها می‌خوابند. طرح تقسیم مجدد زمین میان سیاه‌پوستان زیمبابویی که در دوران استعماری بیرون رانده شده بودند به شدت به صادرات آسیب رسانده است. این مساله به علاوه مشکلات در برگزاری انتخابات و خشونت‌ها، تحریم‌های کشورهای غربی علیه زیمبابوه را در پی داشت که با افزایش شدید نرخ تورم و قطع خطوط اعتباری از سوی تامین‌کنندگان مالی بین‌المللی همراه شد.

اکنون منانگاگوا قصد دارد در برنامه اصلاحات به کشاورزان سفیدپوست که از زمین‌هایشان محروم شده‌اند، غرامت بپردازد. وی گفت:«ما یک مستعمره بودیم و زمین‌هایمان توسط استعمارگران گرفته شده بود و برای تغییر شرایط جنگیدیم. اصلاحات آن زمان ضروری بود. اکنون آن دوران را پشت سر گذاشته‌ایم اما آنچه می‌توانیم انجام دهیم این است که مطمئن شویم سوءاستفاده‌یی صورت نمی‌گیرد.» اما برای رونق اقتصادی زیمبابوه، احیای صنعت کشاورزی که زمانی همسایگان را به غبطه وامی‌داشت همچنین جذب مجدد سرمایه‌گذاری‌ها در صنعت معدن، یک امر الزامی است. مساله مهم دیگر بازگشایی خطوط اعتباری محسوب می‌شود. در روند اصلاحات، کشاورزان سفیدپوستی که زمین‌هایشان غصب شده تنها غرامت می‌گیرند و احتمال اینکه زمین‌ها به آنها پس داده شود، اندک است. اگرچه از همگان برای مشارکت در صنعت کشاورزی دعوت می‌شود اما برای رونق بخشیدن به کشاورزی همچنان برای عمل‌آوری محصولات و فروش آنها به سرمایه‌گذاری نیاز است. زیمبابوه زمانی دومین صادرکننده بزرگ تنباکوی درجه یک، ذرت، پاپریکا و گل سرخ بود.

دولت منانگاگوا گفت‌وگوها با وام‌دهندگان بین‌المللی همچون صندوق بین‌المللی پول را درباره بدهی‌های معوقه و بازگشایی خطوط اعتباری آغاز کرده است و قصد دارد، اوراق قرضه به فروش بگذارد. رییس‌جمهوری جدید همچنین قصد دارد، محدودیت‌ها در صنعت و معدن را ازجمله لزوم مالکیت ۵۱ درصدی سیاه‌پوستان زیمبابوه بر معادن لغو کند؛ اگرچه این محدودیت‌ها تا اطلاع ثانوی همچنان درباره معادن پلاتینیوم و الماس اجرا می‌شود. زیمبابوه بعد از آفریقای جنوبی بزرگ‌ترین ذخایر پلاتینیوم را دارد.

رییس‌جمهوری جدید در ادامه این مصاحبه گفت: دولت همچنین قصد دارد، ذخایر طلا و الماس در بانک مرکزی ایجاد کند تا بار دیگر ارز ملی زیمبابوه(دلار زیمبابوه) را در کشور مورد استفاده قرار دهد. ارز زیمبابوه در سال ۲۰۰۹و پس از افزایش سرسام‌آور نرخ تورم کنار گذاشته شد و اکنون در این کشور از ارزهای متعددی ازجمله دلار امریکا استفاده می‌شود.

منانگاگوا همچنین گفت که در ۴ تا ۵ ماه آینده در زیمبابوه انتخابات برگزار می‌کند و مطمئن است که حزب زانو پی‌اف پیروز این انتخابات خواهد بود؛ از ناظران بین‌المللی نیز برای نظارت بر روند انتخابات دعوت می‌شود و دولت همه سعی خود را خواهد کرد تا رای‌گیری به دور از خشونت برگزار شود.

عملیات نظامی ترکیه در عفرین آغاز شد

ماجراجویی جدید اردوغان؛ بازی با آتش سوریه

گروه جهان |

عملیات ترکیه در «عفرین» در شمال سوریه با وجود هشدار دمشق و مخالفت امریکا جمعه آغاز شد و حملات گسترده‌تر هم در راه است. گفته شده، خلوصی آکار رییس ستاد مشترک ارتش ترکیه برای گرفتن چراغ سبز مسکو به روسیه رفته است. ناظران بر این باورند که حمله ترکیه به عفرین با وجود هشدارهای دمشق و واشنگتن می‌تواند جبهه جدیدی در جنگ داخلی سوریه باز کند و بر پیچیدگی این بحران بیفزاید. برخی نیز از احتمال رویارویی نظامی امریکا و ترکیه در سوریه خبر داده‌اند.

به گزارش رویترز، منطقه عفرین تحت کنترل شبه‌نظامیان کرد سوریه موسوم به یگان‌های مدافع خلق است. آنکارا این نیروهای کرد را مرتبط با پ‌ک‌ک می‌داند و از آنها به عنوان گروه تروریستی یاد می‌کند. رجب طیب اردوغان رییس‌جمهوری ترکیه هفته گذشته گفته بود آنکارا ظرف چند روز آینده به ناحیه کردنشین شمال سوریه حمله خواهد کرد. اردوغان با انتقاد از سیاست‌های امریکا در حمایت از کردهای سوریه بار دیگر از واشنگتن خواسته بود که از حمله به عفرین حمایت کند. اردوغان هدف از عملیات جدید را پاکسازی ترور از مرز جنوبی کشورش اعلام کرده است.

در همین حال به دنبال لشکرکشی ترکیه به مرزهای سوریه و حملات توپخانه‌یی علیه مواضع کردهای سوریه، ساکنان مناطق همجوار در حمایت از کردهای عفرین دست به تظاهرات زده‌اند. اسکای‌نیوز نوشته، ساکنان استان حسکه در شمال شرق سوریه و مناطق اطراف آن با شعار علیه اردوغان و ترکیه تظاهرات کردند.

بازی با آتش در سوریه

مجله تایمز لندن هشدار داده حمله ترکیه به عفرین می‌تواند، آتش جنگی تازه را شعله‌ور کند و ترکیه و امریکا را به عنوان دو عضو ناتو در مقابل هم قرار دهد.

جنگ لفظی ترکیه و امریکا زمانی تشدید شد که سخنگوی ائتلاف بین‌المللی علیه داعش که امریکا رهبری آن را به عهده دارد از تشکیل یک نیروی مرزبانی جدید در مرزهای سوریه با ترکیه و کرانه شرقی فرات خبر داد. سرهنگ تامس ویل گفت که در حال حاضر ۲۳۰نفر در کلاس‌های اولیه آموزشی حضور دارند و هدف این است که این نیرو به ۳۰ هزار نفر برسد. این اقدام خشم ترکیه را برانگیخت. ایران و روسیه نیز به این اقدام اعتراض کردند. به گزارش تسنیم، سرگئی لاوروف وزیر خارجه روسیه گفت که طرح ایالات متحده برای تشکیل نیروهای امنیتی مرزی در خاک سوریه گویای آن است که واشنگتن علاقه‌یی به تمامیت ارضی سوریه ندارد و مسکو به شدت نگران آن است که امریکا به سمت تقسیم سوریه حرکت کند آن هم در شرایطی که واشنگتن پیش از این تنها هدف حضور نظامی خود در سوریه را نابودی تروریست‌ها اعلام کرده بود. لاوروف گفته بود که در این رابطه روسیه، ایران و ترکیه از مقامات واشنگتن انتظار توضیح دارند. وزارت خارجه ایران نیز اعلام کرد که تصمیم امریکا برای تشکیل به اصطلاح «نیروهای امنیت مرزی» تنها باعث افزایش بحران در سوریه خواهد شد و این اقدام امریکا تنها راهی برای دخالت آشکار واشنگتن در امور داخلی سوریه تلقی می‌شود.

واکنش آنکارا اما با خشم بسیاری همراه بود، چرا که از نظر دولتمردان ترکیه‌یی تحولات در سوریه وارد مرحله جدیدی شده است؛ ارتش ایالات متحده اعلام کرده که می‌خواهد برای مدتی طولانی در این کشور بماند آن هم در شرایطی که بخشی از کارش آموزش دادن کردهای سوریه خواهد بود، اقدامی که چالش اساسی برای ترکیه به شمار می‌رود. بر همین اساس بود که اردوغان بلافاصله هشدار داد اگر در منطقه عفرین تروریست‌ها تسلیم نشوند، آنجا را بر سرشان خراب خواهد کرد و اگر قول‌هایی که در خصوص منبج به آنکارا داده شده عملی نشود، مجبور خواهند بود که خودشان وارد عمل شوند. اردوغان گفت که امریکا ۴۹۰۰کامیون سلاح تحویل نیروهای کرد سوری داده و ترکیه چنین متفقی را نمی‌خواهد. رییس‌جمهوری ترکیه تهدید کرد: «شما یک ارتش ۳۰ هزار نفری می‌خواهید، تشکیل دهید. ما آن را در نطفه خفه خواهیم کرد. ارتش ما طی مدت کوتاهی مساله منبج و عفرین را حل خواهد کرد. تدارکات لازم به پایان رسیده و هر لحظه امکان شروع عملیات وجود دارد.»

بکر بوزداغ سخنگوی نخست‌وزیر ترکیه هم تشکیل نیروی مرزبانی سوریه را بازی با آتش توصیف کرد. مولود چاووش اوغلو وزیر خارجه ترکیه هم در یک هشدار تند به امریکا گفت که روابط ترکیه با امریکا آسیب جبران‌ناپذیری خواهد دید و این کشور نمی‌تواند به نام ائتلاف بیانیه صادر کند. او تاکید کرد که امریکا باید موضع خود را مشخص کند، آیا متحدان خود یا گروه‌های تروریستی را ترجیح می‌دهد.

به گزارش دویچه‌وله، عارف کسگین کارشناس مرکز تحقیقات استراتژیک ترکیه معتقد است که سخنان اردوغان ناشی از خشمی است که از خلف وعده‌های امریکا به عنوان شریک ترکیه بیان می‌شود و ترکیه به هیچ‌وجه موافق ایجاد یک کریدور که دایما تمامیت ارضی کشورش را تهدید می‌کند، نیست. ترکیه در زمان ترامپ امیدوار شده بود که امریکا حمایتش را از کردهای سوریه «پ‌ی‌د» قطع کند. اما این کار را انجام نداد و دیدارهای دیپلماتیک و متعددی بین ترکیه و امریکا صورت گرفته ولی به نتیجه‌یی نرسیده است. البته برخی نیز بر این باورند که بخشی از سخنان تند سیاستمداران ترکیه برای تهییج افکارعمومی است به‌ویژه اینکه چند سالی است، احساسات ضد امریکایی ترکیه‌یی‌ها بالا رفته است.

علاوه بر تحرکات جدید در عفرین، نیروهای ترکیه‌یی نزدیک به سه ماه است که در استان ادلب سوریه مستقر شده‌اند. این اقدام هنگامی صورت گرفت که توافقی میان ایران، روسیه و ترکیه مبنی بر کاهش درگیری‌ها میان نیروهای دولتی سوریه و شورشیان حاصل شد.

رای مجلس نمایندگان امریکا به بودجه موقت

گروه جهان |

دولت ترامپ می‌تواند با تصویب بودجه موقت در مجلس نمایندگان امریکا سرپا بماند، اما با ابهام در سرنوشت این لایحه در سنا همچنان احتمال تعطیلی دولت وجود دارد. به گزارش رویترز، مجلس نمایندگان امریکا بودجه ۴هفته‌یی را تصویب کرد تا از تعطیلی دولت این کشور به‌طور موقت جلوگیری کند. این در حالی است که در میان اختلافات دموکرات‌ها و جمهوری‌خواهان بر سر جزئیات بودجه سالانه، احتمال تصویب نهایی این بودجه کوتاه‌مدت در سنای امریکا پایین است. در صورتی که سنا تا نیمه شب جمعه موفق به تصویب این طرح نشود، کاخ سفید از بامداد روز شنبه مجبور به تعطیلی بخش‌هایی از دولت و ارتش خواهد شد. دموکرات‌ها و جمهوری‌خواهان کنگره امریکا در کنار اختلافات درباره بودجه نظامی بر سر قانون حمایت از مهاجرانی که در کودکی به امریکا آورده شده‌اند نیز اختلاف‌نظر دارند. قانون داکا که به «رویاپردازان» نیز شهرت دارد از نزدیک به ۷۰۰هزار مهاجر جوانی که در کودکی و بیشتر از مکزیک و کشورهای امریکای مرکزی وارد ایالات متحده شده‌اند، حمایت می‌کند. دونالد ترامپ این قانون را چند ماه پس از به قدرت رسیدن لغو کرده و خواهان اصلاح آن شده است. دموکرات‌ها اکنون تصویب طرح اصلاحی قانون داکا را شرط همکاری خود در تصویب بودجه سالانه دولت تعیین کرده‌اند و به نظر نمی‌رسد هیچ یک از طرفین قصد عقب‌نشینی از موضع خود را داشته باشند. با ابهام در سرنوشت لایحه بودجه کوتاه‌مدت، اداره‌های دولتی امریکا روز شنبه گذشته دستورالعمل‌هایی برای آمادگی در صورت مواجهه با تعطیلی دریافت کرده‌اند. اما همزمان با انتشار گزارش‌ها درباره نگرانی‌های ترامپ و جمهوری‌خواهان از تعطیلی دولت و حفظ اکثریت جمهوری‌خواه در مجلس نمایندگان و سنای امریکا، اکنون دلیل دیگری نیز هم برای نگرانی ایجاد شده و آن بازگشت باراک اوباما به سیاست است. گزارش‌ها حاکی از آن است که اوباما قصد دارد ۲۰۱۸ به عرصه سیاسی بازگردد و کمپین‌هایی را در جهت حمایت از نامزدهای دموکرات در انتخابات میان‌دوره‌یی کنگره برگزار کند. اوباما در ۲۰۱۷ چندین بار از ترامپ انتقاد کرده بود، اما اخیرا به طور مشخص علیه تلاش‌های جمهوری‌خواهان برای ملغی کردن «اوباماکر» و در حمایت از قانون داکا سخن گفته و از تصمیم ترامپ برای خروج از تغییرات آب‌وهوایی انتقاد کرده است.

اعتراض وزارت بازرگانی چین به امریکا

گروه جهان |

وزارت بازرگانی چین با انتشار بیانیه‌یی از اینکه نام شماری از شرکت‌های چینی در فهرست سیاه امریکا قرار گرفته به واشنگتن اعتراض کرده است. این اتفاق در شرایطی می‌افتد که رهبران دو کشور در چندین دور از دیدارهای دو سال گذشته خود تاکید کرده بودند، روابط تجاری و اقتصادی را بدون چالش پیش خواهند برد. به گزارش چاینا دیلی به نقل از وزارت بازرگانی، نام ۶ شرکت چینی در فهرست مذکور دیده می‌شود که یکی از آنها نیز شرکت مشهور اینترنتی «علی‌بابا» است که برای دومین سال در این فهرست قرار می‌گیرد. بر این اساس شرکت‌های مذکور حق ندارند در زمینه سرمایه‌گذاری و نقل و انتقال سرمایه و خرید اموال غیرمنقول در امریکا دست به اقدام خاصی بزنند. وزارت بازرگانی چین تاکید کرده، امریکا با این پیش قضاوت‌ها و تحرکات و ممنوعیت‌هایی که ایجاد می‌کند درحال ضربه زدن به روابط اقتصادی سالم دو کشور است. امریکا بر این باور است که این شرکت‌ها از مقررات داخلی آن کشور ازجمله قانون حق مالکیت معنوی تخطی کرده‌اند و لازم است، ممنوعیت‌هایی برای معاملات تجاری در خاک امریکا برایشان در نظر گرفته شود. اما گایو فونگ، سخنگوی وزارت بازرگانی در مصاحبه‌یی در پکن گفته هیچ دلیل و مدرک قانع‌کننده‌یی که نشان دهد این شرکت‌ها مقررات امریکا را نقض کرده‌اند، وجود ندارد. این اتفاق پس از آن می‌افتد که امریکا ارتباطات دولتی خود را نیز با شرکت‌های مشهور اینترنتی و مخابراتی چین به نام‌های «هوآووی» و «زدتی‌یی» قطع کرد که اعتراض جدی چین را به دنبال داشت. این دو شرکت در بیانیه‌هایی آورده‌اند، مدتی است نتوانسته‌اند با طرف‌های دولتی امریکا ارتباط کاری و تجاری داشته باشند و فعلا چنین مناسبات تجاری میان طرفین میسر نیست و آنها شامل ممنوعیت شده‌اند. لو کانگ، سخنگوی وزارت خارجه چین در مصاحبه‌یی در پکن گفته که این کشور همواره آماده همکاری با دیگر شرکت‌های خارجی است و امیدوار است شرایط عادلانه‌یی برای تجارت شرکت‌های چینی در کشورهای دیگر وجود داشته باشد. برخی تحلیلگران با اشاره به سیاست‌های سختگیرانه تجاری ترامپ و بالا گرفتن اختلافات دو کشور درباره رویه‌های تجاری و کسری تجاری از آغاز جنگ تجاری چین و امریکا در سال جاری میلادی خبر داده‌اند.

تحریم‌های جدید اتحادیه اروپا علیه ونزوئلا

گروه جهان |

منابع وابسته به اتحادیه اروپا اعلام کرده‌اند این اتحادیه در نشست عصر پنج‌شنبه خود موافقت کرده تا تحریم‌های جدیدی را علیه ونزوئلا اعمال کند. به گزارش رویترز، این منابع گفتند اتحادیه اروپا توافق کرده چند مقام ونزوئلا را به فهرست تحریم‌هایش اضافه کند. این نخستین‌بار است که اتحادیه اروپا در جهت تحریم اعضای حکومت نیکولاس مادورو رییس‌جمهوری ونزوئلا اقدام می‌ورزد. به گفته دیپلمات‌ها، ۷ عضو دولت مادورو از سوی اتحادیه اروپا در فهرست سیاه تحریم‌ها قرار گرفته‌اند؛ این تحریم‌ها انسداد دارایی‌ها و ممنوعیت مسافرت این مقامات را شامل می‌شود. اتحادیه اروپا پیش از اعمال این تحریم‌ها درباره نقض حقوق بشر در ونزوئلا به‌شدت ابراز نگرانی کرده بود. اعتراضات پارسال علیه دولت مادورو به خشونت کشید و رکود اقتصادی به بار آورد که این امر کمبود جدی مواد غذایی و دارو را به دنبال داشت. هفته گذشته چهار نفر در جریان خشونت‌های ناشی از غارت مواد غذایی کشته شدند و بدین‌ترتیب آمار کشته‌های درگیری‌های مربوط به کمبود مواد غذایی از دسامبر گذشته تاکنون به ۶ نفر افزایش یافت. به گفته یک مقام اتحادیه اروپا که خواست نامش فاش نشود، روز پنج‌شنبه سفرای ۲۸ کشور عضو این بلوک با توجه به وضعیت ونزوئلا بر تحریم افراد جدید توافق کردند. اتحادیه اروپا در ماه نوامبر تحریم‌های تسلیحاتی و همچنین تحریم تجهیزاتی را علیه ونزوئلا اعمال کرد که احتمال می‌رفت دولت مادورو از آنها برای سرکوب مخالفان سیاسی خود استفاده کند. این تحریم‌ها در حالی اعمال شدند که دولت ونزوئلا و نمایندگان مخالفان مادورو روز پنج‌شنبه دور جدید مذاکرات را برای حل بحران این کشور در جمهوری دومینیکن برگزار کردند. دور قبلی این نشست‌ها هفته پیش به دنبال تهدید دولت مادورو درباره ممنوعیت حضور احزاب اصلی مخالف در انتخابات برگزار شد، اما بدون حصول توافقی پایان یافت و ادامه آن به ۱۸ ژانویه موکول شد. اپوزیسیون تهدید کرده که اعتراضات خیابانی را که سال گذشته جان ۱۲۵ را گرفت، مجددا از سر می‌گیرد. مجلس موسسان ونزوئلا از سه حزب اصلی اپوزیسیون در این کشور خواسته است برای شرکت در انتخابات ریاست‌جمهوری در شورای انتخابات ملی ثبت‌نام کنند. دو طرف بارها تلاش کرده‌اند در مذاکرات دوجانبه به اختلافات پایان دهند، اما هنوز نتوانسته‌اند به توافق نهایی برسند.

دریچه

تداوم کابوس ۱۱ سپتامبر برای عربستان‌سعودی

گروه جهان | بازماندگان قربانیان حملات ۱۱سپتامبر ۲۰۰۱ در امریکا از عزم جزم خود برای ادامه تلاش و به جریان انداختن مجدد شکایتنامه علیه عربستان خبر دادند. به گزارش شبکه الجزیره، وکلای عربستان در دادگاه فدرال منهتن برای سومین بار به شکایت گروهی از خانواده‌های قربانیان حملات سپتامبر علیه دولت عربستان به خاطر کشته شدن ۳هزار نفر در این حملات پاسخ دادند. ۱۵نفر از ۱۹ تروریست حملات ۱۱سپتامبر شهروند عربستان بودند. خانواده‌های قربانیان ۱۱سپتامبر و شرکت‌های بیمه می‌گویند که اعضای دولت عربستان از افراد وابسته به القاعده که با ربودن هواپیماها، آنها را به مرکز تجارت جهانی نیویورک، پنتاگون و مزرعه‌یی در پنسیلوانیا کوبیدند، حمایت می‌کرد. بازماندگان قربانیان و شرکت‌های بیمه همچنین می‌گویند، عربستان‌سعودی سازمان‌های خیریه حامی القاعده را تامین مالی می‌کرده است. تری استرادا که همسر و پدر سه فرزندش را در حملات ۱۱سپتامبر از دست داد، در دادگاه منهتن به الجزیره گفته است: «هرگز دست از تلاش برنمی‌دارم و تا پایان کار خواهم جنگید.» وکلای عربستان می‌گویند که این اتهامات بی‌اساس است و مدارک کافی در تایید این اتهامات وجود ندارد. در مقابل خانواده‌های قربانیان نیز معتقدند؛ مدارک موجود نشان می‌دهد عوامل دولت عربستان در امریکا به رایانندگان هواپیماها کمک کردند. ایندیپندنت نوشته شکایت بستگان قربانیان حاوی ۵ هزار صفحه سند از جمله گزارش‌های دفتر تحقیقات فدرال است. در صورتی که روند رسیدگی به اتهامات و شکایت علیه عربستان ادامه پیدا کند، احتمالا روابط دیپلماتیک و اقتصادی امریکا و عربستان دستخوش تیرگی خواهد شد. عربستان‌سعودی مرداد سال جاری با ارسال دفاعیه‌یی به دادگاه منهتن امریکا اعلام کرد که شاکیان پرونده نمی‌توانند، نشان دهند عربستان یا هر سازمان خیریه‌یی در این حملات دست داشته است. عربستان برای پرداخت میلیاردها دلار غرامت به خانواده‌های قربانیان و مجروحان این حملات، کسبه و شرکت‌های بیمه، تحت پیگرد قانونی قرار دارد. جورج دانیلز قاضی امریکایی سپتامبر ۲۰۱۵ میلادی، ادعاهای مطرح شده از سوی خانواده‌های قربانیان را رد کرد اما کنگره امریکا با رد وتوی باراک اوباما، قانون اجرای عدالت برای حامیان تروریسم (جاستا) را تصویب کرد و اجازه پیگیری پرونده دخالت عربستان‌سعودی در حملات ۱۱سپتامبر را فراهم کرد. طبق قانون جاستا، بازماندگان و خانواده‌های قربانیان حملات ۱۱سپتامبر از حق قانونی دریافت غرامت از دولت عربستان و نیز کشور ثالث در صورت اثبات نقش آن کشور برخوردار شدند. بسیاری از مطبوعات امریکا تاکنون جلسات دادگاه محلی منطقه منهتن در جنوب نیویورک درباره بررسی حملات تروریستی ۱۱سپتامبر و رسیدگی به شکایت‌های مطرح شده در آن علیه عربستان را پیگیری کرده‌اند.

ادامه از صفحه اول

در سال‌های اخیر یک‌سری شوک‌ها ازجمله درگیری‌ها و حملات تروریستی، کاهش بهای اجناس و رشد پایین در شرکای تجاری کلیدی منطقه به وخامت شرایط افزوده است. چالش‌ها و بستر اقتصادی نسبتا مشخص است. اهداف اصلی نیز همچنان همان اشتغال‌زایی به‌ویژه در بخش خصوصی، رشد دوام آوردنی و ارتقای استانداردهای زندگی است. اما کشورها تنها از طریق ایجاد و حفظ نظم در اقتصاد می‌توانند به این اهداف دست یابند و این به معنای کنترل بدهی‌ها و نرخ تورم برای ترغیب به سرمایه‌گذاری و فعالیت‌های اقتصادی خواهد بود. صندوق بین‌المللی پول سپس اولویت‌ها و اصلاحات اقتصادی برای کنترل ناآرامی‌ها را به این شرح برمی‌شمرد: *کاهش فساد، ترغیب به رقابت سالم از طریق تجارت و قانون‌گذاری بهتر، ارتقای دسترسی به منابع مالی برای کمک به شکوفایی شرکت‌های کوچک و نوپا؛ *سرمایه‌گذاری در استعدادها به‌ویژه جوانان در اقتصاد جدید از طریق نوین‌سازی نظام آموزش و پرورش و کمک به اشتغال جوانان؛ *کسب اطمینان از وجود فرصت‌های مناسب برای همگان در جامعه‌یی متوازن، اتخاذ مالیات‌های منصفانه و بالا بردن سطح هزینه‌ها در جهت تقویت رشد؛ *تقویت حقوق زنان و فراهم آوردن نیازهای پناهجویان همچون دسترسی به مواد غذایی، مسکن، آموزش و کار؛ این گزارش می‌افزاید: به‌طور قطع هیچ‌یک از این اصلاحات ساده نخواهند بود. اما شاید منازعه‌آمیزترین مساله شیوه جمع‌آوری مالیات‌ها و هزینه‌های دولت‌ها باشد. برخی کشورها هیچ چاره‌یی جز ایجاد تراز در بودجه ندارند؛ انباشتن بدهی‌های عمومی برای تامین بودجه هزینه‌های غیرسودآور، دوام‌آوردنی نیست و بازپرداخت این بدهی‌ها به بهای کاهش هزینه‌ها در بخش خدمات بهداشت و درمان و آموزش تمام می‌شود و عملا پرداخت صورت‌حساب‌ها به گردن نسل‌های آتی می‌افتد. بی‌مسوولیتی مالی نیز نه‌تنها منصفانه نیست بلکه غیرعقلانی هم هست. چالش این است که میان دریافت‌ها و هزینه‌ها به‌شیوه‌یی مناسب حال هر کشور، توازن برقرار شود. برای نمونه، صندوق بین‌المللی پول به کشورهای حاشیه خلیج‌فارس و الجزیره اجرای تدابیری برای کاهش کسری بودجه را پیشنهاد می‌دهد. برای کشورهایی همچون مصر و تونس که سطح بدهی‌های‌شان بالاست، تطبیق مالی تدریجی مناسب‌تر است. البته دستیابی به ثبات مالی تنها از طریق کاهش کسری بودجه محقق نمی‌شود، بلکه نظام مالیاتی هم در جهت افزایش درآمدها و هم در کسب اطمینان از تقسیم منصفانه فشار مالی، نقش مهمی ایفا می‌کند. اگرچه چالش‌های پیش روی منطقه همچنان قابل‌توجه است، اما کشورها از بهار عربی به بعد پیشرفت زیادی داشته‌اند. باوجود شرایط دشوار موجود، منطقه به‌طور نسبی به ثبات اقتصادی رسیده و در بیشتر کشورها از سرعت انباشت بدهی کاسته شده است. دلگرم‌کننده‌تر این است که جوانان و افراد بااستعداد اشتیاق بیشتری برای ساخت آینده نشان می‌دهند. این نسل جدید با آموزش مناسب و فرصت‌های شغلی می‌تواند رشد اقتصادی را به ارمغان بیاورد. این درحالی است که سیاست‌گذاران در سراسر منطقه به‌طور فزاینده رشد اقتصادی و اشتغال‌زایی را در اولویت دستورکار خود قرار می‌دهند. در چنین شرایطی عقب‌نشینی یا تعویق اصلاحات گزینه‌یی اشتباه است و می‌تواند به نسل‌های بعدی آسیب جبران‌ناپذیری وارد آورد. از این رو، باید از ادامه روند اصلاحات کسب اطمینان کرد و آنها را باتوجه به تاثیرات‌شان در جامعه، به‌تدریج و بسته به منابع موجود در شرایط اقتصاد کلان به اجرا گذاشت.

تحلیل

دیپلماسی ایران و ناتوانی ترامپ در نقض برجام

ترامپ با وجود ادعاهای یکسال گذشته علیه ایران، تعلیق تحریم‌های هسته‌یی را برای ۱۲۰ روز دیگر تمدید کرد، با این حال او می‌گوید که در صورت عدم تقویت توافق از آن خارج می‌شود؛ موضوعی که کارشناسان آن را از نظر حقوقی غیر ممکن و به نوعی خودکشی سیاسی برای امریکا پیش‌بینی می‌کنند. رییس‌جمهوری امریکا با وجود آنکه تمدید تعلیق تحریم‌های هسته‌یی ایران را به کنگره واگذار کرده بود، برای بار سوم آن را مشروط امضا کرد. به زعم ترامپ این آخرین بار است که تحریم‌های هسته‌یی ایران را تعلیق می‌کند. وی تعلیق دوباره تحریم‌های هسته‌یی را به اعمال تغییرات مد نظر خود در خصوص برجام مشروط و خواستار تقویت آن شده و قید کرده است که اگر تا ۱۲۰ روز دیگر توافق هسته‌یی اصلاح نشود، از آن خارج خواهد شد. تهدید به خروج امریکا از برجام و تبلیغات منفی علیه آن یکی از شعارهایی بود که ترامپ در تبلیغات انتخاباتی خود بر آن تاکید می‌کرد به‌طوری که وی توافق هسته‌یی را بدترین توافق تاریخ امریکا خواند.

در یکسال اخیر ترامپ با ادعاهای نقض حقوق بشر، دخالت در امور داخلی همسایگان و کشورهای منطقه، حمایت از تروریسم، تسلیحات موشکی و حتی کشاندن موضوع اعتراض‌های مردمی ایران به شورای امنیت، موضعی ایران‌ستیزانه را اتخاذ و به این بهانه تلاش کرده است با تهدید به خروج امریکا از برجام، کشورهای اروپایی را با خود همراه و ایران را به خروج از توافق هسته‌یی وادار کند؛ تلاش‌هایی ناکام که به نظر کارشناسان علاوه بر آشکار کردن ماهیت غیردیپلماتیک تصمیم‌های ترامپ، به تنزل جایگاه و انزوای امریکا می‌انجامد. اگرچه ترامپ با اصرار بر مواضع ضد برجامی، آن را توافقی بد و نیازمند اصلاح معرفی می‌کند، اما اتحادیه اروپا به عنوان یک معاهده موفق در کارنامه خود، آن را برای صلح و ثبات در جامعه بین‌الملل ضروری دانسته و بر حمایت و پایبندی طرف‌های برجام از آن تاکید دارد به‌طوری که در نشست مشترک برجامی که پنج شنبه بیست و یکم دی ماه (۱۱ ژانویه) که وزیر امور خارجه کشورمان نیز در آن حضور داشت، مسوول سیاست خارجی اتحادیه اروپا و وزیران امور خارجه کشورهای فرانسه، انگلیس و آلمان در بیانیه‌یی بر تعهد اروپا و دولت‌های خود بر اجرای برجام به عنوان یک دستاورد منحصربه‌فرد دیپلماسی چندجانبه تاکید کردند.

نظر به ادعای ترامپ مبنی بر تمدید مشروط تعلیق تحریم‌های هسته‌یی ایران و نقش رییس دستگاه دیپلماسی جمهوری اسلامی ایران و همچنین حمایت و دعوت اتحادیه اروپا به پایبندی ترامپ، پژوهشگر ایرنا با «علی خرم» تحلیلگر، کارشناس روابط بین‌الملل و نماینده اسبق ایران در دفتر ژنو سازمان ملل متحد در خصوص این موضوع به گفت‌وگو پرداخت.

خرم بر این دیدگاه است که خروج احتمالی امریکا از برجام به انزوای سیاسی ترامپ و دولت او و به نوعی خودکشی سیاسی منجر می‌شود. ما باید مراقب باشیم که بهانه‌یی را که طرف امریکایی برجام برای نقض و خروج از توافق به دنبال آن است، فراهم نکنیم.

خرم با بیان اینکه ترامپ نمی‌تواند از نظر حقوقی برجام را نقض و از آن خارج شود به پژوهشگر ایرنا گفت: ترامپ از نظر حقوقی چاره‌یی نداشت جز اینکه تعلیق تحریم‌های هسته‌یی ایران را تمدید کند زیرا باید یک دلیل حقوقی داشته باشد که با استناد به آن از تمدید سرباز بزند زیرا همکاری ایران با آژانس همکاری مستمر و قابل قبولی بود و آژانس گزارش عملکرد ایران را مثبت ارائه کرده است. به همین دلیل دست ترامپ برای هرگونه اقدام کارشکنانه در این زمینه بسته شده است. در واقع ترامپ منتظر است که ایران در مقابل خودسری‌های امریکا، بازی را به هم بزند و برجام را نقض کند که او بر اساس آن بتواند اهداف خود را پیش ببرد.

در هر صورت برای امریکا که خود مدعی حقوق بین‌الملل و امین منشور ملل متحد است، یک خودکشی سیاسی است اگر بخواهد خلاف آن حکم براند به همین خاطر هم در این مدت نتوانست کاری بکند. زیرا علاوه بر آنکه از نظر حقوقی مشکل حقوقی جدی برای آن وجود داشت بلکه متحدین را هم مقابل خود می‌دید. پس باید راه دیگری انتخاب می‌کرد بنابراین آن را برای ۱۲۰ روز دیگر تمدید کرد تا از تحریم برخی افراد و اعمال فشار، ایران را به نقض برجام وادار کند و از دیگر سو به اروپایی‌ها هم بگوید که برای آخرین بار بود که تعلیق تحریم‌ها را تمدید می‌کند. وی در طول یک سال گذشته با تهدیدها و ادعاهای واهی تلاش کرده که در برجام کارشکنی کند. در واقع تمدید یک توافقنامه یا تمدید تعلیق تحریم‌های هسته‌یی ایران امری حقوقی است نه سیاسی اگر ترامپ از نظر حقوقی مجاز بود، همان سال گذشته و در آغاز ریاست‌جمهوری، تعلیق تحریم‌ها را تمدید نمی‌کرد. چنانکه در طول یک سال نتوانست اقدامی در این زمینه انجام دهد در ۱۲۰ روز آینده نیز قادر به تغییر شرایط نخواهد بود.

خرم با تاکید بر حرکت و دیپلماسی محتاطانه و مبتنی بر عقلانیت سیاسی جمهوری اسلامی اظهار کرد: ترامپ کاری نمی‌تواند بکند مگر اینکه یک اجماع جهانی علیه ایران به وجود آورد یا اینکه ایران با دست خود برجام را نقض کند. ترامپ برای اینکه اجماع جهانی علیه ایران را شکل دهد دست به دامان آزمایش‌های موشکی، حمایت از یمن، اعتراضات مردمی و... خواهد شد پس ایران باید با احتیاط حرکت کند که بهانه را به آنها ندهد که بوسیله آن علیه کشورمان اقدام کنند. مسلما اتحادیه اروپا نسبت به اینکه برجام، توافقی چند جانبه است و از نظر حقوقی به قدری مستحکم است که هیچ کدام از اعضا نمی‌توانند آن را برهم بزنند، آگاه است و برجام را نقض نمی‌کند، مگر اینکه ایران بخواهد توافق را نقض کند. این تحلیل‌گر مسائل بین‌الملل با اشاره به مواضع ضد برجامی برخی جناح‌ها در داخل کشور افزود: در سه سال گذشته جناحی علیه این توافق ارزشمند در داخل ایران حرکت کردند و با ادعاهایی علیه برجام و سیاست خارجی کشور بر آن بوده‌اند که دولت را تحت فشار قرار دهند. اگر آنها به اشباهات خود پی ببرند، و ما در سیاست خارجی در راستای همکاری با دولت و گسترش روابط و همکاری با اتحادیه اروپا قدم‌برداریم، ترامپ نیز از ایجاد اجماع با اروپایی‌ها علیه برجام ناکام خواهد ماند.

الزام حقوقی مبنی بر پایبندی طرف‌های برجام به تعهدات خود، موضوعی است که خرم به آن پرداخت و گفت: اروپایی‌ها خود می‌دانند که حتی اگر کشوری همچون بریتانیا بخواهد با امریکا همکاری کند، از نظر حقوقی به این کار مجاز نیست. علاوه بر این آنها می‌خواهند که صلح و امنیت بین‌المللی را حفظ کنند و از این رو نمی‌توانند مقابل توافق هسته‌یی بایستند و مجبور هستند با توافقی که خود بخشی از طرف به شمار می‌روند و آن را امضا کرده‌اند، همکاری و همراهی کنند. تا زمانی که ایران همکاری و همراهی طرف‌های غیر امریکایی برجام را با خود دارد ترامپ هیچ کاری نمی‌تواند علیه توافق انجام دهد. به این معنا که ما با روش‌های مسالمت‌آمیز و دیپلماتیک با آن با دیگر طرف‌های برجام سازش کنیم و بهانه‌یی برای نقض توافق از سوی طرف‌های برجام ایجاد نکنیم، در این صورت دست امریکا نیز در نقض توافق و تداوم تحریم‌ها بسته خواهد بود.

مخترع «لایک» دلتنگ دورانی است که اینترنت وجود نداشت

چگونه «اقتصاد توجه» ذهن ما را به گروگان می‌گیرد

کسانی که خود به اعتیادآورشدن فناوری کمک کرده‌اند، رفته‌رفته ارتباط خود را با اینترنت قطع می‌کنند

مولف: پل لوئیس |
مترجم: مجتبی هاتف |

گاردین_ یک. جاستین روزنستاین سیستم عامل لپ‌تاپش را تنظیم کرده بود تا وب‌سایت ردیت را مسدود کند، خودش را از اسنپ‌چت که می‌گوید مثل هروئین است محروم کرده بود و محدودیت‌هایی برای استفاده از فیس‌بوک وضع کرده بود. اما انگار اینها کافی نبودند. در ماه آگوست این مدیر فناوری ۳۴ساله اقدام سختگیرانه‌تری برای محدودکردن استفاده از رسانه‌های اجتماعی و سایر فناوری‌های اعتیادآور اتخاذ کرد. او آیفون جدیدی خرید و از دستیارش خواست روی آن یک برنامه کنترل کودک برای جلوگیری از دانلود اپلیکیشن نصب کند.

او به جاذبه خاص «لایک‌های» فیس‌بوک کاملا واقف بود، لایک‌هایی که در توصیفشان می‌گوید «دینگ‌های روشن لذت کاذب». لایک‌هایی که ممکن است به همان اندازه که اغواکننده‌اند پوچ باشند. روزنستاین حتما فراموش نکرده آن مهندسی که در فیس‌بوک دکمه «لایک» را اختراع کرد خود او بود.

روزنستاین، بعد از یک‌دهه شب‌بیداری‌های طولانی و کدنویسی برای نمونه اولیه چیزی که آن زمان دکمه «حیرت‌آور» می‌نامیدند، اکنون به گروه کوچک اما درحال‌رشد مخالفان سیلیکون‌ولی پیوسته است که از ظهور پدیده «اقتصاد توجه» شاکی‌اند: اینترنتی که حول تقاضاهای اقتصادی تبلیغاتی شکل گرفته است.

این مخالفان به‌ندرت از بنیانگذاران یا مدیران ارشد اجرایی هستند، یعنی کسانی که انگیزه کمی دارند برای دورشدن از این شعار که شرکتشان دارد دنیا را به جای بهتری تبدیل می‌کند. این افراد غالبا معمولا یکی، دو پله پایین‌تر در شرکت‌ها کار کرده‌اند: طراحان و مهندسان و مدیران تولید که مثل روزنستاین، چندسال پیش آجرهای دنیای دیجیتال را روی هم نهادند، دنیایی که اکنون می‌کوشند خود را از قید آن رها کنند. روزنستاین می‌گوید: «بسیار رایج است که انسان‌ها چیزهایی را با حسن نیت توسعه می‌دهند اما آن چیزها برای انسان‌ها پیامدهایی منفی و ناخواسته به‌بار می‌آورد.»

به نظر می‌رسد، دغدغه اصلی روزنستاین که زمانی به خلق جی‌چت در گوگل کمک کرد و اکنون شرکتی را در سانفرانسیسکو اداره می‌کند، تاثیرهای روانشناختی‌ای است که پژوهش‌ها در افرادی نشان می‌دهند که روزانه گوشی خود را ۲۶۱۷ بار لمس می‌کنند، یا رویش انگشت می‌کشند، یا ضربه می‌زنند.

نگرانی فزاینده این است که فناوری علاوه بر معتادکردن کاربران به پدیده «توجه جزیی مداوم» دامن می‌زند، توانایی تمرکز انسان‌ها را محدود می‌کند و احتمالا آی‌کیو را پایین می‌آورد. اخیرا یکی از مطالعات نشان داده است که صرف حضور گوشی‌های هوشمند به ظرفیت شناختی آسیب می‌زند؛ حتی وقتی که دستگاه خاموش است. روزنستاین می‌گوید: «همه همیشه حواس‌پرت شده‌اند.» اما این نگرانی‌ها در مقایسه با تاثیر مخربی که در نظام سیاسی مشاهده می‌کنیم ناچیزند، تاثیری که برخی همتایان روزنستاین بر این باورند که می‌شود به گسترش رسانه‌های اجتماعی و نیروی محرکه آن یعنی بازار مبتنی بر توجه نسبت داد. آنها با برقراری رابطه‌یی مستقیم بین اعتیاد به رسانه‌های اجتماعی و زلزله‌های سیاسی‌ای مانند برگزیت و ظهور پدیده دونالد ترامپ ادعا می‌کنند که نیروهای دیجیتال نظام سیاسی را کاملا سرنگون کرده‌اند و اگر لجام‌گسیخته رها شوند، حتی می‌توانند دموکراسی کنونی ما را منسوخ کنند.

روزنستاین در سال ۲۰۰۷ عضو گروه کوچکی از کارکنان فیس‌بوک بود که تصمیم گرفتند ساده‌ترین راه (یک تک‌کلیک) را برای ارسال نظر مثبت در بستر فیس‌بوک خلق کنند. او می‌گوید قابلیت «لایک» در فیس‌بوک به موفقیت چشمگیری دست یافت: استفاده از آن شتاب گرفت چون مردم از ترفیع کوتاه‌مدت ناشی از تبادل تایید اجتماعی لذت می‌بردند. در عین حال فیس‌بوک داده‌های ارزشمندی درباره سلایق کاربران به دست آورد که می‌توانست به تبلیغات‌چی‌ها بفروشد. توییتر خیلی زود با لایک‌های قلبی‌شکلش (که قبلا ستاره‌یی بود)، همچنین اینستاگرام و برنامه‌ها و وب‌سایت‌های بی‌شمار دیگری از این ایده تقلید کردند.

همکار روزنستاین، لیا پرلمن که آن زمان در فیس‌بوک مدیر تولید گروهی بود که «لایک» را خلق کردند این قابلیت را در سال ۲۰۰۹ در یک پست وبلاگی معرفی کرد. پرلمن که اکنون طراحی ۳۵ ساله است از طریق ایمیل تایید می‌کند که خودش نیز به لایک‌های فیس‌بوک و دیگر حلقه‌های بازخوردی اعتیادآور بی‌علاقه شده است. او افزونه‌یی روی مرورگرش نصب کرده است که فیدهای خبری فیس‌بوک را مسدود می‌کند و یک مدیر رسانه اجتماعی برای چک‌کردن صفحه فیس‌بوکش استخدام کرده است. روزنستاین می‌گوید: «به نظرم یکی از دلایل اهمیت ویژه بحث امروز ما درباره این موضوع شاید این باشد که ما آخرین نسلی باشیم که می‌تواند زندگی گذشته را به یاد بیاورد.» شاید این موضوع مهم یا بی‌اهمیتی باشد که روزنستاین، پرلمن و اکثر متخصصان فناوری -که امروزه اقتصاد توجه را زیر سوال برده‌اند- دهه ۳۰ عمر خود را سپری می‌کنند، آنها آخرین نسلی هستند که می‌تواند دنیایی را به یاد بیاورد که در آن تلفن‌ها به پریز دیوار وصل می‌شدند. جالب اینجاست که بسیاری از این متخصصان جوان فناوری کم‌کم محصولات خودشان را کنار می‌گذارند و فرزندان خود را به مدارس نخبه سیلیکون‌ولی می‌فرستند که در آنها استفاده از آیفون، آی‌پد و حتی لپ‌تاپ ممنوع است.

دو. در ماه آوریل امسال، طراحان، برنامه‌نویسان و کارآفرینان فناوری از سراسر دنیا در کنفرانسی که در ساحل خلیج سانفرانسیسکو برگزار می‌شد گرد هم آمدند. هریک از آنها تا ۱۷۰۰ دلار خرج کرده بودند تا در دوره‌یی که مدیر کنفرانس، نیر آیال، ترتیب داده بود شرکت کنند و یاد بگیرند چگونه مردم را به استفاده اعتیادگونه از محصولات خود سوق دهند. آیال ۳۹ساله و نویسنده کتاب معتاد: چگونه محصولات اعتیادآور بسازیم، سال‌ها در صنعت فناوری مشاوره داده و به آموزش فنونی مشغول بوده که با مطالعه دقیق عملکرد غول‌های سیلیکون‌ولی یادشان گرفته است.

آیال در این کتاب می‌نویسد: «فناوری‌های مورداستفاده ما، اگر نگوییم اعتیاد کامل، به نوعی وسواس بدل شده‌اند. انگیزه ناگهانی ما را به چک‌کردن پیام اعلان می‌کشاند. کششی ما را وادار می‌کند فقط برای چند دقیقه به یوتیوب، فیس‌بوک یا توییتر سر بزنیم، اما یک‌ساعت بعد به خود می‌آییم و خود را درحال لمس‌کردن و ضربه‌زدن می‌بینیم». او معتقد است که هیچ‌یک از اینها اتفاقی نیست. این «دقیقا همان چیزی است که طراحان در نظر داشتند.»

او به تشریح ترفندهای روان‌شناختی ماهرانه‌یی می‌پردازد که می‌توان برای عادت‌سازی در افراد از آنها استفاده کرد، ترفندهایی مانند تغییر جایزه برای ایجاد «هوس» یا بهره‌گیری از هیجانات منفی که می‌توانند به‌صورت «محرک» عمل کنند. آیال می‌گوید: «خستگی، تنهایی، ناکامی، سردرگمی و دودلی حس‌هایی هستند که اغلب نوعی رنجش و درد خفیف ایجاد می‌کنند و فرد را برای فرونشاندن احساس منفی به کنشی آنی و بی‌فکر وامی‌دارند.» حاضران در «اجلاس عادت ۲۰۱۷» باید از اظهارات آیال شگفت‌زده شده باشند وقتی که اعلام کرد موضوع سخنرانی اصلی امسال «اندکی متفاوت است». او می‌خواست درباره این نگرانی روزافزون صحبت کند که کنترل با استفاده از فناوری مضر یا غیراخلاقی است. او به مخاطبان خود گفت باید مواظب باشند که از طراحی اقناعی سوءاستفاده نکنند و به حیطه اجبار وارد نشوند.»

اما او از تکنیک‌هایی دفاع کرد که آموزش می‌دهد و حرف کسانی را که اعتیاد به فناوری را با مواد مخدر مقایسه می‌کنند، نادیده گرفت. او گفت: «ما اینجا فیس‌بوک را مثل کوکایین نمی‌کشیم و اینستاگرام را هم تزریق نمی‌کنیم». او تصویر قفسه‌یی پر از نان قندی را نشان داد و گفت: «همان‌طور که نباید شیرینی‌پز را به خاطر پخت این شیرینی‌های خوشمزه سرزنش کنیم، نمی‌توانیم سازندگان فناوری را به این دلیل ملامت کنیم که محصولاتشان را آن‌قدر خوب ساخته‌اند که به مصرف آنها تمایل پیدا می‌کنیم. البته که کار شرکت‌های فناوری همین است. و صادقانه می‌پرسم: آیا می‌خواهیم طور دیگری باشد؟» آیال سخنرانی‌اش را بی‌کنایه با چند ترفند شخصی برای مقاومت در برابر جاذبه فریبنده فناوری تمام کرد. او به مخاطبانش گفت که در مرورگر کروم از افزونه‌یی به‌نام «دی‌اف یوتوب» استفاده می‌کند که «بسیاری از محرک‌های خارجی را پاک‌سازی می‌کند»، همان محرک‌هایی که در کتابش مطرح کرده است. او همچنین برنامه «پاکت پوینتز»۴ را توصیه می‌کند که «وقتی نیاز به تمرکز دارید، در صورت دوری از گوشی به شما جایزه می‌دهد.» آیال در پایان سخنرانی از تلاش‌هایش برای محافظت از خانواده خود گفت. او در خانه یک زمان‌سنج به روتر اینترنت وصل کرده که دسترسی به اینترنت را هر روز در زمان معینی قطع می‌کند. او می‌گوید: «هدف از این ایده آن است که به یاد داشته باشیم که ما بی‌قدرت نیستیم و کنترل اوضاع را در دست داریم.»

اما آیا کنترل در دست ماست؟ اگر سازندگان فناوری‌های موجود چنین تدابیر سختگیرانه‌یی برای رهاسازی خود اتخاذ می‌کنند، آیا منطقی است که از دیگران انتظار داشته باشیم از روی اختیار و اراده خود عمل کنند؟ پاسخ تریستان هریس ۳۳ساله به این پرسش منفی است. او که از کارکنان سابق گوگل است و به منتقدان جدی فناوری پیوسته است، می‌گوید: «همه ما وارد این سیستم شده‌ایم. ممکن است ذهن ما را گروگان بگیرند. انتخاب‌های ما آن‌قدر هم که فکرش را می‌کنیم از روی اختیار نیست.» هریس تاکید دارد که میلیاردها نفر در استفاده از فناوری‌های فراگیر قدرت انتخاب کمی دارند و بیشترشان از روش‌های نامرئی‌ای که تعداد اندکی از ساکنان سیلیکون‌ولی با بهره‌گیری از آنها زندگی خود را شکل می‌دهند بی‌خبرند.

هریس دانش‌آموخته دانشگاه استنفورد است و با راهنمایی بی‌جی فاگ، روانشناس رفتاری صاحب‌نام در محافل فناوری به مطالعه روش‌های استفاده از طراحی فناورانه برای اقناع اشخاص پرداخته است. بسیاری از دانشجویان فاگ ازجمله آیال به جایگاه‌هایی پررونق در سیلیکون‌ولی دست یافته‌اند. اما هریس دانشجوی سرکشی از آب درآمد؛ او دست به افشاگری می‌زند و از قدرت‌های بزرگی که شرکت‌های فناوری به هم زده‌اند و از روش‌های بهره‌گیری از نفوذ پرده برمی‌دارد. او اخیرا طی یک سخنرانی در کنفرانس تد در شهر ونکوور گفت: «امروزه افرادی انگشت‌شمار در شرکت‌هایی انگشت‌شمار با انتخاب‌های خود، فکر یک‌میلیارد نفر را هدایت می‌کنند.» هریس می‌گوید: «مساله‌یی مهم‌تر از این سراغ ندارم. این مشکل دموکراسی ما را دگرگون می‌کند، همچنین توانایی ما را در برقراری گفت‌وگو و روابط دلخواهمان با یکدیگر تغییر می‌دهد». هریس پس از سه سال تلاش برای ایجاد تغییر در داخل ستادهای مرکزی گوگل در مانتین‌ویو، دست به افشاگری زد: با سخنرانی، مقاله‌نویسی، برگزاری نشست با قانون‌گذاران و راه‌اندازی پویش‌های اصلاحی. ماجرا از سال ۲۰۱۳ شروع شد، وقتی که هریس در شرکت گوگل مدیر تولید بود و یادداشت تامل‌برانگیزی را با عنوان «فراخوان برای به حداقل رساندن حواس‌پرتی و احترام به توجه کاربر» به ۱۰ نفر از همکاران نزدیکش ارسال کرد. این یادداشت دست‌به دست شد و نزدیک به ۵۰۰۰ نفر از کارکنان گوگل حس مشترکی به آن پیدا کردند، ازجمله مدیران ارشد شرکت که به عنوان جایزه شغل جدید و تحسین‌برانگیزی به او دادند: او قرار شد اخلاق‌شناس طراحی و فیلسوف تولید در گوگل شود. حال که هریس به گذشته نگاه می‌کند می‌بیند که به جایگاهی حاشیه‌یی ترفیع یافت. او می‌گوید: «من اصلاً پشتوانه اجتماعی نداشتم. مجبور بودم در گوشه‌یی بنشینم و بیندیشم و بخوانم و بفهمم.» او بررسی کرد که چگونه لینکداین از نیاز به تعامل اجتماعی برای گسترش شبکه خود بهره‌برداری می‌کند؛ چگونه یوتیوب و نتفلیکس ویدیوها را پشت‌سرهم بطورخودکار پخش می‌کنند و کاربران را از انتخاب درباره تماشا یا عدم تماشای آنها محروم می‌کنند؛ چگونه اسنپ‌چت با اختراع قابلیت اعتیادآور اسنپ‌استریک کاربرانش را که بیشتر نوجوان بودند به ارتباطی تقریبا دایمی تشویق کرد.

تکنیک‌های مورداستفاده این شرکت‌ها همه‌جا عمومیت ندارند: ممکن است الگوریتم آنها برای هر فرد شخصی‌سازی شده باشد. مثلا طبق گزارشی محرمانه در فیس‌بوک که امسال به بیرون درز کرد، این شرکت می‌تواند تشخیص دهد که نوجوانان چه زمانی احساس «ناامنی» و «بی‌ارزشی» می‌کنند و «نیاز دارند به تقویت اعتماد به نفس». از نظر هریس، این اطلاعات دقیق «مدل کاملی است برای تعیین اینکه چه دکمه‌هایی را می‌توانید برای شخصی خاص به کار بگیرید.»

شرکت‌های فناوری می‌توانند از این آسیب‌پذیری‌ها برای وابسته‌کردن افراد به خودشان بهره‌برداری کنند؛ مثلا زمان دریافت لایک برای پست‌ها را طوری مدیریت کنند که فرد هنگامی لایک بگیرد که احتمالا احساس آسیب‌پذیری می‌کند یا نیازمند تایید است یا خسته شده. همین فناوری‌ها را می‌توان به بالاترین پیشنهادها فروخت. هریس می‌گوید: «اخلاقیاتی وجود ندارد». ممکن است مشتری اهرم‌های ترغیب فیس‌بوک یک شرکت خودروسازی باشد که می‌خواهد آگهی‌های تبلیغاتی‌اش را برای مصرف‌کنندگان مختلفی شخصی‌سازی کند که قصد دارند خودرو جدید بخرند، یا سازمانی که پایگاهش در مسکو قرار دارد و می‌خواهد انتخاب رای‌دهندگان بخشی از ایالت ویسکانسین امریکا را تغییر دهد. اکنون آن آیکون قرمز همه جا را فراگرفته است. وقتی کاربران به گوشی هوشمند خود نگاه می‌اندازند، ده‌ها یا صدها بار در روز، با نقطه‌های کوچک قرمزرنگی در کنار اپلیکیشن‌های خود مواجه می‌شوند، نقطه‌هایی که دلشان می‌خواهد لمس شوند. هریس می‌گوید: «قرمز رنگی محرک است.

به‌همین دلیل برای علامت هشدار به کار می‌رود.» او توضیح می‌دهد که اغواکننده‌ترین طراحی‌ها از همان آسیب‌پذیری‌های روان‌شناختی‌ای بهره می‌گیرد که باعث جذابیت فوق‌العاده قمار می‌شود: پاداش‌های متغیر. وقتی روی برنامه‌هایی ضربه می‌زنیم که آیکون قرمزرنگ دارند، نمی‌دانیم که آیا با یک ایمیل جالب مواجه خواهیم شد یا سیل «لایک‌ها»، یا اصلا چیزی نخواهیم دید. همین احتمال ناامیدی است که آن را چنین جذاب می‌کند. همین توضیح می‌دهد که چگونه مکانیسم رفرش‌کردن با کشیدن صفحه به سمت پایین به سرعت یکی از اعتیادآورترین و فراگیرترین قابلیت‌های طراحی در فناوری مدرن شد. هریس می‌گوید: «هربار که انگشتتان را روی صفحه به سمت پایین می‌کشید، گوشی مثل دستگاه قمار عمل می‌کند. نمی‌دانید چه چیزی در انتظار شماست، گاهی یک عکس زیبا و گاهی هم فقط یک آگهی تبلیغاتی.» **سه.** مکانیسم رفرش با کشیدن را که درابتدا برای به‌روزرسانی فیدهای توییتر به کار می‌رفت لورن بریکتر اختراع کرد. او به خاطر طرح‌های درخشان و بدیعش تحسین جامعه برنامه‌سازی را برانگیخته است. بریکتر که اکنون ۳۲ ساله است، می‌گوید هرگز قصد نداشته این قابلیت را اعتیادآور طراحی کند؛ اما شباهت آن به دستگاه قمار را انکار نمی‌کند. او در این مورد می‌گوید «صددرصد موافقم. الان دو بچه دارم و هرلحظه احساس پشیمانی می‌کنم از اینکه به آنها بی‌توجه شده‌ام چون گوشی هوشمندم مرا غرق خود کرده است.» بریکتر این قابلیت را در سال ۲۰۰۹ برای برنامه نوپای خود «توییتی» خلق کرد و دلیل اصلی آن این بود که نتوانست جای مناسبی برای تعبیه دکمه «رفرش» روی برنامه پیدا کند. در آن زمان، نگهداشتن و کشیدن فید برای به‌روزرسانی چیزی نبود جز یک اصلاح جزیی جالب و هوشمندانه. سال بعد توئیتی به تملک شرکت توییتر درآمد و قابلیت رفرش با کشیدن صفحه وارد نرم‌افزار توییتر شد. از آن زمان تاکنون این طراحی یکی از پرکاربردترین قابلیت‌ها در اپلیکیشن‌ها شده است؛ عمل کشیدن صفحه دیگر برای میلیون‌ها نفر مثل خاراندن بدن واکنشی غریزی است. بریکتر از طول عمر این قابلیت در شگفت است. او می‌گوید در دوران فناوری پوش نوتیفیکشن که برنامه‌ها می‌توانند محتوای خود را به‌صورت خودکار و بدون اشاره کاربر به‌روزرسانی کنند، این قابلیت می‌توانست به‌آسانی کنار گذاشته شود. اما ظاهرا کارکردی روان‌شناختی پیدا کرده است: به‌هرحال اگر قماربازها نمی‌توانستند اهرم را خودشان بکشند، دستگاه‌های قمار کمتر اعتیادآور می‌شدند. بریکتر در مقایسه‌یی دیگر این قابلیت را به دکمه «بستن در» در آسانسورهایی تشبیه می‌کند که درشان به‌طور خودکار بسته می‌شود. «مردم فقط دوست دارند آن دکمه را فشار دهند.» بریکتر که کار طراحی را از اولویت خارج کرده و به ساخت خانه‌یی در ایالت نیوجرسی مشغول شده، میراث خود را زیر سوال می‌برد. او می‌گوید: «ساعت‌ها و هفته‌ها و ماه‌ها و سال‌های زیادی به این فکر کرده‌ام که آیا کاری که انجام می‌دهم درمجموع اثر مثبتی برای جامعه یا بشریت داشته است یا نه». او برخی وب‌سایت‌ها را مسدود کرده، اعلان‌های خودکار را خاموش کرده و نرم‌افزار تلگرام خود را محدود کرده است تا فقط بتواند با همسر و دو تن از دوستان نزدیکش پیام ردوبدل کند و سعی دارد توییتر را ترک کند. او اعتراف می‌کند که: «هنوز وقتم را با توییتر تلف می‌کنم، با خواندن اخبار چرندی که قبلا از آنها اطلاع دارم». او گوشی‌اش را در آشپزخانه شارژ می‌کند؛ ساعت ۷ عصر آن را به پریز می‌زند و تا صبح روز بعد دست به آن نمی‌زند.

بریکتر می‌گوید: «گوشی‌های هوشمند ابزارهای سودمندی هستند، اما اعتیادآورند. فناوری رفرش با کشیدن صفحه اعتیادآور است. توییتر اعتیادآور است. اینها چیزهای خوبی نیستند. وقتی روی آنها کار می‌کردم، به‌اندازه کافی عاقل و بالغ نبودم که درباره‌شان فکر کنم. نمی‌گویم که اکنون بالغ شده‌ام، اما کمی پخته‌تر شده‌ام و به‌خاطر جنبه‌های منفی کارم پشیمانم.»

همه افراد فعال در این حوزه احساس گناه نمی‌کنند. نام جاستین سانتاماریا و کریس مارسلینو به‌خاطر طرح «مدیریت اتصال نوتیفیکیشن و نمایش آیکون‌ها» در فهرست مخترعان اپل ثبت شده است. هر دو آنها وقتی برای کار روی آیفون به استخدام شرکت اپل درآمدند، اوایل دهه ۲۰ عمر خود را سپری می‌کردند. این دو مهندس در پشت صحنه مشغول آماده‌سازی فناوری نوتیفیکشن پوش بودند که در سال ۲۰۰۹ معرفی شد تا به‌روزرسانی‌ها و هشدارهای بلادرنگ را در دسترس صدهاهزار توسعه‌دهنده برنامه قرار دهد. این فناوری تغییری انقلابی بود که زیرساخت تجربیات بسیاری را فراهم کرد که اکنون بخشی از زندگی روزمره مردم شده است، از سرویس سفر «اوبر» گرفته تا برقراری تماس اسکایپی و دریافت خبرهای فوری.

اما فناوری نوتیفیکیشن با شتاب‌بخشیدن به رقابت برای جلب‌توجه مردم، صدها مزاحمت ناخواسته وارد زندگی میلیون‌ها نفر کرد. سانتاماریای ۳۶ ساله که پس از یک دوره ریاست در شرکت «ایر بی. ان. بی» اکنون مدیر یک شرکت نوپاست، می‌گوید فناوری اختراعی او در شرکت اپل «ذاتا خوب یا بد» نیست. و ادامه می‌دهد: «بحث وسیع‌تر از این حرف‌هاست. آیا خوب است هنگام ترک محل کار گوشی‌ام را خاموش کنم؟ آیا خوب است پیش شما برنگردم؟ آیا خوب است که هرچیزی را که در صفحه اینستاگرام گوشی‌ام می‌بینم لایک نمی‌کنم؟.»

مارسلینو همکار سابق سانتاماریا با او موافق است و می‌گوید: «صادقانه بگویم، در هیچ مقطع زمانی به این فکر نمی‌کردم که: می‌خواهیم مردم را گرفتار کنیم. فقط به جنبه‌های مثبت کار فکر می‌کردیم: این برنامه‌ها مردم را به هم وصل می‌کنند و کاربردهای خود را دارند؛ شبکه «ای‌اس‌پی‌ان» پایان مسابقه را به شما اعلام می‌کند یا نرم‌افزار واتس‌آپ پیامی رایگان به شما می‌دهد از یکی از اعضای خانواده‌تان در ایران که برای ارسال پیامک اعتبار ندارد.» چندسال پیش مارسلینوی ۳۳ساله خلیج سانفرانسیسکو را ترک کرد و اکنون مراحل پایانی تحصیلاتش را در جراحی مغز و اعصاب می‌گذراند. او تاکید می‌کند که متخصص اعتیاد نیست اما به‌اندازه‌یی آموزش پزشکی دیده که بداند فناوری‌ها می‌توانند همان مسیرهای عصبی را تحت تاثیر قرار دهند که قماربازی و مصرف مواد مخدر متاثر می‌کنند. مارسلینو می‌گوید: «اینها همان مدارهایی‌اند که مردم را به جست‌وجوی غذا، آسایش، گرما و رابطه جنسی وامی‌دارند.»

می‌گوید این رفتار مبتنی بر پاداش است که مسیرهای دوپامین مغز را فعال می‌کند. او گاهی متوجه می‌شود که در حال کلیک‌کردن روی آیکون‌های قرمز اپلیکیشن است تا «آنها را از صفحه دور کند»، اما در اصول اخلاقی بهره‌گیری از آسیب‌های روان‌شناختی افراد دچار تضادهایی است. می‌گوید: «اینکه بخواهید مردم را دوباره به پای محصول خود بکشانید ذاتا بد نیست. این یعنی سرمایه‌داری.» شاید مشکل هم همین باشد. راجر مک‌نامی سرمایه‌گذار ریسک‌پذیری است که از سرمایه‌گذاری در شرکت گوگل و فیس‌بوک سود کلانی برده است. ولی اکنون از این دو شرکت ناامید شده چون معتقد است که ماموریت اولیه آنها با ثروت‌های هنگفتی که توانسته‌اند از راه تبلیغات کسب کنند، به انحراف کشیده شده است. از نظر مک‌نامی ظهور گوشی‌های هوشمند نقطه عطفی بود که رقابت بر سر جلب‌توجه مردم را شدت بخشید. او می‌گوید: «فیس‌بوک و گوگل با قاطعیت ادعا می‌کنند آنچه کاربران می‌خواهند به آنها می‌دهند. این ادعا را می‌توان درمورد شرکت‌های دخانیات و فروشندگان مواد مخدر نیز مطرح کرد.»

این ادعایی است درخورتوجه برای سرمایه‌گذاران اولیه در سودآورترین غول‌های سیلیکون‌ولی. اما مک‌نامی ۶۱ساله صرفا یک سرمایه‌گذار طالب سود نیست. او که زمانی مشاور مارک زاکربرگ مدیر فیس‌بوک بود، ۱۰سال پیش زاکربرگ را به دوستش شریل سندبرگ معرفی کرد که در آن زمان از مدیران اجرایی گوگل بود و سابقه نظارت بر کارهای تبلیغاتی این شرکت را داشت. سندبرگ در شرکت فیس‌بوک مدیر عملیات شد و این شبکه اجتماعی را تبدیل کرد به رقیب سنگین‌وزن دیگری در میدان تبلیغات. روزنستاین از مخترعان «لایک» در فیس‌بوک بر این باور است که می‌توان برای «تبلیغاتی که از نظر روان‌شناختی فریبنده‌اند» مقرراتی وضع کرد و می‌گوید انگیزه اخلاقی این کار شبیه اقدام علیه شرکت‌های دخانیاتی یا سوخت‌های فسیلی است. او ادامه می‌دهد: «اگر فقط به سود حداکثری اهمیت بدهیم، بزودی دنیا را به ویران‌شهر تبدیل خواهیم کرد.» **چهار.** به‌باور جیمز ویلیامز وقوع ویران‌شهر بعید نیست. او استراتژیست سابق گوگل است که برای تبلیغات مبتنی بر جست‌وجوی این شرکت سیستم متریک ساخت و از نزدیک شاهد صنعتی بوده است که آن را «بزرگ‌ترین، الگومندترین و متمرکزترین شکل کنترل توجه در تاریخ بشر» توصیف می‌کند.

ویلیامز که ۳۵ساله است سال گذشته از شرکت گوگل بیرون آمد و حالا در آستانه گرفتن درجه دکتری از دانشگاه آکسفورد در اخلاق طراحی اقناعی است. او در این راه به این پرسش رسیده است که آیا دموکراسی می‌تواند عصر فناوری نوین را به‌سلامت پشت سر بگذارد؟

ویلیامز می‌گوید بیداری‌اش به چندسال پیش برمی‌گردد، وقتی که متوجه شد فناوری محاصره‌اش کرده و مانع تمرکز او روی کارهای دلخواهش می‌شود. «بر اثر نوعی تشخیص فردی و وجودی بود که از خودم پرسیدم: چه اتفاقی می‌افتد؟ آیا قرار نبود فناوری کاملا برعکس این وضع عمل کند؟»

این ناراحتی وقتی شدیدتر شد که ویلیامز نگاهش به یکی از داشبوردهای گوگل افتاد؛ داشبورد گوگل همان ویترین رنگارنگی است که نشان می‌دهد این شرکت چقدر از توجه مردم را به‌نفع تبلیغ‌کنندگان مصادره کرده است. او به یاد می‌آورد: «پی بردم که واقعا یک میلیون نفر را کم‌وبیش به کارهایی سوق داده یا ترغیب کرده‌ایم که در وضعیت عادی آن کارها را انجام نمی‌دادند.»

او تحقیقات مستقل و چندساله‌یی را شروع کرد و در بیشتر این مدت به‌صورت پاره‌وقت در گوگل مشغول به کار بود. ویلیامز حدود ۱۸ ماه بعد یادداشت هریس را درمورد گوگل دید، سپس این دو هم‌پیمان شدند و کوشیدند تحولی درونی ایجاد کنند.

ویلیامز و هریس تقریبا همزمان گوگل را ترک کردند و باهم گروهی به‌نام «تایم ول اسپنت» تاسیس کردند که به دنبال ایجاد جنبشی عمومی برای تغییر در نحوه نگرش شرکت‌های بزرگ فناوری به طراحی است. درک این برای ویلیامز دشوار است که چرا این مساله «هرروز در صفحه اول همه روزنامه‌ها» دیده نمی‌شود.

او می‌گوید: «هشتادوهفت درصد از مردم با گوشی هوشمند خود بیدار می‌شوند و با آن می‌خوابند». مردم سراسر دنیا اکنون منشور جدیدی در دست دارند که سیاست را از طریق آن درک می‌کنند و ویلیامز نگران عمیق‌ترشدنِ پیامدهای آن است.

می‌گوید همان نیروهایی که شرکت‌های فناوری را به معتادکردن کاربران با ترفندهای طراحی سوق داده است، شرکت‌ها را به ساخت تصویری از دنیا ترغیب می‌کند که دیدنش اعتیادآور و مقاومت‌ناپذیر است. به‌بیان او «اقتصاد توجه فناوری‌ها را به‌نحوی طراحی می‌کند که توجه ما را می‌ربایند. در این صورت، انگیزه‌های ناگهانی ما بر اراده‌مان برتری می‌یابند.» این یعنی برتری‌دادن به احساسات با توسل به هیجان، عصبانیت و خشم. ویلیامز در ادامه می‌افزاید که رسانه‌های خبری روزبه‌روز به خدمت شرکت‌های فناوری درمی‌آیند و باید با قواعد اقتصادِ توجه بازی کنند تا بتوانند «برای زنده‌ماندن مشغول جنجال‌سازی، طعمه‌گذاری و سرگرم‌کردن شوند.» به‌دنبال پیروزی الکترال دونالد ترامپ، بسیاری شروع کردند به تشکیک در نقش «خبرهای جعلی» در فیس‌بوک، ربات‌های توییتری روسی، یا اقدامات هدفمند مراکز داده که معمولا شرکت‌هایی مثل کیمبریج آنالیتیکا برای تغییر نظر رای‌دهندگان از آن استفاده می‌کردند. اما ویلیامز این عوامل را نشانه‌های مشکلی عمیق‌تر می‌داند. فقط بازیگران مرموز یا بد نبودند که از اینترنت برای تغییر افکارعمومی بهره‌برداری می‌کردند. ساختار خود اقتصاد توجه نیز به‌گونه‌یی است که پدیده‌یی مثل ترامپ از آن بیرون آمد، یعنی آدمی که اغلب با بهره‌برداری از خشم عمومی یا ایجاد آن در ربودن و حفظ توجه همزمان طرفداران و منتقدان استاد است. ویلیامز این استدلال را قبل از انتخاب رییس‌جمهور مطرح کرد. او در پستی که یک‌ماه پیش از انتخابات ریاست‌جمهوری امریکا در اینترنت منتشر کرد، زنگ خطر مساله‌یی را به صدا درآورد که می‌گفت «پرسشی به‌مراتب مهم‌تر» از رسیدن ترامپ به کاخ سفید پیش روی ماست. او گفت که کمپین این ستاره تلویزیون واقعی، خبر از نقطه عطفی می‌دهد که در آن «نیروهای جدید و سرشار اقتصاد توجه در دنیای دیجیتال درنهایت از حد آستانه گذشته و در قلمرو سیاسی نمود پیدا کرده‌اند.»

ادامه در صفحه ۹

وضعیت سلامت و رفاه اجتماعی سالمندان ایرانی و الزامات سیاستی آن

اولویت برنامه‌ریزی برای «سالمندان» کدام حوزه است

نسیبه زنجری |
دکتری سلامت و رفاه اجتماعی مرکز تحقیقات سالمندی، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی |

شمس| برای اینکه بتوان با برنامه‌ریزی‌های اجتماعی دوران سالمندی خوبی را برای سالمندان کشور رقم زد نیازمند شناخت وضعیت سالمندان در کشور هستیم. در این راستا مطالعه حاضر ضمن بررسی وضعیت سالمندان به دنبال پاسخ به این سوال است که اولویت برنامه‌ریزی در کشور برای سالمندان در کدام حوزه است.

مقدمه و بیان مساله

سالمندان یکی از مهم‌ترین گروه‌های هدف در برنامه‌ریزی‌های مختلف سیاست اجتماعی و رفاه اجتماعی(مانند بیمه، بهداشت، بازنشستگی و...) هستند. امروزه با افزایش تعداد سالمندان، طولانی شدن عمر و سپری شدن بخش قابل توجهی از زندگی‌های افراد در دوران سوم زندگی، موضوع دوران سالمندی خوب به یکی از موضوعات مهم تحقیقاتی در دنیای آکادمیک و عرصه سیاست‌گذاری تبدیل شده است. در سیاست‌گذاری تاکید بیشتر بر بهزیستن و مخاطرات موجود در دوران سالمندی به ویژه برای گروه‌های حاشیه‌یی و جهت‌دهی مناسب در برنامه‌های رفاهی و مداخله‌ای تاثیرگذار است. تدوین و اجرای سیاست‌ها و برنامه‌هایی در زمینه دوران سالمندی موفق و سالم موجب می‌شود نه‌تنها افراد عمر طولانی‌تری داشته باشند بلکه این عمر طولانی با سلامتی و کیفیت زندگی بهتر برای آنان به همراه باشد.

بر مبنای نتایج سرشماری سال ۱۳۹۵ حدود ۹,۳درصد کل جمعیت ایران(حدود ۷,۴میلیون نفر) سالمندان ۶۰ ساله و بالاتر هستند. پیش‌بینی می‌شود تا سال ۱۴۳۰ سالمندان حدود یک چهارم جمعیت را تشکیل دهند. سالخوردگی جمعیت منجر به تغییرات عمیقی در جامعه و خرده‌نظام‌های اجتماعی می‌شود. از این رو سیاست‌های اجتماعی، نقش مهم و اساسی در شکل‌دهی مسیرهایی که این تغییرات رخ می‌دهد و مقابله با چالش‌های برآمده از آنها دارند. بر این اساس رویکرد سالمندی موفق یا سالم به‌عنوان سرلوحه سیاست‌های اجتماعی سالمندی در کشورهای مختلف به ویژه کشورهای توسعه یافته که با پدیده سالخوردگی جمعیت مواجه‌اند، قرار گرفته است.

دوران سالمندی معمولا با تغییرات متعدد نظیر تغییر در ساختار خانواده و ترتیبات زندگی(آشیانه خالی)، تغییر در الگوی کار و گذار به بازنشستگی، تغییر در وضعیت سلامت و تغییر هویتی همراه است. بعضی از سالمندان می‌توانند با این تغییرات تطابق پیدا کنند و دوران سالمندی خوبی را برای خود رقم بزنند؛ اما عده‌یی از سالمندان نمی‌توانند و در نتیجه مشکلاتی در سلامت جسمی، روانی و اجتماعی آنان ایجاد می‌شود. پس نیازمند خدمات اجتماعی و آموزش برای سازگاری با دوران سالمندی هستند. برای اینکه بتوان با برنامه‌ریزی‌های اجتماعی دوران سالمندی خوبی را برای سالمندان کشور رقم زد، نیازمند شناخت وضعیت سالمندان در کشور هستیم. در این راستا مطالعه حاضر ضمن بررسی وضعیت سالمندان به دنبال پاسخ به این سوال است که اولویت برنامه‌ریزی در کشور برای سالمندان در کدام حوزه است.

روش‌شناسی و داده‌های تحقیق

این مطالعه به روش مروری با جست‌وجوی نظام‌مند انجام شده است و پایگاه‌های اطلاع‌رسانی داخلی Magiran، SID وIranDoc با کلیدواژه «سالمند» همچنین گزارش‌های ارائه شده توسط سازمان آمار ایران و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بررسی شده است. در جست‌وجوی اولیه ابتدا ۵۰۰ عنوان مقاله در زمینه سالمندان به دست آمد که پس از بررسی چکیده مقالات و حذف مقالات غیرمرتبط به موضوع پژوهش حاضر در نهایت ۹۳مقاله که وضعیت سلامت، کیفیت زندگی و نیازهای سالمندان را بررسی کرده‌اند به مطالعات حاضر وارد شدند.

یافته‌ها

در ابتدا پیش از بیان اولویت‌های سیاست‌گذاری، خصوصیات اصلی جمعیت شناختی گروه هدف سالمندان بیان می‌شود. درحال حاضر در ایران بر مبنای نتایج سرشماری سال ۱۳۹۵ حدود ۹,۳درصد کل جمعیت ایران(حدود ۷/۴میلیون نفر) سالمندان ۶۰ ساله و بالاتر هستند. نسبت زنان سالمند(۵۰,۶۶ درصد) اندکی بیشتر از مردان سالمند ایرانی است. حدود ۷۲درصد سالمندان در نقاط شهری ساکن هستند، بیشترین نسبت سالمندی جمعیت در استان‌های گیلان، مازندران و تهران است. تنها ۴۶درصد سالمندان با سواد هستند(۵۶ درصد نقاط شهری و ۲۱درصد مناطق روستایی) و ۲۷درصد از سالمندان بدون همسر هستند(حدود ۴۶درصد زنان و ۹درصد مردان). حدود یک چهارم آنها نیز شاغل و در بازار کار می‌باشند(مرکز آمار ایران ۱۳۹۵). همچنین بیماری‌های قلبی عروقی در این دوران علت عمده مرگ را به خود اختصاص می‌دهند(کوششی و همکاران ۱۳۹۲).

اولویت‌های سیاست‌گذاری اجتماعی برای سالمندان

براساس مطالعات انجام شده، اولویت‌های سیاست‌گذاری در حیطه سالمندان را به ترتیب همان‌گونه که در شکل زیر دیده می‌شود، می‌توان در ۵ بعد طبقه‌بندی کرد: سلامت، رفع نیازهای پایه، امنیت فیزیکی و توجه به آسیب پذیرترین. در ادامه هر کدام به تفصیل توضیح داده می‌شوند.

سلامت دغدغه‌ای مهم در دوران سالمندی

تحقیقات متعددی در زمینه سلامت سالمندان در شهرهای متعدد ایران مانند تهران، یزد و قم انجام شده است. برای مثال در تهران در نمونه‌یی ۴۰۰نفری ۴۰درصد از سالمندان بیمارهای قلبی-عروقی، ۳۴,۳درصد اختلالات اسکلتی و عضلانی و ۲۰,۸درصد اختلالات غدد درون‌ریز داشتند. در مطالعه‌یی دیگر سلامت اجتماعی و روانی سالمندان بهتر از سلامت جسمانی آنان گزارش شده است. در زاهدان نیز در یک نمونه ۳۱۵نفری حدود ۶۱ درصد سالمندان دچار مشکلات جسمانی بوده که در زنان بیش از مردان مشاهده شده است. اما در این استان در بحث سلامت اجتماعی و روانی چون افراد سالمند ریش‌سفید محسوب شده و مورد احترام هستند ۸۹,۵درصد آنان با خانواده خود به راحتی کنار می‌آیند. در گزارش سیمای سلامت سالمندان که در استان‌های البرز، آذربایجان شرقی، خراسان شمالی، سیستان و بلوچستان و خوزستان انجام شده است، ۲۹,۵درصد سالمندان چربی خون بالا داشته و ۲۰,۶درصد به دیابت مبتلا هستند. در بعد سلامت روانی ۳۳درصد از سالمندان احساس کسالت و بی‌حوصلگی کرده و ۵۲ درصد می‌گویند که اکثر اوقات شاد نیستند همچنین ۲۱درصد نیز احساس نا امیدی می‌کنند.

از دیگر موارد مهم در بحث سلامت سالمندان که باید مورد توجه مراقبان سلامت باشد، بحث اختلال خواب است. در مطالعه‌یی در یزد ۳۹درصد سالمندان مشکلات خواب داشته‌اند و در مطالعه‌یی دیگر در جهرم ۷۰درصد سالمندان با انواع متعدد مشکل خواب روبه‌رو بودند. آموزش به شیوه روش‌های غیردارویی مانند مصرف مواد غذایی مناسب و تنظیم زمان مصرف نوشیدنی در طول شبانه‌روز می‌تواند در این زمینه موثر باشد. سقوط سالمندان نیز از دیگر نگرانی‌های شایع در دوران سالمندی است. در گزارش سیمای سلامت سالمندان ۲۶درصد آنان زمین خورده‌اند و ۲۰درصد از این موارد به شکستگی منجر شده است. همچنین در مطالعه‌یی مروری نشان داده شده است که ۳۰درصد سالمندان حداقل یک بار در سال زمین خوردن را تجربه می‌کنند و در زنان بیش از مردان گزارش شده است. ایمن‌سازی منازل همچنین بررسی سلامت عمومی سالمندان برای درمان‌های شناختی و کاهش اضطراب آنان می‌تواند مفید باشد. مشکلات ادراری نیز از دیگر مشکلات بعضی از سالمندان در این دوران است که گاهی سالمندان شرم بیان آن را دارند. در مطالعات دیده شده که ۲۴درصد سالمندان دچار مشکلات ادراری هستند. آموزش ورزش‌هایی برای تقویت عضلات لگنی مانند کگل می‌تواند به مشکلاتی مانند بی‌اختیاری ادراری کمک کند. دمانس(زوال عقل) شایع‌ترین اختلال شناختی است که شیوع قابل توجهی در بین افراد سالمند دارد و در ۵ درصد از افراد بالای ۶۵ سال و ۲۰درصد از افراد بالای ۸۰ سال دیده می‌شود. شایع‌ترین نوع دمانس، دمانس ناشی از بیماری آلزایمر است که ۵۰ تا ۸۰ درصد کل سالمندان دچار دمانس به این نوع بیماری مبتلا هستند. به دلیل ماهیت پیش رونده و تخریبی بیماری آلزایمر هر ساله در سراسر جهان میلیون‌ها دلار هزینه، صرف تشخیص و درمان این بیماران می‌شود. وجود معلولیت‌های ناشی از بیماری و نیز هزینه‌های سرسام‌آور نگهداری و درمان بیماران، متخصصان را بر آن داشته تا به راهکارهای درمانی مختلف روی آورند. هر چند برآورد دقیقی از آمار سالمندان دارای آلزایمر در ایران وجود ندارد اما براساس گزارش رییس انجمن آلزایمر ایران حدود ۵۰۰ هزار سالمند به آلزایمر مبتلا هستند یعنی ۸درصد جمعیت. نکته قابل توجه این است که رشد این بیماری فزاینده بوده و با افزایش سن احتمال افزایش شیوع آلزایمر بیشتر است. یعنی با افزایش سالمندان نیز شیوع این اختلال شناختی در جامعه بیشتر می‌شود، پس نیاز است که برنامه‌های آموزشی برای پیشگیری از این بیماری مانند تغذیه مناسب و مطالعه برگزار شود. مشکلات مربوط به حواس بینایی، شنوایی و دندان در بسیاری از سالمندان به دلیل ماهیت فرآیند سالمندی رخ می‌دهد. با توجه به گزارش سیمای سلامت سالمندان ۶۱ درصد از سالمندان مشکلات دهان و دندان و ۳۱,۵درصد سالمندان مشکل شنوایی دارند درحالی که تنها ۲,۴درصد سالمندان از سمعک استفاده می‌کنند. همچنین ۵۳,۷ درصد از سالمندان نیز مشکل بینایی دارند و ۴۱,۹درصد آنها از عینک استفاده می‌کنند. آگاه‌سازی خود سالمندان برای توجه به استفاده از عینک، سمعک و تغذیه مناسب با مشکلات دهانی خود و از طرف دیگر قرار گرفتن وسایل کمکی (نظیر سمعک، عینک و عصا) تحت پوشش بیمه از خدمات ضروری دوران سالمندی است.

رفع نیازهای اولیه، دغدغه فکری سالمندان

مهم‌ترین دغدغه‌های فکری سالمندان در مطالعه‌یی در ایلام، ابتدا بهداشت و سلامتی سپس درآمد و بعد رفع تنهایی بیان شده که با نتایج مطالعه‌یی کشوری مطابقت دارد که در آن بیان شده است نیازهای عمده سالمندان، بهداشت و درمان (۵۹,۵ درصد) مسکن(۱۷درصد)، مشکل پذیرش اجتماعی (۷,۲درصد) و رفع تنهایی(۱۶,۲درصد) است. همچنین در مطالعه محققی کمال و همکاران(۱۳۸۵) با مقایسه سالمندان تامین بازنشسته اجتماعی و کشوری شهر قم به این نتیجه رسیده‌اند که مهم‌ترین نیاز سالمندان را درآمد سپس مسکن، بهداشت و سلامتی، وسیله نقلیه و مصاحبت برای رفع تنهایی تشکیل می‌دهد. در مطالعه ستاری(۱۳۸۷) روی سالمندان روستایی در اردبیل نیز گذران اوقات فراغت، درآمد و نیاز بهداشتی از مهم‌ترین نیازهای ابراز شده آنها بوده است.

حمایت اجتماعی به عنوان سپر حفاظتی سالمند

ابعاد مختلف حمایت اجتماعی با کیفیت زندگی چه در بعد جسمانی و چه در بعد روانی رابطه معناداری دارد. حمایت اجتماعی باعث می‌شود فرد به لحاظ روانی احساس بهتری داشته باشد و حتی آلام جسمانی را بهتر تحمل کند و درک مثبت‌تری از سلامت خود به دست آورد. حمایت اجتماعی مانند یک سپر می‌تواند از استرس‌های دوران سالمندی جلوگیری کند. حمایت عاطفی بیش از حمایت مادی با کیفیت زندگی سالمند ارتباط داشته و امکان مقابله با تنیدگی‌ها، کنترل آنها و تشدید احساس اعتماد به نفس را فراهم می‌کند حتی در سالمندان با بیمارهای خاص مانند دیابت نیز حمایت اجتماعی در سلامت روان آنان تاثیرگذار خواهد بود. نکته‌یی که باید به آن توجه کرد، این است که در اکثر مطالعات هنگامی که از خود سالمندان درباره وضعیت سلامتی آنان پرسیده می‌شود، برآورد آنان نسبت به وضعیت واقعی جسمانی‌شان بهتر است. پس توجه به دو بعد ذهنی و عینی در برنامه‌ریزی‌های اجتماعی بسیار مهم است. ادراک پیری مثبت می‌تواند تاثیر مثبتی بر سلامت جسمانی سالمند بگذارد و حتی مرگ سالمند را نیز به تعویق بیندازد. از این‌رو حمایت اجتماعی، تغییر دیدگاه‌های منفی جامعه و خودآگاهی سالمند می‌تواند دوران سالمندی موفقی را برای وی رقم بزند. از طرف دیگر بسیاری از نقص‌های جسمانی را می‌توان با توانمندسازی بعد روحی و معنوی و اجتماعی سالمند جبران کرد. در این راستا باید موانع فعالیت‌های سالمند در اجتماع بررسی شده و برطرف شود. مطالعات نشان می‌دهد، مشارکت اجتماعی سالمندان پایین بوده و عوامل عدم تمایل سالمندان به فعالیت‌های اجتماعی در تهران ابتدا هزینه‌ها سپس بیماری و مشکلات رفت و آمد است.

امنیت فیزیکی، عدم سوء‌رفتار نسبت به سالمندان

سالمند آزاری پدیده‌ای پیچیده و چندعاملی است که به طور معناداری بر کیفیت زندگی سالمندان تاثیر گذاشته و پیامد منفی بر سلامت و بهزیستن آنان دارد. سوء‌رفتار نسبت به سالمندان می‌تواند در خانواده‌ها، مراکز نگهداری و در بیمارستان‌ها از طرف مراقب یا پرسنل مربوطه رخ دهد. سالمندآزاری علاوه‌بر پیچیدگی ماهیت خود می‌تواند به انواع مختلفی رخ بدهد که این انواع هم‌پوشانی نیز دارند ازجمله: فیزیکی، احساسی-روانی، مالی، جنسی و غفلت. البته به دلایلی همچون شرم موارد سالمندآزاری کمتر گزارش می‌شود و مراکز مراقبتی به دلیل مراجعه سالمند و دیدن شواهد و علائم فیزیکی بیشتر از دادگاه‌ها متوجه سالمندانی می‌شوند که مورد بدرفتاری و آزار قرار گرفته‌اند. در مطالعه‌یی با بررسی ۳۷۹سالمند ساکن تهران ۲۵درصد سالمندان سوء‌رفتار توسط اعضای خانواده را تجربه کرده‌اند. بیشترین میزان مربوط به سوء‌رفتار عاطفی، سوء‌رفتار مراقبتی سپس مالی بوده است.

توجه به آسیب پذیرترین سالمندان

در بسیاری از برنامه‌ریزی‌های اجتماعی و سیاست‌های رفاهی گروه هدف اصلی را آسیب‌پذیرترین‌ها معرفی می‌کنند و تاکید می‌شود، تمرکز اول سیاست‌های اجتماعی ابتدا باید روی آسیب‌پذیرترین افراد گروه هدف مورد نظر باشد. پس سالمندان فقیر، سالمندان روستایی، سالمندان دارای معلولیت، سالمندان دارای بیماری‌های خاص، سالمندان بدون بیمه و روستایی، سالمندان زن و سالمندان تنها باید جزو گروه‌های ارجح در سیاست‌گذاری‌های رفاهی و خدمات اجتماعی باشند که نیاز به حمایت‌های مشروط و غیرمشروط دارند.

با توجه به گزارش سیمای سلامت سالمندان ۹۵درصد سالمندان حداقل یک بار در سال به مراکز درمانی و پزشک مراجعه می‌کنند و ۴۴,۲درصد سابقه حداقل یک بار بستری در سال را دارند. پس با توجه به هزینه‌های بالای درمانی، آسیب‌پذیرترین سالمندان به حمایت ویژه‌یی نیازمندند. همچنین باید توجه داشت که بخش‌های داخلی و قلبی- عروقی در بیمارستان بیشترین بار هزینه را دارد لذا ضروری است، مراکز مراقبت درازمدت خارج از بیمارستان برای سالمندان بالای ۸۵ سال با پوشش بیمه‌یی مناسب گسترش یابد.

بحث و نتیجه‌گیری

از گذشته تاکنون بسیاری از افراد دوران سالمندی را ترکیبی از ترس و تقدیرگرایی و پیش‌مقدمه مرگ می‌دانستند.اما با سیاست‌گذاری مناسب برای سلامت روان و فیزیکی سالمندان همچنین پیش از شروع سالمندی در حیطه سبک زندگی سالم می‌توان این دوران را به سالمندی سالم و موفق تبدیل کرد. در کشورهای درحال پیشرفت چند چالش اصلی در ارتباط با سیاست‌گذاری سالمندان دیده می‌شود که مورد توجه سیاست‌گذاران قرار می‌گیرد مانند: وجود یک سازمان مستقل اجرایی در حوزه سالمندان، توجه به سالمندان بخش کشاورزی و روستایی، توجه به زنان سالمند، هزینه‌های زیاد برنامه‌های اجتماعی و تامین اجتماعی سالمندان و توجه به مسوولیت خانواده و اجتماع در مراقبت‌ها. براساس یافته‌های مطالعه حاضر در حوزه سیاست‌گذاری اجتماعی مهم‌ترین اولویت برنامه‌ریزی برای گروه سالمندان، سلامت است. در زمینه بیماری‌ها، بیماری‌های قلبی و عروقی، بیماری‌های اسکتی و عضلانی و بیماری‌های غدد درون‌ریز شیوع بیشتری را در میان سالمندان دارند. در زمینه برنامه‌ریزی در حوزه سلامت، آموزش سبک زندگی سالم، خودکارآمدی سلامت، ورزش‌های مناسب و مناسب‌سازی محیط می‌تواند در توانمندسازی سالمندان کمک‌کننده باشد. سایر بیماری‌ها مانند دمانس و آلزایمر هر چند درصد کمتری را نسبت به سایر بیماری‌ها به خود اختصاص داده اما به دلیل اینکه شیوع آن با افزایش سن و گذار از ۷۰سالگی افزایش می‌یابد و دارای هزینه مراقبتی بالایی است نیاز به برنامه‌ریزی مناسب برای پیشگیری دارد.

در بسیاری از مطالعات سبک زندگی سالم با تحصیلات و آگاهی در ارتباط است و سالمندان دارای سبک زندگی نامطلوب با اطلاعات محدود در حیطه‌های مختلف سلامت همراه بوده است. با توجه به درصد بالای بی‌سوادی سالمندان در ایران به‌خصوص در گروه زنان سالمند، افزایش آگاهی به ویژه از طریق رسانه‌ها نیاز اساسی در جامعه محسوب می‌شود.

بعد از سلامت، رفع مشکلات مالی(درآمد و مسکن) و تنهایی مهم‌ترین نیازهای سالمندان را تشکیل می‌دهد. نکته مهم دیگر در برنامه‌ریزی برای سالمندان حمایت اجتماعی است که در واقع سپر محافظتی در مقابله با مشکلات دوران سالمندی مانند بیماری است و کیفیت زندگی سالمندان را افزایش می‌دهد. نیاز است حمایت‌های اجتماعی و جلوگیری از سوء‌رفتار نسبت به سالمندان در ابعاد خانوادگی با آموزش مراقبان و در سطح جامعه اعمال شود. نکته مهم دیگری که نیاز است در برنامه‌ریزی اجتماعی در حیطه سالمندان مورد توجه قرار گیرد، شناسایی و ارائه بسته‌های حمایتی برای گروه‌های آسیب‌پذیر جمعیت سالمندان مانند زنان سالمند بیوه، سالمندان فقیر و سالمندان دارای معلولیت است که نیاز به حمایت ویژه دولتی و سازمان‌های داوطلبانه دارد. زیرا قرار گرفتن فقر و تنهایی در کنار مشکلات سالمندی در دوران آخر زندگی سختی مضاعفی را برای این گروه از سالمندان ایجاد خواهد کرد. در یک جمع‌بندی و نگاهی کلی نکته قابل توجه براساس یافته‌های مطالعه حاضر این است که برنامه‌ریزان اجتماعی باید در سیاست‌گذاری در حیطه سالمندان به چند نکته توجه کنند: سیاست‌گذاری برای سالمندان باید چند بعدی باشد و تمام ابعاد بهداشتی، اجتماعی، روانی، اقتصادی و محیطی در آن در نظر گرفته شود. همچنین باید فرآیندی در نظر گرفته شود و از دوران میانسالی و بزرگسالی برای ورود و آمادگی به دوران سالمندی و بازنشستگی برنامه‌ریزی شود. از طرف دیگر سالمندی بستر محور و چند سطحی است. یعنی برنامه‌ریزی در بستر پهنه‌بندی توسعه‌یی شهری متفاوت است و برنامه‌های ارتقای کیفیت زندگی سالمندان برای مناطق کمتر توسعه یافته شهر و روستا با مناطق توسعه یافته و در دو گروه زنان و مردان متفاوت است همچنین در سطوح خانواده، محله و ملی نیاز به برنامه‌ریزی سلسله مراتبی و به هم مرتبط است. با توجه به نکاتی که در بالا ذکر شد، حمایت از جمعیت سالمندان اهمیت زیادی دارد. در نظریه سیاست‌گذاری عمومی، لاتون و ناهیمو (۱۹۷۳) به خوبی می‌توان اهمیت ورود دولت و سازمان‌های داوطلبانه در حمایت و برنامه‌ریزی برای گروه‌های آسیب‌زا مانند سالمندان را دید.

این نظریه بیان می‌کند که رفتار هر فردی توسط سطح معینی از عملکرد کفایت‌مند آن فرد در محیطی با یک سطح فشار مشخص تعیین می‌شود. لغت کفایت‌مند بالاترین سطح عملکردی است که یک فرد ظرفیت اجرای آن را دارد. کفایت از ۵ جزو ساخته شده است که زیرساخت سایر توانایی‌هاست: سلامت بیولوژیکی، عملکرد ادراکی-حسی، مهارت‌های حرکتی، توانایی‌های شناختی و نیرومندی خود. اندازه‌گیری هر یک از این موارد مستقل از محیط بسیار مشکل است. محیط تقاضاهای متفاوتی را بر فرد وارد می‌کند: فیزیکی، بین فردی و اجتماعی. هر یک از این موارد می‌تواند به تنهایی یا در ارتباط بین بخشی اعمال شود. تقاضاهای فیزیکی مربوط به عوامل دسترسی مانند تسهیلات مراقبت بهداشتی است. تقاضاهای بین فردی به انواع تجارب بین افراد مانند محدودیت‌های فرهنگی بین دکتر و بیمار مربوط می‌شود و تقاضاهای اجتماعی به هنجارها، قوانین و سنت‌هایی بازمی‌گردد که ممکن است بر زندگی یک فرد تاثیر بگذارد.

این کفایت‌مندی به رابطه با محیط و در نتیجه سیاست‌گذاری‌های عمومی مربوط می‌شود که در گروه سالمندان این نکته کاملا واضح است. تغییر در بهزیستن جسمی و روانی سالمندان مانند کاهش مهارت‌های شناختی می‌تواند توانایی آنان را در مقابله با تقاضاهای محیطی کاهش دهد و آنان را از سطوح انطباق دور کند. پس برای نگهداشت سطوح انطباق مورد نیاز سالمندان باید فشارهای محیط برای آنان کاهش یابد یا کفایت‌مندی آنان افزایش یابد مانند تامین مراقب‌های بهداشتی و مسکن با کاهش هزینه‌ها و درآمد بازنشستگی کافی. البته تنها نیازهای فیزیکی مطرح نیست و سیاست‌گذاران باید به نیازهای بین فردی نیز توجه کنند و برنامه‌های رفاهی مانند کمک‌های اجتماعی، بیمه‌های اجتماعی و رفاه مالی را برای اقشار آسیب‌پذیر مانند سالمندان ارائه دهد.

توصیه‌های سیاستی

افزایش آگاهی سالمندان در زمینه شیوه زندگی سالم و تکنیک‌های ورزشی خاص دوران سالمندی در راستای حفظ و ارتقای سلامت آنان.

آموزش خودکارآمدی سلامت، عوارض بیماری و پلیفارمسی(عوارض مصرف داروهای همزمان بر بدن سالمندان) و راه‌های جلوگیری از آلزایمر و دمانس در رسانه‌های جمعی در راستای افزایش سطح آگاهی سالمندان بی‌سواد و کم سواد.

آموزش روش‌های غیردارویی و تنفسی برای کاهش استرس، افسردگی و اختلال خواب دوران سالمندی

ایمن‌سازی منازل سالمندان با همکاری سالمندان و ارگان‌های دولتی برای کاهش خطرات سقوط.

بسته حمایتی مراقبان غیررسمی سالمندان شامل فرزندان و همسران با حمایت‌های دولتی و آموزش راهکارهای مراقبت و جلوگیری از اعمال سوء‌رفتار نسبت به سالمندان.

ایجاد دانشگاه‌های دوره سوم (U3A) با سرفصل‌هایی مانند کمک‌های اولیه، ارتقای سلامت، آشنایی با تکنولوژی روز برای جلوگیری از انزوای اجتماعی و تنهایی سالمندان.

در یک جمع‌بندی کلی پیشنهادات، نیاز به بسته سیاست‌گذاری در ۳ حیطه: منابع فردی (سلامت جسمی و روانی)، سپر جبرانی/ محافظتی(حمایت اجتماعی) در یک بستر مناسب (امنیت اقتصادی- محیطی) است.

مخترع «لایک» دلتنگ دورانی است که اینترنت وجود نداشت

چگونه «اقتصاد توجه» ذهن ما را به گروگان می‌گیرد

ادامه از صفحه ۸

ویلیامز چندماه پیش شاهد آشکارشدن سازوکار مشابه دیگری در کمپین برگزیت بود، یعنی وقتی که از نظر او اقتصاد توجه به‌نفع طرف احساسی و هویت‌محور خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا متمایل شد. او تاکید داشت که این سازوکارها فقط در خدمت جناح راست سیاسی نیستند: به‌باور او این نیروها در محبوبیت غیرمنتظره سیاستمداران جناح چپ مانند برنی سندرز و جرمی کوربین و نیز بروز مکرر خشم اینترنتی بر سر مسائلی که خشم ترقی‌خواهان را برمی‌انگیزند نقش مهمی ایفا می‌کنند. ویلیامز بر این باور است که همه این مسائل نه‌تنها نحوه نگرش ما به سیاست را دچار تحریف می‌کنند، بلکه با گذشت زمان ممکن است نحوه تفکر ما را نیز تغییر دهند و ما را غیرعقلانی‌تر و هیجانی‌تر کنند. او می‌گوید: «ما، با درونی‌سازی نیروهای پویای رسانه، خود را به سبک شناختی خاصی از خشم که دایمی است، عادت داده‌ایم.» ویلیامز استدلال می‌کند که در چنین وضعیت سیاسی‌ای است که دلبستگی وافر به دولت نظاره‌گر که جورج اورول در رمانش آورده است این روزها چندان کاربرد ندارد. آلدوس هاکسلی، نویسنده انگلیسی دیگری که در سبک علمی‌تخیلی می‌نوشت، با پیش‌بینی دقیق‌تری هشدار داد که اجبار به‌سبک اورول برای دموکراسی تهدید چندانی به همراه ندارد، درمقایسه با قدرت نامحسوس بهره‌کشی روان‌شناختی و «رغبت متمایل به بی‌نهایتِ انسان به چیزهای حواس‌پرت‌کن.»

پس از انتخابات امریکا، ویلیامز بُعد دیگری از دنیای جدید امروزی را کاوش کرده است. اگر اقتصاد توجه توان یادآوری، استدلال و تصمیم‌گیری ما برای خودمان را تباه کرده است -استعدادهایی که در حاکمیت بر خویشتن نقشی اساسی دارند- آنگاه چه امیدی به دموکراسی باقی مانده است؟ او ادامه می‌دهد: «سازوکار اقتصاد توجه به‌لحاظ ساختاری طوری تنظیم شده که اراده انسان را تحلیل می‌برد. اگر سیاست جلوه‌یی از اراده انسانی ماست، چه در سطح فردی و چه در سطح جمعی، آنگاه اقتصاد توجه مستقیما پیش‌فرض‌های زیربنایی دموکراسی را تخریب می‌کند.» اگر اپل، فیس‌بوک، گوگل، توییتر، اینستاگرام و اسنپ‌چت به‌تدریج توانایی ما در کنترل ذهن خودمان را ذره‌ذره از بین می‌برند، آنگاه سوال این است که آیا زمانی می‌رسد که دموکراسی دیگر کارکرد خود را از دست داده باشد؟

ویلیامز در پاسخ می‌گوید: «آیا ما خواهیم توانست این اتفاق و زمان وقوعش را تشخیص دهیم؟ اگر پاسخ منفی است، پس از کجا می‌دانیم که همین الان چنین اتفاقی روی نداده است؟»

منبع: ترجمان

ثبت سفارش واردات برنج آزاد شد

وزیر جهاد کشاورزی در نامه‌یی به وزیر صنعت، معدن و تجارت، ثبت سفارش واردات برنج را از یکم بهمن ماه امسال تا پایان خردادماه سال آینده مجاز اعلام کرد. در نامه «محمود حجتی» خطاب به «محمد شریعتمداری» آمده است: مدت ثبت سفارش تمام محموله‌های برنج سه ماهه و برای یک ماه قابل تمدید است. در بخش دیگری از این نامه آمده است: «لطفا دستور فرمایید مراتب به تمام متقاضیان اعلام و تعهد لازم مبنی‌بر اینکه محموله‌های وارداتی حداکثر بایستی تا شامگاه ۳۱ تیرماه ۱۳۹۷ وارد و ترخیص قطعی شود». براساس این نامه، حداکثر مهلت اعتبار ثبت سفارش، اعتبارات اسنادی و حواله تا تاریخ ۳۱ خردادماه ۱۳۹۷ خواهد بود. حجتی تاکید کرده است که «به دلیل شروع فصل برداشت برنج داخلی ترخیص و واردات برنج پس از ۳۱ تیرماه ۱۳۹۷ امکان‌پذیر نخواهد بود». به گزارش ایرنا، سیاست وزارت جهاد کشاورزی برای واردات برنج در بهمن ماه امسال حمایت همزمان از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان محصولات کشاورزی و فراهم‌سازی شرایط برای مصرف برنج با قیمت مناسب برای همه اقشار جامعه است. نیاز مصرفی برنج کشور نزدیک به ۳,۲ میلیون تن است که نزدیک ۲,۲ میلیون تن از محل تولید داخلی و مابقی از محل واردات تامین می‌شود.

رشد ۳۰ درصدی صادرات لبنیات

معاون وزیر جهاد با بیان اینکه رایزنی‌ها با مسوولان عراقی برای رفع مشکل تعرفه لبنیات همچنان ادامه دارد، گفت: صادرات لبنیات در ۹ ماهه امسال بیش از ۳۰ درصد رشد داشته است. حسن رکنی در گفت‌وگو با مهر با بیان اینکه صادرات محصولات دام و طیور در ۹ ماهه امسال مجموعا ۸۴۳ میلیون دلار بوده است، اظهار داشت: تراز تجاری ما طی این ۹ ماه در بخش دام و طیور مثبت بوده و ۱۰۰ میلیون و ۷۹۳ هزار دلار تراز مثبت داشتیم. به گفته وی طی این مدت بیش از ۷۵۰هزار تن صادرات شیر و انواع لبنیات از کشور انجام شده که این عدد نسبت به مدت مشابه سال قبل بالای ۳۰ درصد رشد دارد. معاون وزیر جهاد کشاورزی گفت: اگر روند صادرات به همین صورت پیش برود؛ پیش‌بینی می‌شود تا انتهای سال میزان صادرات ما در زمینه مواد لبنی به عدد یک میلیون تن برسد. رکنی در بخش دیگری از سخنان خود درباره اینکه مشکل ایجاد شده در زمینه تعرفه صادرات لبنیات به کشور عراق به کجا رسید؟، افزود: دولت عراق این محدودیت را تقریبا برای همه کشورها لحاظ کرده اما با این حال صادرات به عراق کماکان ادامه دارد. وی اضافه کرد: مسوولان ذی‌ربط به‌طور مستمر این مساله را پیگیری می‌کنند تا دولت عراق را متقاعد کنند که در این زمینه تجدیدنظر کنند. رکنی گفت: از طرفی چون این شرایط برای همه کشورها لحاظ شده ما در وضعیت نسبتا یکسانی با رقبای خود در زمینه صادرات به عراق قرار داریم. به گفته وی لحاظ کردن این تعرفه سبب می‌شود میانگین مصرف لبنیات در عراق کاهش یابد. رکنی درباره اینکه آیا امیدی برای رفع این تعرفه وجود ندارد، افزود: نمی‌توان گفت امیدی نیست؛ به هر حال رایزنی‌ها در این زمینه همچنان ادامه دارد.

کم‌کاری وزارت کشاورزی در اجرای قانون انتزاع

عضو کمیسیون کشاورزی مجلس گفت: وزارت جهاد کشاورزی کم کاری شدیدی در اجرای قانون انتزاع داشته است، ابزار لازم را برای تنظیم بازار به این وزارتخانه نداده‌اند و ذی‌نفعان سعی کردند که قانون یا اجرا نشود یا به کندی اجرایی شود. عباس پاپی‌زاده در گفت‌وگو با فارس در پاسخ به اینکه اخیرا شنیده می‌شود که نمایندگان مجلس در اعتراض به عملکرد وزارت جهاد کشاورزی سوالاتی را مطرح کرده‌اند؛ چقدر این وزارتخانه در اجرای قانون انتزاع موفق عمل کرده است، به صراحت گفت که در گام اول، قانون انتزاع آنطور که باید اجرا نشده که خود دلایل مختلفی را دارد. وی افزود: ما به دلیل مشکلاتی که در صادرات محصولات کشاورزی و در بخش صنایع تبدیلی وجود داشت قانون انتزاع را تصویب کردیم تا وزارت جهاد کشاورزی علاوه بر تولید بر این‌گونه مسائل نیز نظارت کند تا بتواند عملکرد بهتری داشته باشد. از روز اول تصویب این قانون هم در وزارت صنعت، معدن و تجارت و هم در بدنه دولت مخالف با اجرای این قانون بودند چرا که ممکن بود منافع برخی به خطر بیفتد و بعد از تصویب قانون نیز از هر حربه‌یی استفاده کردند که این قانون اجرا نشود. عضو کمیسیون کشاورزی مجلس در ادامه گفت: کار به جایی رسید که با فشار مجلس دو وزیر صنعت، معدن و تجارت و وزیر کشاورزی را کنار هم نشاندیم تا تعهد بدهند و این قانون اجرا شود که بعد از آن تنها بخشی از ابزارها مانند شرکت بازرگانی دولتی به وزارت جهاد کشاورزی واگذار شد اما ابزار تنظیم بازار همچنان در بخش وزارت صنعت، معدن و تجارت باقی ماند. پاپی‌زاده به این نکته اشاره کرد که باید اتحادیه‌های مرتبط با محصولات کشاورزی در زیرمجموعه وزارت جهاد کشاورزی فعال می‌شد، اما همچنان در زیر مجموعه اصناف و وزارت صنعت باقی ماند. نماینده دزفول در مجلس شورای اسلامی با انتقاد از اینکه متاسفانه وزارت جهاد کشاورزی در حوزه فورتینگ، بسته‌بندی و بازارهای صادراتی کمرنگ عمل کرده است، خاطرنشان کرد: این وزارتخانه کم‌کاری‌هایی داشته به عنوان مثال با وجود بازارهای اطراف مانند روسیه، کشورهای حوزه خلیج فارس، کشورهای CIS، عراق و امثالهم شاهدیم که حضور ایران به‌شدت کمرنگ است، دلیل آن بخشی به دلیل اجرا نشدن درست قانون انتزاع و بخش دیگر به دلیل کم‌کاری شدید وزارت جهاد کشاورزی است.

وی خطاب به مسوولان اجرایی این حوزه گفت: قانون افزایش بهره‌وری در بخش کشاورزی جزو مترقی‌ترین قانون‌ها است که ۳۰ درصد آن هم اجرایی نشده که اگر اجرا می‌شد بسیاری از مشکلات اکنون حل شده بود. طی دو سه سال اخیر با اجرای نصفه و نیمه قانون انتزاع و واگذاری وظایف تنظیم بازار کالاهای اساسی از وزارت صنعت، معدن و تجارت به وزارت جهاد کشاورزی عملا این مهم بین دو وزارتخانه پاس‌کاری شده و آن‌طور که باید نظارتی بر تنظیم بازار صورت نگرفته است. نمونه آن افزایش به یکباره و بی‌رویه قیمت شکر در ماه رمضان سال گذشته، از بین رفتن بخشی از تخم‌مرغ تولیدی کشور به دلیل مهار نشدن بیماری آنفلوآنزای پرندگان و افزایش ۵۰ درصدی قیمت تخم‌مرغ و بی‌ثباتی در بازار گوشت قرمز و برنج از جمله آنهاست. در نتیجه نمایندگان مجلس شورای اسلامی نامه‌یی برای طرح سوال از حجتی وزیر جهاد کشاورزی نوشته‌اند و حال باید دید سرانجام اجرای این قانون به کجا می‌رسد.

کف بازار

توقف نماد معاملاتی در بورس

توقف نماد معاملاتی اتفاقی که نه تنها در بازار سرمایه ما، بلکه در همه بورس‌های دنیا امری متداول و مرسوم است. البته این اتفاق در بازار سهام ما تفاوت‌هایی هم با دیگر بورس‌ها به ویژه آنهایی که پیشرفته و بزرگ هستند، دارد که بارزترین آنها طولانی بودن مدت زمان توقف‌ها است. بر این اساس هر چقدر در بازار ما توقف‌ها طولانی است و گاهی چند ساله، در مقابل در بورس‌های دنیا این مدت زمان کوتاه است و از چند ساعت اتفاق می‌افتد و نمادهای معاملاتی حداکثر بیشتر از چند روز متوقف نیستند. به گزارش تسنیم، از این رو درباره عمده دلایل توقف نمادهای معاملاتی باید گفت مواردی چون عدم ارائه صورت‌های مالی، تخلف شرکت‌ها در ارائه گزارش مالی و فسادهای احتمالی، تغییر سهامدار عمده، عدم پاسخگویی به مکاتبات سازمان بورس، دستکاری قیمت‌ها و نوسان قیمتی بدونه پشتوانه، تحولات سهامداری و معاملات عمده، مشکلات حقوقی و قضایی و... باعث می‌شود تا نمادهای معاملاتی در بازار سهام متوقف شوند؛ توقفی که یک سر آن سازمان بورس به عنوان نهاد ناظر قرار دارد و در سوی دیگر آن شرکت‌ها. سازمان بورس هم بر این مهم تاکید دارد که ابهامات باید برطرف شود تا معامله‌گران در بستری شفاف اقدام به خرید و فروش سهام کنند. بر این اساس برخی از شرکت‌ها هم حرف گوش‌کن خوبی هستند و در مدت کوتاهی اقدام به ارائه مدارک لازم و شفاف‌سازی کرده و از چراغ سبز سازمان بورس با اندکی تعلل عبور می‌کنند، اما برخی دیگر «توقف» را بر «بازگشایی» ترجیح می‌دهند و بدون توجه به حق و حقوق سهامداران، برای مدت زیادی پشت چراغ قرمز بورس می‌مانند.

با این تفاسیر اما در توقف‌های طولانی مدت نمادهای معاملاتی در بازار سهام، بیش از هر فرد و گروهی این سهامداران هستند که با هزار امید و آرزو در سودای کسب سود، نقدینگی خود را به تالار شیشه‌یی می‌آورند تا از رهگذر دادوستد سهام سودی کسب کند، غافل از اینکه در برخی موارد مشکل بزرگی به نام «توقف نماد» در کمین آنها نشسته است. بر این اساس باید گفت توقف نماد چه بسا بدتر از پایین آمدن قیمت سهام و زیان معامله‌گران در بازار سهام است؛ چرا که در صورت افت قیمت سهام، معامله‌گران این اختیار را دارند که با فروش سهام خود به قیمتی پایین‌تر و مقداری زیان و کاهش سرمایه، سهام خود را نقد کنند، در حالی که اگر توقف نماد، آن هم از نوع طولانی مدت در تالار شیشه‌یی رخ دهد، صرفنظر از افت یا حتی افزایش قابل توجه سهام، نقدینگی سرمایه‌گذاران حبس می‌شود و دسترسی به آن ندارند.

به همین دلیل توقف نماد و حبس نقدینگی بدترین اتفاقی است که برای یک سرمایه‌گذار در هر بازاری به ویژه بازار سرمایه اتفاق می‌افتد. ضمن اینکه وقتی نماد معاملاتی یک شرکت متوقف می‌شود، در پی حبس و قفل شدن منابع، سرمایه‌گذاران دیگر قادر به تصمیم‌گیری در مورد سرمایه‌شان نیستند و علاوه بر اینکه نمی‌توانند بسته به شرایط بازار اقدام به بازنگری و اصلاح در پرتفوی خود کنند، از کسب سود و زیان (بسته به شرایط بازار سهام) هم جا می‌مانند؛ همچنین این دسته از معامله‌گران به اصل پول و دارایی خود هم دسترسی ندارند که البته باید به این موارد زیان حاصل از خواب پول و سرمایه را نیز اضافه کرد. بر این اساس تلخکامی‌های توقف طولانی مدت نمادهای معاملاتی در تالار شیشه‌یی زمانی نمود بیشتری پیدا می‌کند که بازار روند صعودی به خود گرفته است و در پی آن سهامداران به هر دری می‌زنند تا خود را با موج صعودی قیمت‌ها و شاخص بورس همراه و همگام کند که البته این موضوع در خصوص صندوق‌ها و شرکت‌های سرمایه‌گذاری بیشتر نمایان است؛ چرا که در بازار مثبت به دلیل عقب ماندن از بازار، صندوق‌های سرمایه‌گذاری دچار افزایش درخواست‌های ابطال شده و مجبور می‌شوند برای پاسخگویی به نیاز نقدینگی و افزایش ابطال واحدهای سرمایه‌گذاری، اقدام به فروش سهام خود کنند که در واقع این اتفاق راندمان صندوق‌ها را تحت تاثیر بسته شدن بخش عمده‌یی از پرتفوی سرمایه‌گذاری خود قرار می‌دهد. علاوه بر این مشکل دیگری که توقف‌های طولانی مدت و غیرقابل پیش‌بینی نمادهای معاملاتی برای بازار سهام در پی دارد موضوع شکل‌گیری بهره تصاعدی مرکب در خریدهای اعتباری است؛ آن هم به این دلیل که بخش قابل توجهی از منابع مربوط به معاملات در بازار سهام به‌صورت اعتباری بوده که کارگزاران با دریافت تسهیلات از بانک‌ها ایجاد اعتبار کرده و به مشتریان می‌دهند. بر این اساس در پی توقف طولانی مدت نمادهای معاملاتی در تالار شیشه‌یی این بخش از منابع مالی و نقدینگی اعتبار گرفته شده از بانک‌ها غیرقابل دسترسی می‌شوند و در پی آن در برخی شرایط وثایق سرمایه‌گذاران نزد کارگزاران کفاف بدهی‌های مشتری را نمی‌دهد و کارگزاران با ریسک نکول شده مواجه می‌شوند.

به همین دلیل و مشکلات ناگفته بسیار دیگری است که چند ماهی می‌شود که متولیان بازار سرمایه آستین‌ها را بالا زده‌اند و پای خود را در یک کفش کرده‌اند تا از زمان توقف نمادهای معاملاتی در پشت چراغ قرمز تالار شیشه‌یی کم کنند. این موضوع تا حدی جدی است که مدیران سازمان بورس دست به نگارش و تصویب قانون جدید برای توقف و بازگشایی نمادها زده‌اند و بر اساس آن قرار است توقف نمادها در بازار سرمایه به اندازه معمول یک بازی فوتبال شود. اتفاقی که تعبیر آن موجب خواهد شد که مشکل نقدشوندگی در بازار سهام تا حد چشمگیری کاهش پیدا کند؛ آن هم در بازاری به نام بازار سهام که شاید یکی از بزرگ‌ترین مزایای آن نسبت به سایر بازارها از جمله مسکن و خودرو، نقدشوندگی بهتر دارایی است. بر این اساس نگاهی به جزییات مهم دستورالعمل جدید معاملاتی در خصوص توقف و بازگشایی نمادهای معاملاتی نشان می‌دهد مطابق این دستورالعمل حداکثر زمان بسته بودن نمادهای معاملاتی شرکت‌ها در صورت عدم ارائه صورت مالی ۳۰ روز است و پس از تنزل رتبه در بازار پذیرش شده، نماد معاملاتی شرکت در بازار دیگری بازگشایی می‌شود و سهامداران با علم به عدم ارائه صورت‌های مالی می‌توانند سهام این شرکت را خرید و فروش کنند. بر این اساس مطابق مواردی اینچنینی بنظر می‌رسد دستورالعمل جدید توقف و بازگشایی‌ها، گام مهم و بزرگی در راستای افزایش نقدشوندگی بازار سرمایه است و موجب می‌شود تا دیگر توقف‌های طولانی مدت، نقدشوندگی بازار سهام را فدای شفافیت اطلاعاتی نکند.

مدیرعامل بورس کالای ایران با اشاره به اجرای «سیاست قیمت تضمینی گندم» تاکید کرد

کشاورزان نگران نباشند

هیچ نگرانی در خصوص اجرای سیاست قیمت تضمینی گندم در قالب بورس کالا برای کشاورزان وجود ندارد و تصمیم بر آن است که بخشی از این محصول مورد حمایت قرار گیرد. حامد سلطانی‌نژاد مدیرعامل بورس کالای ایران با اشاره به اجرای سیاست قیمت تضمینی گندم در قالب بورس کالا، اظهار کرد: در قالب این طرح، کشاورزان محصول خود را در بورس کالا عرضه می‌کنند و مابه‌التفاوت قیمت فروش در بورس و نرخ حمایتی تعیین شده برای گندم، توسط دولت به حساب تولیدکنندگان واریز خواهد شد. سلطانی‌نژاد اضافه کرد: هیچ نگرانی در خصوص عرضه گندم در بورس کالا برای کشاورزان وجود ندارد و تصمیم بر آن است که بخشی از این محصول مورد حمایت قرار گیرد. وی با بیان اینکه هم‌اکنون، در حال تصمیم‌گیری در این حوزه هستیم، تصریح کرد: بسیاری از زیرساخت‌ها در حال انجام است از جمله آن می‌توان به سامانه نرم‌افزاری مربوط به سطح اطلاعات کشاورزان اشاره کرد.

حذف واسطه‌ها

سلطانی‌نژاد در ادامه اذعان کرد: عرضه این محصول در بورس کالا، شفافیت قیمت، کاهش بار مالی دولت، حذف واسطه‌ها و سود کشاورزان را در بردارد. به همین دلیل، اجرای سیاست قیمت تضمینی مورد توجه دولت قرار گرفته است. مدیرعامل بورس کالا در ادامه یادآور شد: امسال، بنابر مصوبه هیات وزیران، تصمیم بر آن شد که با توجه به زمان‌بر شدن ابلاغ مصوبه در بعضی از استان‌ها بالغ بر ۸۰ درصد محصول، در قالب خرید تضمینی انجام می‌شود. سلطانی‌نژاد با اشاره به اینکه در سال زراعی ۹۶-۹۵ سیاست قیمت تضمینی گندم در چهار استان به صورت پایلوت اجرا شد، گفت: باتوجه به تاخیر در ابلاغ این مصوبه در برخی استان‌ها ۸۰ درصد محصول، در قالب خرید تضمینی صورت گرفت، چرا که مجمعی جهت قیمت تضمینی وجود نداشت.

حمایت از کشاورزان

وی در خصوص واسطه‌گری در خرید و فروش گندم اظهار کرد: زمانی که این امر در بورس تحقق یابد، بسیاری از واسطه‌های غیرضروری هم به همان نسبت حذف می‌شوند، زیرا کسی که تولیدکننده است باید رسمیت داشته باشد. مدیرعامل بورس کالای ایران، با بیان اینکه سیاست قیمت تضمینی از طریق بورس کالا، می‌تواند عامل مهمی در کاهش حجم حضور دولت و همچنین حمایتی برای کشاورزان به حساب آید، گفت: بازار سرمایه می‌تواند شرایطی را فراهم کند که به‌صورت عادلانه در چارچوب قانون، محصولی را وارد بورس کند.

فرصت و تهدید «بیت کوین»

مدیرعامل بورس کالای ایران درباره حضور بیت کوین در تجارت ایران و بورس کالا اظهار کرد: بیت کوین طرفداران زیادی دارد. این موضوع در فعالیت‌های تجاری ایران اثرگذار بوده است، به همین منظور کارگروهی برای مطالعه تهدیدها و فرصت‌های بیت کوین تشکیل داده‌ایم. سلطانی‌نژاد با بیان اینکه اکنون بیت کوین در بورس کالا مورد معامله قرار نمی‌گیرد، افزود: کنترل اثرپذیری این پول الکترونیک در تجارت کشور و همچنین پیش‌بینی ظرفیت‌های آن تنها با ورود و مطالعه مباحث آن امکان‌پذیر است. وی گفت: در گستره دامنه بورس کالا انجام معامله‌های کالایی با پولی غیر از ارزهای رایج موثر است و بسیاری از کالاها با ارزش بیت کوین مقایسه می‌شوند. بنابراین این موارد می‌توانند دلیلی برای پیگیری، بررسی ابعاد و زاویه‌های مختلف بیت‌کوین باشند.

سلطانی‌نژاد تصریح کرد: اجناس گوناگون موجود در بازار ایران تنها با ارزهای رایج به ویژه ریال و دلار قیمت‌گذاری می‌شود، حال اگر ارز دیگری بر سازوکارهای بازار ظهور کند قطع به یقین روی مراحل کشف قیمت‌ها و شیوه تجارت که شامل تبادل پول، نحوه اخذ و ضمانت‌هاست؛ اثر غیر قابل انکاری می‌گذارد. به گزارش بورس کالای ایران، این مقام مسوول افزود: اکنون کشورهایی هم چون سوئد، دانمارک، کره‌جنوبی، هلند، فنلاند، کانادا، استرالیا و انگلیس این ارز را به رسمیت شناخته‌اند و معامله‌های خود را با استفاده از این ارز پیش می‌برند. این تغییر نگرش نحوه مبادله جهانی را دست‌خوش تغییر قرار می‌دهد، بنابراین ایران هم باید پیش از فراگیر شدن این ارز مجازی به تدوین برنامه‌ریزی و تفکر بر ابعاد آن بپردازد.

ضریب ریسک بالا

وی درباره به اجرا رسیدن بیت‌کوین در تجارت‌های ایران بیان کرد: همان‌طور که گمان نمی‌کردیم نرم افزار تاکسی‌های اینترنتی بتواند روزی جایگاه آژانس‌های تاکسی رانی را بگیرد، در مورد اجرای بیت کوین هم نمی‌توان ساده لوحانه نظر دارد، چراکه هر نهادی با توجه به حوزه فعالیت خود باید اثر آن را مد نظر قرار دهد و متناسب با واکنش‌های آن به برنامه‌ریزی متناسب بپردازد. سلطانی‌نژاد تصریح کرد: اکنون زیرساخت‌های قانونی بیت کوین در ایران وجود ندارد و دارای ضریب ریسک بالایی است، اما اگر جمع بندی‌های کلی نظام اقتصادی به سمت قانونی شدن این ارز مجازی پیش برود، از ظرفیت‌های آن استفاده خواهیم کرد. اگر هم سیاستی مبنی بر محدودسازی این ارز اخذ شود، راه کارهای جلوگیری از ورود آن به بازار را پیش خواهیم گرفت.

وی راجع به اثر کنونی بیت کوین در بورس کالا اظهار کرد: بیت‌کوین اکنون در تجارت‌های ایران از جمله بورس کالا اثری ندارد و با توجه به اینکه به تازگی توجه عده‌یی را به خود جلب کرده، فکر نمی‌کنم در این مدت کوتاه بتواند اثر خود را اعمال کند. سلطانی‌نژاد درباره سازوکارهای نظارتی تدوین شده در مطالعه ابعاد این ارز مجازی گفت: با به رسمیت شناختن بیت‌کوین از سوی نظام جمهوری اسلامی ایران، برای نظارت روی آن با هیچ یک از دفاتر بین‌المللی بحث و هماهنگی انجام نخواهد شد بلکه تمامی هماهنگی‌ها و سیاست‌گذاری‌ها تنها محدود به فضای مجازی می‌شود.

موفقیت سیاست جدید

همچنین یک نماینده مجلس با اشاره به اینکه پیش‌بینی اقتصاددانان از موفقیت سیاست قیمت تضمینی حکایت دارد گفت: بر این اساس لزوم حمایت از عرضه گندم در بورس کالا بیش از پیش احساس می‌شود. برنامه‌ریزی دولت برای اصلاح نظام خرید تضمینی در حالی با اعلام وزیر جهاد کشاورزی جدی‌تر شده که به گفته محمود حجتی از سال آینده بخشی از این محصول در قالب سیاست قیمت تضمینی از طریق بورس کالا عرضه می‌شود. اقدامی که طی بررسی‌ها و تاکید اقتصاددانان مزایای متعددی برای کشاورزان و گندمکاران به همراه داشته و می‌تواند از سنگینی بار مالی که سال‌هاست بر دوش دولت بوده بکاهد. همچنین این تصمیم که در راستای اجرای ماده ۳۳ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی گرفته شده و همان‌طور که تجربه موفق عرضه ذرت و جو در قالب سیاست قیمت تضمینی از طریق بورس کالا ثابت کرده، ضمن حفظ خودکفایی کشور در حوزه تولید این محصول استراتژیک، می‌تواند رضایت کشاورزان را در پرداخت مطالبات آنها در کوتاه‌ترین زمان ممکن به همراه داشته باشد.

حمایت نهادها

در همین ارتباط، نماینده مردم فریدن، فریدونشهر، چادگان و بوئین میان دشت در مجلس گفت: عرضه گندم در بورس کالا و اصلاح روند خرید تضمینی باید از سوی نهادهای مختلف حمایت شود تا این طرح به ثمر نشیند. به گزارش تسنیم، اکبر ترکی با بیان اینکه در اجرای سیاست قیمت تضمینی، عمل دولت به تعهداتش از قبیل واریز سریع مابه التفاوت قیمت گندم در بورس و نرخ تضمینی از اهمیت ویژه‌یی برخوردار است، افزود: عرضه گندم در بورس ضمن ایجاد رقابت میان کشاورزان، باعث می‌شود که این قشر محصولات خود را با ارزش و قیمت واقعی در بازاری منسجم عرضه کنند. وی اضافه کرد: باید توجه کرد اجرای این طرح نیازمند مدیریت است و در کشور ما خرید گندم سال‌ها به شیوه خرید تضمینی بود و وجوه گندم‌کاران با تاخیر پرداخت می‌شد که موجب نارضایتی کشاورزان بود.

عرضه تدریجی

ترکی اظهار داشت: برای آنکه تمام موانع احتمالی شناسایی شده و نظارت‌ها دقیق باشد، بهتر است به تدریج گندم در بورس کالا عرضه شود. اما نکته اساسی اینجاست که در اجرای این برنامه نباید بورس کالا را تنها نگذاشت و با حمایت‌های عملی، زمینه موفقیت کامل فراهم کرد تا کشاورز و اقتصاد کشور متضرر نشود. بنابراین باید حساسیت‌های موجود را در نظر گرفت و به همین دلیل نباید بستر حمایتی خرید تضمینی دولت به یک‌باره متوقف شود. به گفته این نماینده مجلس، اقتصاددانان پیش‌بینی کرده‌اند که درصد موفقیت عرضه گندم در بورس کالا بالا بوده و اجرای این برنامه با پیشرفت و موفقیت همراه خواهد بود. وی در پایان با اشاره به نقش شرکت‌های مباشر در عرضه گندم در بورس کالا هم گفت: حضور مباشر می‌تواند به تسریع در موفقیت این برنامه کمک کند، اما باید نظارت دقیق در این باره اعمال شود.

از سوی دبیر انجمن تولیدکنندگان جوجه یک‌روزه تاکید شد

عرضه ۳۰ درصدی در تالار نقره‌ای

دبیر انجمن تولیدکنندگان جوجه یک‌روزه برای رعایت نوسانات معقول قیمت این محصول در ایامی که تقاضای این نهاده افزایش پیدا می‌کند با صدور اطلاعیه‌یی خطاب به اعضای این انجمن، عرضه حداقل ۳۰ درصد از تولید ماهانه خود در بورس کالای ایران را خواستار شد. به گزارش اقتصاد آنلاین، غلامعلی فارغی با اعلام این خبر گفت: در خصوص رعایت نوسانات معقول قیمت جوجه یک‌روزه در ایامی که تقاضای این نهاده افزایش می‌یابد، واردات تخم‌مرغ نطفه‌دار تبدیل به نخستین نسخه درمان این موضوع شده و به زودی این اتفاق رخ خواهد داد.

وی اضافه کرد: همچنین با عنایت به تجربه تلخ سال گذشته در ورود نهادهای نظارتی به بازار قیمت جوجه یک‌روزه، این انجمن بار دیگر بر لزوم رعایت تعادل در بازار فروش جوجه یکروزه در ایام مزبور تاکید دارد. به گفته فارغی، از آنجا که عرضه و معامله جوجه یک‌روزه در بورس کالا یکی از راهکارهای مهم خروج جوجه یک‌روزه از شمول قیمت‌گذاری است از این‌رو اعضای انجمن کماکان نسبت به عرضه منجر به معامله جوجه یک‌روزه در بورس تا سطح ۳۰ درصد از تولید ماهانه اقدام جدی کنند. وی افزود: این تصمیم با این هدف گرفته شد تا ضمن افزایش شفافیت قیمتی و ایجاد تعادل هر چه بیشتر در معاملات، سهم بیشتری از بازار سنتی جوجه یک‌روزه به عرضه در بورس اختصاص یابد که در نتیجه آن هم طرف عرضه و هم طرف تقاضا با بازار بورس و مزایای آن آشنایی بیشتری پیدا خواهند کرد. دبیر انجمن تولیدکنندگان جوجه یک‌روزه در پایان گفت: باید از راه‌اندازی صندوق‌های کالایی و حمایت شرکت‌های تامین سرمایه جهت تامین نقدینگی مورد نیاز عرضه جوجه یک‌روزه در بورس کالا کمک گرفت تا مشکل تامین مالی تولیدکنندگان و مرغداران نیز از این طریق مرتفع شود.

مروری بر مهم‌ترین رویدادهای بورس کالا

گروه بورس

در هفته گذشته رویدادها و اظهارنظرهای مهمی درخصوص بورس کالای ایران صورت گرفت که استانداردسازی کیفیت گندم با اجرای سیاست قیمت تضمینی، راه‌اندازی بورس جهانی زعفران در آینده‌یی نزدیک و معامله یک تن و ۴۰۰ کیلوگرم زعفران در قالب معاملات بورس، نقش بورس کالا در افزایش سطح رفاه جامعه و تحول نظام خرید تضمینی گندم از سال آینده با کمک بورس کالا از مهم‌ترین آنها بود.

بر این اساس، طی هفته گذشته مدیرعامل بورس کالای ایران عنوان کرد: اگر قرار باشد در مدت کوتاهی حجم زیادی از محصول گندم وارد بازار شود، قیمت‌ها می‌شکند؛ بر این اساس وجود یک بازارساز و کسی که ذخایر استراتژیک را نگهداری می‌کند، ضروری است.

حامد سلطانی‌نژاد اظهار داشت: در همین حال، مذاکراتی با شرکت بازرگانی دولتی انجام شده است که ابتدا بازار گردان‌هایی داشته باشیم، چون نمی‌توان سیستمی را که وابسته به دولت بوده طی یک سال از آن جدا کرد. بنابراین حداقل باید حمایتی که از جانب خرید انجام می‌شود ادامه داشته باشد و بخش حمل و نقل و انبارداری به بخش خصوصی واگذار شود یا اینکه دولت هم در این سازوکار حضور داشته باشد ولی نگرش بخش خصوصی را داشته باشد.

بورس زعفران

افزون بر این، مدیرعامل سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران با اشاره به اینکه هیچ کس با خرید زعفران توسط تعاونی روستایی مخالف نیست، افزود: بنا داریم در آینده نزدیک نسبت به راه‌اندازی بورس جهانی زعفران اقدام کنیم و تحقق این مهم حتی با دپوی محصول در داخل کشور، جهان را تشنه زعفران کرده و آنها را ملزم به تعیین قیمت جهانی توسط ایران خواهیم کرد. علی اوسط هاشمی از اجرای طرح خرید توافقی زعفران برای حمایت از کشاورزان و زعفران کاران به عنوان یک تجربه مثبت یاد کرد و افزود: اگر زیر بار بدترین فشارهای مالی هم قرار بگیریم، نخواهیم گذاشت این حرکت نو دچار آسیب شود.

معامله یک تنی

رییس بانک زعفران و کارگزار بورس زعفران تربت حیدریه نیز گفت: هدف از تاسیس این بانک که برای نخستین با در ایران فعالیت خود را آغاز کرده، حفظ و نگهداری بهداشتی و کنترل شده زعفران است. غلامرضا کریمی با بیان اینکه جلوگیری از به باد رفتن دسترنج کشاورزان از دیگر اهداف تشکیل بانک است، افزود: از ابتدای خرید توافقی زعفران تاکنون نزدیک به ۵ تن زعفران کشاورزان منطقه خریداری شده که یک تن و ۴۰۰ کیلوگرم آن در قالب معاملات بورس بوده است.

سطح رفاه جامعه

در سویی دیگر، رییس مرکز مطالعات راهبردی دانشگاه تهران گفت: ابزارهای مالی بورس کالا مانند ابزارهای مشتقه کالایی از جمله قراردادهای آتی و اختیاری و قراردادهای پیش فروش و سوآپ می‌توانند به کاهش نوسانات قیمتی و پیش بینی‌پذیری بازارها کمک کنند و به نظر می‌رسد همه اینها در کنار همدیگر نشان‌دهنده متمایزکنندگی بورس کالا با قابلیت‌هایی است که در بازارهای مالی مشاهده می‌کنیم. ساسان شاه ویسی افزود: در عین حال فعالیت بورس کالا به عنوان یک مکان امین برای طرفین معامله، در حوزه تولید اطلاعات گسترده‌یی را درخصوص قیمت، عرضه و تقاضا به بازار ارائه می‌کند؛ از همه مهم‌تر بورس کالا با قابلیت توسعه بازارهای نقدی کالا و تسهیل‌کننده تامین منابع مالی به جهت تقویت سرمایه‌گذاری در تولید به عنوان هسته اصلی به شمار می‌رود. وی ادامه داد: همچنین به کارگیری فناوری‌های نوین با استقرار یک سری از معاملات، ایجاد زیرساخت‌ها، فناوری‌ها، معاملات الکترونیکی، سیستم‌های انبارداری، فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات و قابلیت در کارایی و ارتقای سیستم یک بخش از نقش‌های بورس کالا است و در این بین موضوعی که کارشناسان و تحلیلگران اقتصادی کمتر به آن پرداخته‌اند، این است که بورس کالا به کاهش فقر و نابرابری اجتماعی کمک می‌کند.

تحول نظام خرید

علاوه بر این، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: عرضه بخشی از گندم کشور از سال آینده در بورس کالا، آغاز یک تحول و اصلاح در نظام خرید تضمینی است و بدون شک در صورت عمل همه نهادها به وظایف خود شاهد رضایت کشاورزان، کاهش هزینه دولت و رشد کیفیت گندم خریداری شده خواهیم بود. علی‌اکبر کریمی گفت: بورس کالا دارای مکانیزمی بسیار مطلوب برای معاملات کالا در سطح اقتصاد ملی است و با فضای شفافی که دارد سازوکار مناسبی را برای فروشندگان کالاها قرار می‌دهد و امکان پایش و نظارت هم برای دولت در این بازار وجود دارد. کریمی افزود: بورس کالا می‌تواند با سیاست عرضه گندم در بورس کالا، تمهیدات لازم را در دستور کار قرار دهد چراکه گندم در یک مقطع زمانی خاص و کوتاه، تولید و قسمت اعظم آن خریداری می‌شود و کشاورزان به دنبال آن هستند که وجوه خود را دریافت کنند. باید از کسانی که در بورس فعال شده و گندم را خریداری می‌کنند، حمایت مالی لازم صورت گیرد.

صنعت معدن در تالار نقره‌ای

افزون بر این، رییس فراکسیون معدن و صنایع معدنی مجلس با بیان اینکه استفاده از ظرفیت‌های بورس کالا در حوزه معدن راهگشاست، گفت: دبیرخانه مشترک امور معادن مجلس و دولت برای حل مشکلات این حوزه تشکیل شده است. داریوش اسماعیلی گفت: در قانون راهکارهایی پیش‌بینی شده است که موضوع صادرات به شکل شفاف قابل تصمیم‌گیری باشد و با توجه به ساز و کارهای شفاف بورس، یکی از روش‌های مناسب فروش مواد معدنی و به ویژه سنگ آهن بورس کالاست که این اقدام منجر به شفافیت بازار محصولات معدنی می‌شود. به گفته اسماعیلی، در هیات رییسه فراکسیون معدن و صنایع معدنی که با حضور رییس مجلس، وزیر صنعت، معدن و تجارت، اعضای فراکسیون معدن مجلس و معاونان معدنی وزارت صنعت برگزار شد، بنا به پیشنهاد شخص وزیر صنعت، دبیرخانه‌یی برای تعامل بیشتر دولت و مجلس در امور معادن تشکیل شد.

راه‌اندازی معاملات آتی

همچنین، مدیرعامل یک شرکت کارگزاری گفت: راه‌اندازی بازار مشتقه ارزی و معاملات آتی ارز در بازار سرمایه راهکاری مفید برای پوشش ریسک تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگانی است که فعالیت‌شان وابسته به نرخ ارز است. بر این اساس با راه‌اندازی بازار ارز و امکان انجام معاملات آتی می‌توان برای آینده برنامه‌ریزی کرد و پیش بینی روند آینده را امکان‌پذیر کرد. حسنعلی بشارت احسانی افزود: ایجاد و توسعه بازار مشتقه ارزی برای هجینگ و کنترل ریسک‌های مترتب با بازار ارز کاربردهای فراوانی دارد. ضمن اینکه ایجاد چنین بازاری قابلیت نقدشوندگی را برای بازار نقدی ارز نیز در پی دارد و معاملات آن را روان می‌کند. وی گفت: تجربه راه‌اندازی بازار آتی سکه و مدیریت نوسانات در بازار سکه نقدی از طریق استفاده از ابزارهای مشتقه بورس کالا نشان داده که می‌توان از این امکان در حوزه تلاطمات ارزی نیز بهره برد.

رییس ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) خبر داد

هزارمین مدرسه در دهمین سالگرد دستور رهبر معظم انقلاب

گروه بنگاه‌ها |

پس از پایان یافتن ساخت هزار مدرسه تعهد شده اول، تفاهمنامه ساخت هزار مدرسه دوم برکت در مناطق کمتر توسعه یافته و ساخت ۲۵مدرسه در مناطق زلزله‌زده استان کرمانشاه بین آموزش و پرورش و بنیاد برکت امضا شد. در این مراسم ۷۶مدرسه ساخت بنیاد برکت با ۶۰۰ کلاس در ۲۶ استان کشور به عنوان هدیه مقام معظم رهبری به آموزش و پرورش تحویل داده شد تا در اختیار دانش‌آموزان مناطق محروم قرار گیرد.

رییس ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) با بیان اینکه در این ستاد از طریق بنیاد برکت ۲۵هزار و ۵۰۰ طرح متنوع با ۸ هزار و ۴۰۰میلیارد تومان با ۴۰ نیرو اجرا شده است، اظهار کرد: ما ظرفیت‌های کشور را برای عمران و آبادی به‌کار گرفته‌ایم، خودمان مدرسه و مسکن نساخته و وام نداده‌ایم، و از ظرفیت سازمان‌ها و بانک‌ها استفاده کرده‌ایم.

محمد مخبر در مراسم افتتاح هزارمین مدرسه برکت با بیان اینکه ۱۰سال از فرمان تاریخی مقام معظم رهبری برای تشکیل بنیاد برکت می‌گذرد، گفت: حقیقت این است که نمی‌توانم احساساتم را بیان کنم. خود ما هم فکر نمی‌کردیم روزی در ستاد اجرایی به این نقطه از فعالیت‌های اجتماعی برسیم.

وی افزود: کار ما از توانمندسازی اقتصادی و مدرسه‌سازی شروع شد و امروز ۱۴خدمت متنوع در حوزه‌های مسوولیت‌های اجتماعی و محرومیت‌زدایی ارائه می‌دهیم.

رییس ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) با بیان اینکه اشتغال‌زایی محوری‌ترین کار ماست و تاکنون ۳۲۲طرح اقتصادی در مناطق محروم ایجاد و از ۱۷۰مورد خارج شدیم، گفت: ما با هر دو تومان ۱۰ تومان کار کردیم و اخیرا هم طرح‌های اقتصادی اجتماع‌محور را شروع کرده‌ایم.

او افزود: در زمینه سلامت در حال بیمارستان‌سازی و تکمیل بیمارستان‌های نیمه‌تمام هستیم. از ۱۱بیمارستانی که متعهد به ساخت آنها در مناطق محروم شدیم تاکنون ۷مورد تحویل شده که برخی از آنها ۲۰سال بود، نیمه‌کاره باقی مانده بودند.

مخبر با اشاره به اینکه قرارداد ساخت ۲۱هزار و ۵۰۰ مسکن را با مشارکت بنیاد مسکن منعقد کردیم که ۶۰ درصد آنها تحویل شده است، اظهار کرد: ۶۰ هزار نسخه بیماران سرطانی را پرداخت و ۶۰ هزار وام قرض‌الحسنه اعطا کرده‌ایم.

همچنین ۳۰۰۰زوج نابارور را برای درمان تحت پوشش قرار دادیم که تاکنون ۱۱۰کودک از زوجین نابارور به دنیا آمده‌اند.

رییس ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) ادامه داد: همچنین در خصوص کاشت حلزون شنوایی برای درمان کودکان ناشنوا فعالیت خوبی داشته‌ایم و امروز تعداد زیادی از کودکان شنوایی خود را به دست آورده‌اند و همه اینها به برکت وجود رهبر معظم انقلاب و پشتیبانی بی‌دریغ دفتر ایشان و هیات امنای ستاد بوده است.

او با تاکید بر اینکه محور بودن مردم از ویژگی‌های اساسی کار در بنیاد برکت است، گفت: مردم مشارکت می‌کنند و تا امروز ۱۴هزار تقاضای مشارکت داشتیم که ۶۰۰۰ مورد جدی بوده و اسناد تحویل شده و به معنای آن است که ۱۲هزارمیلیارد تومان آماده مشارکت داریم و می‌شود، کارهای بسیاری در زمینه توانمندسازی اقتصادی و اشتغال‌زایی انجام داد.

مردم در راس امور

رییس ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) تصریح کرد: باید به اصل ۴۴ و اقتصاد مقاومتی توجه کنیم که عصاره آن این است که کار را به دست مردم بسپاریم. در کشور مشکل تصمیم‌گیری و شجاعت و جسارت در کار داریم.

مخبر ادامه داد: اگر روزی در کشور دستگاه‌ها را به علت کارهای نکرده بازرسی کنند، معلوم می‌شود کارهای نکرده به مراتب بیشتر است و باید بیشتر به آن ایراد گرفت. متاسفانه از مدیری که می‌آید و بعد از ۱۰ماه با توجه به امکانات موجود درباره کارهای نکرده‌اش سوال نمی‌کنند و نتیجه این می‌شود که منابع کشور معطل می‌ماند.

او با بیان اینکه در ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) از طریق بنیاد برکت ۲۵هزار و ۵۰۰ طرح متنوع با ۸ هزار و ۴۰۰میلیارد تومان با ۴۰ نیرو انجام شده است، اظهار کرد: ما ظرفیت‌های کشور را برای عمران و آبادانی به‌کار گرفته‌ایم، خودمان مدرسه و مسکن نساخته و وام نداده‌ایم و از ظرفیت سازمان‌ها و بانک‌ها استفاده کرده‌ایم.

رییس ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) افزود: آماده‌ایم هزار مدرسه دوم برکت را بسازیم. تاکنون از قرارداد ساخت ۱۳۵۷مدرسه بیش از هزار مورد تکمیل شده است. برای آبادانی ۴۰۰۰روستا هدف‌گیری کردیم که ۲۵۰۰مورد انجام شده است.

او تاکید کرد: کار در آموزش و پرورش هزینه نیست و بهترین سرمایه‌گذاری‌ها در آن باید انجام شود. باید در آموزش و پرورش به شکل اصولی سرمایه‌گذاری شود.

مخبر با بیان اینکه در هیچ کاری نیت ماندگاری نداشتیم و تصمیم داریم، شرکت‌های باقی‌مانده را واگذار کنیم و نمی‌خواهیم هیچ‌یک را نگه داریم و همه باید به بورس بروند و به مردم واگذار شوند. متاسفانه بروکراسی حاکم در سیستم اداری از مشکلات کشور است که باید آن را رفع کرد.

امروز تقاضای مشارکت ما زیاد است و اگر بتوانیم اقتصاد را به مردم بدهیم و دولت سیاست‌گذار باشد، جلو فساد هم گرفته می‌شود.

آیت‌الله محمدی گلپایگانی رییس دفتر مقام معظم رهبری:
«مدرسه» اساس کار است و اگر صد بار هم ادعای استقلال کنیم اما دست‌مان در حوزه علم و دانش به سمت دشمن دراز شود، شدنی نیست. باید این جریان برعکس شود و آنها به ما نیاز پیدا کنند. مدرسه‌ای که مراتب علمی را می‌آموزد باید در کنارش اخلاق را هم تعلیم دهد و در آینده فردی بااخلاق و دانشمند تحویل جامعه دهد

محمد مخبر، رییس ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) :
آماده‌ایم هزار مدرسه دوم برکت را بسازیم. تاکنون از قرارداد ساخت ۱۳۵۷مدرسه بیش از هزار مورد تکمیل شده است. برای آبادانی ۴۰۰۰روستا هدف‌گیری کردیم که ۲۵۰۰مورد انجام شده است. کار در آموزش و پرورش هزینه نیست و بهترین سرمایه‌گذاری‌ها در آن باید انجام شود. باید در آموزش و پرورش به شکل اصولی سرمایه‌گذاری شود

مدارس بنیاد برکت در زلزله اخیر آسیبی ندید

آیت‌الله محمدی گلپایگانی رییس دفتر مقام معظم رهبری مهمان ویژه مراسم افتتاح هزارمین مدرسه برکت با بیان اینکه «مدرسه» اساس کار است و اگر صد بار هم ادعای استقلال کنیم اما دست‌مان در حوزه علم و دانش به سمت دشمن دراز شود، شدنی نیست، گفت: باید این جریان برعکس شود و آنها به ما نیاز پیدا کنند. مدرسه‌یی که مراتب علمی را می‌آموزد باید در کنارش اخلاق را هم تعلیم دهد و در آینده فردی بااخلاق و دانشمند تحویل جامعه دهد.

آیت‌الله محمدی گلپایگانی در جشن افتتاح هزارمین مدرسه برکت که در نمایشگاه دایمی دستاوردهای اجتماعی ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) برگزار شد، با بیان اینکه شهدا حق بزرگی بر گردن همه ما دارند و نام‌گذاری هزارمین مدرسه برکت به نام شهیدان جوزدانی، اتفاق میمون و مبارکی است، اظهار کرد: شهدا برای سرپا ماندن نظام خون داده‌اند و باید برای گرامیداشت آنها تلاش بیشتری داشته باشیم.

او افزود: امیدوارم اعمال خیرخواهانه و خدمات ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) ذخیره آخرت آنها قرار بگیرد. بنیاد برکت وابسته به ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) مدارسی ساخته است که با زلزله شدید هم تخریب نشده و آسیبی ندیده‌اند که حاکی از استحکام و ساختن اصولی آنهاست.

رییس دفتر مقام معظم رهبری با بیان اینکه «مدرسه» اساس کار است و اگر صد بار هم ادعای استقلال کنیم اما دستمان در حوزه علم و دانش به سمت دشمن دراز شود، شدنی نیست گفت: باید این جریان برعکس شود و آنها به ما نیاز پیدا کنند.

آیت‌الله محمدی گلپایگانی افزود: بنیان فکری افراد در مدارس تشکیل می‌شود و معلم نقش اساسی در تربیت دانش‌آموز دارد. نخستین معلم خداست و این رسالت کوچکی نیست. خداوند در قرآن خودش را رحمان معرفی می‌کند. او با بیان اینکه خداوند کسی است که به وسیله قلم به انسان آن‌چه را که نمی‌داند تعلیم داده است، گفت: تنها گروهی که از خدا می‌ترسند و حساب می‌برند، علما هستند. خداوند تمام اسما را به آدم یاد داده است که در تفسیر آن گفته‌اند یعنی همه آن‌چه در آسمان و زمین است.

آیت‌الله محمدی گلپایگانی ادامه داد: همه ملائکه جز ابلیس به انسان سجده کردند. وقتی خداوند به ابلیس خطاب کرد که بیرون برود و رانده درگاه خداوند شد، شیطان قسم خورد که تمام فرزندان آدم را گمراه می‌کند و فقط بندگان مخلص می‌مانند و خداوند فرمود نمی‌توانی بر بندگان ما تسلط پیدا کنی. ان‌شاءالله همه جزو همین گروه باشیم. او با بیان اینکه این مدارس برپا شده و امروز روز علم و دانش است، اظهار کرد: عمده بدبختی نسل کنونی این است که علم و تکنولوژی در خدمت توحش، بربریت و شهوت‌رانی قرار گرفته است. وقتی یک بمب اتم می‌اندازند و درجا ۱۵۰هزار نفر نابود می‌شوند، ریشه آن همین علم و دانش است. امروز در یمن که از فقیرترین کشورهای دنیاست، روزی نیست که رژیم سعودی آن‌جا را بمباران نکند. چند روز پیش مجلس عروسی و شادی را بمباران کردند و ۱۴زن شهید شدند.

رییس دفتر مقام معظم رهبری افزود: هواپیمای اف ۱۶ساخت امریکا و اسراییل آن‌جا را بمباران کرده و در واقع تکنولوژی و علم در خدمت درآمده و بلای جان بشریت شده است. امروز وضع عجیبی در دنیا حاکم است.

آیت‌الله محمدی گلپایگانی تاکید کرد: مدرسه‌یی که مراتب علمی را می‌آموزد باید در کنارش اخلاق را هم تعلیم دهد و در آینده فردی بااخلاق و دانشمند تحویل جامعه شود.

او با طرح این سوال که فضای مجازی دارد با دنیا چه می‌کند؟ گفت: فرد در خانه و اتاق خلوت نشسته و مستهجن‌ترین مناظر را تماشا می‌کند. همین علم است که دارد خانواده‌ها را از هم می‌پاشاند. چقدر باید آمار طلاق بالا برود؟ چقدر افراد متدین و خوب که در اثر تبلیغات مسموم زندگی‌شان از بین رفته است.

رییس دفتر مقام معظم رهبری ضمن ابراز امیدواری برای ادامه این عمل خداپسندانه مدرسه‌سازی اظهار کرد: کشور ما امکانات بسیاری دارد و فقط منتظر مرد عمل هستیم و امیدواریم در آینده نه چندان دور با هدایت مقام معظم رهبری به پیشرفت دست پیدا کنیم و ۱۰۰سال دیگر تابلوی بنیاد برکت بزرگ‌تر شود و شما مصداق آیه «الم‌تری کیف ضرب‌الله مثلا کلمه طیبه کشجره طیبه» باشید که آفت به آن نمی‌رسد و شاخ و برگش همه را فراگرفته است.

توانمندسازی اقتصادی حاصل ۱۰ سال تلاش بنیادبرکت

عارف نوروزی، مدیرعامل بنیاد برکت وابسته به ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) با بیان اینکه امروز بنیاد برکت بستر مناسبی برای انجام خدمات گسترده در حوزه‌هایی است که نیازمند توانمندسازی اقتصادی بیشترند، گفت: ۱۰سال از تاسیس بنیاد برکت گذشته و ما راهی به بلندای معرفت و دانایی که با نور و برکت عجین شده را طی کردیم و عهد بستیم تا محرومیت را از چهره ایران پاک کنیم، عهد بستیم هزار روستا آباد شود و اینک درحال عبور از این هزارها هستیم.

نوروزی در مراسم افتتاح و بهره‌برداری از یک هزارمین مدرسه برکت که با حضور رییس دفتر مقام معظم رهبری، رییس ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره)، اعضای هیات امنای ستاد و جمعی از مسوولان کشوری برگزار شد، با اشاره به فرمایشات مقام معظم رهبری در سال ۸۶ مبنی بر اینکه: «در ذهنم حل مشکلات محرومین بوده، اینکه هزار نقطه آباد شود، هزار مدرسه در کشور ساخته شود و مشکلات هزار روستا برطرف شود.» گفت: این فرمایش مبنای تشکیل بنیاد برکت از سوی ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) شد و امروز شاهد افتتاح هزارمین مدرسه به همراه ۷۶مدرسه دیگر با ۶۰۰ کلاس درس و ۶۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری هستیم.

او افزود: مدارس برکت از آزمون‌های زلزله در کرمانشاه و ارسباران و... موفق بیرون آمدند و در روستاهایی که تا هشتاد درصد تخریب شد، شیشه‌یی از مدارس برکت نشکست و دکتر مخبر دستور داد امروز از پیمانکاران این مدارس تقدیر کنیم. مدیرعامل بنیاد برکت با اشاره به اینکه کار محکم و اصولی ماندگار است و به دیگران می‌آموزد ساخت‌وسازهای این‌چنینی با رعایت استانداردهای لازم را مدنظر قرار دهند، اظهار کرد: ۱۰سال گذشت و کار برکت منحصر به ساخت مدارس نشد، راه‌سازی، پل‌سازی، کمک به محرومین، مسجدسازی، توانمندسازی اقتصادی، ساخت مسکن محرومین و ده‌ها فعالیت اجتماعی دیگر نیز همزمان انجام گرفت.

نوروزی ادامه داد: امروز بنیاد برکت بستر مناسبی برای انجام خدمات گسترده در حوزه‌هایی است که نیازمند توانمندسازی اقتصادی بیشترند. ما راهی به بلندای معرفت و دانایی که با نور و برکت عجین شده را طی کردیم و عهد بستیم تا محرومیت را از چهره ایران پاک کنیم، عهد بستیم هزار روستا آباد شود و اینک در حال عبور از این هزارها هستیم. او افزود: امروز بنیاد برکت نامی عجین شده با عشق و همت و به وسعت ایران اسلامی است و امیدواریم شایستگی داشته باشیم و این راه پربرکت را شتابان ادامه دهیم.

تقدیر از پیمانکاران ساخت مدارس برکت

در پایان این مراسم از پیمانکاران ساخت مدارس برکت در مناطق زلزله زده که در حوادث زلزله اخیر کرمانشاه دچار هیچ آسیبی نشدند، تجلیل شد.

همچنین از تمبر یادبود افتتاح هزارمین مدرسه برکت نیز رونمایی شد.

ویژه

تعرفه اینترنت همراه اول برای پیام‌رسان‌های داخلی یک‌سوم شد

با اجرای مصوبه ۲۶۵ رگولاتوری، تعرفه اینترنت همراه اول برای پیام‌رسان‌های داخلی به یک‌سوم کاهش یافت.

اداره کل ارتباطات شرکت ارتباطات سیار ایران اعلام کرد: با اجرای مصوبه ۲۶۵ کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات که درراستای مصوبات شورای عالی فضای مجازی با موضوع سیاست‌ها و اقدامات ساماندهی پیام‌رسان‌های اجتماعی و برای حمایت و توسعه فعالیت پیام‌رسان‌های داخلی بوده است، از ساعت ۱۶ روز جمعه ۲۹ دی‌ماه، سقف تعرفه کاربر نهایی پیام‌رسان‌های داخلی مجاز را به میزان یک‌سوم سقف تعرفه ترافیک بین‌الملل کاربران نهایی اعمال می‌کند. براساس این اعلام، برای حمایت از توسعه و ساماندهی فعالیت پیام‌رسان‌های اجتماعی داخلی، سقف تعرفه کاربر نهایی پیام‌رسان‌های داخلی مجاز، در استفاده آزاد و بسته‌های دیتا به میزان یک‌سوم سقف تعرفه ترافیک بین‌الملل کاربران نهایی محاسبه می‌شود. اپراتور اول درراستای حمایت از تولیدات و مهارت‌های ایرانی و تحقق اقتصاد مقاومتی، آمادگی خود را بر حمایت از نرم‌افزارهای بومی و پیام‌رسان‌های اجتماعی داخلی اعلام کرده است. طبق اعلام، این کاهش تعرفه برای پیام‌رسان‌های «گپ، ای گپ، بیسفون و سروش» انجام شده است. پیش از این اپراتور اول تعرفه استفاده از سایت‌های پرمصرف منتخب داخلی را نیز به نصف کاهش داده بود.

اخبار شهرستان‌ها

■ **جشنواره فراگیری نخستین واژه (آب) در شهر خمین برگزار شد**-اراک | با حضور رییس اداره آموزش و پرورش و مدیر امور آبفا شهرستان خمین، آخرین جشنواره فراگیری نخستین واژه، در سالن فرهنگسرای امام‌خمینی شهر خمین برای ۳۰۰ دانش‌آموز کلاس اولی این شهر برگزار شد. در این جشنواره محمدی رییس اداره آموزش و پرورش و مشهدی مدیر امور آبفا خمین طی سخنانی دانش‌آموزان را با وضعیت آب در کشور، لزوم مصرف بهینه آب و راه استفاده درست از آب آشنا نمودند. اجرای برنامه‌های متنوع همچون نمایش، مسابقه، تدریس آب توسط آموزگاران کلاس اول، توزیع پکیج‌های آموزشی و نواختن زنگ آب توسط مسوولان ازجمله برنامه‌های این جشنواره بود که با استقبال دانش‌آموزان مواجه شد. گفتنی است این جشنواره با هدف فرهنگسازی مصرف بهینه آب بین کودکان و درراستای برگزاری جشنواره سراسری فراگیری نخستین واژه در سطح کشور برای ۲۲۰۰ دانش‌آموز کلاس‌اولی در شهرهای استان مرکزی برگزار شد.

■ **برگزاری مانور مقابله با اثرات زلزله بین استان‌های همجوار**-اراک | همزمان با هفته ایمنی در برابر زلزله و کاهش اثرات بلایای طبیعی مانور مشترک با هدف آمادگی نیروهای امدادی و تعمیراتی در مقابله با اثرات ناشی از زلزله، آتش‌سوزی و انفجار به همت معاونت بهره‌برداری، واحد HSE و مدیریت بحران و پدافند غیرعامل شرکت گاز استان مرکزی، شرکت گاز ناحیه خمین و با حضور و مشارکت شرکت‌های گاز استانی لرستان، اصفهان و منطقه دو عملیات انتقال گاز اصفهان به همراه دیگر دستگاه‌های امدادرسان شهر خمین در سطح این شهر برگزار شد. مدیرعامل شرکت گاز استان مرکزی گفت: هدف از برگزاری این مانور افزایش توانمندی و آمادگی شرکت گاز هنگام بروز زلزله است. بر پایه این گزارش جواد مهندس مدیرعامل شرکت گاز استان مرکزی ضمن تشکر از کلیه دست‌اندرکاران برگزاری مانور مذکور گفت: برگزاری این‌گونه مانورها برای توانمند نمودن نیروهای امدادی و تعمیراتی الزامی بوده و باید با برگزاری این‌گونه مانورها توان عملیاتی این نیروها را در زمان مقابله با بروز بحران‌ها و بلایای طبیعی ازجمله زلزله سنجید تا در زمان بروز حوادث خدمت‌رسانی به مردم با تمام توان صورت پذیرد و خواستار تعامل بیشتر شرکت‌های گاز استانی همجوار شد.

■ **چشم‌نوازی برج کبوتر خانه جوی‌آباد برای گردشگران**-اصفهان | بنای برج کبوترخانه جوی‌آباد، نشان از اصالت پیشه کشاورزی ساکنان این محله دارد. این برج عهد صفویه در سمت غرب محله جوی‌آباد و شمال امامزاده سیدنجم‌الدین قرار گرفته است. ضخامت و عرض ۴.۵ متری دیوارهای آن به گفته کارشناسان نشان‌دهنده آن است که شاید بنای اولیه آن ابتدا به صورت برج دیده‌بانی بوده و بعدها تبدیل به کبوترخانه شده است. این اثر کهن در آبان سال ۸۴ به شماره ۱۳۶۱۲ به ثبت آثار ملی ایران رسید. سه مسجد چهارده معصوم، امام زمان(عج) و مجیر و چند حمام خزینه‌یی مربوط به دوران قاجار از دیگر بناهای تاریخی محله جوی‌آباد خمینی‌شهر است.

■ **گرمای بازارچه‌های مهاباد در روز تعطیل زمستانی**-سنندج | در یک روز تعطیل و سرد زمستانی حضور میهمانان از شهرهای مختلف باعث رونق بازارچه‌های مهاباد شده است. بازارچه‌های مهاباد در روزهای سرد زمستان همچنان پذیرای میهمانان از شهرهای مختلف است.

نکته قابل توجه در خریدها هم حمایتی است که از کالای وطنی می‌شود. مهاباد به‌عنوان یکی از مقصدهای خرید و گردشگری در آذربایجان‌غربی در اکثر فصول سال پذیرای میهمانان از اقصا نقاط کشور است.

■ **غلظت گرد و غبار اهواز بیش از ۶۶ برابر حد مجاز**-اهواز | مدیر روابط عمومی اداره کل حفاظت محیط‌زیست خوزستان گفت: هم‌اکنون غلظت گرد و غبار در اهواز بیش از ۶۶ برابر حد مجاز رسیده است. شهریار عسکری با اشاره به وقوع پدیده گرد و غبار در نقاطی از خوزستان از پیش‌بینی ظهر امروز اظهار کرد: در ساعت ۱۲ روز جمعه میزان غلظت گرد و غبار در اهواز ۵۵۳۸ میکروگرم بر مترمکعب، در حمیدیه ۶۶۹میکروگرم بر مترمکعب، در ماهشهر ۴۹۸میکروگرم بر مترمکعب و در خرمشهر ۴۷۱میکروگرم بر مترمکعب بوده است. وی تصریح کرد: همچنین غلظت گرد و غبار ساعت ۱۰ ظهر در شادگان ۴۱۳ میکروگرم بر مترمکعب و در دزفول نیز ۹۶ میکروگرم بر مترمکعب اندازه‌گیری شده است.

■ **ثبت ۱۷ پرونده ناملموس استان یزد در فهرست آثار ملی**-یزد | طی دو سال گذشته استان یزد رتبه نخست را در تعداد آثار فرهنگی ثبت شده در کشور به خود اختصاص داده است. معاون میراث فرهنگی استان یزد گفت: در آخرین جلسه ثبت ناملموس سازمان میراث فرهنگی ۱۷پرونده ثبت ناملموس استان یزد تایید و ثبت ملی شد. ساشا ریاحی مقدم گفت: یکی از وظایف مهم میراث فرهنگی مطالعه و بررسی پیرامون آثار فرهنگی تاریخی و طبیعی برای ثبت آنها در فهرست آثار ملی و بررسی و شناسایی آثار فرهنگی و تاریخی و طبیعی دارای ارزش و همچنین تهیه شناسنامه‌های فنی و سایر موارد مربوط به ثبت آثار منقول و غیرمنقول تاریخی-فرهنگی، بافت‌های تاریخی، میراث طبیعی و معنوی در فهرست آثار ملی است.

چهره‌های استانی

درصدد رسیدن به تولید ۵۵میلیون تن فولاد در کشور هستیم

اصفهان |

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: ظرفیت تولید فولاد کشور ۲۱میلیون تن بوده که طی ۴سال گذشته به ۳۳میلیون تن رسیده است، البته هدف ما رسیدن به ظرفیت تولید ۵۵میلیون تن است.

به گزارش «تعادل» و به نقل از ارک خبر، مهدی کرباسیان در مراسم بیست و پنجمین سالروز افتتاح شرکت فولادمبارکه اصفهان اظهار کرد: به عنوان رییس هیات عامل ایمیدرو و یکی از سهامداران فولاد مبارکه جشن بیست و پنجمین سالروز افتتاح فولاد را تبریک عرض می‌کنم.

وی افزود: تجارت فلز در صحنه بین‌المللی در سال ۲۰۱۶ حدود ۲هزار میلیارد دلار بوده که ۴۳درصد آن به فولاد اختصاص یافته است؛ فولاد تاثیر زیادی در توسعه اشتغال کشورها دارد و چین با استفاده از این صنعت ظرفیت اشتغال خود را حفظ کرده و یکی از شاخصه‌های اقتصادی این کشور تولید فولاد است.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه ظرفیت‌های زیادی در کشور وجود دارد و تلاش بیشتری باید توسط مسوولان صورت گیرد، گفت: ظرفیت تولید فولاد کشور ۲۱میلیون تن بوده که طی ۴سال گذشته به ۳۳میلیون تن رسیده است، البته هدف ما رسیدن به ظرفیت تولید ۵۵میلیون تن است.

وی خاطرنشان کرد: صادرات فولاد کشور در سال ۹۱ به ۵۰۰هزار تن هم نمی‌رسید اما امسال به تولید ۸ میلیون تنی در فولاد رسیده‌ایم و در اقتصاد مقاومتی باید به حوزه فولاد توجه ویژه شود.

کاهش ۱۵میلیون مترمکعبی مصرف آب در فولادمبارکه

اصفهان |

مدیرعامل شرکت فولادمبارکه اصفهان با بیان اینکه یکی از رسالت‌های فولادمبارکه کاهش مصرف آب است، گفت: میزان مصرف آب در شرکت فولادمبارکه ۴۰میلیون مترمکعب بوده که این میزان به ۲۵میلیون مترمکعب کاهش یافته است.

به گزارش «تعادل» بهرام سبحانی در مراسم بیست و پنجمین سالروز افتتاح شرکت فولادمبارکه اصفهان ضمن تسلیت به خانواده شهدای حادثه سانچی اظهار کرد: در زمان جنگ و دوران دفاع مقدس بزرگ‌ترین مجتمع صنعتی خاورمیانه با تمام سختی‌ها در مبارکه شکل گرفت.

وی افزود: فولادمبارکه بعد از ۲۵سال بهره‌برداری با سهم ۲۲درصدی بزرگ‌ترین تولیدکننده و بزرگ‌ترین شرکت بورسی با ۷هزار و ۵۰۰میلیارد تومان هزینه ثبت شده است؛ به صورت مشترک هزار شرکت و به صورت غیرمستقیم ۳هزار شرکت مشتری فولادمبارکه هستند.

مدیرعامل شرکت فولادمبارکه اصفهان گفت: مجتمع فولاد هرمزگان جنوب، صنایع معدنی فولاد سنگان، مجتمع صنعتی معدنی فولاد سنگ، ورق خودرو چهارمحال، فولاد سپیددشت چهارمحال، فولاد امیرکبیر کاشان، شرکت تامین و توسعه زیرساخت‌های شرق ایران، شرکت فنی مهندسی فولاد، ایریسا، فلز تدارک، تارا استیل، تامکو و باشگاه سپاهان از جمله شرکت‌های زیرمجموعه فولادمبارکه هستند.

لزوم بسیج تمام مدیران برای حل مساله اشتغال

خوزستان |

استاندار خوزستان با بیان اینکه در استان حاشیه بر متن غلبه پیدا کرده است، گفت: مدیران استان برای حل مشکلات به جلسه نمی‌آیند، بلکه برای آنکه شریعتی آنها را ببینند در جلسات حاضر می‌شوند. منصب‌ها و پست‌ها در خوزستان بر متن کار غلبه پیدا کرده و این مساله درد استان است.

به گزارش ایسنا، غلامرضا شریعتی دیروز در کارگروه شورای اشتغال شهرستان هندیجان با انتقاد از مدیران استان برای عدم حضور در جلسات اظهار کرد: مساله عدم حضور مدیران استانداری و سایر دستگاه‌های استان در جلسات به هیچ‌وجه پسندیده نیست. وی افزود: مدیران استان برای حل مشکلات به جلسه نمی‌آیند، بلکه برای آنکه شریعتی آنها را ببینند در جلسات حاضر می‌شوند. منصب‌ها و پست‌ها در خوزستان بر متن کار غلبه پیدا کرده و این مساله درد استان است.

استاندار خوزستان تصریح کرد: به دلیل لغو شدن سفر مهمانانی که قرار بود از تهران به اهواز بیایند، توانستم در این جلسه حاضر شوم اما مدیران استان به دلیل اینکه فهمیده بودند که من در این جلسه حاضر نمی‌شوم، حضور پیدا نکردند و این قابل پذیرش نیست.

شریعتی با انتقاد از همه مدیرانی که در جلسه شورای اشتغال شهرستان هندیجان حاضر نشدند، گفت: به دفتر خود اعلام کرده‌ام تا به همه این مدیران بدون هیچ ملاحظه‌یی تذکر بدهند زیرا تکرار این مساله از هیچ مدیری قابل قبول نیست.

سیستم آموزشی هوشمند نقش مهمی در توسعه کشور دارد

گیلان |

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی گفت: معتقدیم سیستم آموزشی توانمند و هوشمند نقش مهمی در توسعه همه‌جانبه کشور دارد. به گزارش ایسنا، رضا مسرور در نشست شورای آموزش و پرورش منطقه آزاد انزلی، یکی از علت‌های اصلی پیشرفت در جوامع توسعه یافته بهره‌مندی از سیستم آموزشی کارآمد دانست و افزود: با بهره‌مندی از ظرفیت‌های منطقه آزاد انزلی می‌توان در زمینه توانمندسازی معلمان منطقه و کیفیت بخشی تعلیم و آموزش دانش‌آموزان گام‌های موثری برداشت. رییس هیات‌مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی با اشاره به نظام‌های آموزشی مناسب در جهت الگوسازی دانش‌آموزان با توجه به فضای اجتماعی افزود: در نظام آموزشی علاوه بر ارتقای مهارت نیاز است به مقوله‌هایی همچون راستگویی، وفاداری، امانتداری در راستای ساختن انسان‌های خوب و شایسته بیش از پیش توجه شود.

وی با تاکید بر توجه ویژه این سازمان به مباحث تربیتی افزود: معتقدیم، سیستم آموزشی توانمند و هوشمند نقش مهمی در توسعه همه‌جانبه کشور دارد. مسرور با اشاره به اهمیت تکریم، تامین مالی و حفظ شأن و منزلت معلمان به همراهی و تعامل با آموزش و پرورش استان در اجرای پروژه‌های آموزشی و فرهنگی گفت: آمادگی لازم جهت اجرای طرح‌های الگوی آموزش و پرورش کشور در سطح مدارس منطقه آزاد انزلی از سوی این سازمان وجود دارد.

اخبار

اعلام اسامی واجدان شرایط کسرخدمت‌های جدید

جانشـین رییس سازمان وظیفه عمومی اعلام کرد که طی یکی دو هفته آینده نتایج افراد واجد صلاحیت برای بهره‌مندی از کسرخدمت‌های ایثارگری، آزادگی و رزمندگی اعلام خواهد شد.

ابراهیـم کریمی درباره آخریـن وضعیت افراد ثبت نام‌کننده در طرح کسـرخدمت‌های ناشی از ایثارگری، جانبازی و رزمندگی و اعلام زمان اسـامی ۲۰ هزارنفر واجد شرایط اظهارکرد: برابر آمارهای ما در مهلت تعیین شـده برای ثبت نام متقاضیان، ۳۵۷ هزار نفر اقدام به ثبت نام کردند که بلافاصله پس از اتمام مهلت ثبت نام عملیات بررسی مدارک و اسناد ارائه شده از سوی این افراد در دستور کار قرار گرفت. او با بیان اینکه در حال حاضر عملیات بررسی مدارک و فرم‌های پر شده توسط ایـن افراد در مراحل پایانی خود قرار دارد، درباره اینکه اسـامی افراد واجد شرایط چه زمانی اعلام خواهد شد، به ایسنا گفت: طبق زمان بندی‌های ما، طی یکی - دو هفته آینده اسامی افراد واجد شرایط اعلام خواهد شد و این افراد باید اسـناد و مـدارک خود را برای تکمیل بررسـی‌ها و راستی‌آزمایی به سـازمان وظیفه عمومی ناجا ارائه کنند تا پس از تایید صحت اظهارات‌شـان از این کسـر خدمت‌ها بهره‌مند شوند. به گفته جانشین رییس سـازمان وظیفه عمومی ناجا، در سال آینده نیز ۲۰ هزارنفر دیگر می‌توانند در صورتی که بالاترین امتیاز را کسب کنند از این کسرخدمت‌ها بهره‌مند شوند.

قانون هوای پاک در سال ۹۷ اجرا می‌شود

رییس سازمان حفاظت محیط زیست با بیان اینکه امیدواریـم با تصویب آیین‌نامه‌ها، قانون هوای پاک در اوایل سـال ۹۷ اجرایی شـود، گفت: مـردم خود باید تشـخیص دهند کـه کالای آلوده‌کننـده نخرند و در مقابل کالای غیراستاندارد مقاومت کنند.

عیسـی کلانتری به مناسبت روز هوای پاک، نقش و وظایف دسـتگاه‌ها در قانون هوای پاک را تشـریح و اظهار کرد: خوشبختانه مجلس قانون هوای پاک را در مرداد ماه امسـال تصویب کرد. آیین‌نامه‌های اجرایی این قانون قرار بود ظرف شـش ماه نوشـته شود و به تصویب دولت برسد اما متاسفانه به دلیل آنکه محیط زیست باید آیین‌نامه‌های اجرایی را توسط دستگاه‌های مختلف هماهنگ کند، این آیین‌نامه‌ها هنوز به دولت ارسال نشده است. کلانتری با اشاره به اینکه امیدواریم تا پایان بهمن ماه امسال بتوانیم آیین‌نامه‌ها را به دولت ارسال کنیم، تصریح کرد: اگر این آیین‌نامه‌ها تا پایان سـال تصویب شـود قانون هوای پاک از اول سال ۹۷ اجرایی می‌شود.

او ادامـه داد: بخش‌هایـی از قانون هـوای پاک در مصوبات دولت طی سال‌های ۹۰، ۹۳ و ۹۵ اجرایی شد ولی باید هر چه سـریع‌تر حالت قانونی به خود بگیرد. ما از مسـوولان ذی‌ربط در سـازمان حفاظت محیط زیست خواستیم که با دستگاه‌های اجرایی هماهنگی بیشتری داشته باشـند چراکه هرچه بیشتر مشارکت آنهـا در این قانون جلب شـود، تصویب آیین‌نامه‌های قانـون هوای پاک در دولـت راحت‌ترصورت می‌گیرد. معاون رییس‌جمهور با بیان اینکه اگر این آیین‌نامه‌های اجرایی تا پایان سـال در دولت تصویب و به دستگاه‌ها ابلاغ شـود، کمک بزرگـی به بهبـود وضعیت هوای کلان‌شـهرها و تهران می‌شود، گفت: سازمان حفاظت محیط زیسـت باید این آیین‌نامه‌ها را جمع‌آوری کند و به تصویب دولت برسـاند کـه در حال حاضر در این مرحله هستیم.

او در بخش دیگری از صحبت‌های خود با اشاره به نقـش و حقوق مردم در قانون هوای پاک تصریح کرد: از خودروهایی که آلوده‌کننده هسـتند و سـاخت آنها کماکان در چارچوب سیاست‌های دولت ادامه می‌یابد به بهانه اشـتغال نباید حمایت کـرد. ما می‌گوییم که خودرو آلاینده نباید سـاخته شود ولی در پاسخ به ما می‌گویند که ۲۰۰۰ نفر در این بخش شـاغل هستند، خوب اگر ۲۰۰۰ نفر بیکار شـوند بهتر اسـت یا اینکه ۲میلیون نفر آلوده به بیماری شـوند؟ مردم خود باید تشـخیص دهند که کالای آلوده‌کننده محیط زیست نخرند و در مقابل کالاهای غیراستاندارد مقاومت کنند.

صدور کارنامه ارزیابی مدارس

مدیـر آموزش از راه دور وزارت آموزش و پرورش با اشـاره به تحصیل ۱۷۲هزار دانش‌آموز در ۱۶۱۵مرکز آموزش از راه دور گفت: مدارس امسـال تحت ارزیابی قرار گرفته و برای آنها کارنامه عملکرد صادر می‌شود.

گودرز شاهمرادی شمار مدارس و مراکز آموزش از راه دور تحت پوشش وزارت آموزش و پرورش را ۱۶۱۵ مورد دانسـت و اظهار کرد: طی نیمسال تحصیلی اول سال گذشته ۱۷۵ هزار نفر جذب شدند و در نیمسال دوم نیز موفق به جذب ۱۵۸ هزار نفر شدیم.

او افزود: نیمسـال تحصیلی اول سال جاری شمار ثبت نام‌شـدگان در مراکز آمـوزش ازراه دور به ۱۷۲ هزار نفر رسیده اسـت. مدیر آموزش از راه دور وزارت آمـوزش و پرورش با بیان اینکـه نرم تعداد دانش‌آموز در هر مدرسـه ۳۰۰ نفر اسـت گفت: اکنون حدود دو سوم مدارس آموزش از راه دور بیش از ۱۰۰ دانش‌آموز دارند. تلاش می‌کنیم آموزش‌های الکترونیک را توسعه دهیم و به ویژه در مناطق محروم و کم برخوردار امکان دسترسـی به فرصت‌های آموزشـی را فراهم کنیم. او افزود: طرح آموزش الکترونیک در شش مرکز آموزشی در اسـتان البرز به صورت آزمایشی به اجرا در آمده و چندی پیش برای دانش‌آموزان دوره پیش دانشگاهی مناطق زلزله زده کرمانشـاه نیز شروع شد. شاهمرادی با اشـاره به سیاسـت‌گذاری برای افزایش نرخ پوشش تحصیلـی و نقـش آمـوزش از راه دور در تحقق این سـیاس، به ایسنا گفت: متاسـفانه شناخت از مدارس آمـوزش از راه دور در جامعه بالا نیسـت در حالی که ظرفیت‌های خوبی وجود دارد و مراکز آموزش از راه دور فرصت مغتنمی برای توسعه عدالت آموزشی هستند. مدیـر آموزش از راه دور وزارت آموزش و پرورش یکی از اولویت‌های کاری پیش رو را ارزیابی کیفی عملکرد مدارس آموزش از راه دور دانست و تاکید کرد: برای این امر ۱۱ شاخص درنظر گرفته شده است و امتیازاتی تعیین شده و اگر مدرسه‌یی نمره‌یی کمتر از حد نصاب کسب کند ضوابطی نظیر جلوگیری از ادامه فعالیت در سال آتی برای وی اعمال می‌شود.

نخستین سکوی نفتی خاورمیانه موزه می‌شود

«بهرگانسر» در انتظار گردشگران

ریحانه جاویدی |

تا چشـم کار می‌کند آب اسـت، خورشید ردش را بـر سـبزآبی‌های خلیـج فارس پهـن می‌کند و شـناورها آب را می‌شـکافند و پیـش می‌روند. در میانه‌هـای خلیج، آتش فلرها از دور نمایان شـده و شـعله می‌کشـد و چاه‌های نفت است که پشت سر هم ردیف می‌شوند. دریا رنگ و بوی نفت می‌گیرد، خلیج فارس سـال‌های سال است شـیره جانش را سـخاوتمندانه می‌بخشـد تا چرخ اقتصاد و صنعت ایران با سـرعت بچرخد. سـال ۱۳۳۸ بود که برای نخسـتین‌بار قلب خلیـج را در بهرگان شـکافتند و چاه نفت کشـف شـد. دو سـال بعد نخسـتین سـکوی نفتی دریایی خاورمیانه با همکاری شرکت ایتالیایی «سـیریپ» در این منطقه سـاخته شد و از آن زمان بود که نفت بر بوشـهر سـایه انداخت و سکوی بهرگانسردر شمال این استان، مادر سکوهای نفتی ایران شـد. سـکویی که آتش جنـگ ایران و عـراق را به جان خرید اما از پـا درنیامد، هنوز هم رد ترکش‌هـای عراق بر بدنه فلزیش نمایان اسـت و پایه‌های سـوخته‌اش نصفه و نیمه از آب سربلند کرده‌اند. تماشـای نخستین سکوی نفتی خاورمیانه آنقدر جذابیت دارد که گردشگران دل به دریا بزنند و بخواهند بازدیدی از آن داشـته باشـند، گواه این علاقه‌مندی هم تورهای غیرمجازی است که گهگاه در سکوی‌های سرچاهی این منطقه برگزار می‌شود اما حالا دفتـر موزه‌ها و مرکز اسـناد صنعت نفت، تصمیم بر آن گرفته تا این سکوی تاریخی را مرمت و به موزه و هتل دریایی تبدیل کند.

سـکوی قدیمی که در سال ۱۳۴۰ ساخته شد، تـا زمان جنـگ روزانه ۳۰ هزار بشـکه نفت تولید می‌کرد اما بعد از آن آسیب‌های جنگ از یک طرف و قدیمی و مسـتهلک شـدنش از طرف دیگر سبب شـد تا این سـکوی تاریخی برای همیشه غیرفعال باشـد. بعـد از آن از سـال ۱۳۷۳، میـدان نفتـی بهرگانسر توسعه یافت و امروز یک مجموعه است با یک سکوی اصلی، هفت سکوی اقماری و ۱۱ حلقه چاه. توربین‌ها در بهرگانسـر هنوز هم می‌چرخند تا روزی ۷۵ هزار بشـکه نفت از چاه استخراج شود و معادلات بازار نفت بر هم نریزد. اما سـکوی قدیمی بهرگانسـر، این روزها کاربری مسـکونی دارد برای مهندسانی که روزهایشان را در آفتاب داغ جنوب و روی سکو می‌گذرانند. اکبر نعمت‌اللهی، مدیر دفتر موزه‌ها و مرکز و اسـناد شـرکت نفت درباره طرح تازه این دفتر در راسـتای احیای میراث نفت کشور می‌گوید: «به دنبال طرحی که از چهارسـال پیش بـرای مرمت سـازه‌های تاریخی متعلق به شـرکت نفت و تبدیل آنها به موزه تعریف شـد، قرار اسـت سکوی نفتی دریایی بهرگانسر که نخستین سکوی نفتی دریایی خاورمیانه محسـوب می‌شـود، مرمت شـده و به موزه و هتل دریایی تبدیل شـود تا با در نظر گرفتن تسـهیلات لازم برای گردشگری، امکان بازدید برای علاقه‌مندان فراهم شود.»

او افـزود: «در شـرایط فعلـی سـکوی قدیمی بهرگانسـر نیاز به یک مرمت جـدی دارد، به دلیل فرسـودگی و شـوری آب، پایه‌های این سازه دچار خوردگی شده و باید عملیات مقاوم‌سازی روی آنها انجام شـود از طرف دیگر اگر قرار باشـد این سکو بـه موزه یا هتـل دریایی تغییر کاربـری دهد، باید سبک‌سازی شود و سـازه‌های اضافی که وزن سکو را زیاد کرده‌اند، حذف شود اما این کار باید با رعایت ضوابطی باشـد که به شکل اولیه سـکو لطمه وارد نشود.»

معضل فضای اقامتی، دامن بهرگان را گرفت

تبدیل سـکوی نفتی بهرگانسر به موزه می‌تواند نقطه آغازی باشد برای راه‌اندازی گردشگری صنعتی در ایران، شاخه‌ای از گردشگری که نه تنها می‌تواند بـرای علاقه‌مندان به نفت جذاب باشـد بلکه برای محققان و دانشـجویان هم شـرایطی را فراهم کند تا با فضای کار بر سـکوی نفتی بیشـتر آشنا شوند. اکبر نعمت‌اللهی بیان کرد: «در راسـتای طرحی که در نهایت مد نظر دفتر موزه‌های شرکت نفت است، قرار اسـت تورهای ۲۰ تا ۳۰ نفره برگزار شـود که گردشـگران بتوانند از بوشهر برای بازدید این سکو به بهرگانسـر سـفر کنند. در حال حاضر با اتحادیه تورگردانان برای این موضوع وارد مذاکره شـدیم و قرار اسـت همزمان با انجام مرمت سـکو، تورها هم آغاز شود، پیش‌بینی می‌شود نوروز ۹۷ علاقه‌مندان بتوانند از این سکو بازدید کنند.»

مدیر دفتر موزه‌ها و مرکز اسـناد شـرکت نفت، مهم‌ترین معضل در مسیر توسعه گردشگری بهرگان را نبود فضای اقامتی مناسـب دانست و گفت: «در بهـرگان حتی یک هتل هم وجـود ندارد، در گناوه هـم بـا اینکه چند هتل و مهمانسـرا وجـود دارد، امـا هیچ کدام کیفیت مناسـبی نداشـته و باید به زیرساخت‌هایشان توجه شود. اگر قرار باشد سکوی بهرگانسـر به موزه تبدیل شود و تور صنعتی برایش تعریف کنیم، باید فضای اقامتی ایجاد شده و مهم‌تر از آن اقامتگاه‌های بوم گردی توسعه یابد. در شرایط فعلی اگـر بخواهیم نوروز ۹۷ سـکو را برای بازدید آماده کنیم در شـرایطی ایـن امکان وجود دارد که تور یک روزه برگزار شود و نیاز به اقامت نباشد. اگر افرادی بخواهند در زمینه توسعه اقامتگاه‌ها در این منطقـه و برگزاری تور فعالیت کنند، شـرکت نفت آمـاده همکاری با آنهـا را دارد و بخش حمل و نقل تورها را بطور رایگان بر عهده می‌گیرد.»

ترافیک پرونده‌های ثبتی در سازمان میراث‌فرهنگی

با وجود اینکه این سـکو نخسـتین سکوی نفتی دریایی کشـور اسـت اما تاکنون در فهرست میراث ملی به ثبت نرسـیده اسـت. نعمت‌اللهی درباره این موضـوع افزود: «پرونده ثبت ملی این سـکو آماده و برای انجام مراحل بعدی در اختیار سـازمان میراث فرهنگی قرار گرفته است اما به دلیل اینکه جلسات شورای فنی میراث فرهنگی دیر به دیر تشکیل شده و حجم پرونده‌هایی که برای ثبت ملی آماده می‌شود، زیاد است هنوز نوبت به ثبت سکوی نفتی بهرگانسر نرسیده است. به عبارتی در سازمان میراث فرهنگی ترافیـک پرونده‌های ثبتی اسـت. سـازمان میراث فرهنگـی حتی از وجود برخی بناهـا اطلاع ندارد و به بناهای ثبت شده سرکشـی نمی‌کند اگر از سن سازمان گزارش عملکرد برای حفاظت بناهای ثبتی خواسته شود، چنین گزارشی را ندارند. با این وجود شرکت نفت تلاش می‌کند بناهای تحت اختیارش را حفاظت کند، آن دسـته کـه قابلیت تبدیل به موزه را دارنـد، موزه می‌شـود و آن سـازه‌هایی که امکان تبدیلشـان بـه موزه نیسـت، حفاظـت و نگهداری می‌شـود تا کاربری مناسب برایشـان تعریف شود. تاکنون ۱۲۴ بنای تاریخی متعلق به شرکت نفت را ثبت ملی کردیم و تصمیم داریم تا پایان سـال ۱۳۰ بنای دیگر را ثبت کنیم.»

بی‌پولی سیستماتیک «سلامت» و «وضع وخیم دارو»

دو سـال اسـت که «سـلامت» بـا «بی‌پولی» سیستماتیکی دسـت‌وپنجه نرم می‌کند و برای حل این مشـکلات مالی دست به دامان دولت و مجلس شده است؛ هر بار نیز با راهکارهایی موقت این زخم ضماد گذاشته شد، اما...

این روزها طرح تحول نظام سلامت در سربالایی اعتبـاری گیر کـرده اسـت؛ مطالبـات عقب‌مانده بیمارسـتان‌ها و داروخانه‌هـا، کمبـود برخی اقلام دارویی، تاخیر در پرداخت‌های پرسنلی دانشگاه‌های علوم پزشـکی، ورشکسـتگی بیمه‌یی و... مشکلاتی اسـت که ایـن روزها بر سـر راه «تحـول» قد علم کرده‌انـد و کمـک فـوری دولـت و مجلسـی‌ها را می‌طلبد تـا مرهمی موثر برای این مشـکلات پیدا کنند. هرچند که سال گذشـته مجلسی‌ها تصویب کردنـد تا به‌جـای پـول، اوراق قرضـه بابت طلب بیمارسـتان‌ها و داروخانه‌هـا داده و اندکی از حجم فشـارها بر این واحدهای خدمت‌رسان کاسته شود، اما توزیع اوراق قرضه نه‌تنها فشارها را کم نکرد، بلکه مشکلات دیگری را هم پیش پای نظام سلامت قرار داد؛ بطوریکه در خوشبینانه‌ترین حالت شرکت‌های دارویی و بیمارسـتان‌ها باید یکسـال صبر کنند تا اوراق‌شان تبدیل به پول نقد شود.

در این شـرایط، بیشـترین خطر بی‌پولی حوزه سـلامت، متوجـه داروی بیماران اسـت؛ بطوریکه زمزمه‌هایـی از کمبود دارو به ویژه در حوزه بیماران خاص در برخی استان‌های کشور به گوش می‌رسد. به عنوان مثال اکنون بیماران هموفیلی مشکل جدی دارو دارند؛ بطوریکه راضیه حنطوش‌زاده - کارشناس هموفیلـی اداره بیماران خاص وزارت بهداشـت در این باره به ایسـنا گفت که «در حال حاضر مشـکل تامین برخی داروهای بیماران خاص به دلیل تاخیر بیمه‌ها در پرداخت مطالبات‌شـان به بیمارستان‌ها و داروخانه‌ها جدی شده است.»

از طرفی داروخانه‌ها هم حدود یکسـال است که پولـی بابت ارائه خدمت‌شـان دریافت نکرده‌اند و به تبـع این موضوع، پولی در بسـاط ندارنـد تا بدهی سنگین‌شان را به شـرکت‌های پخش دارو بپردازند.

شرکت‌های پخش‌کننده دارو هم که بیش از یکسال قبل نقدا داروها را از شرکت‌های تولیدکننده دارو یا کمپانی‌هـای وارداتی در این حوزه خریداری کردند، هنوز به اصل پول‌شان هم نرسیده‌اند. به همین دلیل اسـت که یکی از اعضای انجمن داروسـازان تهران هشدار می‌دهد که زنجیره تامین دارو تقریبا متوقف شـده و اگر این رونـد ادامه یابد، قطعـا ضربه‌های جدی‌تری به بدنه دارویی کشور وارد خواهد شد.

سیدحسـام‌الدین شـریفنیا، عضـو هیات‌مدیره انجمن داروسـازان تهـران، با بیـان اینکه به دلایل مختلـف از جمله عدم وجود منابـع مالی پایدار در نظام سلامت، عدم اجرای قوانین بالادستی از جمله نظام ارجاع، تدوین گایدلاین‌های دارویی و در مانی، عدم اجرای پرونده الکترونیک سلامت و... پیش‌بینی بروز مشکلاتی وجود داشت، به ایسنا گفت: متاسفانه این مشـکلات اعتباری، بیشـتر از سـایر بخش‌ها، داروخانه‌هـا و به تبع آن زنجیره تامین دارو را تحت تاثیر قرار داده اسـت؛ چراکه سـازمان‌های بیمه‌گر ماه‌هاست مطالبات داروخانه‌های خصوصی و دولتی را پرداخت نکرده‌اند.

او با بیان اینکه بعد از طرح تحول نظام سـلامت بخش عمده‌یی از هزینه‌های دارویی توسـط بیمه‌ها بازپرداخت می‌شود و تنها ۱۰ درصد پرداختی توسط مردم انجام می‌شـود، افزود: البته بیمه‌ها همیشه در پرداخت مطالبات داروخانه‌ها دچار مشـکل بوده‌اند، اما این مشکل بعد از اجرای طرح تحول نظام سلامت تشدید شده اسـت؛ چراکه بعد از آغاز این طرح ۱۱ میلیـون نفر از ایرانی‌های فاقد بیمه تحت پوشـش بیمـه قرار گرفتند و از طرفـی درصد پرداخت بیمه در حوزه دارو از ۷۰ درصد به ۹۰ و حتی بیش از آن رسید و این باعث شد که حجم مطالبات داروخانه‌ها از بیمه‌هـا بالاتر رود و بدهکاری بیمه‌ها سـنگین‌تر شود.

تاخیر پرداخت مطالبات دارویی از یکسال گذشت

شـریفنیا ادامه داد: در حال حاضر در شرایطی هستیم که عمق مطالبات داروخانه‌های خصوصی از سازمان‌های بیمه‌گر به هفت ماه و در داروخانه‌های دولتی به بیش از ۱۳ ماه رسیده و این موضوع خلاف تعهدات بیمه‌هـا، مبنی بـر بازپرداخت ۶۰ درصد مطالبات تا دو هفته پس از تحویل اسـناد و تسویه حساب حداکثر سه ماهی این مطالبات است. بر این اسـاس تقریبا از نهم آذر ماه سال گذشته پولی به بیمارستان‌های دولتی بابت هزینه‌های دارویی‌شان پرداخت نشـده اسـت. این درحالی اسـت که این مراکز یکسـال پیـش، از شـرکت‌های پخش دارو خریدشان را انجام داده‌اند و به تبع آن شرکت‌های پخش هم دارو را از شـرکت‌های واردکننده دارو یا تولیدکننـدگان آن خریداری کردند، اما هنوز پولی دریافت نکرده‌اند.

طلب ۴۳۰۰ میلیاردی شرکت‌های پخش از بیمارستان‌ها

عضو هیات‌مدیره انجمن داروسازان تهران با بیان اینکـه بنابراین در حـال حاضر زنجیـره تامین دارو دچار مشکل اساسی شده است، گفت: چراکه بیمه‌ها پولی بـه داروخانه‌ها پرداخت نمی‌کنند و داروخانه‌ها در تامین نقدینگی با مشـکل مواجه شده‌اند. در حال حاضر رقم مطالبات پخش‌های دارویی از بیمارستان‌ها نزدیک به ۴۳۰۰ میلیارد تومان است و ماهانه نزدیک به ۷۰۰ میلیارد تومان به این مطالبات اضافه می‌شود. همین موضوع باعث شده که زنجیره تامین دارو تقریبا متوقف شود. علت اصلی کمبود برخی داروها در بازار در ماه‌های گذشـته نیز به همین دلیل اسـت و اگر همین رونـد ادامه یابد، این کمبـود در ماه‌های آتی بیشتر هم خواهد شد.

اوراق قرضه دردسرساز

او با اشـاره به تصمیم وزارت بهداشت و بیمه‌ها درباره انتشـار اوراق قرضـه و پرداخت آن به جای مطالبات نقدی داروخانه‌ها و بیمارسـتان‌ها، گفت: سـه نوع اوراق قرضه در این زمینه منتشـر شـد؛ اوراق قرضه بیمه سـلامت با سود هشت درصد یک ساله، اوراق قرضه تامین اجتماعی با سـود هشت درصد دو سـاله و یکسـری اوراق کشـوری با سود ۱۶ درصد سـه سـاله. بنابراین این اوراق را منتشر کـرده و آنهـا را به عنوان بخشـی از بدهـی ارائه کردند. شـریفنیا با اشاره به مشـکلات ارائه اوراق قرضه برای شرکت‌های پخش و داروخانه‌ها، گفت: این اوراق قرضه دچار چند مشـکل اساسـی است؛ اولا شـرکت‌های پخش از شرکت‌های واردکننده و تولیدکننـده دارو به ازای پول نقـد دارو گرفته‌اند. یعنی پول را نقـدا پرداخت کرده‌اند، اما حالا اوراق قرضه‌یـی دریافت کردند که پولش را یکسـال بعد با سـود هشت درصد می‌توانند بگیرند. شرکت‌های تولیدکننده هم به همین منوال هستند، یعنی آنها بخشـی از مـواد اولیه را از شـرکت‌های خارجی یا داخلی در ازای پول نقـد خریده‌اند، اما هنوز پولی دریافت نکرده‌اند. اوضاع به قدری وخیم اسـت که در حال حاضر برخی شرکت‌های دارویی برای تهیه بسـته‌بندی دارو هم دچار مشـکل شـده‌اند. دلیل اصلی این مشـکلات بی‌شک عدم وجود منابع مالی پایدار در حوزه سـلامت و نیز هزینه کرد پول دارو در سـایر امـورات بیمارسـتان‌ها از جمله پرداخت کارانه و حقوق است.

کمبود ۵۰ قلم دارو در کشور

عضو هیات‌مدیـره انجمن داروسـازان تهران با بیان اینکه طی آخرین لیسـت منتشر شده نزدیک به ۵۰ قلم دارو در بازار دچار کمبود هستند، اظهار کرد: اگـر اقدام عاجلی انجام نشـود، این لیسـت بزرگ‌تـر و بیمـاران در تهیه داروهـای خود دچار مشکل می‌شوند.

شـریفنیا، درباره کمبود برخی داروهای بیماران خـاص نیز گفت: در حوزه داروهـای بیماران خاص و نیـز برخـی از داروهای وارداتی مشـکل به غیر از عدم وجـود نقدینگـی، بـه سیاسـت‌های کنترل قیمتی وزارت بهداشـت مرتبط اسـت که بر اساس آن شـرکت‌ها ملزم به حفظ قیمت ریالی دارویشان در شرایطی هسـتند که قیمت ارز در سال گذشته نزدیک بـه ۲۰ درصد افزایش یافته و طبیعتا قیمت تمام شده دارو نیز افزایش پیدا کرده، اما با وجود این افزایش، شرکت‌ها موظف شـده‌اند که قیمت ریالی سـال قبل را حفـظ کنند و در نتیجـه ورود برخی داروها برای شـرکت‌های واردکننده به‌صرفه نیست و به همین دلیل شـاید نتواننـد دارو را تامین کنند یا دچار ضرر شـوند. بنابراین بخشـی از کمبودهای داروهای بیماران خاص به این دلیل بوده است.

آموزش به پزشکان برای تجویز اصولی دارو

هر پزشـکی تعداد زیادی دارو تجویز می‌کند؛ داروهایی که به تعداد زیاد و بدون اطلاع از اینکه بیمار چه داروهایی مصرف کرده و چه داروهایی در خانه دارد، تجویز می‌شـود. هزینه این داروهـا که معمولا دو تـا چهار برابر میـزان مصرف یک بیمار تجویز می‌شـود، به سیسـتم بهداشـت و درمان کشور تحمیل می‌شـود و اجرا نشدن طرح نسـخه الکترونیک نیز باعث شده این روند همچنان ادامه پیدا کند.

عضو کمیسـیون بهداشـت ودرمان مجلس نظارت بر حوزه مصرف دارو را وظیفه وزارت بهداشـت دانسـت و گفت: وزارت بهداشت و بیمه‌ها باید نظارت مناسبی را بر نسخ پزشکی داشته باشند.

اکبر ترکی با بیان اینکه با خرید داروهای خارج از فهرسـت دارویی کشـور پرداختی‌ها از جیب افزایش می‌یابد، اظهار کرد: بر اساس ماده‌یی از برنامه ششم هر دارویی که در طرح ژنریک ایران وجود ندارد بیمه پایه آن پرداخت نمی‌شـود و برای آنکه مردم متضرر نشوند هر سه ماه یک بار باید در فهرست داروهای ژنریک بازنگری شـود تا اگر نیاز باشد داروی جدیدی به لیست ایـن داروهـا افزوده شـود بنابراین با خرید داروهـای خرید از فهرست از سوی مردم ضرری متوجه بیمه‌ها و وزارت بهداشت نمی‌شـود بلکـه مردم ازجیـب پرداخـت می‌کننـد. او افزود: همچنین وزارت بهداشـت در برنامه ششـم موظف به حمایت از تولید، عرضـه، تجویز داروهای ژنریـک و همچنین حمایت بیمه‌یی از این داروها شده است.

او با بیان اینکه نظارت بـر حوزه مصرف دارو وظیفه وزارت بهداشت است، اظهار کرد: وزارت بهداشت و بیمه‌ها باید نظارت مناسـبی را بر نسـخ پزشکی داشـته باشـند. این نماینده مردم در مجلـس دهـم، به خانه ملـت گفت: باید به افـرادی که به صورت بی‌رویه دارو تجویز می‌کنند تذکرهای لازم داده شـده و همچنین کلاس‌های آموزشـی برای آنها برگزار شـود. عضو کمیسـیون بهداشـت ودرمان مجلس شورای اسـلامی، یادآور شـد: نظارت‌ها بر حوزه مصرف دارو باید تشدید شود تا مصرف بی‌رویه اقلام دارویی در کشـور کاهش یابد؛ از سـویی اجرای سیستم ارجاع و پزشـک خانواده نیز در این رابطه می‌تواند در کاهش هزینه‌ها کمک‌کننده باشـند البته با اجرای راهنماهای بالینـی نیز می‌تـوان هزینه‌ها را در پاراکلنیک‌ها و بسـیاری از آزمایشگاه‌ها و حتی حوزه دارو نیز کاهش داد.

حل ۹۰ درصد آسیب‌های اجتماعی با رفع بیکاری

ریشه بسیاری از آسـیب‌های اجتماعی، بیکاری و فقر است. نایب‌رییس کمیسـیون اجتماعی مجلس به این موضوع اشـاره می‌کند و دربـاره تلاش‌های پراکنده برای سـاماندهی معتادان متجاهر گفت: این تلاش‌های پراکنده دلیل شکسـت طرح‌های ساماندهی معتادان است و شهرداری‌ها مکان‌هایی را برای اسکان معتادان متجاهر تامین کنند. مسعود رضایی با انتقاد از عملکرد ضعیـف و پراکندگـی وظایف دسـتگاه‌ها در حـوزه جمع‌آوری و سـاماندهی معتادان متجاهـر، گفت: هر چنـد در این رابطه تلاش‌هایی شـده اما متاسـفانه این تلاش‌هـا و تصمیم‌گیری‌ها متفرقه و مقطعی بوده و در جامعه بازخوردی نداشته است.

نماینده شـیراز در مجلس شـورای اسـلامی، با بیان اینکه تلاش‌های نیـروی انتظامی، بهزیسـتی، شـهرداری‌ها و بخش خصوصـی در رابطه بـا سـاماندهی معتادان متجاهـر پراکنده اسـت، تصریح کرد: ساختار مناسـب و متمرکزی در این رابطه وجود نداشـته و دسـتگاه‌ها در این رابطه احسـاس مسوولیت مناسـبی ندارنـد. او با یادآوری اینکه بهزیسـتی بهترین متولی برای جمع‌آوری و سـاماندهی معتادان متجاهر اسـت، به خانه ملت گفـت: البته نهادهایی مانند نیروی انتظامی، دادگسـتری و شـهرداری‌ها باید همکاری لازم را با بهزیسـتی داشته باشند تا امر سـاماندهی به درسـتی تحقق یابد. این نماینده مردم در مجلس دهم، ادامه داد: شـهرداری‌ها می‌تواند مکان‌هایی را برای اسکان معتادان متجاهر تامین کند اما مسوولیت پاسخگویی باید بر عهده بهزیستی باشد.

نماینده شیراز در مجلس دهم، نبود برنامه مراقبتی و حمایتی مناسـبی را در بازگشـت ۹۰ درصدی معتادان بـه اعتیاد موثر دانست و گفت: از سـویی پروتکل‌های درمان اعتیاد نیز کارساز نیست بنابراین نیاز است علل موثر در بازگشت به اعتیاد بررسی، آسیب‌شناسـی و حذف شود و از سـویی در پروتکل‌های درمان تجدید نظر و بازنگری مناسب انجام شود. نایب‌رییس کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسـلامی، با تاکید بر اینکه برای ریشه کنی اعتیاد باید فقر و مشـکلات معیشتی مدیریت شود، تصریح کـرد: مهم‌ترین عامل اعتیاد بیکاری اسـت و فقر و مشـکلات اقتصادی نیز از بیکاری نشات می‌گیرد و بطور قطع تا زمانی که بیکاری در کشـور رفع نشود معضلات و آسیب‌های اجتماعی به قوت خود باقی مانده و اگر این معضل کنترل و مدیریت شود با حل ۹۰ درصدی آسیب‌های اجتماعی روبرو خواهیم شد.

«تعادل» از فعال شدن گسل‌های جنوبی پایتخت گزارش می‌دهد

تحلیل زلزله اطراف تهران

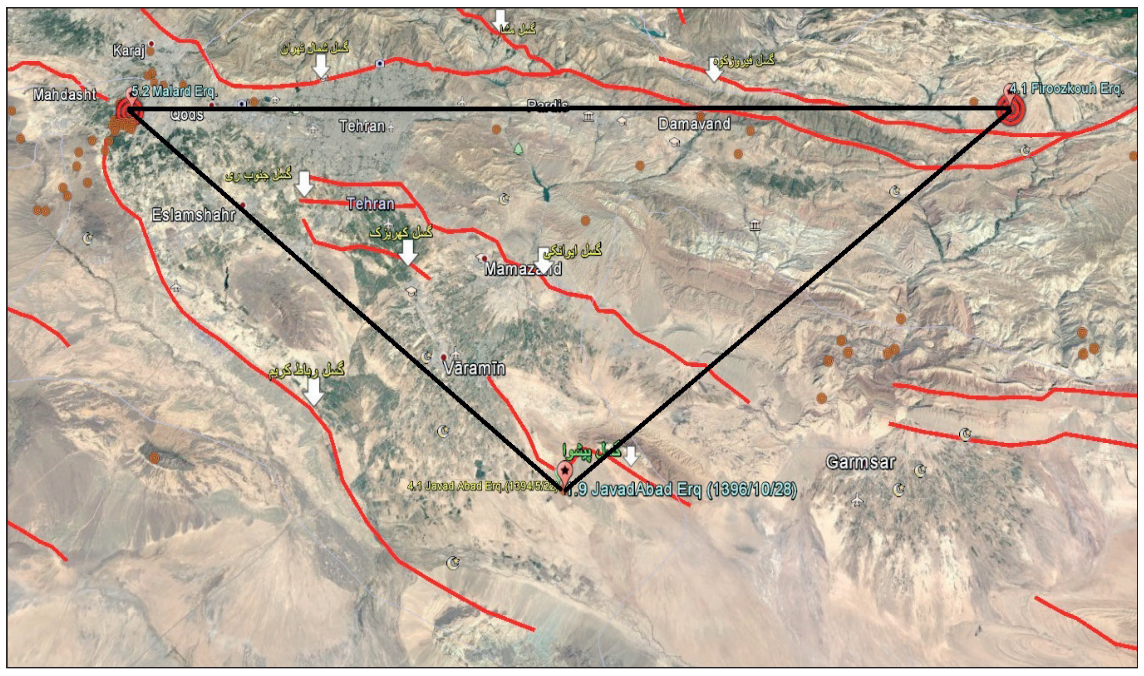

گروه راه و شهرسازی | زهره علامی |

وقوع زلزله ۲،۴ ریشتری در ساعت ۱۴:۳۰دقیقه روز پنجشنبه جوادآباد ورامین حاکی از فعالیت گسل‌های جنوب شهر تهران است. پس از زلزله ۵،۲ ریشتری در منطقه غرب تهران (به تاریخ ۲۹ آذرماه) و تداوم ریزلرزه‌های این منطقه تا نیمه‌های دی‌ماه، دوشنبه هفته گذشته نیز منطقه فیروزکوه واقع در شمال شرق تهران نیز شاهد وقوع زمین لرزه‌یی با بزرگای ۴،۳ریشتر بود. در چنین شرایطی به نظر می‌رسد، وقوع زمین لرزه بامداد پنج‌شنبه (۱،۹ریشتر) و ظهر همان روز (۲،۴ریشتر) در منطقه جنوبی تهران معنای تازه‌یی داشته باشد و بار دیگر این نگرانی را تشدید کرده است که آیا تهران آبستن زلزله‌یی بزرگ است و وقوع این لرزه‌های خرد از نزدیک شدن زمان وقوع زمین لرزه اصلی خبر می‌دهد؟ اگرچه کارشناسان زلزله معتقدند که پیش‌بینی وقوع یا عدم وقوع زلزله بزرگ غیرعلمی است، اما وقوع زلزله‌های متعدد در گسل‌های اطراف تهران و چرخش تنش تکتونیکی از غرب (زلزله‌های کرج و ملارد ۲۹ آذرماه ۱۳۹۶) به شرق (زلزله فیروزکوه ۲۵ دی‌ماه ۱۳۹۶) و جنوب (زلزله جنوب ورامین ۲۸ دی‌ماه ۱۳۹۶) علامتی بر تداوم تنش و استمرار فعالیت لرزه‌یی باشد و بر همین اساس باید همچنان در انتظار وقوع زمین لرزه‌های دیگری در پایتخت باشیم که ممکن است زمین لرزه‌یی با بزرگی بیش از ۷ ریشتر هم یکی از این لرزه‌ها باشد. در این میان، اجرای سه راهکار می‌تواند شرایط لرزه‌نگاری گسل‌های اطراف تهران و پایتخت را به خوبی تحلیل کند و در پیش‌بینی اوضاع آتی گسل‌های شهر کمک‌کننده باشد. افزایش تعداد دستگاه‌های لرزه‌نگار و شتاب‌نگار و پایش مستمر نقاط تلاقی گسل‌ها در شرایط کنونی بهترین اقدامی است که باید اجرایی شود.

◀ مثلث زلزله

علی بیت‌اللهی مدیرگروه زلزله‌شناسی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی درباره زمین لرزه‌های اخیر رخ داده در اطراف تهران که برخی از آنها در پایتخت هم احساس شد به «تعادل» می‌گوید: طی ماه‌های اخیر مثلثی تشکیل شده است که ابتدا از خوشه‌های لرزه‌یی کرج آغاز می‌شود و پس از مدتی منجر به زلزله ۵،۳ریشتری ملارد در ۲۹ آذر شد و تهران را تحت تاثیر قرار داد.

بیت‌اللهی می‌افزاید: پس از آن در ۲۵ دی‌ماه زلزله ۴،۳ریشتری را در فیروزکوه داشتیم که این منطقه در شرق تهران است و در ادامه گسل فیروزکوه و مشا قرار می‌گرفت که این قسمت یکی از زون‌های لرزه‌خیز تهران محسوب می‌شود که بسیار هم خطرناک است. البته این زمین لرزه در منطقه‌یی رخ داد که حدود ۱۱۰ کیلومتر از مرکز شهر تهران فاصله داشت.

او ادامه می‌دهد: ۲۸ دی‌ماه هم زلزله خفیفی به اندازه ۱،۹ریشتر در منطقه جوادآباد رخ داد که این منطقه در مجاورت گسل پیشوا قرار دارد که حدود ۲۱ کیلومتری جنوب شرقی تهران است و از مرکز تهران هم ۷۲ کیلومتر فاصله دارد. ضمن اینکه ظهر پنجشنبه هم زلزله‌یی حدود ۲،۴ریشتر در همین منطقه به ثبت رسید. به گفته این کارشناس ارشد زلزله، در مرداد ماه سال ۹۴ در منطقه جوادآباد زلزله‌یی به بزرگی ۴،۱ریشتر به وقوع پیوست که اگرچه توسط پایتخت‌نشینان احساس شد اما آسیبی از لحاظ تلفات جانی و خسارت‌های سازه‌یی مشاهده نشد. در زمین لرزه‌های فیروزکوه و ملارد هم از نظر تلفات جانی و خسارت‌های سازه‌یی مورد خاصی رخ نداد، زیرا این زمین لرزه‌ها در دسته زلزله‌های خفیف و متوسط بودند اما هر سه راس این مثلث که در مرکز آن کلان‌شهر تهران قرار می‌گیرد، نشان‌دهنده این موضوع است که تهران در یک زون لرزه‌خیز فعال قرار دارد و فعالیت این منطقه از نظر لرزه‌یی با توجه به لرزه‌های رخ داده نشان می‌دهد که تنش‌هایی در این منطقه وجود دارد.

بیت‌اللهی اظهار می‌کند: البته نقاطی که سه راس این مثلث لرزه‌یی را تشکیل می‌دهند به اندازه کافی از مرکز شهر تهران به دور هستند، اما اگر رد گسل‌های فیروزکوه، اشتهارد، پیشوا- ورامین را در نقشه پیگیری کنیم به نزدیکی تهران می‌رسیم. به عنوان نمونه انتهای غربی گسل فیروزکوه تنها ۳۰ کیلومتر با تهران فاصله دارد یا ادامه گسل مشا تنها ۴۵ کیلومتر با تهران فاصله دارد. او بیان می‌کند: لرزه‌های رخ داده دراطراف پایتخت از آن جهت خطرناک است که تراکم جمعیتی در این شهر بالاست و مراکز جمعیتی اطراف شهر تهران هم بسیار متراکم هستند و درصورت وقوع زلزله شاهد تلفات جانی و مالی بسیاری خواهیم بود.

◀ ۳ پیشنهاد برای زلزله بزرگ

دبیر کارگروه مخاطرات در ستاد مدیریت بحران تهران برای پایش و مونیتور فعالیت‌های لرزه‌نگاری گسل‌های اطراف تهران و همچنین شهر تهران سه پیشنهاد می‌دهد و می‌گوید: کارشناسان جهت اعلام هشدار به شهروندان برای وقوع زلزله بزرگ یا اعلام عدم وجود ناهنجاری در گسل‌ها نیاز به اطلاعات کافی و داده‌های دقیق دارند. در تهران و اطراف آن به شعاع ۱۰۰ تا ۱۵۰کیلومتر بیش از ۳۵گسل فعال و شناخته شده داریم که طول هریک از آنها بیش از ۱۰کیلومتر است به عنوان نمونه گسل مشا ۳۰۰ کیلومتر طول دارد. بیت‌اللهی تصریح می‌کند: براساس آیین‌نامه ۲۸۰۰، گسل‌های عمده که بیش از ۱۰کیلومتر طول دارند اطراف تهران را به شعاع ۱۵۰کیلومتر احاطه کرده‌اند که روی این گسل‌ها باید دستگاه‌های لرزه‌نگاری متراکم به تعداد کافی وجود داشته باشد تا لرزه‌های خفیف رخ داده در این گسل‌ها را ثبت کنیم. او می‌گوید: اگرچه امکان پیش‌بینی وقوع زمین لرزه وجود ندارد اما با توجه به اینکه پیش از وقوع زمین لرزه‌های بزرگ، خردلرزه‌هایی رخ می‌دهد که این لرزه‌های خفیف می‌تواند موجب هوشیار شدن کارشناسان و سپس مردم شود.

این کارشناس ارشد زلزله با اشاره به اینکه تعداد ایستگاه‌های لرزه‌نگاری باید به ۵برابر تعداد موجود در اطراف تهران افزایش یابد، می‌گوید: باید ایستگاه شتاب‌نگاری که شتاب زلزله را ثبت می‌کند (شتاب زلزله نیروی وارد به ساختمان را تعیین می‌کند) از نظر کیفیت و کمیت به ۵برابر افزایش یابد.

بیت‌اللهی می‌افزاید: مورد سوم این است که نقاطی که گسل‌های اطراف تهران یا گسل‌های تهران با هم تلاقی دارند باید مورد پایش قرار گیرند و حرکت‌های خفیف آن اندازه‌گیری شود، اقدامی که در تمام کشورهای لرزه‌خیز دنیا انجام می‌شود.

او اضافه می‌کند: اعلام وقوع حتمی زلزله یا عدم وقوع آن به دلیل نقص اطلاعاتی کارشناسان این حوزه، غیرعلمی و غیرقابل اثبات است اگرچه بارها گفته شده است که در تهران و به دلیل وجود گسل‌های فعال، همواره احتمال وقوع زلزله وجود دارد. بیت‌اللهی همچنین در گفت‌وگو با ایلنا گفت: مانیتورینگ خردلرزه‌ها در دو سمت شرق و غرب پایتخت می‌تواند، اطلاعات موثری درباره رفتار گسل‌های اصلی ارائه کند. ۱۱۸۵زلزله بالای ۲/۵ ریشتر در دهه گذشته در شعاع ۱۵۰کیلومتری شهر تهران رخ داده که غالب آنها در پهنه‌یی خاص واقع در شرق استان (حوالی فیروزکوه) بوده است.

وی افزود: ضمن اینکه زلزله‌های دو ماه گذشته در کشور همچون زلزله عصر دوشنبه فیروزکوه، «پیش‌لرزه»هایی داشته است که این موضوع امکان پیش‌آگاهی از زلزله اصلی مشروط به رهگیری خردلرزه‌ها را بیان می‌کند.

رای مثبت شورای ترافیک تهران به طرح جدید ترافیک

گروه راه و شهرسازی |

شورای حمل و نقل و ترافیک شهر تهران، طرح جدید ترافیک برای سال ۱۳۹۷ را تصویب کرد. حال نوبت شورای اسلامی شهر تهران است که نسبت به نحوه اجرای این طرح و نرخ عوارض تصمیم بگیرد.

شورای حمل و نقل و ترافیک شهر تهران با بررسی همه جوانب طرح به اتفاق آرا، طرح جدید ترافیک برای سال ۱۳۹۷ را تصویب کرده و بدین‌ترتیب گام مهمی در مسیر تصویب این طرح در مراجع قانونی برداشته شده است.

به گزارش ایسنا، همزمان شورای اسلامی شهر تهران، ری و تجریش نیز با بررسی لایحه پیشنهادی - که یک فوریت آن روز یکشنبه ۲۴ دی‌ماه ۱۳۹۶ در صحن شورای شهر به تصویب رسید- نسبت به تعیین نحوه اجرا و نرخ عوارض تصمیم خواهد گرفت.

بر اساس طرح تصویب شده، با هدف کاهش ترافیک در محدوده طرح ترافیک، تغییرات مهمی در نحوه صدور مجوزها و جنبه‌های اجرایی طرح ایجاد شده است.

در سال ۱۳۹۷ صدور مجوز برای خودرو تنها به معنای اجازه ورود است و عوارض قابل پرداخت برای همه خودروها بر اساس زمان تردد و میزان آلایندگی خواهد بود که جزئیات آن در لایحه پیشنهادی به شورای شهر مشخص شده و هم اکنون در حال طی فرآیند تصویب است.

در سال ۱۳۹۷ با هدف کاهش ترافیک در محدوده طرح، سقف تعداد مجوزهای قابل صدور از ۱۲۹هزار و ۳۵۰ فقره تعیین شده برای سال ۱۳۹۶ به میزان ۲۶ هزار و ۳۵۰ عدد کاهش خواهد یافت و بدین‌ترتیب در هر روز حداکثر ۱۰۳هزار خودرو اجازه خواهند یافت در محدوده طرح ترافیک وارد شوند.

از این رقم سقف تعداد مجوز قابل اعطا به اشخاص حقیقی و حقوقی که شغل آنان به نحوی است که لازم است در تمام روزهای سال اجازه تردد در محدوده را داشته باشند، با کاهش حدود ۴۰درصدی به ۶۳هزار خودرو کاهش یافته و تعداد مجوزهای روزانه قابل صدور برای عموم مردم با افزایش ۱۰۰درصدی به ۴۰هزار عدد افزایش خواهد یافت.

در سال ۱۳۹۷ علاوه بر روزهای جمعه و تعطیل در روزهای پنج‌شنبه هم طرح ترافیک اجرا نخواهد شد و زمان اجرای طرح در روزهای شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۶:۳۰ الی ۱۹ خواهد بود. همچنین برای رفاه حال ساکنان داخل محدوده طرح، این شهروندان مجاز خواهند بود صبح‌ها تا قبل از ساعت ۸:۳۰ صبح از محدوده خارج شوند و بعدازظهرها بعد از ساعت ۱۷ به منازل خود بازگردند.

بر این اساس، محدوده کنونی طرح ترافیک به نام منطقه سبز، محدوده زوج و فرد به نام منطقه آبی و سایر محدوده ترافیکی تهران، منطقه سفید نامگذاری شده است. در طرح جدید چند شاخص عمده از جمله مدیریت تردد و زمان تردد و کنترل میزان آلایندگی، مدیریت قیمت‌گذاری و مدیریت استفاده از خودرو در نظر گرفته شده است.

◀ اثر طرح جدید بر قیمت مسکن؟

قیمت خانه‌هایی که در طرح ترافیک قرار دارند، تحت تاثیر این طرح است معمولا به قیمتی پایین‌تر از نرخ واقعی قیمت‌گذاری می‌شود. حال با تغییر شرایط طرح ترافیک باید دید طرح جدید چه تاثیری بر قیمت واحدهای مسکونی این مناطق خواهد داشت. مصطفی قلی‌خسروی رییس اتحادیه مشاوران املاک در این باره توضیحاتی ارائه کرد و با اشاره به کاهش قیمت واحدهای مسکونی واقع در طرح ترافیک گفت: نوسانات در چهار بازار بورس، طلا، ارز و قیمت حامل‌های انرژی باعث تغییر قیمت‌ها در بازار مسکن می‌شود.

به گزارش ایلنا قلی‌خسروی درباره اثرگذاری طرح ترافیک بر خانه‌هایی که در این محدوده قرار دارند، اظهار کرد: وقتی خانه‌یی در محدوده طرح ترافیک با محدودیت تردد مواجه شده و بسیاری از اهالی این محدوده‌ها مجبور به خرید طرح ترافیک شوند با کاهش قیمت خانه‌های این مناطق مواجه خواهیم شد.

وی ادامه داد: اینکه مردم این محدوده ناچار به خرید طرح ترافیک می‌شوند، موجب نارضایتی شده است و همین نارضایتی‌ها اقبال عمومی برای خرید خانه در این محدوده را کاهش می‌دهد. اینکه طرح ترافیک به اهالی این مناطق با تخفیف هم داده شود، باز نمی‌تواند آثار کاهش قیمت خانه را در این مناطق جبران کند. البته اثر آن ابتدای محدوده بسیار کمتر از میانه محدوده است، چراکه امکان پارک خودرو در خارج از محدوده طرح ترافیک برای افراد وجود دارد.

خسروی با بیان اینکه هر گونه محدودیتی می‌تواند فساد و رانت ایجاد کند، اظهار کرد: معتقدم اثرگذاری وضع مالیات بر خودرو در کاهش آلودگی هوا به مراتب بیشتر از طرح ترافیک است و باعث این مشکلات هم در سطح شهر نمی‌شود.

شرط شروع ساخت پلاسکو جدید در دهه فجر

محمد سعیدی‌کیا، رییس بنیاد مستضعفان با بیان اینکه تمام مقدمات و تفاهم‌ها با نهادهایی چون شهرداری و قوه قضاییه فراهم شده است، گفت: در صورت اخذ مجوز شهرداری و قوه قضاییه، اجرای طرح ساختمان جدید پلاسکو در ۸ طبقه تجاری و ۵ طبقه پارکینگ از دهه فجر آغاز خواهد شد.

به گزارش ایلنا، محمد سعیدی‌کیا با بیان اینکه ساختمان پلاسکو را آقای القانیان احداث و در سال ۴۱ به بهره‌برداری رسیده بود، اظهار کرد: در همان زمان سرقفلی تمام واحدها توسط القانیان واگذار و پس از انقلاب که این ساختمان به تملک بنیاد مستضعفان درآمد هیچ واحدی برای واگذاری سرقفلی آن وجود نداشت و ما سرقفلی واحدی را واگذار نکردیم تنها اجاره مختصری از کسبه به عنوان مالک ساختمان دریافت کردیم. سعیدی‌کیا با تاکید بر اینکه مهم‌ترین دغدغه کسبه، ساخت ساختمان جدید پلاسکو است، گفت: در این مدت عده زیادی اظهارنظر کردند و ما هر هفته با نهادهای مختلف درگیر و در این باره جلساتی را برگزار کردیم و تاکنون ۳۷جلسه در سطوح مدیران عالی برگزار شده است. وی افزود: در این مدت عده‌یی بر این باور بودند که ساختمان جدید در این محل ساخته نشود و تنها به ساخت المان آتش‌نشان‌ها اکتفا کنیم اما اعتقاد ما بر این بود که باید حق و حقوق کسبه در همین محل احیا شود. وی ادامه داد: از همان روزهای اول سانحه برای بررسی‌های دقیق‌تر اتاق فکری تشکیل شد که بنیاد مستضعفان در این اتاق فکر یک نماینده داشت و ۷ الی ۸ معمار برجسته کشور عضو این اتاق بودند. رییس بنیاد مستضعفان با بیان اینکه بنا به مصوبه شورای عالی معماری و شهرسازی اقدام کردیم و قرار بر این شد که برای ساخت این ساختمان جدید مسابقه برگزار شود، گفت: تشخیص اتاق فکر بر این بود که مسابقه‌یی برگزار شود و ایده‌های مطرح و برتر را انتخاب کنیم.

وی افزود: ۱۳۰۰نفر در این مسابقه فعال بودند که در نهایت ۳۶۵ نفر ایده ارائه کردند از بین این تعداد ۶۰ طرح انتخاب و در نهایت ۱۰طرح برتر برگزیده شد و هفته گذشته جوایزی به این افراد دادیم. رییس بنیاد مستضعفان با تاکید بر اینکه درحال حاضر با شهرداری و روی تعیین سطح و سطوح ساختمان پلاسکو به جمع‌بندی رسیده‌ایم، گفت: قرار بر این است که براساس سطح و سطوح، مسابقه‌یی برای طراحی برگزار شود و بهترین ایده با توجه به سطح و سطوح مشخص شده را انتخاب کنیم. هنوز این جمع‌بندی‌ها ابلاغ نشده همچنین با دادستانی هم برای ساختمان جدید توافقاتی شده است که در مرحله نهایی و جمع‌بندی آن هستیم. رییس بنیاد مستضعفان با بیان اینکه سطح و سطوح مساحت مفید و مشاع ساختمان چیزی حدود ۵۶ هزار مترمربع خواهد بود، گفت: این ساختمان چیزی حدود ۴۰هزار مترمربع پارکینگ هم خواهد داشت که مجموعا ساختمان جدید پلاسکو در مساحت ۱۰۰هزار متر مربع زیربنا ساخته خواهد شد.

◀ قوه قضاییه از روز ابتدای سانحه ساختمان را پلمب کرد

وی با بیان اینکه قوه قضاییه از همان روز ابتدای سانحه ساختمان را پلمب کرد، گفت: از آنجا که در این ساختمان سانحه‌یی رخ داد که منجر به فوت چند نفر از هموطنان عزیزمان شد بنابر قانون، قوه قضاییه ساختمان را پلمب کرد تا کسی اجازه فعالیت در ساختمان نداشته باشد و ما هم تابع قانون بودیم.

وی ادامه داد: در این مدت شهرداری و میراث فرهنگی هم نظرات خود را درباره تعیین تکلیف ساختمان جدید داشتند از سوی دیگر اعضای شورای شهر و شهرداری‌ها تغییر کردند و ما تمام پیگیری‌ها را در تمام مراحل داشتیم. رییس بنیاد مستضعفان تاکید کرد: از سال ۸۲ در ساختمان پلاسکو مجمعی تشکیل شده که براساس این مجمع تصمیمات ساختمان را شورای سرقفلی‌داران اخذ می‌کنند بنابراین واسط ما با کسبه ساختمان پلاسکو همین اعضای شورای سرقفلی‌داران هستند. وی همچنین درباره ورود قوه قضاییه به این موضوع گفت: دادستان شهریاری و تورج، مسوول پرونده ساختمان پلاسکو در قوه قضاییه هستند و با این افراد هم تاکنون جلسات بسیاری برگزار کرده و به یک‌سری جمع‌بندی‌های نهایی رسیده‌ایم.

◀ ساختمان باقیمانده پلاسکو ایمن نیست

سعیدی‌کیا با تاکید بر اینکه افرادی به دنبال این هستند که برخی از کسبه در ساختمان باقیمانده ۵ طبقه مستقر شوند، اظهار کرد: بنیاد مستضعفان به عنوان مالک ساختمان پلاسکو، مسوولیت ایمنی ساختمان ۵ طبقه را قبول نمی‌کند. هم شهرداری و هم قوه قضاییه و هم کارشناسان بنیاد مستضعفان به این نتیجه رسیده‌اند که ساختمان باقیمانده ایمن نیست.

رییس بنیاد مستضعفان افزود: این ساختمان با آیین‌نامه‌های دهه ۳۰ ساخته شده و با آیین‌نامه‌های حال حاضر بسیار فرق دارد همچنین در این مدت مقررات شهرداری هم بسیار تغییر کرده است.

سعیدی‌کیا با بیان اینکه ساختمان موجود بسیار صدمه دیده است، گفت: شاید این ساختمان ظاهر سالمی داشته باشد اما بر اثر سانحه بسیار صدمه دیده است و تاسیسات و پارکینگ ندارد چراکه تاسیسات این ساختمان در ساختمان تخریب شده قرار داشت و درحال حاضر ساختمان باقیمانده فاقد تاسیسات است.

◀ ساخت هزار پارکینگ برای ساختمان جدید پلاسکو

سعیدی‌کیا با بیان اینکه قرار بر این است که برای ساختمان جدید پلاسکو هزار واحد پارکینگ ساخته شود، گفت: با شهرداری درباره ساخت پارکینگ برای ساختمان جدید مذاکراتی داشته‌ایم. قرار بر این است که پارکینگ هزار واحدی برای ساختمان جدید احداث کنیم همچنین پارکینگ پاساژ پروانه در آن منطقه را بهسازی کنیم تا افراد و کسبه بتوانند از پارکینگ‌های آن ساختمان هم استفاده کنند. وی ادامه داد: قرار بر این است که بنیاد مستضعفان در آن منطقه اقدام به ساخت LRT(خط مسافری ریلی سبک) کند که موافقت‌های آن انجام شده است و به محض ارائه مجوزها از سوی شهرداری و قوه قضاییه، عملیات اجرایی در این مطنقه شروع خواهد شد.

◀ شروع عملیات اجرایی ساختمان پلاسکو در دهه فجر

رییس بنیاد مستضعفان با بیان اینکه یکی از مسائل مطرحی که در جریان طراحی ساختمان جدید پلاسکو مطرح بود پارکینگ اکبر بوده است، گفت: پارکینگ اکبر هر چند متعلق به بنیاد مستضعفان بوده اما به تصرف افرادی درآمده که در نهایت توانستیم با مصالحه این افراد پارکینگ اکبر را در اختیار بگیریم.

سعیدی‌کیا ادامه داد: این اراضی را به ارزش ۳،۸میلیارد تومان از وراث اکبر خریداری کردیم و قرار است به مجموعه ساختمان جدید پلاسکو اضافه شود. سعیدی‌کیا در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه آخرین وضعیت بررسی‌های قوه قضاییه برای تعیین قصور دستگاه‌ها در وقوع سانحه چیست و آیا تعیین سهم قصور بنیاد مستضعفان روی اخذ مابه‌التفاوت ساختمان‌های جدید از کسبه تاثیر می‌گذارد، گفت: نمی‌دانم قوه قضاییه برای تعیین قصور دستگاه‌ها چه تصمیمی می‌گیرد و هنوز چیزی اعلام نشده است. به هر حال هر زمانی که قوه قضاییه و دادستانی در این باره اعلام نظر کند ما تابع قانون هستیم.

رییس بنیاد مستضعفان در پاسخ به این سوال که چه کسی تصمیم می‌گیرد کدام واحد به کدام کسبه تحویل داده شود، گفت: شورای ساختمان ارتباط بین ما و کسبه است. قاعدتا ساختمان جدید دیگر ۱۴طبقه نخواهد بود بنابراین نمی‌توانیم واحدی در طبقه ۱۴ به کسبه‌یی که قبلا در آنجا غرفه داشته تحویل دهیم. اما اینکه کدام واحد به کدام کسبه تحویل داده شود را شورای ساختمان تصمیم می‌گیرد و به ما معرفی می‌کند.

ردپای قراردادهای خاص در توزیع همشهری

الهام فخاری رییس شورای استان تهران و یکی از امضاکنندگان طرح تحقیق و تفحص از موسسه همشهری، زوایای این تحقیق را تشریح کرد و گفت: سیستم توزیع همشهری را به یک شرکت یا موسسه دیگری سپردند که قرارداد بسیار نامناسبی بود و رقم عجیب و غریبی سهم آن شرکت می‌شد. وقتی ریشه این شرکت را ردیابی می‌کنیم، نشانه و ردپاهای خوبی نمی‌بینیم.

به گزارش ایسنا الهام فخاری در مورد دلیل تحقیق و تفحص از موسسه همشهری گفت: وقتی می‌بینیم در مورد مسائل شهر مباحث زیادی مانند ادعای بی‌انضباطی مالی و تخلفات مطرح می‌شود و این ابهام در موارد و سطح‌های مختلف آن مجموعه وجود دارد، بهترین روش برای ساماندهی مسائل کلیدی، ساز و کار کمیته تحقیق و تفحص است.

وی با بیان اینکه همشهری در برهه‌های خاص زمانی برای نمونه در دوره‌های انتخاباتی پنج سال اخیر بیش از حد متعارف درگیر فضای انتخاباتی و سوگیری خاص شد، اظهار کرد: در صورتی که ماموریت اصلی همشهری روزنامه‌نگاری و فعالیت رسانه‌یی در راستای بهبود و ارتقای سطح زندگی مردم است و قرار بود زندگی شهروندی را پوشش و ارتقا دهد. از محتوای روزنامه و فراوانی و محتوای بعضی از نشریه‌ها به نظر می‌رسید که از مسیر اصلی خود خارج شده است. دو ابهام اساسی آن هم در دو دوره انتخاباتی اخیر بوده است.

رییس شورای استان تهران افزود: ضمن آنکه در همشهری ضمیمه‌هایی چاپ می‌شود که شهروندان می‌پرسند این نشریه برای چه کسی چاپ می‌شود؟ برای مِن شهروند که کاربردی ندارد پس این نشریه سنگین و پربرگه برای چه کسی چاپ می‌شود؟ به نظر می‌رسد که بعضی از ضمیمه‌های همشهری برای آنهایی که در آن فعالیت می‌کردند، چاپ می‌شد نه برای مردم. بعضی برای اینکه عده‌یی آنجا سرگرم کار شوند یا برای اینکه قراردادی با فرد یا نهادی بسته شود. در حقیقت برای یک دکمه کت دوخته شده بود. باید متناسب با هدف‌ها و بر پایه درآمدها و بیت‌المال بر پایه نیازهای مردم یک ضمیمه راه‌اندازی شود. اگر موسسه همشهری از بیت‌المال، هزینه ضمیمه‌یی را بپردازد چون فردی می‌خواهد از این طریق درآمد داشته باشد یا نشریه‌یی چاپ شود برای اهداف یک تیم یا گروه، از حدود قانونی، اخلاقی و شرعی خروج کرده است.

وی با بیان اینکه این نخستین تحقیق و تفحص در شورای شهر تهران خواهد بود، گفت: پیش از این مباحثی به صورت ضمنی مطرح شده است ولی از نظر قانونی نخستین بار است که به این شکل به مساله می‌پردازیم.

فخاری افزود: در مورد همشهری چند مساله وجود دارد. یکی از مساله‌ها خرید چاپخانه بدون توجیه اقتصادی کارشناسان وقت است. مساله ساختمان‌هایی مطرح است که برای خدمات رسانه‌یی اجاره شده ولی کاربردهای دیگری داشته است. از جمله کاربرد انتخاباتی داشته است.

وی در ادامه گفت: مساله دیگر پول‌هایی است که همشهری در ازای خرید کاغذ به صورت کامل پرداخت کرده ولی هیچ کاغذی وارد سیستم نشده است. این مسائل در گزارش‌هایی که از سوی همشهری برای ما آمده، درج شده است و بر این باور هستیم که روشن‌کننده وضعیت نیست. جالب است که بدانید در همشهری در یک مدت کوتاه انتخاباتی تبدیل وضعیت نیرو رخ داده است، در شرایطی که همشهری اعلام کرده که ۵۰درصد نیروی مازاد در موسسه کار می‌کنند یا به عبارت بهتر برای هر موقعیت کاری دست‌کم دو نیرو استخدام هستند. همه این مسائل محل بحث است. برخی نشریه‌ها ۸۰درصد و بیشتر بازگشتی داشته است یعنی اگر هزینه توزیع این نشریات را نمی‌دادند و در چاپخانه خمیر می‌شد برای مردم به‌صرفه‌تر بود. وی با بیان اینکه ما خواستیم که حوزه‌های حسابرسی مالی، استخدام‌ها، تراز مالی و ارزیابی عملکرد موسسه همشهری در بازه ۸۴ تا ۹۶ مورد بررسی دقیق قرار گیرد، تاکید کرد: چون فقط یک مساله و موضوع مورد بررسی قرار نمی‌گیرد، باید در کمیته تحقیق و تفحص مطرح شود. رییس کمیته اجتماعی شورای شهر تهران به استخدام‌های آخرین ماه‌های دوره مدیریت قبل همشهری اشاره و اظهار کرد: مدیرعامل همشهری در کمیسیون فرهنگی و اجتماعی گزارشی ارائه کرد که بخشی از افراد، واجد شرایط استخدام نبوده‌اند و حداقل مدرک تحصیلی و شرایط شغلی تبدیل وضعیت را نداشته‌اند. این مساله خروج از ضوابط قانونی است. بهتر است فراتر از اظهارنظر شخصی حتی اعضای شورای و مدیران شهرداری به عنوان افراد حقوقی کمیت تحقیق و تفحص به عنوان یک کمیته قانونی و موجه برای کار به موضوع ورود کند و گزارش کاملی دهد تا وضعیت روشن شود و شائبه سیاه‌نمایی، بزرگ‌نمایی یا کوچک‌نمایی به حداقل برسد.

ایرانشهر

◀ تحلیل رسمی از قیمت مسکن در سال ۹۷

معاون مسکن و ساختمان وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه بازار مسکن هم‌اکنون خالی از سفته‌بازان است، گفت: مصرف‌کنندگان واقعی به افزایش ۵۰درصدی معاملات مسکن کمک کرده‌اند اما جهش قیمت در سال آینده نخواهیم داشت.

به گزارش ایسنا، حامد مظاهریان اظهار کرد: افزایش ملایمی را در قیمت مسکن و تعداد مبایعه‌نامه‌ها داریم که جای نگرانی نیست و می‌توانم این اطمینان را بدهم که تا سال آینده هم این فرآیند به نفع خریداران مصرفی بازار است و جایی برای سفته‌بازان نیست. او افزود: در آذرماه افزایش ۵۰درصدی را در تعداد معاملات نسبت به آذرماه سال گذشته شاهد بودیم. معاون وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه وقتی آمار سالانه بازار مسکن را نگاه می‌کنیم، افزایش قیمت نگران‌کننده نیست و تا حدود نرخ تورم است، تصریح کرد: دولت توانسته هنوز این بازار را خالی از بازار سودآوری‌های کاذب نگه دارد. مظاهریان در پاسخ به گمانه‌زنی‌ها مبنی بر رشد قیمت مسکن در سال آینده گفت: ۵۰درصد تعداد مبایعه‌نامه‌ها افزایش یافته و اینکه اعلام می‌کنند، قیمت جهش می‌کند، جوسازی کسانی است که می‌خواهند آپارتمان‌های خود را گران بفروشند. او ادامه داد: در تهران ۴۹۰ هزار خانه خالی داریم که به سختی می‌توان برای آنها مشتری پیدا کرد. بازار عمومی فعلا برای قشر متوسط است و هنوز سودآوری این بازار کمتر از سپرده‌گذاری بانک است. ولی خوشبختانه همه نشانه‌ها مثبت است که بازار مسکن به سمت رونق در حال حرکت است. از این رو، این اطمینان را می‌دهم که در ماه‌های پیش رو و سال آینده جهش‌های قیمتی شدید نخواهیم داشت. معاون مسکن و ساختمان وزیر راه و شهرسازی درباره اینکه بازار مسکن دچار رکود تورمی شده است، گفت: من متوجه رکود تورمی نمی‌شوم. اساسا بازارها، بازارهای رکود و رونق هستند. اگر دید کلی به بخش مسکن داشته باشیم و موجودی کافی که وجود دارد می‌بینیم فقط خانه‌های گران‌قیمت نیستند که خالی مانده‌اند. به عنوان مثال، در شهر پرند حدود ۷۰۰۰ مسکن مهر بدون متقاضی داریم. بنابراین در سطوح مختلف، قیمت‌های فعلی نگران‌کننده یا نشان‌دهنده جهش قیمت‌نیستند.

◀ برف و باران ۱۸ استان کشور را فرا می‌گیرد

سازمان هواشناسی از بارش برف و باران در ۱۸ استان کشور ازجمله یزد و کرمان طی روزهای شنبه و یکشنبه هفته پیش رو خبر داد.

به گزارش تسنیم، امین‌حسین نقشینه کارشناس سازمان هواشناسی، اظهار کرد: از روز جمعه با ورود سامانه بارشی فعال به کشور ابتدا در مناطق غرب، شمال‌غرب، مناطق جنوبی غرب و زاگرس مرکزی بارش برف و باران آغاز شد.

وی با اشاره به کاهش ناپایداری‌ها در شمال‌غرب کشور از روز شنبه تصریح کرد: برف و باران در دامنه‌های زاگرس مرکزی و جنوبی، نواحی مرکزی، دامنه‌های جنوبی البرز و سواحل دریای خزر و مناطقی از شرق و جنوب کشور را فرا می‌گیرد. وی تاکید کرد: در روز شنبه، بیشترین بارش‌ها در استان‌های کهگیلویه‌وبویراحمد، چهارمحال‌وبختیاری، نیمه شرقی خوزستان و مناطقی از استان‌های لرستان، همدان، مرکزی و ارتفاعات البرز در استان‌های قزوین، تهران و البرز خواهد بود. کارشناس سازمان هواشناسی اظهار کرد: روز یکشنبه (یک بهمن ۹۶) سامانه بارشی در نیمه شرقی کشور فعال خواهد شد و برف و باران در استان‌های یزد، کرمان، خراسان‌های رضوی، جنوبی و شمالی روی می‌دهد و روز دوشنبه سامانه بارشی از کشور خارج می‌شود.

◀ حذف سرشماری نفوس و مسکن کلید خورد

جلسه نظام پایش و کمیته آمار بخشی به‌منظور تشریح کلیات طرح «سیستم جامع ثبت آماری ایران (IRANSTA)» برگزار و مطرح شد که در صورت اجرای سیستم جامع ثبت آماری ایران، سرشماری حذف می‌شود.

به گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی، در جلسه نظام پایش و کمیته آمار بخشی نماینده مرکز آمار ایران به تشریح کلیات طرح «سیستم جامع ثبت آماری ایران» (IRANSTAR) پرداخت که براساس اظهارات وی مقرر شده سامانه IRANSTAR با همکاری دستگاه‌های اجرایی راه‌اندازی و کلیه اطلاعات آماری دستگاه‌های اجرایی به مرکز آمار ارسال شود. همچنین در این جلسه تاکید شد که سیستم‌های ثبت آماری جمعیت، فعالیت، کسب و کار، املاک و مستغلات باید از طریق متغیرهای شناسایی به یکدیگر متصل شوند. گفتنی است از جمله مزیت‌های این طرح پاسخگویی به موج روزافزون درخواست داده‌های آماری کاربران و لزوم اتخاذ تدابیر مناسب برای افزایش کارایی نظام آماری کشور از طریق اقدامات مدرن و کم‌هزینه است که پس از اجرای این طرح سرشماری وجود نخواهد داشت.

◀ مجوز توسعه فرودگاه‌های مهرآباد و اصفهان با اراضی نظامی

براساس مصوبه آخرین جلسه کمیسیون تلفیق، شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران می‌تواند برای اجرای پروژه‌های توسعه‌یی فرودگاه‌های مهرآباد و اصفهان، زمین‌های متعلق به ارگان‌های نظامی را خریداری کند.

به گزارش شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران، در آخرین جلسه کمیسیون تلفیق یک ماده الحاقی تصویب شد که براساس آن خرید املاک موردنیاز شرکت در فرودگاه مهرآباد و اصفهان از املاک نیروهای نظامی پذیرفته شده تلقی شد. ضمن اینکه شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران در این پروژه‌ها از پرداخت سود سهام و نقل و انتقالات معاف شده است. به تازگی رحمت‌الله مه‌آبادی مدیرعامل و رییس هیات امنای شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران، در نشست خبری در فرودگاه اصفهان پیرامون طرح توسعه این فرودگاه اظهار کرد که در فرودگاه اصفهان با مشکل شدید عرصه حتی برای عملیات جاری فرودگاه مواجهیم. مدیرعامل شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی کشور همچنین تاکید کرد که هزار و ۲۰۰ میلیارد ریال برای توسعه فرودگاه اصفهان اختصاص یافته است اما در اصفهان با محدودیت عرصه مواجه هستیم. همچنین دی ماه ۹۴ مدیرعامل شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران در جلسه مسوولان صنعت هوانوردی با وزیر راه و شهرسازی عنوان کرد که تنها ۱۱درصد فرودگاه مهرآباد دراختیار شرکت فرودگاه‌های کشور قرار دارد. وی همچنین در جلسه معارفه مدیرکل جدید فرودگاه بین‌المللی مهرآباد خبر داد که در راستای توسعه این فرودگاه قرار است در آینده یک ترمینال ۸۰هزار متر مربعی در فرودگاه مهرآباد احداث شود.

اخبار

مسدود شدن ۱۶۰۰ کارت بازرگانی

ایسنا| رییس سازمان توسعه تجارت از مسدود شدن ۱۶۰۰ کارت بازرگانی خبر داد و گفت: پیگیری برای طولانی کردن مدت اعتبار کارت بازرگانی در حال انجام است؛ به‌گونه‌یی که کارت بازرگانی برای تجار قدیمی و باسابقه باید پنج ساله و برای افراد تازه‌کار مدت اعتبار کمتری مثلا یک تا دو ساله باشد.

مجتبی خسروتاج، در نشست تخصصی با فعالان اقتصادی استان کرمانشاه که در اتاق بازرگانی کرمانشاه برگزار شد، لازمه توسعه کشور را تعامل مناسب بین دولت و بخش خصوصی دانست. وی ادامه داد: در تمام کشورهای موفق دنیا، تعامل خوبی بین دولت و بخش خصوصی وجود دارد و ما هم باید این تعامل را در کشور ایجاد کنیم.

وی معتقد است: اگر بتوانیم صادرات را درست رونق دهیم، دیگر دیدگاه منفی که صادرات به بازار کشور صدمه می‌زند و باعث گران شدن کالاهای داخلی خواهد شد نیز از بین می‌رود. رییس سازمان توسعه تجارت اشاره‌یی هم به وضعیت کارت‌های بازرگانی در کشور داشت و از مسدود شدن ۱۶۰۰ کارت بازرگانی طی امسال و سال گذشته خبر داد که فعالیت آنها زیر سوال بوده است. خسروتاج با بیان اینکه غربالگری کارت‌های بازرگانی حتی در استان‌ها با جدیت دنبال می‌شود، اظهار کرد: پیگیری برای طولانی کردن اعتبار کارت بازرگانی نیز در حال انجام است. به گفته این مسوول، کارت بازرگانی برای تجار قدیمی و باسابقه باید پنج ساله باشد و برای افرادی که ابتدای کار هستند زمان کمتری مثلا یک تا دو سال درنظر گرفته شود.

پیگیری استنکاف بانک‌ها از اعطای وام به بخش معدن

ایسنا| پس از خودداری بانک‌های عامل پرداخت‌کننده تسهیلات تولید از پذیرش معادن دارای پروانه به‌عنوان وثیقه و تضمین اعطا و بازپرداخت تسهیلات، خانه معدن ایران از معدن‌کاران خواست عملکرد بانک‌ها در این خصوص را برای پیگیری اجرای قانون اصلاح قانون معادن به این تشکل گزارش کنند.

روز چهارشنبه ۲۷ دی ماه در محل دفتر ریاست‌جمهوری جلسه‌یی فوری با حضور رییس خانه معدن ایران برگزار شد که موضوع استنکاف بانک‌ها و موسسات مالی از پذیرفتن معادن دارای پروانه بهره‌برداری مورد بحث و بررسی قرار گرفت. براساس قانون اصلاح قانون معادن کشور و آنچه در تبصره (۱) ماده (۹) قانون این قانون آمده است بانک‌ها و موسسات مالی مکلف به قبول معادن دارای پروانه به عنوان وثیقه و تضمین اعطاء و بازپرداخت تسهیلات هستند. این قانونی است که با وجود تصویب و ابلاغ آن از سال ۱۳۹۳ به اذعان فعالان معدنی عملا بسیاری از بانک و موسسات مالی از آن پیروی نمی‌کنند و همین امر موجب واکنش بخش خصوص معدن به عملکرد بانک‌ها شد.

پس از جلسه مشترک خانه معدن و هیات دولت، مقرر شد تا خانه معدن ایران از طریق نمایندگی‌های خود در سرتاسر کشور، کلیه بانک‌هایی را که طی سه سال گذشته در این خصوص اقدام به پذیرش یا عدم پذیرش معادن دارای پروانه بهره‌برداری به عنوان وثیقه بانکی کردند را با ذکر مورد به معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری، وزارت کشور و بانک مرکزی در جلسه دیگری که طی دو هفته آتی خواهند داشت اعلام کند. در همین راستا این تشکل معدنی طی فراخوانی از فعالان معدنی خواست تا اطلاعات خود را در این رابطه ارائه کنند.

دستاورد ۸,۲ میلیارد دلاری برجام در بخش صنعت و معدن

ایسنا| در بخش صنعت، معدن و تجارت پس از برجام ۱۳۹ پروژه با حجم سرمایه‌گذاری ۸,۲میلیارد دلار در هیات سرمایه‌گذاری خارجی به تصویب رسیده است.

یکی از بخش‌های قابل توجه در جذب سرمایه‌گذاری خارجی حوزه صنعت، معدن و تجارت است، بخش‌هایی که شاید قبل از برجام امید چندانی به رشد و پویایی آنها با توجه به شرایطی که در دولت نهم و دهم تجربه کرده بودند وجود نداشت اما با موفق بودن روند مذاکرات خارجی ایران با کشورهای ۵+۱ مجددا بارقه‌های امید برای رونق آنها شکل گرفت تا بتوان تولید کشور را به ویژه در حوزه صنعت و معدن توسعه بخشید؛ هرچند به دلیل حل نشدن مشکلات بانکی در این بخش هم آنگونه که باید انتظارات پیش نرفت.

سرمایه‌گذاری خارجی در شرایط پیش و پس از برجام تفاوت معناداری دارد؛ به‌طوری که کشور در سال ۲۰۱۵ در تمامی بخش‌ها فقط ۲میلیارد و ۵۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری خارجی توانست جذب کند. حدود ۵۰ طرح از ۱۳۹ پروژه مصوب با سرمایه‌گذار خارجی پس از برجام به بهره‌برداری رسیده است و ۸۹ پروژه آن نیز در مراحل اجراست. براساس اطلاعاتی که از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت منتشر شده است، اسپانیا، آلمان و ایتالیا کشورهای عمده سرمایه‌گذار در ایران پسابرجام هستند.

در سایه برجام بسیاری از کشورهای جهان برای برقراری روابط سرمایه‌گذاری و تجاری وارد ایران شدند و سرمایه‌گذاری خارجی در سطح کشور شتاب گرفت و با فرصت‌های ایجاد شده پس از برجام ارتقای رتبه ریسک سرمایه‌گذاری در کشور از ۷ به ۶ رسید. امکان‌پذیر شدن جذب تسهیلات خارجی برای توسعه سرمایه‌گذاری‌ها، افزایش تعداد موافقتنامه‌های تشویق متقابل و حمایت سرمایه‌گذاری، رفع محدودیت در مقاصد و بازارهای صادراتی و در نتیجه امکان‌پذیری تحقق هرچه بیشتر برون‌گرایی در اقتصاد از دیگر نتایج به‌دست آمده برجام است.

اعضای کمیسیون رقابت، خصوصی‌سازی و سلامت اداری اتاق ایران تشریح کردند

۱۰ عامل نجات اقتصاد

تعادل| سمیه سایش|

«جراحی بزرگ اقتصاد» کلید واژه‌یی بود که رییس‌جمهور اخیرا در جمع روسای کمیسیون‌های مجلس مطرح کرد. حالا دولت قصد دارد اصلاحات گسترده اقتصادی جدیدی را کلید بزند. از این رو اعضای کارگروه کمیسیون رقابت، خصوصی‌سازی و سلامت اداری اتاق ایران در نشستی گردهم آمدند تا به عوامل دخیل در عقب‌گرد کسب و کارها بپردازند. «دوری از تصمیم‌های هیجانی، رعایت پیش‌فرض‌های داخلی و بین‌المللی برای جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی، جراحی یا کالبدشکافی اقتصاد، کوچک‌سازی دولت با اجرای قانون اصل ۴۴، طرحی برای کاهش صدور مجوزها، آزادسازی فضای اقتصادی، تنظیم برنامه‌های راهبردی و اصولی برای مالیات‌ستانی، همکاری و تعامل سازمان امور مالیاتی با صنعتگران، ایجاد آرامش و ثبات در فضای کسب و کار و تعیین تکلیف بدهی صندوق‌های اعتباری» ۱۰ راهکاری بود که برای توسعه و نجات اقتصاد از سوی این کنشگران اقتصادی مطرح و پیشنهاد شد.

همچنین در نشست دی ماه کارگروه کمیسیون رقابت، خصوصی‌سازی و سلامت اداری اتاق ایران «خصوصی‌سازی و اجرای قانون اصل ۴۴»، «الزامات و زیرساخت‌های لازم برای شفافیت بودجه» و «آسیب‌شناسی جلسات هیات واگذاری» سه محوری بود که مورد توجه این اعضای کارگروه قرار گرفت. حسن فروزان‌فرد رییس کارگروه کمیسیون رقابت، خصوصی‌سازی و سلامت اداری اتاق ایران معتقد است که وضعیت اقتصاد ما در شرایط یک بیمار بدحال است. باوجود انباشت تمام معضلات در اقتصاد کشور بی‌شک باید اقدام اساسی برای عیب‌یابی این بیماری شکل گیرد. به گفته این فعال اقتصادی، مریضی در اقتصاد ایران تنها با مُسکن قابل برطرف شدن نیست؛ چراکه عمق انباشت آسیب‌ها به حدی در دوره‌های مختلف زیاد بوده که با یک‌سری اقدام‌های پیش پا افتاده بهبود پیدا نخواهد کرد. رییس کارگروه رقابت کمیسیون رقابت، خصوصی‌سازی و سلامت اداری اتاق ایران در نشست تخصصی این کارگروه در ابتدایی‌ترین محور سخنانش به پیامدهای ناآرامی‌های اخیر در برخی شهرهای مختلف اشاره می‌کند. حسن فروزان‌فرد می‌گوید: ناآرامی‌های اخیر بیش از اینکه آثار سیاسی را به‌دنبال داشته باشد؛ بیشتر جنبه اقتصادی داشت. مولفه‌یی همچون گرانی ارز و شیب رو به بالای آن باعث شد که مردم به یک‌سری از موضوع‌ها ابراز نارضایتی کنند. از این رو این نوع تصمیم‌های اخیر و هیجانی باعث شد که دوباره یک‌سری ارزهای جدید از کشور خارج شود. او اظهار می‌کند: این تحرکات غیربرنامه‌ریزی شده باعث شد دوباره سرمایه‌گذاران خارجی نسبت به رفتارشان برای ورود به ایران تجدیدنظر کنند. از سوی دیگر بخش‌خصوصی نیز نسبت به آینده اقتصاد دچار تردید شده است؛ چراکه تعاملات بهبود یافته نیز با وجود چنین اقداماتی دچار تزلزل شد. به گفته این عضو هیات نمایندگان اتاق ایران، چنانچه این نوع از واکنش‌های غیربرنامه‌ریزی شده مردم تحت‌فشار به درستی درباره آن تامل و برنامه‌ریزی نشود، می‌تواند هر بار زمینه عقب‌گرد کسب و کارهای درون کشور را فراهم کند.

فروزان‌فرد در ادامه می‌افزاید: جدی نگرفتن این نوع واکنش‌های مردمی توسط کسانی که امور کشور را در دست دارند، می‌تواند در آینده آثار سوئی را در عرصه‌های مختلف اقتصادی و اجتماعی به همراه داشته باشد.

جراحی اقتصاد ایران

رییس کارگروه رقابت کمیسیون رقابت، خصوصی‌سازی و سلامت اداری اتاق ایران با بیان اینکه اقتصاد ایران نیاز به جراحی دارد، اظهار می‌کند: در این شکی نیست که اقتصاد ایران نیاز به یک جراحی مفصل و اساسی دارد؛ این جراحی نیز باید توسط دست‌اندرکاران و کارشناسان خبره کشور حاصل شود و باید اقتصاد کشور مورد کالبدشکافی قرار گیرد. فروزان‌فرد به موضوع سرمایه‌گذاری در ایران اشاره می‌کند. او می‌افزاید: شواهد در اقتصاد کشور نشان می‌دهد که با وجود شرایط حاکم پول‌های خارجی برای توسعه‌بخشی به کشور ورود پیدا نخواهد کرد؛ چراکه سرمایه‌گذاری در ایران نیازمند یک‌سری الزامات است و بدون رعایت پیش‌فرض‌های لازم و بین‌المللی نمی‌توان به ورود سرمایه‌گذاران در کشور دل خوش کرد. هم‌اکنون نیز آنچه درمورد سرمایه‌گذاری خارجی در محافل گوناگون مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد مانند خاطره‌یی می‌ماند که آنی و گذری است اما در صحنه عمل چشم‌اندازی را نمی‌توان متصور شد. فروزان‌فرد در بخش دیگری از سخنانش درباره قانون اصل ۴۴ می‌گوید: گزارشی درباره توضیحات بررسی اصل ۴۴ نشان می‌دهد که خصوصی‌سازی در این سال‌ها دولت را کوچک نکرده و آنچه اتفاق افتاده هیچ نشانه‌یی از کوچک شدن دولت در آن وجود ندارد. در این زمینه جلسه‌یی در اتاق ایران برای گزارش‌دهی ما به سایر کمیسیون‌ها و معاونت‌های اتاق برای اصلاحات قانون اساسی برگزار شد، پیشنهادی درباره اصلاح برخی بندهای قانون اساسی مطرح شد؛ باید گفت که اصلاحات پیشنهادی بخش‌خصوصی موضوعات پیچیده‌یی هم نبود. این عضو هیات نمایندگان اتاق تهران نیز در ادامه درباره اثربخشی موضوعات مطرح شده توسط نمایندگان بخش‌خصوصی می‌گوید: متاسفانه در ارائه مطالب و واکاوی عیوب در اقتصاد اثربخشی موردتوجه مسوولان قرار نمی‌گیرد و آنچه به آن توجه می‌شود، گزارش‌های مکتوب ارائه شده است. چنانچه بخواهیم اثربخشی در اولویت امور قرار گیرد باید به سیاست‌های اصل ۴۴ توجه ویژه داشته باشیم. به گفته فروزان‌فرد، آنچه طی این سال‌ها در زمینه اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ اتفاق افتاده خصوصی‌سازی نبوده بلکه این امر واگذاری امور بوده است. خصوصی‌سازی با واگذاری دو موضوع متفاوت از یکدیگر است و نتایجی هم که تا به امروز در بخش اقتصاد رقم خورده حاصل این نوع واگذاری‌هاست. او در ادامه به برگزاری جلسه‌یی با انجمن دارندگان استاندارد اشاره کرد. او می‌گوید: با برگزاری این نوع نشست یادآور شدیم که استاندارد باید کجای کار بایستد و کدام منطقه را برای حرکت خود انتخاب کند تا حضورش منجر به رقابت‌پذیری در امور شود. فروزان‌فرد معتقد است که صدور مجوز در حوزه استاندارد و طولانی شدن فرآیندها در این زمینه در نتیجه آسیب زدن به فضای رقابتی را به‌دنبال دارد که در این زمینه سازمان استاندارد باید یک طراحی برای کاهش صدور مجوزها داشته باشد. او در ادامه به دو نگاه فعالان دولتی در زمینه توسعه بخش اقتصاد پرداخت. فروزان‌فرد در این باره می‌گوید: یک دیدگاه می‌گوید که چنانچه نقدینگی به بخش اقتصاد واریز شود، توسعه ایجاد خواهد شد و دومین دیدگاه هم این است که چنانچه فضا آزاد باشد، نقدینگی نیز حاصل می‌شود. عضو هیات نمایندگان اتاق ایران همچنین در محور دیگر سخنانش به موضوع سهم درآمد مالیاتی در ایران اشاره کرد. فروزان‌فرد می‌گوید: سهم درآمدهای مالیاتی در تولید ناخالصی داخلی نشان می‌دهد ایران در انتهای جدول در زمینه مالیات‌ستانی قرار دارد. با آنکه بارها اعلام کرده‌ایم که اوضاع اقتصاد مطلوب نیست اما همچنان شاهدیم که در بخش مالیات‌ستانی در قعر جدول قرار داریم.

معجزه‌ای در کار نیست

از سوی دیگر، نایب‌رییس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق تهران در نشست تخصصی کارگروه کمیسیون رقابت، خصوصی‌سازی و سلامت اداری اتاق ایران به اثرات اخیر تصمیم ترامپ درباره شکنندگی برجام اشاره کرد. سیدحسین سلیمی می‌گوید: باید اثر تصمیم‌های اخیر ترامپ در بخش‌های اقتصادی مورد بررسی قرار گیرد؛ چراکه تهدیدهای اخیر و فعالان اقتصادی را با یک سردرگمی مواجه کرده است. او با اشاره به مواضع بی‌ثبات ترامپ می‌افزاید: این بی‌ثباتی رفتار او منجر به آن شده که سرمایه‌گذاران‌خارجی نیز تصمیمی برای ورود سرمایه‌هایشان به ایران نداشته باشند و در نهایت برای انجام سرمایه‌گذاری در ایران دچار تزلزل شوند. در این بازه زمانی ما شاهد برگزاری یک سری نشست‌های تخصصی در حوزه اشتغال هستیم. از این رو با فراهم‌سازی این نشست‌ها و دعوت از کارشناسان در جلسات هم‌اندیشی ما نمایندگان بخش خصوصی که نمی‌توانیم در حوزه اشتغال‌زایی اعجاز کنیم. شرط اشتغال‌زایی در کشور ورود سرمایه‌گذار خارجی و ایجاد فضای مناسب است. سلیمی تصریح می‌کند: در این اوضاع و احوال که فشارهای سنگین مالیاتی در حوزه صنایع وجود دارد، دولت باید در این حوزه تکلیفش را با فعالان اقتصادی روشن کند که قصد دارد با این فعالان در عرصه توسعه اقتصاد کشور تعامل کند یا رفتار تقابل‌آمیز داشته باشد. او شرایط کشور را برای پذیرش سرمایه‌گذاران خارجی نامطلوب توصیف می‌کند و می‌گوید: ورود سرمایه‌گذار خارجی کمی بعید است. ما ابتدا باید فضا، زیرساخت‌ها و الزامات لازم را برای تولیدکنندگان داخلی مهیا کنیم تا به این شکل شاخص‌های فضای کسب وکار در عرصه بین‌الملل ارتقا یابد. نایب رییس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق تهران برای نجات صنایع در کشور پیشنهادی به سازمان امور مالیات و دارایی دارد. سلیمی می‌گوید: دولت برای کسری بودجه به سازمان امور مالیاتی فشار می‌آورد و آنها نیز برای اخذ منابع به صنایع اهرم‌ها فشار وارد می‌کنند. از این رو وزارت امور اقتصادی و دارایی باید به مدت یک سال از ستاندن مالیات‌های پرداخت نشده توسط صنعتگران پرهیز و خودداری کند تا از فشارهای موجود در بخش صنعت کاسته شود. سلیمی معتقد است: زمانی فضای رقابتی برای اقتصاد کشور ایجاد خواهد شد که فضای کسب وکار با آزادی، آرامش و ثبات همراه باشد اما تا زمانی که نتوانیم این ۳ مولفه را در کنار یکدیگر نگه داریم باید بگویم که شرایط بدتر خواهد شد و آثار سویی را برای اقتصاد، سیاست و اجتماع کشور در برخواهد داشت. او شرایط اقتصاد کشور را اسفناک می‌داند و می‌گوید که چندی پیش یک سرمایه‌گذار چینی برای انجام سرمایه‌گذاری در یکی از بخش‌ها به ایران آمد و تمام زیرساخت‌های فیزیکی برای ورود سرمایه‌هایشان فراهم بود اما بعد از مدتی تماس گرفتند و گفتند که امریکا چین را برای ورود سرمایه به ایران تهدید کرده است و از این رو ما نمی‌توانیم برای انجام سرمایه‌گذاری وارد ایران شویم. به گفته این فعال اقتصادی؛ با وضعیت بدهی صندوق‌ها نمی‌توان چشم‌انداز روشنی را برای اقتصاد کشور ترسیم کرد. نایب‌رییس کارگروه کمیسیون رقابت، خصوصی‌سازی و سلامت اداری اتاق ایران نیز به عنوان سومین سخنران در این نشست تخصصی به شمار می‌رفت. فرشید شکرخدایی با اشاره به میزان مصرف بخش خصوصی از منابع صندوق ذخیره ارزی می‌گوید: چندی پیش جلسه شورای هیات امنای صندوق ذخیره ارزی برگزار شد و در آنجا عنوان شد که تنها ۵ درصد منابع صندوق را فعالان بخش خصوصی استفاده کرده‌اند. از این رو دلیل این میزان مصرف مورد بررسی قرار گرفت. او می‌افزاید: برای استفاده نمایندگان بخش خصوصی از صندوق ذخیره ارزی پیشنهاد شد تا آیین‌نامه‌یی توسط اتاق ایران در زمینه هجینگ قیمت ارز طراحی شود و اعضای این صندوق نیز این موضوع را پذیرفتند.

شفافیت در شفافیت بودجه

در ادامه نیز یکی از کارشناسان کمیسیون رقابت، خصوصی‌سازی و سلامت اداری نیز درباره الزامات و زیرساخت‌های لازم برای شفافیت بودجه می‌گوید: بودجه چارچوبی را برای تنظیم سیاست‌های دولت فراهم می‌کند و فعالیت‌های مختلف برای رسیدن به اهداف توسعه و تقسیم این فعالیت‌ها بین مجریان تعیین می‌شود. در مرحله تصویب، بودجه وسیله کنترل قانونی است و در مرحله اجرا نیز بودجه راهنمای مسوولان در اجرای سیاست‌های تدوین شده است. اشرف مرتضایی معتقد است که بودجه مهم‌ترین ابزار کنترل و نظارت بر عملکرد دولت محسوب می‌شود بنابراین وضوح و شفافیت یکی از اصول در بودجه به شمار می‌رود. در عین حال رییس کارگروه خصوصی‌سازی کمیسیون رقابت ایران در این نشست تخصصی درباره آسیب‌شناسی جلسات هیات واگذاری می‌گوید: یکی از رایج‌ترین مصوبات هیات واگذاری، تصمیم‌گیری در مورد روش واگذاری است. به واقع ۵۰ درصد واگذاری‌ها توسط مذاکره شکل می‌گیرد. البته می‌توان دلیل اصلی آن را رویکرد سازمان خصوصی‌سازی دانست زیرا این روش برای این سازمان مشکلات کمتری را در پی دارد. محمود اولیایی می‌افزاید: یکی دیگر از موارد مهم عملکرد هیات واگذاری در حوزه رد دیون است که در ۶ سال اخیر به شکل درستی یعنی انتقال به بخش خصوصی و رفع دیون به صورت نقدی توسط بنگاه واگذار شده، شکل می‌گرفت.

گام بلند ایران‌خودرو در ساخت خودروهایی با پلتفرم جدید

تغییر بازی در صنعت خودروسازی

کارنامه کاری صنعت خودروسازی ایران را چنانچه ورق بزنیم، می‌توان یکی از چالش‌های جدی بر سر راه توسعه این صنعت مادر و پیشران را «نبود پلتفرم مشترک» عنوان کرد. «پلتفرم مشترک» که به معنای تولید چند محصول با شکل و شمایل متفاوت و در کلاس‌های متنوع بر یک پلتفرم است، نبودش صنعت خودروسازی ایران را رنج می‌دهد.

از این‌رو، در تمامی این سال‌ها، صاحب‌نظران حوزه خودرو بر این موضوع تاکید کردند که خودروسازان داخلی باید از برخی پلتفرم‌های قدیمی دل بکنند. وجود چنین نگاهی در صنعت خودروسازی موجب شد تا ایران‌خودرویی‌ها با سبقت گرفتن از رقبای خود در فضای پسابرجام که بستر برای ورود خودروسازان برتر جهانی به ایران فراهم بود، قراردادی ۱۰جانبه را در سال ۱۳۹۶ باچند شرکت مطرح دنیا در زمینه ساخت «پلتفرم مشترک» به امضا برسانند.

آبی‌پوشان جاده مخصوص با تغییر بازی در این صنعت، موفقیت دیگری را در رزومه کاری خود ثبت و در مسیر دست یافتن به یکی از فاکتورهای اصلی «خودروساز شدن» قرار گرفتند.

در واقع متولیان صنعتی کشور استراتژی ۱۴۰۴ را بر طراحی و ساخت پنج پلتفرم ملی و تولید خودرو طبق این پلتفرم‌ها تنظیم کردند. تدوین‌کنندگان استراتژی توسعه صنعت خودرو به همراه تاکید بر طراحی پلتفرم داخلی بر دستیابی ایران به جایگاه اول صنعت خودرو منطقه، رتبه پنجم آسیا و همچنین رتبه یازدهم در دنیا توسط رقابت‌پذیری برمبنای توسعه فناوری نیز تاکید ورزیدند.

اگرچه برخی متولیان صنعتی، حضور خارجی‌ها را باعث ارتقای دانش و نیز توان تولیدی کشور عنوان می‌کردند، اما در عین حال بر این باور بودند که سیاست طراحی پلتفرم داخلی، یک سیاست پایدار و ماندگار در صنعت خودروسازی کشور خواهد بود. این هدف در شرایطی برای صنعت خودرو کشور ترسیم شد که سرمایه‌گذاری بر طراحی پلتفرم داخلی هزینه‌بر است و از نظر اقتصادی در توان نقدینگی امروز صنعت خودرو کشور نیست. از این‌رو، به خودروسازان داخلی توصیه شد، از این نوع اشتباهات استراتژیک دوری کنند. بر همین اساس یکی از گزینه‌های پیشنهادی به خودروسازان داخلی، ایجاد کانال همکاری با شرکای خارجی بود تا مسیر حرکت خود را از طراحی و ساخت پلتفرم داخلی به سمت پلتفرم مشترک تغییر دهند؛ به عبارتی با اتخاذ این استراتژی صنعتی، می‌توان ضمن کاهش هزینه‌های تولید از یک‌سو، هم‌گام با برندهای معتبر دنیا محصولات به‌روزتر و با کیفیت‌تری را در اختیار متقاضیان قرار داد.

اما اینکه صنعت خودروسازی کشور از «نبود پلتفرم مشترک» رنج می‌برد؛ یک واقعیت انکارناپذیر است. این در حالی است که «کاهش هزینه‌ها، افزایش کیفیت و تحویل سریع انواع مدل‌های خودرو به مشتریان» از اهداف بزرگ یک خودروساز خوب به شمار می‌رود که پلتفرم مشترک، می‌تواند آنها را در رسیدن به این اهداف کمک کند.

از این‌رو، برای دستیابی به پلتفرم، بهترین راه این است که خودروسازان در همکاری با برندهای معتبر دنیا به دنبال تولید پلتفرم مشترک باشند تا ضمن انتقال دانش در سایر زمینه‌ها به این بخش مهم نیز دست یابند. آن‌چه در این بین ضروری به نظر می‌رسد، به‌روزرسانی پلتفرم‌های تولیدی مطابق با استانداردهای روز جهانی است، اما انجام این مهم بدون بازی دادن خارجی‌ها و بهره‌گیری از تجربیات موفق جهانی است. البته در این میان نباید این موضوع را نیز از نظر دور داشت که تحریم‌ها، شرایط را برای همکاری با خارجی‌ها سخت و عملا اجازه دستیابی به چنین هدفی را به خودروسازان داخلی نمی‌داد، اما با ورود به دوران پساتحریم، بسترها برای همکاری‌های مشترک آغاز شد.

به‌طوری که فصل جدیدی در صنعت خودرو کشور رقم خورد و صاحبان صنعت خودروسازی که خود توسعه محصولات‌شان و تصاحب بازارها را در سر می‌پروراندند، بر این امر واقف بودند که باید تحولی در طراحی پلتفرم محصولات‌شان صورت گیرد؛ چراکه اگر خودروسازی فاقد پلتفرم باشد، ناچار است خودرو دیگر کشورها را مونتاژ کند. از آن‌سو، متولیان صنعتی کشور نیز بر این موضوع تاکید داشتند که برای ارتقای صنعت خودرو کشور و رسیدن به سطح و کلاس جهانی، ناگزیر به استفاده از تجارب و توانمندی‌های جهانی با تکیه بر توانمندی‌های داخل و در عین حال توجه ویژه به طراحی، مهندسی، تحقیق و فناوری‌های جدید هستیم. برهمین اساس، خودروسازان بزرگ ایران از جمله صاحبان مجموعه صنعتی ایران‌خودرو در فضای پسابرجام، آستین‌ها را برای استفاده از فرصت به وجود آمده بالا زده و اشتیاق خارجی‌ها را برای سرمایه‌گذاری در صنعت خودروسازی ایران برانگیختند.

با این اوصاف دستاوردهای گروه صنعتی ایران‌خودرو در سال ۱۳۹۶ را می‌توان گام مهمی در تحول خودروسازی کشور به شمار آورد؛ چرا که در این سال نخستین و مهم‌ترین قرارداد بین‌المللی صنعت خودرو ایران با برندهای معتبر برای طراحی پلتفرم به مرحله اجرا رسید و همکاری ایران‌خودرو با سازندگان تراز اول جهانی به صورت رسمی آغاز شد. در واقع گروه صنعتی ایران‌خودرو با اجرای پروژه طراحی پلتفرم جدید و عرضه محصولات جدید به دنبال «افزایش سهم خود در بازار و اهداف صادراتی» است. از آن سو، هدف اصلی اجرای پروژه طراحی پلتفرم جدید را می‌توان ارتقای نام ایران‌خودرو در بازارهای بین‌المللی نیز عنوان کرد.

اما یکی از نکات مثبت قرارداد ۱۰ جانبه ایران‌خودرو، حضور شرکت‌های مطرح دنیا در حوزه طراحی، در قرارداد مربوطه است که کمک می‌کند محصول نهایی از سطحی جهانی و به‌روز برخوردار باشد.

از این‌رو، شرکت ایران‌خودرو برای ساخت خودروهایی با پلتفرم جدید با هدف صادرات و بومی‌سازی تولیدات همکاری خود با سه شرکت «ایتالیایی، آلمانی و کره‌ای» را در سال جاری کلید زد. پروژه پلتفرم جدید، شامل همه فرآیندهای طراحی، مهندسی، اجرا، ارزیابی و تولید است تا موقعیت این شرکت را در سطح جهان ارتقا دهد. به عنوان نمونه، حضور شرکتی مانند «پینین فارینای ایتالیا» که در عالم طراحی بسیار شهره است و با بزرگان خودروسازی جهان مشارکت دارد، در پروژه موردنظر، می‌تواند تضمینی باشد بر طراحی قابل‌قبول و عامه‌پسند و به روز پلتفرم مربوطه و اتاقک‌هایی که بناست روی آن سوار شوند. در پروژه پلتفرم جدید، «پینین‌فارینا» وظیفه طراحی چهار مدل خودرو شامل «سدان، هاچ‌بک، اس‌یووی و وانت» در مدل‌های«بنزینی، دیزلی، هیبرید و برقی» را به‌عهده خواهد داشت.

همچنین حضور «ماهله آلمان» با تجربیات جهانی در حوزه موتور و همچنین هیوندای پاورتک به عنوان یک گیربکس‌ساز مشهور جهانی، این امیدواری را به وجود آورده که بازار خودرو کشور در آینده شاهد عرضه محصولاتی در سطح جهانی خواهد بود.

با وجود تمامی اتفاقات مثبتی که در فضای به وجود آمده شاهد آن هستیم، اما یک ضرورت مهم در مورد اجرای این پروژه وجود دارد، آن‌هم مدیرعامل ایران‌خودرو، اجرای قرارداد طراحی و تولید پلتفرم اختصاصی را مستلزم تامین مالی دانسته که نیازمند بودجه و حمایت نهادهای قانون‌گذار است.

در مجموع مهم‌ترین موضوعی که در ارتباط با آینده‌نگری در صنعت خودروسازی مطرح می‌شود، اولویت‌بندی‌های استراتژیک بازیگران صنعت خودروسازی برای مواجهه با شرایط جدید است.

از این‌رو، با توجه به مواردی که گفته شد، فعالان صنعت خودروسازی نمی‌توانند با قطعیت آینده این صنعت را پیش‌بینی کنند، اما تحولات غیرقابل اجتنابی در آینده صنعت خودرو رخ خواهد داد که نیاز است فعالان فعلی این صنعت، استراتژی‌های مناسب و کارآ برای مواجهه و تبدیل آن به فرصت، تدوین کنند.

علی ربیعی از تلاش‌های چین در عملیات نجات نفتکش ایرانی قدردانی کرد

آرامگاهی به عمق ۱۱۵ متر برای دریانوردان

گروه انرژی| نادی صبوری|

تناقض اظهارنظرهای مسوولان ایرانی در مورد عملکرد چین در حادثه نفتکش سانچی ابعاد جدیدی پیدا کرده است. درحالی که در روزهای نخست پس از حادثه سخنگوی شرکت ملی نفتکش ایران به وضوح از عملکرد چین در عملیات نجات انتقاد کرده بود، دیروز خبرگزاری‌های چینی از ارسال نامه قدردانی علی ربیعی از تلاش‌های چین در عملیات نجات به سفیر چین در تهران خبر دادند. گزارش «تعادل» درباره آخرین وضعیت نفتکش سانچی و فعالیت‌هایی که اکنون در اطراف آن درحال انجام است را در ادامه می‌خوانید.

خبرگزاری‌های چین در ۲روز اخیر اخباری را در مورد آخرین وضعیت نفتکش مغروق سانچی منتشر کردند. آن طور که شینهوا گزارش داده است در ساعات پایانی روز چهارشنبه محل دقیق نفتکش سانچی در عمق ۱۱۵متری آب‌های اقیانوس پیدا شده است. وزارت حمل و نقل چین اعلام کرده که اکنون فرآیند دفع زباله درحال انجام است. از سوی دیگر نیز سرویس خبری چین از ارسال نامه‌یی از سوی علی ربیعی، رییس کمیته ویژه پیگیری سانچی به سفیر چین در ایران نوشت که حاوی تقدیر ایران از تلاش‌های چین در راستای نجات ۳۰خدمه ایرانی نفتکش سانچی بوده است.

بیش از ۱۰روز از حادثه‌یی دریایی در سواحل شانگهای که باعث داغدار شدن خانواده ۳۲خدمه نفتکش سانچی شد، می‌گذرد و طبق شواهد موجود سانچی در عمق ۱۱۵متری آب‌های اقیانوس آرام ثابت شده است. از میان ۳۲خدمه این نفتکش تاکنون پیکر ۳ نفر یافت شده که مشخص نیست متعلق به کدام یک از افراد است. از سویی ویدیوهایی حاوی اعتراض برخی اعضای خانواده دریانوردان ایرانی در روزهای اخیر منتشر شده که نشان می‌دهد آنها بر این باور هستند که پیکر عضو خانواده‌شان قابل پیدا شدن است.

رسانه‌های چینی همچنین دیگر کشورهای درگیر در این موضوع ازجمله ژاپن و بنگلادش در طول روزهای گذشته بر این موضوع که اطراف سانچی را لکه‌های عظیم نفتی فرا گرفته‌اند، تاکید کرده‌اند. مساله‌یی که باعث می‌شود تا مدت‌ها نتوان به اطراف نفتکش سانچی نزدیک شد. وزارت حمل و نقل چین در ساعات پایانی چهارشنبه ۱۷ژانویه اعلام کرد که محل دقیق نفتکش مشخص شده و اکنون عملیات پاکسازی سموم آغاز شده است.

شینهوا نوشت که مرکز تحقیق و تفحص دریایی شانگهای روز سه‌شنبه ۱۳فروند کشتی برای حفظ نظم در محل حادثه، تخلیه کشتی‌های بازرگانی و ماهیگیری در منطقه و هشدارهای ناوبری به هر دو زبان انگلیسی و چینی به منطقه فرستاده است.

این خبرگزاری در ادامه به نقل از وزارت حمل و نقل چین عنوان کرده که لکه‌های نفتی متعددی در اطراف سانچی دیده شده و کشتی‌هایی برای پاکسازی این لکه‌ها به منطقه فرستاده شده است.

آن طور که به نظر می‌رسد با توجه به اینکه طی ۱۰روز اخیر در ایران برخی بر این باور بودند که چین در زمینه نجات خدمه نفتکش سانچی کم‌کاری کرده است، چینی‌ها نسبت به رسانه‌یی کردن اقدام‌های خود شدت بیشتری نسبت به گذشته به خرج داده‌اند.

البته چین نسبت به این ادعا واکنش مستقیم نیز نشان داد. روز سه‌شنبه سخنگوی وزارت امور خارجه چین در یک کنفرانس مطبوعاتی اعلام کرد که آنها تمام تلاش خود را برای نجات خدمه سانچی به خرج داده و این ادعا که چین کم‌کاری کرده است «نامعتبر» است. هر چند در ایران برای نخستین بار محسن بهرامی، سخنگوی شرکت ملی نفتکش در یک کنفرانس رسمی خبری به وضوح از «محافظه‌کاری چینی‌ها» و «عدم ریسک‌پذیری» آنها در انجام عملیات نجات انتقاد کرده بود اما در ادامه، مسوولان ایران ازجمله علی ربیعی وزیر کار، تعاون و رفاه اجتماعی که از سوی حسن روحانی به عنوان رییس کمیته ویژه پیگیری سانچی منصوب شده بود، اعلام کردند هیچ مدرکی دال بر اینکه چین کم‌کاری کرده است، وجود ندارد.

ارسال نامه رسمی از طرف علی ربیعی به سفیر چین در ایران که دیروز توسط سرویس خبری چین رسانه‌یی شد را نیز باید تایید رسمی این ماجرا از طرف ایران دانست. آن طور که این سرویس خبری نوشته است در نامه ربیعی به پانگ سن آمده است: «چین تلاش زیادی برای نجات خدمه سانچی و مهار آتش این نفتکش به خرج داده است.» ربیعی در ادامه این نامه عنوان کرده است:«به عنوان نماینده رییس‌جمهوری و رییس کمیته پیگیری این حادثه در ایران به نام دولت و مردم ایران صادقانه از دولت و مردم چین به ویژه پرسنل چینی که جان خود را برای انجام هر گونه تلاش در راستای نجات نفتکش سانچی که تحت گازهای سمی و انفجار بود به خطر انداختند، قدردانی می‌کنم.

ربیعی در پایان با افسوس نسبت به از دست رفتن جان خدمه نفتکش سانچی گفته است که کمک‌های بشردوستانه دولت و مردم چین به ایران همواره در یاد مردم ایران خواهد ماند. این اظهارات درحالی طی این نامه توسط ربیعی و به نمایندگی از حسن روحانی رییس‌جمهوری مطرح شده که محسن بهرامی، سخنگوی شرکت ملی نفتکش در نشستی خبری که ۱۹دی ماه و چند روز پس از حادثه برگزار شد به وضوح بیان کرده بود که چین در عملیات نجات «دست به عصا» حرکت کرده و اصرارهای طرف ایرانی برای سرعت بخشیدن به خاموش کردن آتش کشتی سانچی از سوی چینی‌ها بی‌پاسخ می‌ماند. در واقع همین دست اظهارنظرها باعث شده بود که در فاصله ۸ روز شروع حادثه تا اعلام قطعی مرگ تمام خدمه سانچی، اعضای خانواده این افراد با این تشویش و نگرانی به سر ببرند که راهی برای نجات عضو خانواده‌شان وجود دارد اما چین درحال کوتاهی کردن است.

ربیعی اما در روز اعلام قطعی مرگ خدمه سانچی عنوان کرد که چین از ابتدا مرگ قطعی این افراد را پیش‌بینی کرده بود اما ایران ترجیح داد نسبت به زنده ماندن آنها امیدوار بماند. البته ربیعی توضیح نداده که چرا پیش‌بینی قطعی چین را به مردم ایران و خانواده دریانوردان اعلام نکرده‌اند.

فضای بی‌اعتمادی ایجاد شده، باعث شده است خانواده دریانوردان اکنون غیرقابل یافت بودن پیکرهای عزیزانشان را نیز «غیرقابل باور» بدانند. چینی‌ها اما اعلام کرده‌اند که به دلیل سمی بودن محیط اطراف نفتکش سانچی امکان نزدیک شدن به آن برای جست‌وجوی اجساد وجود ندارد.

چین اکنون به دنبال ارسال روبات‌های زیردریایی به محل دقیق غرق شدن سانچی است که تا عمق ۱۱۵متری آب‌های اقیانوس آرام فرو رفته است.

دیروز محسن بهرامی، سخنگوی شرکت ملی نفتکش نیز در گفت‌وگویی با صدا و سیمای ایران اعلام کرد که براساس آخرین اطلاعات که از نماینده شرکت نفتکش در چین دریافت شده، روبات‌های زیردریایی به محل حادثه رسیده‌اند و قرار است تا پیش از تاریک شدن هوا تست‌هایی را انجام دهند و در نهایت روز شنبه عملیات اصلی آغاز شود. او در ادامه عنوان کرد که امیدوار است، اطلاعات درباره وضعیت سانچی و اینکه آیا امکان ورود به آن در زیر آب مقدور است یا نه زودتر مشخص شود.

بهرامی در پاسخ به این پرسش مجری برنامه که آیا اگر فرضا اجساد دریانوردان در سانچی پیدا شود امکان بیرون آوردن آنها تا سطح آب وجود دارد، عنوان کرد:«این موضوع را باید کارشناسان مشخص کنند چون سانچی در عمق ۱۱۵متری غرق شده و امکان فعالیت غواصان در آن عمق بسیار سخت است.»

بهرامی که پیش از این گفته بود، ممکن است امیدی به نجات خدمه سانچی وجود داشته باشد در این گفت‌وگوی تلویزیونی عنوان کرد که در ۳ الی ۴ ساعت آخر وضعیت حریق به قدری شدید بوده که می‌تواند به ساختمان کشتی آسیب وارد کرده و آن را مچاله کرده باشد.

بررسی جعبه سیاه سانچی در طول هفته آینده

به گزارش «تعادل» و به نقل از شرکت ملی نفتکش سخنگوی کمیته اضطرار شرکت ملی نفتکش ایران گفت: با توجه به پیگیری‌های گسترده‌یی که انجام شده، پیاده‌سازی و دانلود اطلاعات جعبه سیاه کشتی (VDR) نفتکش سانچی حداکثر در طول هفته آینده آغاز خواهد شد؛ با وجود اینکه در ابتدا صحبت از پیاده‌سازی و دانلود اطلاعات بعد از یک ماه بود.

محسن بهرامی ادامه داد: مقرر شده حداکثر در طول هفته آینده گروه‌های ذی‌نفع در یک جلسه رسمی دور هم جمع شوند؛ یعنی نمایندگان کشور پاناما به عنوان کشور صاحب پرچم نفتکش سانچی، کشور هنگ‌کنگ به‌عنوان کشور صاحب پرچم کشتی فله‌بر کریستال، کشور چین که در آب‌های آن این حادثه اتفاق افتاده و کشور ایران که اکثر نفرات جان باخته به آن اختصاص دارد، همچنین متخصصان سازنده جعبه سیاه نفتکش سانچی نیز در این جلسه حضور خواهند داشت، چراکه باید دستگاه‌های مورد نیاز دانلود و رمزخوانی اطلاعات جعبه سیاه را همراه خود بیاورند و اطلاعات را دانلود کنند.

روی خط نیرو

فعلا به فکر جیره‌بندی آب تهران نیستیم

ایسنا| مدیرعامل شرکت آب منطقه‌یی تهران گفت: «بر اساس آمار میزان بارندگی در تهران ۳۵ میلیمتر بوده که نسبت به سال گذشته ۶۶ درصد منفی است. همین مساله وخیم بودن شرایط سدهای تهران را نشان می‌دهد.» بختیاری با بیان اینکه برفی که در تهران آمد بسیار ناچیز بود و نمی‌تواند تاثیر چندانی بر میزان منابع داشته باشد، گفت: «حجم مخازن سدهای استان تهران نسبت به سال گذشته ۱۶میلیون مترمکعب منفی است.» به گفته وی سال گذشته میزان ارتفاع ذخیره برف در تهران ۱٫۵متر بود که متاسفانه امسال تقریبا ذخیره برفی صفر است و با توجه به اینکه سدهای تهران رژیم برفی دارند و عمدتا تا تیرماه از ذخیره برفی استفاده می‌کنیم این موضوع نگرانی‌هایی را به وجود آورده است. وی با اشاره به اهمیت مدیریت مصرف اظهار کرد: «لازم است که در این شرایط مشترکان ۱۰ تا ۱۵ درصد مدیریت مصرف داشته باشند، چرا که تنها از این طریق می‌توان تابستان را بدون مشکل در تامین منابع آبی پشت سر گذاشت.»

وی تصریح کرد: «از هم‌اکنون به فکر جیره‌بندی منابع آبی نیستیم اما لازم است که مشترکان نکات لازم در مصرف آب را پیشه کار خود کنند و با نگاه جدی‌تری به این مساله توجه داشته باشند.»

اشتباه ما الگوبرداری آبی از اروپایی‌هاست

ایلنا| علیرضا دایمی قائم‌مقام وزیر نیرو در امور بین‌الملل درباره برخی شایعات مبنی بر تاثیر منفی پارازیت‌ها بر ابرناکی و باران‌زایی اظهار داشت: «مساله خشکی و خشکسالی در ذات این کشور است، وقتی تاریخ کشور را می‌خوانیم می‌بینیم، اتفاقاتی که امروز می‌افتد مربوط به امروز نیست، خشکسالی‌های بلندمدت در تاریخ ۸ هزار ساله این سرزمین ثبت شده است.» وی با بیان اینکه خشکسالی و خشکی با شرایط کشور عجین است، افزود: «برنامه ما باید منطبق با شرایط کشور باشد، اینکه اتفاق خاصی افتاده که باران نداریم یا به دلایل خاص غیر علمی این‌گونه شده، صحیح نیست.» وی تصریح کرد: «اشتباه ما این است که الگوبرداری‌مان از کشورهای اروپایی است، در اتریش ۸۵۵میلیمتر، ژاپن بالای ۱۱۰۰میلیمتر بارندگی دارند، سرزمین ما خشک و نیمه‌خشک است، برنامه‌های ما باید با این وضعیت سرزمینی انطباق داشته باشد، دنبال محکوم کردن و اینکه حتما اتفاق خاصی افتاده که خشکسالی شده، نباشیم.» دایمی ادامه داد: «ما در سال ۸۷، ۱۳۹میلیمتر در کشور بارندگی داشتیم، آن سال هم مشکل داشتیم، اکنون فعلا در ابتدای سال آبی هستیم هنوز نمی‌شود قضاوت کرد، هنوز ۳ ماه از سال را پشت سر گذاشته‌ایم، پاییزمان خشک‌ترین پاییز است، اما امیدواریم که در ادامه فصل زمستان و بهار این کمبودها جبران شود.»

تشکیل ستاد خشکسالی در خوزستان

مهر| غلامرضا شریعتی استاندار خوزستان با تاکید بر اینکه باید برنامه‌هایی با مشارکت عمومی در دست اقدام و اجرا داشت، تصریح کرد: «در ابتدا باید ستاد خشکسالی خوزستان را تشکیل و به تبع آن کمیته منابع و مصارف آب نیز تشکیل شود و این کمیته تصمیم‌گیری را به ستاد خشکسالی ابلاغ کند. همچنین کمیته‌های کشاورزی، تولید و مصرف برق، محیط زیست، بهداشت و اطلاع‌رسانی نیز باید تشکیل شود.» استاندار خوزستان با اشاره به اینکه عدم کشت یا کاهش کشت تابستانه، تامین آب شرب و علوفه دام و همچنین جلوگیری از بیماری‌های روده‌یی حتما باید مدنظر باشد، ادامه داد: «فرمانداران مسوولیت این کار را در شهرستان‌ها برعهده دارند و سایر سازمان‌ها باید ضمن انجام همکاری به صورت آنلاین نیز با فرماندار در تماس باشند. مدیران و کارشناسان باید کارهای کنترل صحیح و عبور از این وضعیت را انجام و از سفرهای غیرضروری به تهران اجتناب و در شهر حضور داشته باشند. همچنین همه مدیران باید در این جلسات ستاد بحران حاضر شوند و تا اعلام وضعیت عادی اقدامات لازم را انجام دهند.»

نخستین نشانه‌های ظهور کابوس نفت

گروه انرژی|

اوپک و متحدانش در ماه نوامبر توافق کاهش تولید خود را تمدید کردند تا قیمت نفت به روند صعودی خود ادامه دهد. با این حال همواره این نگرانی وجود داشت که با افزایش قیمت‌ها، نفت شیل بیشتری در امریکا استخراج شود و بالاخره قیمت‌ها سقوط کنند. روز گذشته نخستین نشانه‌های این کابوس ظهور کردند و قیمت شاخص‌های مختلف نفتی حدود یک‌درصد از ارزش خود را از دست دادند. این اتفاق در حالی افتاد که بالاخره ذخایر تجاری نفت خام امریکا از میانگین ۵ ساله آن کمتر شد و کاهش تولیدات نفتی ونزوئلا هم این انتظار را ایجاد کرده بود که قیمت‌های نفتی از مرز ۷۰ دلاری در هر بشکه به‌طور کامل عبور کنند.

به گزارش رویترز، قیمت نفت در روز جمعه کاهش پیدا کرد و بازارها را در آستانه بزرگ‌ترین سقوط هفتگی قیمت نفت از ماه اکتبر تاکنون قرار داد. این اتفاق در پی انتشار آمارهای جدیدی است که حکایت از افزایش میزان تولیدات امریکا دارد؛ افزایشی که کاهش ذخایر تجاری این کشور را بی‌اثر کرده است.

معاملات آتی نفت خام برنت در بورس لندن و در ساعات ابتدایی صبح جمعه (ساعت ۹ و ۴۹ دقیقه به وقت گرینویچ) به ۶۸٫۷۰دلار در هر بشکه رسید که ۶۱ سنت کمتر از قیمت آن در روز پنج‌شنبه است. این در حالی است که قیمت نفت خام برنت در روز دوشنبه با رسیدن به رقم ۷۰٫۳۷ دلار بیشترین رکورد قیمتی از دسامبر ۲۰۱۴ تاکنون را به ثبت رسانده بود. نفت خام ایالات متحده (وست‌تگزاس‌اینترمدییت) نیز با ۵۷سنت کاهش، بشکه‌یی ۶۳٫۳۸دلار مبادله شد. این شاخص نفتی در روز سه‌شنبه با ثبت قیمت ۶۴٫۸۹ دلار در هر بشکه به بالاترین رکورد سه‌ساله خود رسیده بود. آژانس بین‌المللی انرژی (IEA) در گزارش ماهانه خود اعلام کرد که ذخایر جهانی نفت به لطف توافق کاهش تولید اوپک همچنان در حال کاهش است. رشد تقاضای جهانی نفت و سقوط میزان تولیدات ونزوئلا به کمترین سطوح ۳۰ساله نیز از دیگر بخش‌های مهم گزارش آژانس بین‌المللی انرژی بود.

با این حال، این گزارش همچنین هشدار داد که افزایش تولیدات نفتی ایالات متحده امریکا می‌تواند منجر به شکل‌گیری روند نزولی قیمت‌ها شود.

آژانس بین‌المللی انرژی در پیش‌بینی میزان تولیدات نفتی در سال ۲۰۱۸ اظهار کرد: «رشد انفجاری تولیدات امریکا به همراه افزایش قابل توجه تولیدات کانادا و برزیل به مراتب بیشتر از کاهش شدید در میزان نفت استخراجی ونزوئلا و مکزیک خواهد بود.»

داده‌های آژانس بین‌المللی انرژی حاکی از آن است که تولید نفت خام ایالات‌متحده در ۱۲ ژانویه به ۹٫۷۵میلیون بشکه در روز رسیده است. این گزارش پیش‌بینی کرده است که به زودی تولید نفت امریکا از ۱۰میلیون بشکه در روز عبور کند و حتی از عربستان‌سعودی و روسیه هم سبقت بگیرد. تحلیلگران همچنین کاهش تقاضای احتمالی در پایان زمستان (در نیمکره‌شمالی کره زمین) و رواج بیش از حد سفته‌بازی‌های بلندمدت در بازارهای نفتی را عواملی می‌دانند که توانایی موقف کردن روندهای صعودی قیمت‌ها را دارند. بانک سرمایه‌گذاری ای‌ان‌زد عنوان کرد: «کم شدن شدت تقاضا و سفته‌بازی بیش از حد سرمایه‌گذاران، این احتمال را تقویت می‌کند که قیمت‌های جهانی نفت در کوتاه‌مدت ضعیف شود.»

با این حال به‌طور کلی قیمت نفت به خوبی پشتیبانی می‌شود و اکثر تحلیلگران انتظار ندارند که کاهش شدیدی در آن مشاهده شود. عامل اصلی افزایش قیمت چند ماه اخیر، کاهش عرضه نفتی کشورهای اوپکی و غیراوپکی بوده است؛ کاهشی که در پی توافقات آنها و از ژانویه سال گذشته میلادی شروع شده است.

کاهش عرضه نفت به وسیله اوپک و متحدان آن قرار است که تا پایان ۲۰۱۸ ادامه یابد و به این صورت از میزان ذخایر تجاری جهان بکاهد. با کاهش میزان ذخایر تجاری نیز امکان افزایش قیمت‌ها وجود خواهد داشت.

در ایالات متحده، میزان موجودی نفت خام در هفته منتهی به ۱۲ ژانویه با ۶٫۹ میلیون بشکه به ۴۱۲٫۶۵میلیون بشکه رسید.

این میزان پایین‌ترین سطح فصلی ذخایر تجاری امریکا در ۳ سال اخیر است و از میانگین ۵ساله آن نیز پایین‌تر قرار گرفته است. میانگین ۵ ساله ذخایر تجاری نفت خام امریکا ۴۲۰ میلیون بشکه است.

عراق، میدان‌های کرکوک را به BP می‌سپارد

گروه انرژی|

وزیر نفت عراق، جبار اللعیبی و رییس شاخه خاورمیانه شرکت BP، مایکل تاونشند در مراسم امضای قراردادی در کرکوک عراق شرکت کردند. این مراسم ۲ روز پیش (۱۸ ژانویه ۲۰۱۸) برگزار شد. به گزارش شینهوای چین، عراق در روز پنج‌شنبه یادداشت تفاهمی (MoU) با غول انرژی بریتانیا امضا کرد تا تولید نفت خام را در میدان‌های نفتی شمالی کرکوک عراق را افزایش بدهد. وزارت نفت عراق در بیانیه‌یی عنوان کرد که مراسم امضای قرارداد وزیر نفت عراق جبار اللعیبی و رییس شاخه خاورمیانه شرکت BP مایکل تاونشند در شرکت دولتی نفت شمال عراق (NOC) برگزار شده است؛ شرکتی که فعالیت میدان‌های نفتی کرکوک را اداره می‌کند. در این بیانیه نقل‌قولی از اللعیبی آورده شد: «این وزارتخانه مایل به توسعه میدان‌های نفتی کرکوک است تا از این طریق فصل جدیدی در فعالیت‌های شرکت نفت شمال ایجاد کرده و نقش آن را به عنوان یک تامین‌کننده ملی نفت بهبود بخشد.» تاونشند نیز بیان کرد: «براساس این توافق، شرکت BP، مطالعات زمین‌شناسی را انجام خواهد داد و سایر مطالعات مورد نیاز برای توسعه میدان‌های کرکوک را آماده خواهد کرد. با انجام این پروژه‌ها، تولید نفت کرکوک تا ۷۵۰ هزار بشکه در روز افزایش خواهد یافت.» عراق در تلاش است تا تولید نفت خام میدان نفتی کرکوک را پس از مناقشات اخیر افزایش دهد. در ماه اکتبر بود که بالاخره عراق توانست اوضاع کرکوک را در دست گرفته و کردها و سایر اقوام استقلال‌طلب این منطقه را به پیروی از بغداد وادار کند.

شرکت ملی نفت ایران
شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب

فراخوان مناقصه عمومی

نوبت اول
شماره مجوز ۱۳۹۶٫۴۹۲۰

مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای شماره م م/۹۶/۰۴۱۵ مربوط به پروژه احداث۱۰۶۵۲ متر خط لوله "۶ نفت از محل چاه موقعیت غرب ۱۳۶جنوب آسماری به چند راهه احداثی واحد بهره‌برداری منصوری
الف- شرح مختصر خدمات:
- احداث ۱۰۶۵۲ متر خط لوله"۶ نفت از نوع 5LX52 و به ضخامت ۷٫۱ میلیمتر
- اجرای کارهای ساختمانی از قبیل: ساخت انبار، ایجاد جاده دسترسی، ساخت و نصب تکیه‌گاه‌ها و نگهدارنده‌های فلزی و بتنی، احداث فونداسیون‌ها و حصارهای مورد نیاز آزمایش و راه‌اندازی و توپکرانی خطوط لوله
- تامین کاروان جهت دفتر کار و غذاخوری و تهیه روزانه یک وعده غذا برای ۶ نفر ناظر شرکت
- تجهیز و برچیدن کارگاه
ب- محل اجرای خدمات و مدت انجام کار
محل اجرای خدمات در خوزستان- اهواز- واحد بهره‌برداری منصوری - از محل چاه موقعیت غرب ۱۳۶ جنوب آسماری به چند راهه احداثی واحد بهره‌برداری منصوری و مدت انجام آن ۵ ماه می‌باشد.
ج- برآورد شده و کارفرما
برآورد کارفرما جهت انجام خدمات- /۴٫۱۹۶٫۹۶۷٫۱۹۹ ریال و تعدیل‌پذیر می‌باشد
د- شرایط مناقصه‌گران متقاضی
مناقصه‌گران دارای حداقل پایه ۵ گرایش نفت گاز
- در تعیین برنده مناقصه و در شرایط برابر، اولویت با شرکت‌های بومی استانی می‌باشد.
- توانایی ارائه تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به مبلغ ۲۰۹٫۸۴۸٫۳۶۰ ریال که بایستی به یکی از دو صورت زیر ارائه گردد.
الف: ارائه رسید وجه صادره از سوی حسابداری کارفرما مبنی بر واریز مبلغ فوق‌الذکر به شماره حساب ۲۱۷۴۶۵۲۲۱۳۰۰۲ نزد بانک ملی شعبه کوی فدائیان اسلام- اهواز کد ۶۵۱۸ حساب سیبا به نام شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب
ب: ارائه ضمانتنامه بانکی به میزان مبلغ فوق‌الذکر طبق فرم نمونه که ابتدا برای مدت (۹۰روز) معتبر بوده و پس از آن نیز با اعلام کارفرما برای مدت (۳۰ روز) دیگر قابل تمدید باشد. همچنین بدینوسیله تاکید می‌گردد که قید شماره و عنوان مناقصه روی رسید وجه نقد و ضمانت نامه بانکی ضروری و الزامی است
- توانایی ارائه ۵٪ مبلغ پیمان (در صورت برنده شدن) به عنوان تضمین انجام تعهدات
- داشتن ظرفیت آزاد (تعدادی و ریالی) در رشته مربوطه و نیز معتبر بودن اسم شرکت در پایگاه ساجاربا آدرس http://saj ar.Mporg.ir
هـ- محل و مهلت دریافت اسناد
از کلیه متقاضیان واجد شرایط دعوت به عمل می‌آید ظرف مدت مقرر در این فراخوان ضمن اعلام آمادگی به صورت کتبی جهت دریافت اسناد با ارائه اصل فیش بانکی و معرفی‌نامه کتبی معتبر در یکی از روزهای اداری به یکی از آدرس‌های ذیل‌الذکر مراجعه نمایند تا ارزیابی‌های لازم وفق آیین‌نامه اجرایی بند(ج) ماده ۱۲ قانون برگزاری مناقصات (ارزیابی ساده) به عمل آید.
۱- مهلت دریافت اسناد: از تاریخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۱ لغایت ۱۳۹۶/۱۱/۱۸
۲- محل دریافت اسناد: واقع در اهواز، کوی فدائیان اسلام، خیابان پارک ۴ (روبه‌روی امور مسافرت)، مجتمع اداری امور حقوقی و قراردادها اتاق کنترل و توزیع اسناد قراردادها (اتاق شماره۱) و یا تهران میدان آرژانتین، ابتدای خیابان بیهقی، پلاک ۲۸، ساختمان مرکزی یازدهم، شرکت ملی نفت ایران طبقه دوم، دفتر هماهنگی امور حقوقی و قراردادهای مناطق نفتخیز جنوب.
۳- مبلغ خرید اسناد و شماره حساب: واریز مبلغ ۸۵۰٫۰۰۰ ریال به حساب سیبا شماره ۲۱۷۴۶۵۲۲۱۳۰۰۲ نزد بانک ملی شعبه کوی فدائیان اسلام - اهواز کد ۶۵۱۸ در ارائه فیش مربوطه به امور حقوقی و قراردادهای شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب
و- محل، زمان تحویل و گشایش پیشنهادها
متقاضیان مکلفند پیشنهادات خود را حداکثر تا ساعت ۱۵:۳۰روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۳ به دفتر کمیسیون مناقصات در اهواز، کوی فدائیان اسلام خیابان نفت ساختمان پنج طبقه بلوک ۱ طبقه دوم اتاق ج ۲۵۱ تسلیم نمایند ضمناً پیشنهادات در ساعت ۰۸:۳۰ روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۴ گشایش و قرائت خواهد شد و حضور نماینده مناقصه‌گران با معرفی‌نامه و کارت شناسایی معتبر بلامانع است.
همزمان ارائه معرفی‌نامه و کارت ملی برای متقاضیان شرکت در مناقصه و نمایندگان شرکت‌ها در همه مراحل لازم و ضروری می‌باشد.
تذکر: حسب مورد ارائه یک نسخه از اساسنامه، شرکتنامه و آگهی تاسیس و آخرین تغییرات ثبتی الزامی می‌باشد.
WWW.NISOC.IR WWW.SHANA.IR WWW.IETS.MPORG.IR
روزنامه تعادل: نوبت اول ۹۶/۱۰/۳۰ نوبت دوم:۹۶/۱۱/۱
روابط عمومی شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب

سازمان هواشناسی کشور
I. R. OF IRAN METEOROLOGICAL ORGANIZATION
م الف ۳۵۳۶

فراخوان مناقصه عمومی /یک مرحله‌ای خرید ۷۰۰۰ عدد رادیوسوند

سازمان هواشناسی کشور در نظر دارد **خرید ۷۰۰۰ عدد رادیوسوند** مناقصه عمومی به شماره (۲۰۰۹۶۳۰۱۰۰۰۰۰۱۶) را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید.
کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.
تاریخ انتشار مناقصه در سامانه تاریخ ۹۶/۱۱/۲۵ می باشد.
مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت: ساعت ۱۶:۰۰ روزپنجشنبه تاریخ۹۶/۱۱/۵
مهلت زمانی ارائه پیشنهاد: ساعت۱۶:۰۰روز یکشنبه تاریخ ۹۶/۱۱/۱۵
زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۴:۰۰ روزدو شنبه تاریخ۹۶/۱۱/۱۶
اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های الف: آدرس تهران - میدان آزادی - خیابان معراج روبروی هلیکوپتر سازی سازمان هواشناسی کشور و تلفن --۶۶۰۷۰۰۷۵
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه:
مرکز تماس ۲۷۳۱۳۱۳۱ دفتر ثبت‌نام : ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸

تعادل

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

شنبه ۳۰ دی ۱۳۹۶ | ۲ جمادی‌الاول ۱۴۳۹ | شماره ۱۰۲۱ | Sat. January 20. 2018

صاحب امتیاز: موسسه رسانه‌نگاران خوب‌اندیش
مدیرمسوول: الیاس حضرتی
سردبیر: منصور بیطرف
نشانی: خیابان ستارخان- خیابان کوثر دوم- بن‌بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: روزتاب - توزیع: نشر گستر امروز -تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان‌ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۲:۱۵ | اذان مغرب: ۱۷:۳۸ | اذان صبح فردا: ۰۵:۴۵

info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

عکس روز

مراسم یادبود «شهدای خدمت» نفتکش سانچی در رشت

عکس: ایلنا

چهره روز

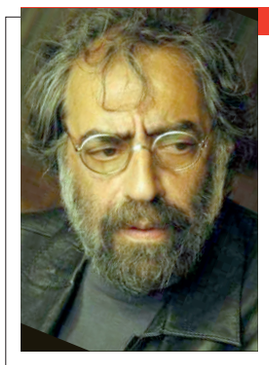

کیمیایی ممنوع‌الملاقات است

مسعود کیمیایی کارگردان سینمای ایران برای مداوای کمر و نخاع خود به بیمارستان مراجعه کرده است. یکی از نزدیکان مسعود کیمیایی با اعلام این خبر به ایلنا گفت: مسعود کیمیایی در هفته گذشته و روز دوشنبه ۲۵ دی‌ماه برای جراحی کمر و مداوای تنگی کانال نخاع کمر خود به بیمارستان دی تهران مراجعه کرده است و روز چهارشنبه ۲۷ دی‌ماه مورد عمل جراحی قرار گرفت. او ادامه داد: عمل جراحی مسعود کیمیایی موفقیت‌آمیز بود و به بخش منتقل شد اما همچنان ممنوع‌الملاقات است. مسعود کیمیایی طی دو روز آینده از بیمارستان مرخص می‌شود. فیلم‌های سینمایی داش‌آکل، گوزن‌ها، دندان مار، گروهبان، رد پای گرگ، مرسدس، فریاد، اعتراض و... برخی آثار مسعود کیمیایی در سینمای ایران هستند. زندگی خصوصی کیمیایی گاه با حاشیه‌های زیادی همراه بوده است و چندی پیش نیز مصاحبه او با یکی از روزنامه‌ها سر و صدای زیادی به پا کرد. او در این مصاحبه مدعی شد که جنازه فروغ فرخزاد را پس از جاری شدن صیغه برای محرم شدن به او شسته است. پوران فرخزاد، خواهر فروغ فرخزاد در پاسخ گفته است که آقای کیمیایی اصلا در آن مراسم حضور نداشته است.

بررسی میزان اعتماد امریکایی‌ها به منابع خبری

بی‌اعتباری اخبار در امریکا

آمارنامه

گروه گوناگون| براساس گزارش‌های منتشر شده، میزان اعتبار مردم امریکا به رسانه‌ها، در سال‌های اخیر، با کاهش قابل‌توجهی روبه‌رو بوده است. طبق آمار، اعتماد امریکایی‌ها به رسانه‌های جمعی برای گزارش کامل، دقیق و بیطرفانه اخبار، به کمترین حد خود رسیده است. این در حالی است که رسانه‌های جمعی، در سال‌های اخیر، به‌عنوان یک دولت کارآمد، نقش مهمی برعهده دارند؛ به این مفهوم که می‌توانند در جریان‌سازی یک خبر و هدایت نگرش و دیدگاه مخاطبان و افکار عمومی، انجام وظیفه کنند. بر این اساس، میزان اعتبار مخاطبان به رسانه‌ها، از مهم‌ترین نیاز رسانه‌ها به‌شمار می‌رود.

براساس تازه‌ترین نظرسنجی‌های موسسه گالوپ، در میان موج بی‌اعتمادی امریکایی‌ها به رسانه‌ها، روزنامه‌های محلی همچنان در میان مردم طرفداران خود را دارند. طبق این نظرسنجی، حدود ۵۴درصد از امریکایی‌ها، اخبار رزونامه‌های محلی را معتبر دانسته و به آن استناد می‌کنند. این در حالی است که در سال‌های اخیر، گسترش اینترنت و شبکه‌های اجتماعی، منجر به تعطیلی روزنامه‌های کوچک در مناطق دوردست امریکا شد و درنهایت قدرت روزنامه‌های بزرگ را افزایش داد.

پس از روی کار آمدن دولت ترامپ، برخی شبکه‌ها و روزنامه‌های مهم ملی، به مهم‌ترین منتقدان رییس‌جمهوری تبدیل شدند. آنها در ماه‌های اخیر، پی‌درپی توسط ترامپ مورد توهین و تهدید واقع شده و انتقادهای بسیاری از سمت کاخ سفید به آنها وارد شد. طبق گزارش‌های منتشر شده، دونالد ترامپ یکی از سیاستمداران ناراضی از رسانه‌هاست. او و همکارانش از زمان تبلیغات انتخاباتی و آغاز فعالیت در کاخ سفید، رو در روی رسانه‌ها قرار گرفتند. در آخرین ماه‌های سال گذشته میلادی، ترامپ شبکه‌های تلویزیونی منتقد خود را به تعطیلی تهدید کرد. به گفته او، این رسانه‌ها خبرهای جعلی منتشر می‌کنند و باید مجوز فعالیت آنها لغو شود. دونالد ترامپ بارها رسانه‌های معتبر کشورش نظیر سی‌ان‌ان، واشنگتن پست و نیویورک تایمز را به پخش اخبار جعلی متهم کرده است. اوج حمله رییس‌جمهور به رسانه‌ها انتشار ویدیویی بود که ترامپ را در حال «کتک‌زدن» مردی با نماد سی‌ان‌ان در یک مسابقه بوکس نشان می‌دهد. ترامپ بسیاری از رسانه‌های منتقد خود را برای کشور مضر می‌داند. این در حالی است که طبق نتایج نظرسنجی موسسه گالوپ، میزان اعتماد امریکایی‌ها به اخبار شبکه ملی، تنها حدود ۵۱ تا ۵۲درصد اعلام شده است.

شبکه‌های کابلی، از دیگر رسانه‌هایی هستند که در میان مردم امریکا، محبوبیت خاصی دارند. طبق گزارش‌های منتشر شده، اعتبار این نوع تلویزیون‌ها که نوعی سیستم پخش برنامه‌های تلویزیونی از طریق امواج رادیویی هستند، حدود ۴۶درصد اعلام شده است.

آن‌طور که در ادامه گزارش گفته شده، خبرخوان‌ها نیز در میان رسانه‌هایی قرار دارند که در این نظرسنجی، میزان اعتبار آنها در میان مردم امریکا اعلام شده است. هر چند که با استفاده از خبرخوان‌ها به راحتی و بدون مراجعه به وب‌سایت موردنظر، آخرین اخبار دراختیار کاربران قرار می‌گیرد، اما میزان اعتبار آنها در میان مردم امریکا، حدود ۳۸درصد اعلام شده است. به نظر می‌رسد از آنجا که خبرخوان‌ها، نرم‌افزارهایی هستند که به‌صورت خودکار به‌روز می‌شوند، نمی‌توانند اعتبار زیادی در میان مردم داشته باشند.

براساس نتایج نظرسنجی موسسه گالوپ، کمترین میزان اعتماد، مربوط به اخبار منتشر شده در وب‌سایت‌هاست. طبق آمار منتشر شده، تنها حدود ۳۶درصد از امریکایی‌هایی که در این نظرسنجی شرکت کرده‌اند، به اخبار وب‌سایت‌ها اعتماد دارند.

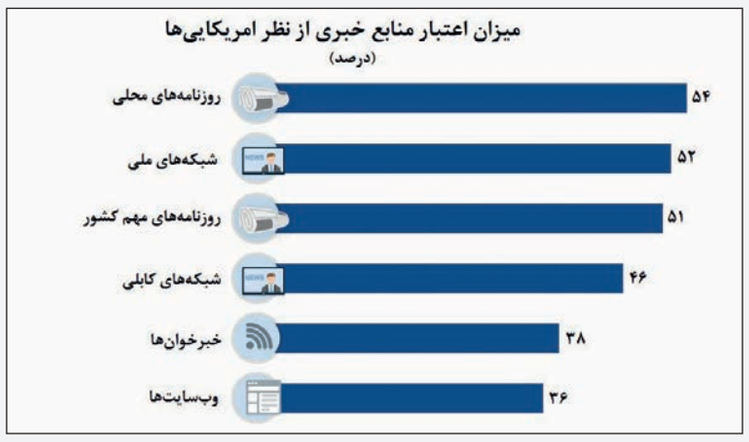

کیوسک

اظهارات «کلی» درباره دیوارِ مکزیک

نیویورک تایمز (چاپ امریکا):

جدال لفظی جان اف کلی و دونالد ترامپ، گزارش صفحه اول این روزنامه را به خود اختصاص داد. آن‌طور که نیویورک تایمز نوشته، دونالد ترامپ رییس‌جمهور امریکا اظهارات جان کلی رییس دفتر کاخ سفید مبنی بر اینکه او نظرش درباره طرح احداث دیوار در مرز با مکزیک عوض شده و قبل از این اطلاعاتش درباره این طرح کافی نبوده را رد کرد. طبق این گزارش، کلی گفته قرار نیست، دولت ترامپ در تمام طول مرز مکزیک دیوار احداث کند. او همچنین گفته ترامپ قبول کرده مکزیک قرار نیست که مستقیما بودجه این دیوار را پرداخت کند. البته همچنین کلی مدعی شد؛ ترامپ زمانی که این وعده را در دوران تبلیغات انتخابات ریاست‌جمهوری مطرح کرد، نسبت به ابعاد آن مطلع نبود و اکنون نظرش در این مورد تحول پیدا کرده است. ظاهرا جان کلی این گزارش را نه تنها تکذیب نکرده بلکه توضیحاتی را نیز در تایید این اظهاراتش در یک مصاحبه مطرح کرد. با این حال ترامپ این ادعاهای جان کلی را تکذیب کرده است.

نیویورک تایمز (چاپ اروپا):

این روزنامه در صفحه اول خود گزارشی از پیشنهاد پنتاگون در مورد طرح گسترش سلاح‌های هسته‌یی منتشر کرد. به گزارش نیویورک‌تایمز، پنتاگون به دنبال توسعه نوع جدیدی از سلاح‌های هسته‌یی با قدرت محدود است که این موضوع کارشناسان را درباره بالا گرفتن بحران هسته‌یی نگران کرده است. همچنین طبق گزارش‌های منتشر شده، ساخت نمونه‌های جدید سلاح هسته‌یی «کم قدرت» خطر جنگ امریکا با روسیه و چین را افزایش می‌دهد. گفته شده وزارت دفاع امریکا همچنین قصد دارد موشک هسته‌یی کم قدرت دریاپایه بسازد. از طرفی، اخیرا سندی منتشر شده که نشان می‌دهد دونالد ترامپ رییس‌جمهوری امریکا به دنبال توسعه موشک‌های هسته‌یی جدید است و راه را برای هر گونه واکنش هسته‌یی و هر حمله غیرهسته‌یی بزرگ باز گذاشته است.

هرالد:

این روزنامه در صفحه اول خود گزارشی از دیدار ترزا می و امانوئل ماکرون منتشر کرده است. به گزارش هرالد رییس‌جمهور فرانسه و نخست‌وزیر بریتانیا در پایگاه سلطنتی نظامی ساندهرست در جنوب لندن دیدار کردند. طبق اخبار منتشر شده، این نخستین دیدار دوجانبه میان امانوئل ماکرون و ترزا می است. به گفته سخنگوی دولت بریتانیا، برگزیت در دستور کار این مذاکرات قرار ندارد. لندن خواهان تقویت روابط دوجانبه با کشورهای قاره اروپا پس از ترک اتحادیه اروپا در مارس ۲۰۱۹ است. در نشست رهبران دو کشور بر تعهد خود به دفاع از مردم و حفظ ارزش‌های لیبرال دموکرات در برابر هرگونه تهدید در داخل و خارج تاکید شد. همچنین نخست‌وزیر بریتانیا از توافق نهایی با فرانسه برای افزایش تدابیر امنیتی جدید در مرزهای دو کشور خبر داده است. ترزا می تاکید کرد که رهبران دو کشور به توافقنامه مرزی قبلی دو کشور پایبند هستند. روابط بین بریتانیا و فرانسه فراتر از همکاری‌های دفاعی و امنیتی است و پس از خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا نیز این همکاری‌ها ادامه خواهد یافت.

بازار هنر

اجرای ویژه‌ای که ویژه نبود

تنها اجرای ویژه سی و سومین جشنواره موسیقی فجر که با همین نام در جدول این دوره به مخاطبان معرفی شده بود، به اجرای دوباره کنسرت «تار و پود» حمید متبسم اختصاص داشت. اجرای ویژه سی و سومین جشنواره موسیقی فجر که با همین عنوان در برنامه‌های نهمین روز به علاقه‌مندان معرفی شده بود، تنها به یک اجرای دعوتی در حضور تعدادی از هنرمندان پیشکسوت و نام‌آوران موسیقی و سینما در تالار رودکی تهران محدود شد. در این اجرا که ساعت ۱۸:۳۰ روز پنج‌شنبه ۲۸ دی ماه در تالار رودکی تهران برگزار شد، کنسرت «تار و پود» به آهنگسازی حمید متبسم و خوانندگی وحید تاج پیش روی مخاطبان قرار گرفت. این در حالی است که همین کنسرت چهارشنبه شب ۲۷ دی ماه در تالار وحدت تهران برگزار شده بود. به گزارش مهر، کنسرت «تار و پود» اقتباسی آزاد و موسیقایی از منظومه عاشقانه خسرو و شیرین اثر نظامی گنجوی است که شرح عشق و دلدادگی و ماجراهای دو شاهزاده کهن مشرق زمین یعنی خسرو پرویز فرزند هرمز چهارم امپراتور ایران و شیرین شاهدخت ارمنستان است. در واقع روایت حمید متبسم شرح وصلی است که به یمن عشق عمیق و پاک دو عاشق میسر می‌شود؛ عشقی بی‌پایان که غایتش یگانگی است و فصلی جز بهار ندارد. روایت متبسم نه از تغییر اشعار و داستان که از گزینش از منظومه نظامی به دست می‌آید. حمید متبسم آهنگساز، وحید تاج خواننده، سمیرا گلباز نوازنده تار، بهار مدیری نوازنده قیچک، ارسلان علیزاده نوازنده بربت و بهنام معصومی نوازنده سازهای کوبه‌یی گروه اجرای کنسرت «تار و پود» را تشکیل می‌دادند.

داریوش طلایی، صدیق تعریف، اسماعیل تهرانی، کریم قربانی، حسین بهروزی‌نیا، پژمان حدادی، سینا جهان‌آبادی و فاطمه معتمدآریا از جمله هنرمندانی بودند که در این اجرای ویژه که چندان هم ویژه به‌حساب نمی‌آمد در تالار رودکی تهران حضور پیدا کرده بودند. طی سال‌های گذشته عنوان «اجرای ویژه» به برنامه‌های ویژه‌یی نسبت داده می‌شد که منتخبی از اجراهای برگزیده جشنواره در بخش‌های مختلف برای تعدادی از اعضای هیات دولت، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، مدیران سیاسی و غیرسیاسی در تالار وحدت به صحنه می‌رفت. این اجراها ازجمله برنامه‌هایی است که بلیت‌فروشی در آن اتفاق نیفتاده و مسوولان جشنواره از دیگر مسوولان برای حضور در جشنواره موسیقی فجر دعوت می‌کنند، بنابراین انتشار عنوان «اجرای ویژه» برای این کنسرت عادی اگرچه از بلیت‌فروشی برخوردار نبود از نکات پرسش‌برانگیز برنامه‌های روز نهم جشنواره موسیقی فجر بود که بهتر بود به جهت انتشار این عنوان در جدول رسمی جشنواره، از قبل توضیحاتی ارائه می‌شد.

«پسران تاریخ» نمایش پرمخاطب روز اول

در نخستین روز از سی و ششمین جشنواره تئاتر فجر، مهدی شفیعی مدیرکل هنرهای نمایشی به دیدن نمایش «نفر دوم» در تماشاخانه ایرانشهر نشست. روز پنج‌شنبه ۲۸ دی ماه نخستین روز از جشنواره سی و ششم تئاتر فجر با شعار «جشن گفت‌وگوی تئاتر ایران» برگزار شد که در این روز تالارهای مختلف نمایشی و فضاهای باز میزبان ۲۸ اثر مختلف بودند. نمایش‌هایی که در نخستین روز جشنواره تئاتر فجر در گروه الف و در تالارهای نمایشی مجموعه تئاتر شهر، تالار مولوی، تماشاخانه ایرانشهر و تماشاخانه استاد انتظامی خانه هنرمندان به صحنه رفتند همگی از تولیدات سال گذشته تئاتر ایران محسوب می‌شدند و غیر از دو نمایش «مفیستو» به کارگردانی مسعود دلخواه و «چند درجه سوء‌تفاهم در مقیاس اتللو» به کارگردانی حبیب‌الله دانش که از پایان اجرای عمومی‌شان مدتی می‌گذرد بقیه نمایش‌ها تا آغاز جشنواره روی صحنه بودند و روز آخر اجرای‌شان را در جشنواره تئاتر فجر سپری کردند. بنابراین تنها نمایش «ماراساد» به کارگردانی ایمان اسکندری که در تالار حافظ روی صحنه رفت جزو تولیدات جدید نمایشی به حساب می‌آید که جزو آثار بخش مهمان جشنواره است و در بخش مسابقه تئاتر ایران نیز حضور دارد. البته این نمایش از دو شب قبل از آغاز جشنواره اجرای ژنرال داشته است اما آغاز رسمی اجراهای آن از شب گذشته بود. این نمایش براساس نمایشنامه «تعقیب و قتل ژان پل مارا با اجرای

گروه بازیگری آسایشگاه شارنتون به هدایت جناب آقای دوساد» یا به عبارت کوتاه‌تر «ماراساد» نوشته پیتر وایس توسط عرفان ناظر نوشته شده است. طبق این فراداستان در سال ۱۸۰۸ در تیمارستان شارنتون پاریس، مارکی دوساد که نویسنده است نمایشنامه‌یی را کارگردانی می‌کند که بازیگران آن از بیماران روانی انتخاب شده‌اند. موضوع نمایشی که دوساد به صحنه آورده، انقلاب فرانسه است که محتوا و شیوه اجرایی‌اش باعث شورش تماشاگران می‌شود. فضاسازی این اثر نمایشی مبتنی‌بر فضای کابوس‌گونه و مازوخیستی است که نویسنده قصد انتقالش را داشته است. طراحی صحنه شیدار و مبتنی بر سازه‌های فلزی بر سردی و وهم گونه بودن فضای تیمارستان افزوده و بازی‌های یک‌دست بازیگران که اکثرا از هنرجویان ورکشاپ بازیگری ایمان اسکندری هستند از نقاط مثبت این اثر نمایشی به‌حساب می‌آید.

۳ ساعت ازدحام نفسگیر در «فعل» چهارسو

روز نخست از سی و ششمین جشنواره تئاتر فجر، شاهد نمایشی ماراتن‌گونه بود که باتوجه به زمان زیاد آن و شرایط نامتناسب سالن به نسبت تماشاگران، می‌توان گفت مخاطبان وفاداری را تا پایان، همراه خود داشت. نمایش «فعل» به نویسندگی و کارگردانی محمد رضایی‌راد با متنی نیمه رئال - نیمه انتزاعی بود که به زبان، ادبیات و فلسفه و عرفان، نگاه متمرکزی داشت. این نمایش با هشت بازیگر که از چندی پیش، اجرای آن ادامه داشته، در اجرای جشنواره، درواقع شب پایانی خود را پشت‌سر گذاشت. گویا به همین دلیل تعداد بیش از ظرفیت سالن چهارسو را تجربه کرد که باتوجه به میزان وسعت و شرایط فیزیکی این سالن، شرایط متراکمی را تجربه کرد. باتوجه به اینکه نمایش برای حدود دو ساعت و ۴۰ دقیقه تعریف شده بود و در عین حال به دلیل روند استقرار تماشاگران، با حدود ۲۰ دقیقه تاخیر هم آغاز شد تا نیم ساعت مانده به نیمه شب، ماراتن سه ساعته نفسگیری را برای تماشاگران رقم زد؛ تماشاگرانی که بیشتر آنها در تراکم موجود، امکان خروج از سالن را هم نداشتند؛ هرچند آنهایی هم که این امکان به نوعی برای‌شان فراهم بود، کمتر

سالن را ترک کردند تا شب وفادارانه‌یی را برای تئاتر رقم زده باشند. از جمع بازیگران که باران کوثری، بازیگر سینما نیز در میان آنها بود، میلاد رحیمی، بازیگر نقش اصلی مرد نیز در اکثر زمان نمایش، اجرا و دیالوگ داشت. با این شرایط، بسیاری از تماشاگرانی که پس از پایان اجرا و خروج از سالن، مدتی را در محوطه بیرون تئاتر شهر سپری کردند و به نوعی نفس می‌گرفتند، معتقد بودند این نمایش با همین داستان، در زمان بسیار کمتری می‌توانست نوشته شود و به نوعی در نیمه دوم آن، که بازیگران نیز چند لغزش کوچک در جمله‌ها داشتند، به نوعی تکرار نیمه نخست نمایش بود.

ایستگاه

رابرت ردفورد: صدای زنان باید شنیده شود

بازیگر، کارگردان و موسس جشنواره فیلم ساندنس در نشست مطبوعاتی با حمایت از شنیده شدن صدای زنان در صنعت سینما، این امر را نقطه اوجی برای این صنعت خواند.

به گزارش آسوشیتدپرس، رابرت ردفورد که برای معرفی برنامه‌های فستیوال فیلم ساندنس ۲۰۱۸ در پارک سیتی حضور یافته بود با حمایت و تجلیل از جنبش Me too# و نیز برنامه حمایتی «وقت تمام است» گفت: این کار به هالیوود هم در بدنه اصلی و هم در جهان فیلم مستقل کمک می‌کند تا با نابرابری جنسیتی و آزار جنسی مقابله کند. او گفت: این به نوعی یک نقطه اوج است که می‌تواند خیلی چیزها را عوض کند و به زنان صدایی قوی‌تر ببخشد. آنها پیش‌تر این امکان را نداشتند. کنترل شدید توسط مردان سلطه‌جو حاکم بود و حالا فکر می‌کنم کارهای بیشتری در پیش باشد. فکر می‌کنم، نقش زنان می‌تواند گام برداشتن به جلو باشد و انتقال تجربیات آنها واقعا شگفت‌انگیز است و فکر می‌کنم نقش مردان باید شنیدن باشد و اجازه بدهند صدای زنان شنیده شود و به این حرف‌ها فکر کنند.

دور جدید جشنواره فیلم ساندنس از ۲۸ ژانویه شروع می‌شود و در برنامه دیروز سوال‌هایی درباره زنان و اینکه در معرض چه خطرهایی هستند، حمله به مطبوعات تحت عنوان «اخبار جعلی» و موضوع هاروی واینستین از نقاط تمرکز بود. ردفورد درباره نقش واینستین گفت که فکر می‌کند باید به او به عنوان یک لحظه در زمان نگاه کرد که همه داریم از او عبور می‌کنیم و مربوط به گذشته می‌شود. وی این پاسخ را به سوالی داد که به نقش حمایتی واینستین از فستیوال شده بود و ردفورد افزود که با وجود نقش حمایتی واینستین و خرید فیلم‌های مستقل در جشنواره، او همیشه با هدف جشنواره جلو می‌رفت و «هدف ما» تعیین‌کننده مسیری بود که بر هنر و حمایت از هنرمندان جوان تکیه داشت.

در این نشست کری پوتنام مدیر اجرایی انستیتو ساندنس نیز تاکید کرد که این جشنواره همیشه از زنان حمایت کرده و ۳۲درصد فیلم‌های امسال نیز ساخته کارگردان‌های زن و ۳۲درصد ساخته کارگردان‌های رنگین‌پوست است.

میراث‌نامه

خانه «نیما» به روایت خواهرزاده‌اش

منوچهر آشتیانی، خواهرزاده نیما یوشیج از سرگذشت منزل این شاعر در تهران و ابهامات مطرح شده درباره اصالت این خانه گفت. خانه نیما یوشیج در منطقه تجریش تهران و انتشار اخباری مبنی بر خارج شدن آن از فهرست آثار ثبت شده در میراث فرهنگی و تمایل مالک فعلی برای تخریب این بنا در روزهای اخیر در بسیاری از محافل ادبی مورد توجه قرار گرفته است. این خانه که سال‌هاست مورد بی‌مهری قرار گرفته و مبدل به ویرانه‌یی شده در سال‌های حیات سیمین دانشور و با پیگیری او به عنوان بنایی فرهنگی در سازمان میراث فرهنگی ثبت شد اما به تازگی و به درخواست مالکان، دیوان عدالت اداری این خانه را به دلیل نبود اسنادی که تعلق آن به نیما را در سال‌های دور به اثبات می‌رسانده از ذیل آثار ثبتی خود خارج کرده است. منوچهر آشتیانی، خواهرزاده نیما یوشیج در این باره به مهر گفت: منطقه‌یی که این خانه در آن قرار دارد در زمانی که زمینش را به نیما دادند، بیابان بود. جایی خارج از شهر تهران آن روزها. نیما به دلیل اینکه پولی برای تهیه منزل نداشت این زمین را از سوی آموزش و پرورش وقت گرفت و به کمک چند نفری برای خود منزلی ساخت. آل‌احمد هم بعدها در نزدیکی همان منزل زمینی گرفت و خانه‌یی ساخت. خواهرزاده نیما در رد برخی تشکیک‌ها در صحت انتساب این خانه به نیما یوشیج هم به خاطراتش مراجعه می‌کند و می‌گوید: خاطرم هست که وقتی ۱۳ ساله بودم هر پنج‌شنبه شب شاعران و نویسندگان زیادی ازجمله شاملو و کسرایی در همین خانه جمع می‌شدند و تا صبح شعر می‌خواندند و بحث می‌کردند. این ماجرا بود تا اینکه من در سال ۱۳۳۳ به فرانسه رفتم و در آنجا بودم که خبر درگذشت دایی‌ام را شنیدم و از من خواسته شد که برای مراسمی به یاد او بیایم و سخنرانی کنم. وی ادامه داد: در تعلق این منزل به نیما شکی نیست. اما پس از مرگش این منزل سرنوشت خوبی پیدا نکرد. مدتی پسرش، شراگیم در این منزل زندگی کرد و او هم در نهایت خانه را به قیمت ۱۰میلیون تومان فروخت و ماترک پدر را با خود به امریکا برد. این ماترک شامل همه دست‌نویس‌های نیما بود از نثر و نظم که برخی از آنها هنوز هم منتشر نشده است.

تاریخ نگاری

تعطیلی کنسولگری‌های انگلیس در ایران

سی‌ام دی ۱۳۳۰، تمام کنسولگری‌ها و دفترهای تجاری انگلیس در ایران بسته شد. دولت انگلیس از زمان مطرح شدن ملی شدن صنعت نفت ایران، سیاست‌های خصمانه‌یی در قبال ایران گرفته بود و همین امر به تیرگی روابط سیاسی ۲ کشور منجر شد. مدتی پس از تصویب قانون ملی شدن نفت بود که گروهی از مقامات امریکایی و انگلیسی که در واشنگتن گرد هم آمده بودند، مقرر کردند که انگلیس قانون ملی شدن نفت ایران را بپذیرد و انگلیس و ایران موافقتنامه جدیدی منعقد کنند که براساس آن، شرکت نفت ایران و انگلیس فعالیت خود را به‌عنوان یک شرکت عامل براساس سود ۵۰-۵۰ ادامه دهد. این قطعنامه امریکا را موظف کرد که از انگلیس برای دستیابی به چنین توافقی پشتیبانی کند و در صورت عدم پذیرش دولت ایران، امریکا از شکایت انگلیس در سازمان ملل و دادگاه لاهه حمایت کند. همچنین، این قطعنامه از دولت ایران خواست برای لغو یک‌جانبه قرارداد ۱۹۳۳ به شرکت نفت ایران و انگلیس غرامت بپردازد و مقرر کرد که دولت امریکا وامی به این منظور به دولت ایران پرداخت کند.

قطعنامه فوق به‌دلیل بی‌توجهی به جو سیاسی حاکم بر ایران، به‌ویژه طرح پرداخت غرامت توسط ایران شکست خورد. در پی رد این پیشنهادها، حسین علا که پس از رزم‌آرا عهده‌دار نخست‌وزیری شده بود، استعفا کرد. دولت دکتر مصدق لایحه جدیدی را برای اجرای قانون ملی شدن نفت به تصویب رساند و زمام امور را به دست گرفت. به‌دنبال این امر دولت انگلیس با خارج کردن نفتکش‌های خود و اعزام ناوگان جنگی به آبادان، اقدام به جلوگیری از صدور نفت ایران کرد. در ۳۰ خرداد ۱۳۳۰ (ژانویه ۱۹۵۱) دادگاه بین‌المللی لاهه شکایت انگلستان را بررسی و به نفع شرکت نفت ایران و انگلیس رای داد. دولت ایران با استناد به اینکه بررسی اختلاف بین یک شرکت خصوصی و یک دولت از حوزه صلاحیت دادگاه لاهه خارج است، رای دادگاه لاهه را نپذیرفت؛ این در حالی بود که درستی استدلال فوق یک سال بعد توسط دادگاه لاهه پذیرفته شد. به‌دنبال این رویدادها، با میانجی‌گری ترومن رییس‌جمهور وقت امریکا، ایران و انگلیس دور جدیدی از مذاکرات را در تهران آغاز کردند. در این مذاکرات ایران پذیرفت که با امضای یک قرارداد ۲۵ ساله به انگلیس تضمین دهد که برای مدت مذکور به‌هر مقدار که انگلیس بخواهد به قیمت رایج در خلیج‌فارس به آن کشور نفت بفروشد. همچنین، به انگلیس و شرکت‌های انگلیسی اجازه دهد که وسایل حمل و نقل و سایر خدمات متعلق به خود را برای حمل نفت خریداری شده از ایران استفاده کنند و در صورت تمایل سایر خریداران نفت ایران بتواند این خدمات را دراختیار آنان نیز قرار دهد. اما دولت انگلیس این توافق را نپذیرفت و خواهان واگذاری امتیاز صادرات نفت ایران به انگلیس، به مدت ۲۵ سال شد. همین اتفاقات در سال ۱۳۳۰، منجر به جمع شدن تمام کنسولگری‌های انگلستان در ایران شد.